

ההצחצח עם ישראל
ולזכות שילה סעידו
ומשפחתו הר"י

מנחת

שבת

ש"ת

שבת חול המועד ושמחת תורה

י-ם	ת"א	ח'פ'ה	ב"ש	כניסת שבת יציאת שבת	ר"ת
17:57	17:55	17:56	17:57	18:47	19:27
				18:45	19:24
				18:45	19:25
				18:46	19:26

למנוחה 40 דקות - 7:37

- הלכות לשמחת תורה | 14
- אגדות חז"ל - אושפיזין | 40
- אבות ובנים לשמחת תורה | 46
- הקפות לשמחת תורה | 56

אחינו כל בית ישראל הנחנו בצרה ובשביה
העומדים בין בנים ובין בנות המקום ירחם עליהם
ויצאם מצרה לרחוקה ומאפלה לאורה ומשעבוד
לגאולה השתא בעגלא ובזמן קרוב, ונאמר אמן.

הצגה בארץ מוקדש:

מפיץ יקר, ניתן להקדיש אישית את הגיליון. (ראה הסבר בעמוד 2)

משכן שילה

**ביום גדול זה,
יום שמחה לישראל,
ברכתני שלוחה לכל אחיני בית ישראל:**

יהי רצון שנשיש ונשמח בתורה כל חיינו,
ונזכה לכבדה ולייקרה כל ימינו.
תמיד נשמח בעול תורה ומצוות,
ועל הזכות הגדולה: מזרע ישראל להיות,
יעלו ויבואו בכבוד חתן תורה וחתן בראשית,
ותודה לה' שאנו זוכים לסיים ולהתחיל התורה מראשית:
מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ.
עבדו את ה' בשמחה, באו לפניו ברינה,
דעו כי ה' הוא א-להים,
הוא עשנו ולו אנחנו - עמו וצאן מרעיתו.
באו שערינו בתודה, חצרתנו בתהלה, הודו לו ברכו שמו.
כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר נדר אמונתו.
אשרינו, מה טוב חלקנו, מה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו.
**בברכת "ישמחו ישראלים, ישמחו כוהנים, ישמחו לויים
בשמחת התורה",**

בהוקרה ובהערכה רבה,

שמחת תורה

שמחת
משכן שילה

כניסה יציאה ר"ת		
י-ם	17:53*	18:43
ת"א	17:51	18:41
חיפה	17:52	18:42
כ"ש	17:53	18:43

- עמותת 'משכן שילה' פועלת להפצת והעצמת התורה והחסד וזיכוי הרבים הרחבי הארץ. ללא מטרת רווח.
- העמותה חרטה על דגלה עשייה תורנית באהבה ואמונה, בדרך ישראל סבא, לאחדות וקירוב לבבות בית ישראל לאבינו שבשמיים.
- העמותה מנוהלת בהכוונת גדולי ישראל ואינה מקיימת במה פוליטית או עסקית.
- התרומות המתקבלות בעמותה מהפצת הגליונות והשתתפות בזיכוי הרבים, מיועדות לכלל פעילויות המוצהרות של העמותה למימוש מטרתיה בהפצת והחזקת תורה וחסד ברחבי הארץ.
- בתקופה זו, אנו בהליך מתמשך של גיוס תרומות להקמת המרכז הרוחני - 'משכן שילה', בנן יבנה, שיהיה בעה"י משכן לשכינה ומגדלור תורני להפצת תורת ה' בעולם.

חזון

"הנה ימים באים נאם ה' והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'".
יהא רעוא מן שמיא שנזכה לאקמא שכינתא מעפרא, לקדש את שמו יתברך בעולם כולו, לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו, ללא פניות אישיות או מטרת כבוד, על ידי הפצת תורה ומעשים טובים מתוך אחדות אמיתית, אהבת ה' ואהבת ישראל.

לתרומות

- בנק לאומי (10) סניף 932
- מס' חשבון: 53090068
- מס' עמותה: 580560803
- לעמותה סעיף 46 לצורכי מס הכנסה.
- ניתן לתרום בכרטיס אשראי.
- קוד מוסד להקמת הרשאה לחיוב חשבון בבנק: 53483
- ניתן לתרום גם דרך 'נדרים פלוס'.
- כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 8038 אשדוד, מיקוד: 70800

לקבלת קופת הצדקה
של 'משכן שילה'
נא ליצור קשר טלפוני.

אפשרות להקדשה אישית כסדר האישי:

כמקום לה כסדר ניתן להקדיש
הקדשה אישית (בכתיב יי או יי מוכתרת ומאכזבת)
למחיר - 073-2224999 - 073-2224999

פקס: 077-444-8-666

לפניות ולקבלת הגיליון במייל:
A0732224999@gmail.com

לעילוי נשמת מו"ד הרב א' רבי
משומר צוברי זצ"ל
מרא דאתרא - גן יבנה
נלב"ע ז"ך תשרי ה'תש"פ
תנצב"ה

קבעתי

עמוד 24

השגחה
פרטית

עמוד 22

סיפור
לשבת

עמוד 20

שיעור תורה
לשבת

עמוד 12

זמני היום

באר שבע	חיפה	תל אביב	ירושלים	"משנה עתים ומחליף את הזמנים" שעון קיץ
י"ט תשרי - כ"ו תשרי	י"ט תשרי - כ"ו תשרי	י"ט תשרי - כ"ו תשרי	י"ט תשרי - כ"ו תשרי	עלות השחר
5:34	5:28	5:35	5:28	5:30
5:41	5:35	5:41	5:35	5:37
6:49	6:44	6:47	6:42	6:43
9:00	8:57	9:00	8:57	8:58
9:34	9:32	9:34	9:32	9:33
10:31	10:31	10:31	10:30	10:31
12:26	12:28	12:25	12:27	12:24
12:56	12:58	12:56	12:57	12:55
17:10	17:17	17:09	17:16	17:15
18:07	18:15	18:06	18:14	18:16
18:21	18:29	18:20	18:28	18:21

הבהרה! לעניין זמני טלית ותפילין ראוי להמתין עד 60 דקות לפני הנץ בקיץ ועד 50 דקות לפני הנץ בחורף.
כמו כן, ראוי להחמיר ולהקדיש כ - 10 דקות לפני זמן השקיעה המופיע בלוח.

פרשת יאמר משה

הפטרה: "בוא גוג"
י"ט תשרי ה'תשפ"ו
שנה ד' לשמיטה
שנת מעשר שני

השבת הלימוד היומי

בבלי זבחים כו
ירושלמי סוטה לג
משנה מנחות יא, ו
הלכה שו"ע או"ח פה ב, ה

הזמנים עפ"י לוח 'אור החיים'

073-222-4-999

טלפון רב קווי

נגילה ונשמחה בך - בתורתך

"אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נֹשָׁע בְּיָדִי" (במדבר לג, כט)

הקדוש ברוך הוא את כל האומות אם הם רוצים לקבל את התורה, ולא רצו האומות לקבלה. רק ישראל רצו לקבלה, וזה מראה על הקשר המיוחד בין עם ישראל לקדוש ברוך הוא.

ובסוף הפרשה נאמר (דברים לג): "אֵין כָּאֵל יִשְׂרָאֵל", ופירשו בספרי: ישראל אומרים: "אֵין כָּאֵל", ורוח הקודש אומרת: "יִשְׂרָאֵל" (אין כישורון שהם ישראל). ישראל אומרים: "מִי כְמוֹךָ בָּאֵלִים יְיָ", ורוח הקודש אומרת: "אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל, מִי כְמוֹךָ...". ישראל אומרים: "כִּי תִפְאָרְתָּ עִזְמוֹ אֶתָּה", ורוח הקודש אומרת: "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר!". מדברי המדרש אנו רואים את הקשר ההדדי המופלא בין ישראל לקב"ה, שבאותה מטבע לשון שאנו משבחים את הקדוש ברוך הוא - הוא משיב לנו באהבה ובחיבה, וזוהי סגולתו של יום שמיני עצרת, שנתייחד לגילוי הקשר הרוחני בין ישראל לאביהם שבשמיים.

שמחת התורה - שזכינו ללמוד ולסיים את התורה

וזוהו הטעם שביום שמיני עצרת אנו שמחים בשמחת התורה, כי דווקא על ידי לימוד התורה אנו מגלים את הקשר העמוק שיש לנו עם הקב"ה, ומתוך כך אנו שמחים בו ודבקים באהבתו ובתורתו. וזוהי החתימה של מערכת הימים הנוראים לאחר שעשינו תשובה מאהבה והמלכנו את הקדוש ברוך הוא עלינו. כעת אנו שמחים עם התורה, ועל ידי לימוד התורה אנו זוכים להכניס כביכול את הקב"ה אלינו. לכן אנו רוקדים ושמחים בשמחת התורה דווקא ביום שבו אנו מסיימים את התורה, שעיקר השמחה שלנו היא על שזכינו ללמוד ולסיים את התורה! ועל ידי זה הקדוש ברוך הוא משרה את שכנתו בינינו!

חג האסיף - האסיף הגשמי והאסיף הרוחני

חג הסוכות נקרא חג האסיף משום שבו אנו אוספים את התבואה מן השדה, ובחג זה נצטוונו לשמוח שמחה יתרה יותר מאשר בחג השבועות שנקרא חג הקציר. זאת משום שהתכלית היא האסיף, הזמן שבו אדם מביא את יגיע כפיו הביתה, ורואה כמה השיג במשך השנה שחלפה, ואז הוא שמוח שמחה יתרה ומודה לבוראו על כל מה שנתן לו. כך גם ברוחניות, בשבועות אנו מקבלים את התורה, אבל בשמיני עצרת אנו שמחים על סיום התורה, על היבול הרוחני שזרענו וקצרנו במשך השנה שחלפה וכעת אנו אוספים ומכניסים אותו אלינו. ביום זה פורצת מלינו השמחה הגדולה. שמחה זו נותנת לנו את הכח להמשיך לזרוע ולחרוש, לקצור ולאסוף, ובעזרת ה' לגדול ולעלות במעלות התורה!!

(נתיב התורה)

מבואר בדברי חכמינו זיכרונם לברכה (שמעוני בראשית קי"א) שיעקב ועשיו חילקו ביניהם את העולמות, עשיו נטל את העולם הזה, ויעקב את העולם הבא, ומה שאנו נהנים בעולם הזה, זה משום שבלימוד התורה אנו מקיימים את העולם, וכך אנו מקבלים חלק מה' שיריים' של עשיו. לכן בחג הסוכות אנו מקריבים קורבנות לכפר על 70 אומות העולם, שיזכו לקבל בשפע רב, ועל ידי זה נקבל גם אנו את חלקנו.

עכשיו אני ואתם נשמח יחד

חכמים זיכרונם לברכה אמרו: משל למלך שהייתה לו שמחה. בכל שבעת ימי המשתה בנו של המלך טרח עם האורחים, ולאחר שעברו שבעת ימי המשתה, אמר המלך לבנו: אני יודע שכל ימי המשתה טרחת עם האורחים. עכשיו אני ואתה נשמח יום אחד, ואני מטריח עליך הרבה, ודי בתרגול אחד, וליטרא אחת של בשר.

כך הנמשל: כל שבעת ימי חג הסוכות ישראל טורחים בקורבנות שכנגד אומות העולם, וכיוון שעברו שבעת ימי החג, אמר הקב"ה לישראל: עכשיו אני ואתם נשמח יחד! ואני מטריח עליכם הרבה אלא פר אחד ואיל אחד. כי אחרי שחגגנו את חג הסוכות בשמחה, ובתשובה מאהבה, וכיפרנו על כל האומות, אנו קרובים ביותר לקדוש ברוך הוא, והוא עושה יום טוב מיוחד בשבילנו, כאותו מלך שאמר לבנו "אני ואתה נשמח יחד!!".

וביום זה השמחה שלנו בקב"ה גדולה ביותר, ואנו מקבלים את השפע מהקב"ה באופן ישיר, ואיננו צריכים להזדקק לחסדי האומות. על כן ביום זה על ידי הקרבת פר אחד ואיל אחד אנו זוכים לכל הברכות כולן, כי אנו מביאים קורבן זה מתוך אהבה עצומה ודבקות גמורה בקדוש ברוך הוא, וגם הוא קרוב אלינו.

הטעם לקריאת 'זאת הברכה' בחג שמיני עצרת

ממשיכים חכמינו זיכרונם לברכה: כיוון ששמעו ישראל כן, התחילו משבחים לקדוש ברוך הוא, ואומרים: "זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יְיָ נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ"... בא שלמה ופירש: נגילה ונשמחה בך, נשמחה בתורתך! בך, נשמחה בישועתך! שמחת ישראל באביהם היא בתורה!

ב'משך חכמה' (זאת הברכה) כתב שבשמיני עצרת קוראים פרשת 'זאת הברכה', כי בפרשה זו מודגש הקשר המיוחד בין הקדוש ברוך הוא לכלל ישראל - שמתבטא ביום זה. בתחילת הפרשה נאמר (דברים לג): "וְיִפְרֹשׁ בְּמִדְרָשׁ (ספרי) שלפני מתן תורה שאל ואתה מרובת קדש", ופירשו במדרש (ספרי) שלפני מתן תורה שאל

לוח חודשי

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
כט ערב ראש השנה	א א' דראש השנה	ב ב' דראש השנה	ג ג' דראש השנה	ד ד' דראש השנה	ה ה' דראש השנה	ו ו' דראש השנה
אין אוסרים תחנון	תחל שנה וברכותיה	ערב יום הכיפורים	אין אוסרים תחנון	יום הכיפורים	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים צדקתך
ז ברכת הלבנה בערב ונהגים במצאי י"ב	ח	ט	אין אוסרים תחנון	י	יא	יב
יד סיון ברכת הלבנה ערב חג הילולת	טו חג הסוכות	טז א' דחול המועד י"ט שני של גלויות	יז ב' דחול המועד	יח ג' דחול המועד	יט חול המועד	כ
אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים צדקתך
כ' דחול המועד	כא הושענא רבה	כב שמיני עצרת שמחת תורה	כג אסור חג י"ט שני של גלויות	כד	כה	כו שבת מצרים
אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים צדקתך
כז	כח	כט ערב ראש חודש חשוון	ל דראש חודש חשוון	א' דראש חודש חשוון	ב' דראש חודש חשוון	ג' דראש חודש חשוון
אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון	אין אוסרים תחנון

תפילה לפני ואחרי הלימוד

לפני לימודו יאמר:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ, שְׁלֵא יִצְרֶךְ דְּבַר תַּקְלָה עָלַי יְדִי, וְלֹא אֶכְשַׁל בְּדַבְרֵי הַלְכָה, וְיִשְׁמַחוּ בִּי חֲבֵרַי, שְׁלֵא אִמְרָא עַל טִמְאָה טְהוֹרָא, וְלֹא עַל טְהוֹרָא טִמְאָה, וְלֹא עַל מִתְרָא אִסּוּר וְלֹא עַל אִסּוּר מִתְרָא, וְלֹא כִפְשִׁלּוֹ חֲבֵרַי בְּדַבְרֵי הַלְכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יְיָ יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתַבּוּנָה. גַּל עֵינֵי וְאֶבְיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ.

אחר לימודו יאמר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ, שְׁשַׁמַּחְתָּ חֲלָקִי מִיּוֹשְׁבֵי בֵית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שַׁמַּחְתָּ חֲלָקִי מִיּוֹשְׁבֵי קָרְנוֹת. שְׁאֲנִי מְשַׁפֵּים וְהֵם מְשַׁפְּיָמִים. אֲנִי מְשַׁפֵּים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשַׁפְּיָמִים לְדַבְרֵי בְטָלִים. אֲנִי עֲמַל וְהֵם עֲמָלִים. אֲנִי עֲמַל וּמִקְבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינִם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֶאֱמַר "וְאֶתָּה אֱלֹהִים תוֹרֵדֵם לְבָאָר שְׁחַת". אֲנִי דָמִים וּמִקְמָה לֹא יִחָצוּ מִיָּהִם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ.

תפילה לשלום חילי צה"ל

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל חילי צבא ההגנה לישראל אנשי כחות הבטחון וכחות ההצלה. העומדים על משמר ארצנו וערי א-להינו. מנבול הלבנון ועד מדבר מצרים. ומן הים הגדול עד לבוא הערבה ובכל מקום שהם. כיבשה באיור וביום. יתן יי את אויבנו הקמים עלינו נגפים לפנינו. הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו מכל צרה וצוקה. ומכל נגע ומחלה. וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם. ידבר שונאיו תחתיהם. ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון. ויקים בהם הכתוב: "כי יי א-להיכם ההלך עמכם. להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם" (דברים כד, ו) ונאמר: "אמן"

קריאת שמע על המיטה

62

ברכת המזון

60

הברכה למוצ"ש

10

קידוש לשבת ויו"ט

8

דברי תורה לסעודות

מתורת ה'אור החיים' הקדוש
רבנו חיים בן עמר דע"א

שו"ת בהלכה מאת הראשון לציון
מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף זצ"ל

החגים בידינו!

ממקומו, ועל השבת נאמר: "אלה הם מועדי" - כלומר כביכול אומר הקב"ה: "אלו השבתות שהן המועדים והזמנים שלי, שאני קבעתי, והן אינן ניתנות לשינוי!"

אך מאידך קדושת החגים ומועדם נקבעים על ידי בית דין, ולגביהם נאמר: "מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים". כך מצאנו שבית דין הגדול שבירושלים היו מעבירים את השנה ומוסיפים לה חודש, וכתוצאה מכך כל החגים זזים ממקומם ומועדם האמיתי, ובכל זאת יש בלח חכמים לעשות זאת.

והלכח נפלא ומחיבי! בעצם אנו קובעים את קדושת החג! בידינו לחגוג אותו בקדושה ובשמחה של מצווה, או שמה בבטלה והוללות. הבה נשתדל לעשות את החג בבחינת "מקרא קודש"!

"וידבר יי אלה משה לאמר, דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי יי אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי. ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון... אלה מועדי יי מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים..." (ויקרא כג, א-ד).

הקשה מרן רבינו האור החיים הקדוש זע"א: מדוע הזכירה התורה הקדושה פעמיים את המילים: "מועדי יי - מקראי קדש" - פעם אחת קודם מצות השבת, ופעם אחת קודם מצות החגים? ומדוע שינתה התורה, בלשונה, שבתחילה נאמר: "אלה הם מועדי", ולאחר מכן נאמר: "מועדי יי... אשר תקראו אתם במועדים"?

אלא הסביר הצדיק: הכפילות ושינוי הלשון בפסוק באים לרמוז שיש הבדל עצום בין קדושת השבת לקדושת החגים, כי קדושת השבת אשר חלה ביום השביעי, נקבעה על ידי הקב"ה בעצמו, ואי אפשר לשנות את יום השבת

שאלה: האם ראוי לכתחילה לקדש על מין ענבים?

תשובה: "יין מגיתו", דהיינו שלא עברו עליו 40 יום, מקדשים עליו, וסוחר אדם אשכול ענבים מערב שבת, ואומר עליו קידוש היום. מזה יש ללמוד שמותר לכתחילה לקדש על מין ענבים טהור.

כמו כן, יין מבושל כשר לקידוש, ולכן מקדשים על יין מפוסטר ועל מין ענבים מפוסטר.

שו"ת בהלכה

שאלה: האם עדיף לקדש על יין אדום כשיש יין לבן משובח ממנו?

תשובה: מצווה לקדש על יין אדום, ומנהג ספרד שמקדשים על יין אדום אפילו אם היין הלבן משובח ממנו. ואם היין הלבן נוטה מעט לאדמיות, והוא גם משובח מן האדום, הלבן קודם. ובשעת הדחק שאין שם אלא יין לבן, יוצאים ביין לבן.

ומותר לתת בשבת יין אדום לתוך יין לבן כדי שיקראו אדום, שאין איסור צביעה באוכלים, ולא במשקים.

מתורת ה'אור החיים' הקדוש
רבנו יוסף חיים דע"א

לספור אוטובוסים!!

יום טוב מקרא קודש.

כתב הצדיק רבינו הבן איש חי זצ"ל בספרו 'בן איש חי': לאומות העולם ישנם ימי בטלה ומנוחה, והם מבילים ימים אלו בטיולים ובשעשועים, בשחוק ובקלות ראש, וכך נראים החגים שלהם - ימי הוללות. אף לנו יש ימי חגים ומועדים, אך אצלנו אלו ימים שמנוצלים לתפילה והלל, ללימוד התורה ולסעודות מצווה, ימי החגים הם ימי התעלות עברונה.

והסיבה להבדל ברורה עד מאוד - הם הגויים, הרי זמנם תמיד מופנה להבל וריק, ובאיזה תוכן יוכלו למלא את חגיהם? אך אנו ישראל, לנו יש תורה ומצוות, ומי הוא הכסיל שיבטל זמנו לחינם?

ובעניין זה סיפר הגאון רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: באחד הימים צעדתי באחד מרחובות העיר תל אביב, וראיתי שם שני זקנים יושבים על ספסל ברחוב ומתווכחים ביניהם בלהט. זקן אחד אומר לחבירו: 'אני אומר לך, זה היה

43! וחבירו משיב לו בכעס: 'אתה טועה! זה היה 42!'

לא הבנתי על מה הם מתווכחים. ניגשתי אליהם על מנת לנסות להשכין שלום ביניהם, ושאלתי אותם: "אנא מכם, על מה אתם מתווכחים?" והם השיבו לי: 'אנחנו מתווכחים כמה אוטובוסים עברו כאן משעות הבוקר!'

כשמעתי את תשובתם הייתי המום! שתי נשמות קדושות ירדו מעולמות עליונים לעולם הזה, מסע של אלפי קילומטרים, וכל זה בשביל לספור אוטובוסים? לא חבל?!" הבה ננצל את החגים והמועדים לעשותם מקראי קודש!

שו"ת בהלכה

שאלה: יין שהוסיפו בו דבש או סוכר, וכן תוספת מים, האם כשר לקידוש?

תשובה: יין שנתנו בו דבש או סוכר להמתיקו, להלכה יכולים לקדש עליו, כיוון שאינו נפסל לניסוך המזבח מחמת גריעותו, אלא משום שנאמר "כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו" וגו', וכן המנהג. יין שעירבו בו מים, אם רובו יין, לדעת מרן השולחן ערוך ברכתו 'הגפן'

וכשר לקידוש, ואם אין רובו יין אינו כשר לקידוש וברכתו שהכול.

שאלה: באיזה אופן יכולים לקדש על יין צימוקים?

תשובה: מי שריית צימוקים דינם כיון, וברכתם הגפן, וכשרים לקידוש, ובלבד שאינם יבשים אלא נשארה בהם לחות, וייתן כ-3 ליטר מים על כל קילוגרם צימוקים. וזמן השרייה יש אומרים 24 שעות, ויש אומרים 3 ימים שלמים (72 שעות), וכן ראוי להחמיר.

תוכן זמ

26..... יום שבתון	43..... יד נפש	23..... ברוך א-ל עליון	29..... אשור שירה	27..... אנדלך א-לחי
17..... יוצר מידו	20..... ידידי השכחה	22..... בתי צאי	18..... אשיר לא-ל	47..... אדון עולם
22..... יחיד א-ל דגל	21..... תלומה	28..... נואל יבוא	35..... אשיר לך ארץ חמדה	24..... אל גליל
30..... יחיד דם	46..... י-ה אכסף	18..... דוד יקרא	32..... אשיר לכבוד חברים	39..... א-ל מאד נעלה
39..... יעלה יעלה	19..... י-ה רבון	36..... ואמרתם ה' לחי	31..... אשיר שירה וזמרה	34..... א-ל עד לי לעד
16..... יפה ותקם	39..... יהי שלום בחילינו	22..... זהו א-ל וגואלי	31..... אשירה נא	13..... אליך אקרא י-ה
40..... ישמח חתני	33..... יודו לך רעיוני	35..... זקן יושב בשיבה	20..... בוכרי ימים ימיה	33..... אללא אימלאלי
28..... ישמח משה	14..... יודוך רעיוני	13..... חביבי	29..... בן אדם	19..... אעופה אשכונה
12..... כי אשמרה שבת	26..... יום זה מכבד	21..... חיש חיש	37..... בר יוחאי	30..... אערך מהלל גבי

מתורת האביר יעקב

רבינו יעקב אביחצירא זצ"ל

שמחת תורה בסוכות!?

אנא המנחילנו דת ספרים חמישה... הכתובים על הלחות חמישה - חמישה, חושענא.

כידוע, מנהג ישראל קודש בחג הסוכות להקיף מדי יום את ספר התורה כשהוא על התיבה. כמו כן בשלהי חג הסוכות אנו שמחים וחוגגים את שמחת התורה, אך הבה ונשאל: מה קשורה התורה לחג הסוכות, והלוא התורה ניתנה לנו בחג השבועות?

רבינו יעקב אביחצירא זצ"ל, בספרו 'אלף בינה' (אות ב), כותב דברים נפלאים על מעלת התורה ומקומה, וכך כתב: אנו רגילים לחשוב שהתורה ניתנה לנו בהר סיני בחודש סיוון, הן תורה שבכתב והן תורה שבעל פה, ונתינה זו הייתה פעם אחת

בהיסטוריה, ומאז לא ניתנה לנו עוד, אך האמת אינה כן! משום שעל פי האמת התורה ניתנת לנו בכל יום מחדש. כל יהודי שיושב והוגה בה בכל יום, הרי הוא זוכה לקבלת התורה בכל יום. ואכן מאז ועד עתה התורה ניתנת שוב ושוב לישראל.

ודבר זה מדויק ומוכח מהמילה "אנכי", שהיא המילה הראשונה בעשרת הדיברות, והיא ראשי תיבות של המילים: אני נותן כל יום, ובזה רמז ה' לישראל ששמחת התורה לא תהיה מוגבלת ליום אחד בשנה, אלא בכל עת וזמן צריכים לשמוח בתורה ולהקיף אותה בעבודות של אהבה.

וזו הסיבה שאף בחג הסוכות אנו עדיין מתעסקים בתורה הקדושה, מקיפים אותה בכל יום ויום מימי החג, ולבסוף עורכים לכבודה את חג שמחת התורה, להורות לנו שבכל יום יהיו בעיניך - כחדשים.

שאלה: מה המקור שצריך שיהא הקידוש במקום סעודה?

תשובה: אין קידוש אלא במקום סעודה, ולא יקדש בבית זה ויסעד בבית אחר, שנאמר "וְקָרָאתָ לְשִׁפְתַי עֲנֵגָה", ופירשו חכמים זיכרונם לברכה ש'קריאת' השבת - היינו הקידוש, תהיה במקום 'עונג' - היינו הסעודה. ואם בדיעבד קידש בלא סעודה לא יצא, ויחזור ויקדש במקום שיאכל.

שירת מלכה

שאלה: מה דין יין שנגע בו הגוי?

תשובה: יין שנאסר בשתייה מפני שנגע בו הגוי, אסור לקדש עליו, וכל שכן שאסור לקדש על סתם יינם של גויים. וגם חולה שיש בו סכנה, שנצרך לרפואתו לשנות יין של גויים, לא יקדש עליו, משום שיש מחלוקת אם מברכים על מאכל איסור שהותר משום פיקוח נפש, וספק ברכות להקל, ולפיכך יקדש על הפת. ואם עבר וקידש על יין זה יצא בדיעבד, ואינו חוזר ומקדש על הפת.

מתורת החסידות
רבינו ה'בעל שם טוב' ותלמידיו זצ"ל

מעלת ישראל!

באותו מעמד היה נוכח נכדו של הצדיק, הלוא הוא רבי ברוך ממז'בוז', והוא שאל לאחר מכן את סבו - הבעל שם טוב: "סבא, מדוע ענית ואמרת לאותו דוכס גוי שאינך נמשך אחר תאוות העולם הזה מפני שאתה זקן? היית משיב לו את האמת, שאינך שקוע בתאוות כמוהו, מפני שאתה יהודי!" השיב הבעל שם טוב לנכדו ואמר: "לא עניתי לו שאני יהודי, מפני שאז הייתי צריך להסביר לאותו גוי מה טיבו וערכו של יהודי, וקשה עליי הדבר!"

לימים, כשגדל נכדו של הצדיק, אמר: "סבא השיב לגוי מה שהשיב, אך אני נוכחתי לדעת שקשה אפילו להסביר ליהודי כראוי מה מעלתו וערכו!" לשם זה נועדו החגים והמועדים כדי להזכיר לנו, כי בהם נבין מה מעלתנו וחשיבותנו לפני הקב"ה, שהרי בקידוש שאנו מקדשים בחגים אנו אומרים: "ותיתן לנו באהבה מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון". לא לגויים נתן ה' את החגים והמועדים, אלא רק לנו נתן ה' חגים כל כך מרוממים ונעלים, וזו עדות למעלתנו הנשגבת.

ואם קידש בחדר זה, ודעתו לאכול בחדר אחר, או בעליית הגג, או בחצר, ומאותו מקום הוא יכול לראות את מקום הקידוש - מותר לכתחילה, כיוון שגם הייתה דעתו מתחילה

לכך, וגם שהוא רואה משם את מקום הקידוש. אבל אם רק הייתה דעתו, אך אינו רואה משם את מקום הקידוש, או להיפך - שהוא רואה אך לא הייתה דעתו מתחילה - לכתחילה לא יעבור לאכול שם, ובדיעבד יצא.

שירת מלכה

שאלה: קידש בפינה אחת בחדר, האם רשאי לסעוד בפינה אחרת?

תשובה: המקדש על דעת לאכול בפינה אחת בחדר, ונמלך לאכול בפינה אחרת בחדר, לכתחילה אין לעשות כן, אך בדיעבד יצא ידי חובת קידוש, גם אם החדר גדול מאוד כאולם שמחות. ואם מתחילה קידש בפינה אחת על דעת לאכול בפינה אחרת, מותר לעשות כן אף לכתחילה.

ייתכן שישנם בתוכן השירים בלתי נכונים

שירי תימן (דיוואן)

57..... ישיקף
58..... לפלח הרמון
60..... מי נשקני
60..... סעי יונה
61..... ספרי תסה
58..... קריה יפהינה
60..... ש-די אקר נא די
56..... שמע הא-ל

27..... תשבי צורי לבבי
שירי שמחות
38-40
שירים לסעודה שלישית
41-47
שירים חסידיים (לפי א-ב)
48-55

זמירות

45..... כל מקדש
35..... לא-ל מרום
24..... לדוד שיר ומזמור
38..... לכבוד חמדת לבבי
24..... למוקדת שובי רני
25..... מה ידירות
15..... מול א-לי וגדלו
17..... מנוחה ושמחה
40..... מקהלות עם

"תורה צוה לנו משה מורה קהלת יעקב" (דברים ל"ד)

צריך ביאור, מדוע לא מקבלים שכר מצוות בעולם הזה, הרי כתוב "ביום תתן שכר"?

אלא כאשר אדם שלח שליח לשכור פועלים, גם המשלח וגם השליח לא עוברים על "ביום תתן שכר". המשלח - הלוא לא שכר אותם, והשליח - משום שאינו בעל הבית. לכן גם בענייננו, הואיל וה' שלח את משה לשכור אותנו ולתת לנו את התורה, אין כאן "ביום תתן שכר".

ומדוע שלח ה' את משה לתת את התורה? כדי שישמור לנו את השכר לעולם הבא. ולפי זה מובן הפסוק שלנו, **"תורה צוה לנו משה", משה נתנה לנו, ולכן "מורה קהלת יעקב", מלשון ה' מוריש ומעשיר.** לכן עם ישראל דלים ורשים בעולם הזה, כי כל השכר צפון להם לעולם הבא.

(אדרת אליהו)

"ולנפתלי אמר נפתלי יבע רצון וימלא ברפת יי" (דברים ל"ג)

יש אדם השמח בחלקו אפילו שחסר הוא כמה טובות, ובכל זאת נראה הוא כאילו יש לו כול, כיון ששמח הוא בחלקו. ומכיוון שכתוב בנפתלי "שבע רצון", עדיין אפשר לחשוב כי לנפתלי הייתה מידה טובה זו של "שמח בחלקו". ואפילו שהיה חסר כמה וכמה בטובות, בכל זאת היה שבע רצון, לכן הוסיפה התורה "וימלא ברפת יי", ללמד כי באמת היה מלא בכל טוב ולא חסר מאומה, ואם כן היה שבע רצון באמת.

(החיד"א בספרו 'ראש דוד')

"ויעל משה מערכת מואב אל הר נבו" (דברים ל"ד)

"כמה מעלות היו ופסען משה בפסיעה אחת" (רש"י).

לימוד גדול הראה בפסוק זה **הגאון החפץ חיים זצ"ל**: משה רבינו התאוה והשתוקק להמשיך לעבוד הלאה את ה', והיה מוכן אפילו להיות תלמיד של תלמידו יהושע ובלבד שישאר בחיים חיותו לעבוד את ה', כמבואר בחכמינו זכרונם לברכה. אומנם כאשר נגזרה הגזירה, לא רק שהסכים לה, אלא עשה זאת ברצון כזה, עד שכאשר אמר לו ה' למסור את נפשו, לא רק שלא השתהה, אלא פסע כמה מעלות בפסיעה אחת.

(הצדיק רבי שלמה)

לאחר הפגישה נותרו לרב כשעתיים לתת תנומה לעפעפיו, אבל תוכניות אחרות היו לו.

כשהגיע רבי שמואל לחדרו של הרב בשעה שלוש וחצי, מצאו שהוא יושב ולומד ואילו המיטה מוצעת ומסודרת כפי שהייתה בבואם. **הרב לא ישן, ואת השעות הבודדות הקדיש ללימוד.** ולא נשכח: כל יום אתמול הוא היה עסוק בתורה, מהטיסה עצמה ובשעות שלאחריה, במתן השיעורים והדרשות.

משנסתיימה תפילת שחרית ביום השני, יצא הרב לסדרה נוספת של שיעורים ודרשות, ובערבו של אותו יום שבו לארץ ישראל. כשנחתו בנמל התעופה בן גוריון, הגיע רכב לאסוף את הרב לביתו, ואילו רבי שמואל פנה לתחנת האוטובוסים כשפניו מועדות לביתו. לאחר כרבע שעה עצר הרכב של הרב ליד התחנה, והרב קרא לעוזרו שייכנס כי דבר לו אליו. פניו האירו, עיניו זרחו והוא קרן וניבט מהן. "זוכר את הקושיה שדיברנו עליה אתמול?" פתח הרב ושאל, "כעת מצאתי לה פתרון"...

(אביהם של ישראל)

אהבת התורה

סיפר הרב שלום מאיר סיאני שליט"א: זכיתי ויש ברשותי אוצר ספרים מהגדולים ביותר בארץ, ובו ספרי קודש חדשים וישנים, ובכללם שו"ת **יביע אומר** חלק א'. זהו ספרו של רבינו הגדול הראש"ל הגאון **רבי עובדיה יוסף זצ"ל**, שיצא לאור בשנת ה'תשי"ד, בכמה מאות עותקים. בתחילת הספר נמצא מכתב ברכה שכתב רבינו בכתב ידו לאחד מתלמידי החכמים בירושלים, ובו ביקש ממנו שאם יש לו הערות על הספר, ישלח לו אותן.

(וזה לשון מכתב הברכה: מנחה שלוחה ליד ידי עוז וידיד נפשי הרב הגאון המפורסם לתפארת ולתהילה כבוד קדושת שם תפארתו מהר"ר רבי חיים יעקב קלפחולץ שליט"א. בהוקרה וידידות המהובר עובדיה יוסף. נב. אשטח מאוד אם אקבל חוות דעתו על הספר והערות והארות בדברי תורה כי הם חיינו ואורך ימינו. בתודה רבה למפרע הנ"ל.)

מפני הסקרנות שבי, רציתי לדעת מי הוא אותו תלמיד חכם, ומדוע ביקש ממנו רבינו הגדול זצ"ל שישלח לו

הקושיה והתירץ

מספר ראש לשכתו ועוזרו הנאמן של הראש"ל הגאון **רבי מרדכי אליהו זצ"ל**, **רבי שמואל זעפרני זצ"ל**, על הטיסה הראשונה שלו עם הרב לחוץ לארץ:

מטרת הנסיעה הייתה אירוע שנתי של 'יום שכולו תורה' בצרפת. מיד לאחר שעלו למטוס ותפסו את מקומותיהם, ראה רבי שמואל שהרב מוציא מסכת בכורות ומתחיל מדף ב'. רגע לאחר שפתח את כריכת המסכת, כבר היה הרב שקוע ומרוכז בלימודו, וממש לא הבחין בנעשה סביבו. בכל כמה דקות הוא הפך דף, כשרבי שמואל עוקב בהתפעלות ומציין לעצמו שהרב לא מדלג על קטע תוספות אחד.

לאחר כשעתיים, אחז הרב בדף כ"ח והתעוררה אצלו קושיה בלימוד. הוא פנה אל רבי שמואל והציג בפניו את הקושיה. הרב הרחיב בדבריו והסביר היטב את קושייתו והניח לרבי שמואל לנסות לתרץ, אך כל תירוץ שניסה רבי שמואל להציג, הרב סתר והוכיח שאינו נכון. חשב רבי שמואל שלרב יש תירץ משלו, אבל הרב חיך ואמר: "וכי שאלתיך לחינם?! אין לי תשובה משלי"...

המשיכו בטיסה, שבסך הכול ארכה פחות מחמש שעות. במהלך השעות הללו הספיק הרב לסיים חמישים דפי גמרא במסכת בכורות.

לפנות בוקר יצאו משדה התעופה ומיד פנו לבית הכנסת להתפלל, והרב התחיל בסדרת שיעורים והרצאות שנמשכה כמעט עד חצות לילה. קרוב לחצות הגיעו לבית המלון, זמן שבו הרב יערוך 'תיקון חצות' כמנהגו מדי לילה, ולאחר מכן יישאר זמן קצר מאוד לשינה, **כי בשעה שלוש וחצי היה על הרב לקום כדי להתכונן לתפילת ותיקין עם הנץ החמה.**

בשעה שתיים עשרה וחצי בלילה, פנו ממוזכירות המלון אל רבי שמואל זעפרני והודיעו כי הגיע יהודי לפגוש את הרב. רבי שמואל ניגש אל חדרו של הרב, מסר את שמו של היהודי וקיווה שהרב יסכים עימו שבשעה כזו מאוחרת אין מקבלים קהל. אבל הרב השיב ואמר: "ליהודי הזה אינני מסרב". והוא סיפר: "לפני כמה שנים ביקשו שלטונות מצרים לסלול כביש על חלקת קברים בשולי בית העלמין היהודי. התערבתי והצלחתי לפעול שיקימו גשר מעל הקברים ולא יחללו אותם. אותו יהודי נרתם לעניין ומימן את הקמת הגשר היקר". נכנס היהודי, והרב ישב עימו זמן מה.

שלום עליכם מלאכי השבת. מלאכי עליון. מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: **בזאת השנה** מלאכי השלום. מלאכי עליון. מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: **בשבת** מלאכי השלום. מלאכי עליון. מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: **בצאתכם** מלאכי השלום. מלאכי עליון. מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: **כי מלאכיו יצוה לה.** לשמך בכל דרכיך: **!!** ישמר צאתך ובואך, מועתה ועד עולם:

רמזים נפלאים במעלת ארבעת המינים!

1. נאמר בתהילים (מזמור קלח): "אֵם לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׁמוֹקֶתִי". המילה "אעלה" היא ראשי תיבות של ארבעת המינים: אתרוג, ערבה, לולב, הדס, ומאידך תמצא שהמילה "אעלה" היא גם ראשי תיבות של המילים: אין עצבות לפני הקב"ה, ובא הדבר ללמדנו ברמז כי חג הסוכות שבו אנו מנוענים בארבעת המינים, צריך להשתדל מאוד מאוד שלא לבוא בו לידי עצבות ומרה שחורה, כדי לקיים בו את מאמרו הכתוב: "וְשִׂמְחַתְּם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם" (דעת אי"ש, סוכות).

2. נאמר במגילת שיר השירים (ו, ט): "אֶמְרָתִי אֶעֱלֶה בְּתִמְרוֹ". המילה "אעלה" היא ראשי תיבות של ארבעת המינים: אתרוג, ערבה, לולב, הדס, ומאידך - המילה "אעלה" היא גם ראשי תיבות של המילים אחדות, ענווה, לימוד התורה, ובא הדבר לרמוז לנו כי על ידי שנשתדל בחג הסוכות להיות באחדות אמתית, ונלמד את תורת האמת מתוך ענווה, בזה אנו מעלים ומרוממים שכינתא מעפר (על פי מעט מים, לרבי יוסף כנאפ, מערכת ל).

3. נאמר במגילת שיר השירים (ו, ט): "אֶמְרָתִי אֶעֱלֶה בְּתִמְרוֹ". המילה "אעלה" היא ראשי תיבות של ארבעת המינים: אתרוג, ערבה, לולב, הדס, וגם המילה "אעלה" היא בגימטריה 106, וגם המילה "מכאל" (עם מספר האותיות) היא בגימטריה 106, לרמז שעל ידי קיום מצות ארבעת המינים, זוכים לשמירתו של המלאך מיכאל - שר ישראל (על פי הקדמת אעלה בתמור).

4. נאמר בתהילים (מזמור קלח): "אֵם לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׁמוֹקֶתִי". המילה "אעלה" היא ראשי תיבות של ארבעת המינים: אתרוג, ערבה, לולב, הדס, והוא רמז לכך שבחג הסוכות בבית המקדש היו העולים לרגל וכל ישראל מברכים על ארבעת המינים בכל יום ויום במשך כל שבעת ימי החג, בשונה משאר חלקי הארץ והמדינה שהיו מברכים שם רק בחג הראשון של סוכות (פניני דניאל, סוכות עמ' רלא).

5. נאמר במגילת שיר השירים (ו, ט): "אֶמְרָתִי אֶעֱלֶה בְּתִמְרוֹ". המילה "אעלה" היא ראשי תיבות של ארבעת המינים: אתרוג, ערבה, לולב, הדס, ומאידך - המילה "אעלה" היא גם ראשי תיבות של המילים: אפיריון עשה לו המלך, והוא רמז שעל ידי שאנו מנוענים בארבעת המינים כמצות ה' אלו קינו, הרי בזה הקב"ה יגאלנו שנית ויקים לנו את בית מקדשו, שהוא האפיריון שלו (דעת אי"ש, סוכות).

6. נאמר במגילת שיר השירים (ו, ט): "אֶמְרָתִי אֶעֱלֶה בְּתִמְרוֹ". המילה "אעלה" היא ראשי תיבות של ארבעת המינים: אתרוג, ערבה, לולב, הדס, ומאידך - המילה "אעלה" היא גם ראשי תיבות של המילים: ארבעה עוזרים לבטל הגזרות, והכוונה היא שעל ידי שישאל מקיימים את מצות ארבעת המינים כהלכתה, בזה הם זוכים לבטל מעליהם את הגזרות הקשות שנגזרו עליהם ביום הכיפורים (עפי" פרש ושושנה, כי תשא).

מאברכי הכולל סיפר שלמד חברותא עם ראש הכולל, ולפתע רימוז לו בידו על פיו. קלט האברך שקשה לו לנשום. זאת הייתה תקופה שבה סבל קשות מקוצר נשימה. האברך השכיב אותו ועשה לו הנשמה. משחזר לעצמו היו בני הכולל מבוהלים וביקשו ממנו להתפנות לבית החולים. רבי אפרים ענה להם: "חבל על הזמן", ושקע מיד בתלמודו כבתחילה.

האברך המספר רץ להשיג מכשיר אינהלציה, וביקש ממנו שלפחות יתחבר למכשיר כדי לקבל תרופה שתקל עליו את הנשימה. רבי אפרים לא הסכים להתחבר למכשיר בבית המדרש, שלא ימושך את עיני האברכים ויגרור ביטול תורה. הוא עלה לעזרת נשים ושם התחבר, והכניסו לו חומר שמספיק לחמש דקות.

אחרי כמחצית השעה, מוששם האברך לב שעדיין לא ירד לבית המדרש, עלה לראות מה איתו, ומצאו כשהוא עדיין מחובר למכשיר ושקוע בלימוד. הוא פשוט לא שם לב שאיננו יושב בצורה רגילה, מבחינתו אין לו בעולמו אלא את הגמרא ומפרשיה.

זה היה עצם חיו של רבי אפרים, אבל איפה צמח אילן פאר זה?

ערש לידתו היתה בעת העלייה מתימן, כשהתייתם בגיל צעיר מאוד מאימו, ואביו שנשאר בחיים היה כבר זקן. אחיו שהיו בוגרים ממנו, שלחו אותו ללמוד בבית ספר פשרני בפתח תקוה. הרבה אידישקייט לא רכש שם, אבל נשמתו כספה להתקדש בקדושת התורה, ולפלא שבגיל תשע כבר חתר להגיע למוסדות חרדיים, הוא ברח מהמקום והלך לחפש מקום לימודים לבדו.

הוא הסתובב בין יהודים יראי ה' והתחנך שיעזרו לו למצוא מקום תורני, הם פנו לפעילים ואלו הכניסו אותו למוסד תורני.

לימים נשאל מה משך אותו למסור נפש בגיל כה צעיר ללמוד תורה שלא בדיוק הכיר אותה? ענה שהוא נמשך לבית כנסת, והיה שם יהודי אחד שהיה לומד בנעימה מיוחדת, ערבות התורה נשפכה ממנו וזה חדר עמוק לליבו הקט. המנגינה של אביו ורבה שבתה את ליבו, והחליט שזאת תהיה שירת חייו.

מהר מאוד מצא עצמו כתלמיד בישיבת 'תפארת ציון', שם ספג תורה ויראת שמיים, ובישיבה גדולה חשקה נפשו ללמוד מישירותה של תורת בריסק. כך נעשה תלמיד מובהק למרן הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל בישיבת 'באר יעקב', כשאת אורחות חייו סופג מהמשגיח מרן הגר"ש וולבה.

(זרשו)

את הערותיו. לאחר בירור קצר, מצאתי שאותו תלמיד חכם היה הרב חיים יעקב קלפולץ, לימים מחבר ספר שו"ת עקבי חיים. באותה עת היה הרב קלפולץ בחור צעיר בן שבע עשרה בלבד. רבינו זצוק"ל היה באותו הזמן כמעט בן שלושים, וכבר שימש דיין בבית הדין הספרדי בירושלים, ועם כל זה כיבד מאוד את הבחור הצעיר, וביקש את חוות דעתו על ספרו. וכל זאת מפני אהבת התורה אשר יקדה בליבו, ללא שום פנייה ומחשבה של גיל, כבוד, השתייכות וכו'. זו היא אהבת תורה בטהרה.

(בבת עינינו)

אהבת תורה

על גודל אהבת התורה שהייתה לרבי שלמה הכהן מווילנה זצ"ל יעיד הסיפור הבא: לאחר מאמצים רבים זכה לרכוש את ספרו של רבינו ירוחם, שהיה יקר המציאות. יום אחד, בשבת בבית המדרש, הודיעו לו שהיו גנבים בביתו. מיד רץ לביתו, ומשמצא בארון הספרים את ספרו של רבינו ירוחם, אמר: "ברוך ה' לא גנבו כלום, שהרי הספר נמצא".

(בנין שלמה)

חסירות נפש לתורה

סיפר הרב יחיאל מאיר צוקר שליט"א על רבי אפרים צוברי זצ"ל.

הייתה זו שבת שכולה חג בקהילתנו באשדוד, עת היה מגיע הגאון רבי אפרים צוברי זצ"ל לשהות בבית בנו. בליל שבת בין קבלת שבת לערבית היה מוסר שיעור, שבדרך כלל היה מתארך מעבר לשעה היעודה, כי כשהיה רבי אפרים פותח פיו בדברי תורה היה כולו שמחה ומקפץ על הבימה כנער צעיר, ולא היה שייך לעצור אותו. גם מי שלא אחז את מהלך השיעור - קיבל שיעור אדיר של אהבת תורה. חשו איך התורה מחיה את הנפש.

שלב עצמות נמוך קומה היה רבי אפרים, אך קומתו גבהה באהבתו את התורה הקדושה, שהייתה מושג חייו. אחד

השבת

אשרת חיל מי ימצא ורחק מפנינים מוכרה: בטח בה לב מעלה ושלל לא יחסר: גמלתו טוב ולא רע כל ימי חייו: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפית: היתה קאניות סוחר ממורכב תביא לחממה: ותקם בעוד לילה ותתן טורף לביתה וחק לערתייה: וקמה שדה ותקחהו מפרי כפיה נטעה בים: חגרה בעין מתניה

ותאמץ ודעותיה: טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נדה: ידיו שלחה במישור וכפיה תמכו פלה: כפה פרשה לעני וידיו שלחה לאביון: לא תירא לביתה מושלג כי כל ביתה לבש שנים: מורכבים עשתה לה שש וארגמן לבושה: נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ: סדון עשתה ותמכו וחמור נתן למעני: עז והדר לבושה

ותשחק ליום אחרון: פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: צופיה תליכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל: קמו בניה ואשרוה בעלה ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת עליה על כלנה: שקר חסן והבל היפי אשה יראת יי היא תתהלל: תנו לה מפר ידיו ויהללוה בשערים מעשיה:

"שאל את אביך היקר"

שאלות ותשובות

הראש"ל הגאון רבי דוד יוסף שליט"א

הגאון רבי שמואל אויערבך זצ"ל

היציאה לסוכה - הפקעת רשות הרבים

בראשית', וכמו שביאר ה'נפש החיים' בתחילתו, עיוין שם. וכן: יצרו של אדם מתחדש בכל יום, כדאיתא בקידושין (ל:) והתורה גם כן מתחדשת, 'הקב"ה עוסק בתורה', וכמו שהביא בנפש החיים, שמלך חידושי תורה - הקב"ה בונה עולמות חדשים וכו'.

חז"ל חייבו אותנו לחיות עם קבלת התורה: "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים", כביכול היינו היום בהר סיני. ואם חיים כך, אז לא שייך היצר הנורא של 'נשתנו העיתים', שהחכם סופר כבר התריע על זה - "אענדרע צייטן" כלשונו הקדושה, זה היצר שמשחית כל חלקה טובה, אלו דברים שלא שייך לחלוק עליהם, ואף מה שנדמה, יש רק אי הבנות במציאות.

"זאת התורה לא תהא מוחלפת" חס וחלילה, "אני יי לא שְׁנִיתִי". רואים גם כן בחז"ל שאמרו (שבת קלח): "עתידיה תורה שתשכח מישאל". ובסוף אמר רבי שמעון בן יוחאי - חס וחלילה שתשכח תורה מישאל, שנאמר "כי לא תשכח מפי יִרְעו" (דברים לא, כא). משמע שאין זה פשוט, ובתחילה היה צד שתשכח חס וחלילה, וצריכים אנו לרבי שמעון לסמוך עליו...

בחז"ל רואים גם כן בכמה מקומות הלשון: "הדברים שמחים כנתינתן מסיני", כמה שיותר "כנתינתן" זה יותר "שמחים", התורה כמות שהיא: "אני יי לא שְׁנִיתִי".

ואם חלילה מנסים לשנות ולהתאים את התורה למצב וכדומה, זה היפך ה"שמחים". ובפרט בזמן כזה שקמים עלינו, "תינוקות שנשבו" שאורך הגלות השכיח מהם את כל מעלת ישראל, ודאי צריך הרבה חיזוק.

וכידוע לשון רבינו יונה (ש"ג קס"ח) בהתאסף ראשי עם וקהילות הקודש לעבוד את ה' יתברך, ומסכימים הסכמות להעמיד להם מצוות, הנה הם מקדישים את ה' יתגדל ויתקדש, שנאמר "וְהָיָה בִישְׁרֹן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל" (דברים לג, ה).

(אגרא דפירקא)

עניין הסוכות הוא שעוזבים את העולם הזה, יוצאים מקורת הגג שלנו, ונכנסים ב'צילא דמהימנותא' (פצל האמונה). ומבואר ב'מדרש לחנוכה' שהיוונים נלחמו בחג הסוכות. ליוונים יש שייכות לחוכמה, 'חוכמה יוונית', 'יפיותו של יפת' (לא חוכמה עילאה כמוכן, רק חוכמת הטבע שגם זה מלא בחוכמה: "כולם בחוכמה עשית". הגויים שייכים לחוכמה תאגה, חוכמת הטבע, ובמדרש אמרו שעכו"ם קרובי אדמה, להם נאה חוכמת העולם, אבל ישראל קשורים בחוכמה עליונה, חוכמה של 'חכם עדיף מנביא', 'החוכמה תחיה בעליה'.

ובגאון מבואר שזה היה שורש החטא של עץ הדעת, מה שנמשך להסתכל בחוכמה תחתונה, שהיה עליו להיות דבוק בשורש החוכמה, ולא היה שייך בו מיתה, 'החוכמה תחיה בעליה', ועצם מה שהסתכל בזה, כבר היה נפילה גדולה, וזוהו נמשך וכו'.

היוונים הבינו שסוכות זה סתירה להם, בסוכות אנחנו יוצאים לרשות הרבים - שזה תמיד מסמל את העולם הזה, 'המונה של רומי', העולם הרועש וגועש, שזה גורם כל הבלבולים: 'טבע החומר מושך' כלשון ה'חובת הלבבות', שכן הקב"ה עשה את העולם: "אכן אתה א-ל מסתתר" כדי שנגלה אותו מתוך החושך - ואנחנו יוצאים החוצה לרשות הרבים ומבטלים את כל זה, עוזבים את הבית ויושבים ברשות הרבים בדרגת 'צילא דמהימנותא'. את זה יש ליוונים קצת חוכמה להבין, להריח את עניין הסוכות, ולכן הם נלחמו נגד חג הסוכות. כמו כן, בחנוכה קבעו להדליק נר בפתח הבית, להפקיע את רשות הרבים...

"אני יי לא שְׁנִיתִי"

זה הזמן להתחזק! 'חיזוקה של תורה', שיהיו בכל יום כחדשים: "אֲשֶׁר אֲנִי מַצֵּיךְ הַיּוֹם". בחז"ל דרשו כן בכמה פסוקים, והובא ברש"י על התורה, וכידוע דברי הטור בהלכות קריאת שמע, שבכל יום צריך להיות ככתב חדש מן המלך, ובלי זה חסר בקבלת עול מלכות שמיים. זה מעצם הבריאה שהכול מתחדש: 'המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה'

שאלה: האם אומרים "ברוך שמייה" בפתחת ההיכל בשבתות ובימים טובים? ומה הדין לאומרו בימות החול ובחול המועד?

תשובה: מרן אאמו"ר זצ"ל היה נוהג לומר "ברוך שמייה" בשעת פתיחת ההיכל בשבתות ובימים טובים וביום הכיפורים, ולא היה נוהג לומר "ברוך שמייה" בראשי חודשים ובימי חול המועד.

שהנה אמירת "ברוך שמייה" נזכרה בזוהר הקדוש (ויקהל), וב'הליכות עולם' (פרשת תולדות) מובא שאין לחוש למה שכתבו כמה אחרונים למנוע אמירתו.

והנה ב'שער הכוונות' וב'פרי עץ חיים' מבואר שהאר"י היה נזהר לאומרו בשבת בשחרית. והובא ב'מגן אברהם' וב'מחזיק ברכה'. וכתב המהר"י צמח בהגהותיו ל'פרי עץ חיים' שכן משמעות הזוהר הקדוש, וכן הוא ב'ניצוצי אורות' להחיד"א. וכן כתב ב'כף החיים' שכן משמעות דברי הזוהר הקדוש, ושהמנהג לאומרו בשבת בשחרית ומנחה, ובימים טובים וראשי חודשים, ראש השנה ויום הכיפורים בשחרית. וכן ב'מחזיק ברכה' כתב שבשבתות יש לאומרו אף במנחה.

ועיין למהר"י צמח בפרי עץ חיים (שער קריאת ספר תורה) שאין איסור לאומרו גם בחול. וכן כתב ב'סדר היום' לאומרו גם בחול, והובא ב'אליה רבה'. וכן כתב ה'קרבן נתנאל' בדעת הזוהר הקדוש, ותמה על המגן אברהם שם שכתב לאומרו בשבת שחרית. וכן כתב ה'באר היטב' בדעת האר"י לאומרו גם בחול, וכן הוא בסידור האר"י לרבי שבתי. וכן כתבו כמה אחרונים. ומכל מקום מנהג הספרדים שלא לאומרו בימות החול.

ואאמו"ר מרן זצוק"ל נהג שלא לאומרו אף בראשי חודשים ובימי חול המועד.

סדר השב

קידוש יום שבת

קידוש ליל שבת

ויטבון לקיים מצות עשה דאחייתא של הקידוש. ועל הין מצות דרבנן

יום הששי: וְכָל הַשְּׁמִימִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וְכָל אֱ-לֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיְשַׁבֵּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וְהָרַךְ אֱ-לֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בּו שַׁבַּת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בְּרָא אֱ-לֹהִים לַעֲשׂוֹת:

סברי מרְנָן (סג) לחיים.

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, אשר קדשנו במצוותיו, ורצה בנו, ושבח קדשו באהבה וברצון הנחילנו, וזכרון למעשה בראשית, תחלה למקראי קדש, וזכר ליציאת מצרים. ושבח קדשו באהבה וברצון הנחילנו:

ברוך אתה יי, מקדש השבת:

מזמור קידוש: יי רעי לא אחסר: בנאות דשא ורביצני, על מי מנחות ונהלני: נפשי ישובב, ויחני במעגלי צדק למען שמו: גם כי אלף בגיא עלמות לא אירא רע כי אתה עמדי, שבטך ומושענתך הוה ונחמני: תערך לפני שליח נגד צורי, דשנת בשמן ראשי כוסי ונהי: אך טוב וחסד ורדפני כל ימי חיי, ושבתי בבית יי לארץ ימים:

אם תשיב מושבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי, וקראת לשבת ענג לקדוש יי מוכד, וכבדתו מעשות דרכיך, ממוצא חפצך ודבר דבר: אז תתענג על יי והרכבתך על בנותי

אָרֶץ, וְהֵאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יי דבר:

ושמרו בני ישראל את השבת. לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: בני ובני בני ישראל אות היא לעלם, כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת ונפש על כן ברוך יי את יום השבת ויקדשהו:

(ואמרו המודש) סברי מרְנָן (סג) לחיים.

ברוך אתה יי, א-להינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:

זכניד ויאמה לדי

שאלות ותשובות

הגאון רבי ברוך שרגא שליט"א

ב"ק האדמו"ר הגאון רבי אברהם מרדכי אלחר מגור וצ"ד

סוכות - חג האמונה

שאלה: בכל שנה אני בונה סוכה בחצר, והשנה השכן שמעליי הוציא מהדירה שלו חבלי כביסה מעל הסוכה שלי, האם מותר לי לבנות סוכה תחת החבלים?

תשובה: כתב בשולחן ערוך (תרכ"ג) שהעושה סוכה בבית שהוציא ממנו את הרעפים, אפילו שנשארו העצים שהרעפים מונחים עליהם, הסוכה כשרה.

וכתב שם הב"ח, דהיינו דווקא כשיש מרחק של שלושה טפחים בין העצים, אבל אם יש שיעור פחות משלושה טפחים, ואומרים בזה 'לבוד' ונעשו כולם כדף אחד והסוכה פסולה. אבל ה"ט"ז שם כתב לחלוק עליו כיוון דלא אמרינן 'לבוד' להחמיר.

אומנם הריטב"א כתב שדבר שעומד להיות פתוח לעולם ונעשה לכך, לא אומרים בו לבוד. ולכן להלכה סוכה שנעשית תחת חבלי כביסה, אפילו אין בין חבל לשלושה טפחים, הסוכה כשרה, ולא אמרינן ביה לבוד. כן כתב בשו"ת מנחת שלמה על פי דברי הריטב"א בעירובין. וכן פסקו בחזון עובדיה וביאור לציון, מטעם דקיימא לן להלכה דלא אמרינן לבוד להחמיר.

אבל אם יש כביסה על החבלים, יש לדון אם הסוכה שמתחת הבגדים כשרה או לא, כיוון שהבגדים יש בהם רוחב ארבעה טפחים והדין הוא שסכך פסול פוסל בארבעה, ואפילו אם הוא הפך אותו על צידו, נעשה כשיפודים של מתכת ופסול (תרכ"ט, יח). ולכאורה הוא הדין כאן, שיש לפסול את הסכך מחמת הבגדים אם יש בהם ארבעה טפחים.

אומנם הפנים מאירות כתב בקונטרס אחרון שלפי המסקנה של הגמרא, אין הסוכה נפסלת בשביל נסר אחד כיוון שכל הטעם הוא משום גזרת תקרה, ובנסר אחד על צידו לא גזרו. לכן מותר לשבת בסוכה כזו, ואפילו אם הבגדים עצמם רחבים ארבעה טפחים יש להקל, כיוון שהם תלולים על צידם ויש בהם פחות מארבעה טפחים. וכן פסק בחזון עובדיה.

אבל ביאור לציון כתב להחמיר בזה, כשהכביסה תלויה והרוח מנשבת, שאם הכביסה נדה ברוח היא פוסלת את הסוכה מכיוון שייתכן שעל ידי הרוח הכביסה נפרסת ארבעה טפחים כנגד הסוכה, וזה פוסל את הסוכה.

ב"ק"א (משלי כח, כ), וזה שכתוב: "נסכו לפניי מים בחג, כדי שיתברכו לכם גשמי שנה".

כתוב "סלע ישכן ויתלנן על שן סלע ומצודה" (איוב לט, כח). ואיתא ד"סלע ישכן" קאי על יום כיפור, ו"יתלנן" זה סוכות, דכתיב "בצל ש-די יתלונן", ואיתא שחל שם שמיים על הסוכה. "משם חפראכל" היינו שהמשיך ברכה על כל השנה, והכוונה גם לעבודת ה', שעל ידי האמונה המשיך הברכה. העצה לבוא לידי אמונה היא לעשות הכול לשם שמיים. וזהו שאמרו "אוכל ושותה בסוכה וכו'", היינו שאפילו את הדברים הגשמיים יעשה לשם שמיים. וזהו דאיתא שאין להיות יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית, דגזרינן שמה ימשך אחר שולחנו.

אמונה היא ההתחלה, כדאיתא "אמונת" זה סדר זרעים. הזריעה היא ההתחלה, ואחר כך יוצאים פירות, היינו שבאים לידי חוכמה ודעת.

(אמרי אמת)

הגאון רבי יורם חיבאל אברג'ל וצ"ד

אהבת ישראל בשמחת תורה

וכל הציבור עוברים והחזן מראה להם את המילה שנוצרה מהאות האחרונה עם האות הראשונה שהיא "לב", וכל אחד שרואה את המילה הנ"ל מיד אומר את הפסוק (תהילים נא, יב) "לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי".

והנה ידוע שהתורה נמשלה לאור, שנאמר (משלי י, כג) "כי נר מצוה ותורה אור". והנה מסופר שפעם הבבא סאלי יע"א היה יושב בסעודה, וביקשוהו לומר

דברי תורה. הבבא סאלי אמר משפט קצר בלבד: פעמיים אור יוצא גימטריה 'ואהבת', היינו אור בגימטריה 207, ושתי פעמים אור הן 414, כמספר 'ואהבת'. וזהו הדבר שעמד עליו הרב במשך כל חייו - לאהוב כל יהודי.

(בצור יורם)

אדוני אבי ז"ל אמר שמצות סוכה מיוחדת ביותר לדורות האחרונים. בנחמיה כתיב שעזרא אמר לעשות סוכות, ונאמר שם "וישבו בסכות כי לא עשו מימי ישוע בן נון בן בני ישראל עד היום ההוא ונתהי שמחה גדולה מאד" (נחמיה ח, יז). וכי לא עשו קודם לכן סוכות? אלא שלא היו צריכים לסיוע מהסוכות, אולם לדורות האחרונים ישנן יותר הסתרות כנגד האמונה וצריכים לסיוע, כמו שמוזכר בחז"ל "בא חבוקוק והעמידן על אחת, שנאמר 'וידעיק בצימנותו יתה' (חבוקוק ב, ד)".

וזה מה שהסוכה מיוחדת ביותר לדורות האחרונים. שבת היא גם כן כמו סוכה, פורש סוכת שלום, וזה דאיתא שסעודות שבת הן "סעודתי דמהימנותא".

ואמר אדוני אבי ז"ל שהמכוון הוא שהם זנים וסועדים את האמונה, והיינו כדאיתא בזהר הקדוש על הפסוק "ממתכפד יחסר להם" (משלי יב, ט) - חסר מהימנותא, כמו שנאמר "לקחם אלהיו".

האמונה ממשכת ברכה על הכול, כדכתיב "איש אמונתו רב

המצוה שכל אחד צריך להחזיק בה ביום נפלא זה של שמחת התורה הוא לאהוב כל יהודי. לכן אנחנו משתדלים בכל פעם שמסיימים ספר תורה, להתחיל מיד בכתיבת ספר תורה חדש, כי ישראל ראשי תיבות 'יש שישם ריבוא אותיות לתורה'. כשאדם קונה פרשה אחת או שתיים או עמוד בספר תורה, בזה הוא מתחבר לכל עם ישראל, כלומר גם אם הוא לא מושלם בכמה דברים, מכיוון שהוא התחבר לספר תורה, התורה מקיפה אותו, את משפחתו ואת ילדיו כל הזמן.

וכן יש מנהג נפלא לבני תימן ביום שמחת תורה, שאחר שכל הציבור עלו לספר תורה לקריאת "ולאשר אָמַר" אז מביאים עוד ספר תורה, ומחברים את היריעה האחרונה של ספר תורה אחד עם היריעה הראשונה של ספר תורה אחר, וכך נותר חיבור בין האות האחרונה של התורה, שהיא האות 'ל' (במילים "לעניי קלי ישראל") לבין האות הראשונה של התורה שהיא 'ב' ('בראשית ברא'). כך נוצרת לה המילה "לב",

שבת והחג

בסוכות ובשמיני עצרת: ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

קידוש ליום חג הסוכות ושמיני עצרת

אלה מועדי יי מוקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם. וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל.

(ואומר המוקדש): סברי מרגן (ועושים): לחיים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא פרי תפוח:

מוקל עם. ורומקנו מוקל לשון. וקדשנו במוצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה. מועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום הסוכות הזה, בשמיני עצרת: שמיני חג עצרת הזה. את יום טוב מוקרא קדש הזה, זמן שמחתנו. באהבה מוקרא קדש. זמן ליציאת מצרים: כי בנו בחרת ואיתנו קדשת מוקל העמים. מועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה יי, מוקדש ישראל והזמנים.

בסוכות: ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במוצותיו וצונו לישב בסכה.

קידוש לליל חג הסוכות ושמיני עצרת

(ויבטו לקיים מצות עשה דאורייתא של הקידוש. ועל חין מצוות דרבנן)

אלה מועדי יי מוקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם. וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל.

(ואומר המוקדש): סברי מרגן (ועושים): לחיים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא

פרי הגפן:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו

עצות זהדר כותב העמוד

שאלות ותשובות הגאון רבי אהרן בוטבול שליט"א

הגאון רבי אריה שנטר זצ"ל

לעובדך מתוך אהבה ושמחה

שרק מחכים לרגע שניסע... ובאמת חז"ל מספרים על ניסים מופלאים שנעשו לעולי הרגל, כדי לשמור עליהם מפני כוונות הזדון ומעשיהם הרעים של השכנים שלהם.

ביטוי נוסף לאחדות עם ישראל קיים בארבעת המינים - האתרוג בא להורות על הצדיקים המלאים בתורה ובמעשים טובים, לולב כנגד בעלי תורה שאין להם מעשים טובים, הדס כנגד בעלי מעשים טובים שאינם לומדים תורה, וערבה כנגד הפחותים שבישראל, שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים. ובכל זאת כולם מאוחדים באגודה אחת לעשות רצונו יתברך בלב שלם.

בגלל האחדות הזאת והעלייה הרוחנית שהתאפשרה בימים הללו, תבעו מישאל לתקן את מעשיהם, עד שבשיר של יום ביום השלישי בסוכות נאמר "וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה לָּךְ לְסִפּוּר חֲקִי וְתִשָּׂא בְרִיתִי עָלֶיךָ" (תהילים ג, טז). מבאר רש"י במסכת סוכה (נה) שמי שראה את הגדלות בבית המקדש שלושה ימים ועדיין לא חזר בתשובה, אומרים לו דברי תוכחה וכיבושין: "מה אתה מחפש כאן? לך לביתך! איך ייתכן שאתה רואה כל מה שנעשה פה ועדיין לא שבת בתשובה שלמה? איננו מחפשים מעשים מדומים, אלא תשובה אמיתית שבורא עולם יקבל אותה!

עד ימי הסוכות היו לנו ימי דין מלאים ביראה - ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום כיפור, וכעת בסוכות מגיעים ימים של אהבה גדולה.

איך מתברר אותנו השמחה?

אדם מתעלה באלול, בראש השנה, בעשרת ימי תשובה וביום הכיפורים, ומגיע לדרגות גבוהות. כעת עליו לחזור לימי החולין, אולם איך הוא יעשה זאת? הוא עלול להצטנן מהמעבר החד הזה!

אומר לו הקדוש ברוך הוא: בוא לסוכה שלי. "כִּי יִצְפְּנִי בְּסֻכָּה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסֻכָּתְךָ אֶהְיֶה בְּצוּר יְרוּמָמִי" (תהילים כז, ה) - אני מכניס אותך ל"אינקובטור" שלי... זה ישמור עליך! בתוכו ישתמרו רגשות הקדושה והטהרה שלך, והשמחה תגרום לך ליישם את הדברים שהבטחת ולהפנים את הדברים, כך שתוכל לקחת אותם איתך הלאה לימי החולין.

(אריה שאג)

לכל חג ומועד ישנה הסגולה המיוחדת לו. בחג השבועות מעלים ביכורים ויורד שפע מיוחד מן השמיים של ברכה לכל האילנות. בפסח ישנן מנחות העומר ומתברכים על התבואה. בסוכות נידונים על המים, והמשמעות של זה היא הרת גורל לכל המים שבעולם. יתרה מזאת, בעזרת הלולב והאתרוג שלנו, בכחנו למנוע הוריקנים! הרי בספרים הקדושים מובא, שעל ידי הנענועים עוצרים רוחות רעות וטללים רעים.

יש לנו כחות אדירים, רק שניתן לנו סדר מסוים. אמרו לנו לומר "אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא", "הֲדוּ לִי כִּי־טוֹב כִּי לַעֲלֹם חֲסִדוֹ" ועוד פסוקים - וכך להוריד שפע ולעצור קללה. האם יודעים אנו מה בכחנו לפעול? האם אנו מודעים ל"מכונת הירייה" שנתנו לנו ביד? יש לנו בכלל מושג מה אנחנו עושים?

מעבר לכל הברכה הגשמית שבכחנו להוריד לעולם, ימי סוכות הם ימי התעלות מיוחדת בעבודת ה', ימים שבהם בכח השמחה יכולים אנו להתקרב אל הקדוש ברוך הוא עוד ועוד.

כשעמד בית המקדש על מכונו, והיו הולכים לשאוב את המים, היו ישראל בגדלותם. כלל ישראל היה מאוחד. כשהיו עולים לרגל, לא היו ביניהם מעמדות נפרדים של עמי ארצות ותלמידי חכמים, אלא כולם היו ביחד. האחדות המופלאה ביניהם הביאה לכך שמועלם לא אמר אדם צר לי המקום שאלין בירושלים. הם היו עומדים צפופים ומשתחוים רווחים.

בכח אחדות כזו אפשר להפוך עולמות!

כח האחדות הזה ליווה את עם ישראל גם כאשר ירדו ממעלתם הרוחנית, וגם כאשר עבדו עבודה זרה! בימי אחאב היו עובדי עבודה זרה, אבל הייתה בהם מעלה מיוחדת של אחדות, והיא שנתנה לאחאב זכות מיוחדת.

כשעולים לרגל במצב של אחדות ושל התעלות, לא חוששים לעזוב את הבית אף שממתינים שם כל מיני חבלנים ואויבים, כדי להזיק לרכוש בעל הבית.

סמוכים ובטוחים שתתקיים הבטחתו של הקדוש ברוך הוא "וְלֹא יִחְמַד אִישׁ אֶת אָרְצָךָ בְּעֶלְתָּךְ לְרֹאשׁוֹת אֶת פְּנֵי יי אֱלֹהֶיךָ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה". בשקט קמים ועוזבים את הבית, למרות היותו מוקף בחבלנים

שאלה: האם מותר להחזיר ביום טוב את הלולב ומיניו למים לאחר גמר שימוש?

תשובה: המרדכי הביא שמנהג טוב וכשר להניח את הלולב ומיניו במים כדי שלא יתייבשו, ויישאר לחים ויפים. הלכך מותר להחזיר את הלולב ומיניו למים ביום טוב, וכן להוסיף שם מים. אבל להחליף מים אסור, משום שהוא טרחה ביום טוב להחליף את המים.

ומה שהותר להוסיף מים ביום טוב הוא רק עד חצי מכמות המים שיש בכלי שרוצה להוסיף בו, אבל חצי ויותר אסור להוסיף. וכן הדין, שמוותר להחזיר את הלולב ומיניו ביום טוב אפילו למים אחרים שלא היה בהם הלולב מקודם, וכן הוא הדין להניחו במים אף שלא היה מקודם במים כלל, שכל האיסור הוא רק להחליף מים, כמבואר. והאמת, שהטעם שהותר להוסיף מים ואינו נחשב כמכין מיום טוב לחול, כיוון שכל היום כשר הוא לנטילת לולב. אם כן הוא הכנה ליום טוב עצמו, ולא הכנה האסורה ביום טוב.

מכל מקום אסור לזלף ולשפוך מים בשבת וביום טוב על המגבת או המפה שכורך בה את הלולב ומיניו כדי שלא יתייבשו. אך אם הוא הרטיב את המגבת בדרך כלל (לא כיבוס), כגון שנוטל ידיו עליה - מותר. וכן פסק מו"ר חמי הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל (חזון עובדיה סוכות עמ' תכ) שמגבת שהייתה רטובה קודם יום טוב ורוצה ביום טוב לעטוף בה את הלולב ומיניו, כל שאינו מקפיד לסוחטה, מותר לעטוף בה את הלולב ומיניו.

סדר זהדר

סדר הברכה

ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן:

אל תשמחי אויבתי כי כי נפלתי קמתי. כי אשב בחושך יי אור לי: ליהודים היתה אורה ושמחה. וששן ויקר:

וכתיב: ויהי דוד לכל־דרכיו משכיל. ויי עמו: כן יהיה עמנו תמיד:

ונח מצא חן בעיני יי: כן נמצא חן ושכל טוב בעיני אֱלֹהִים ואדם:

קומי אורי כי בא אורך. וכבוד יי עליך זרח: כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל קאמים. ועליך יזרח יי וכבודו עליו יראה:

כוס־ישועות אשא. ובשם יי אקרא:

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא (פעמיים).

אָנָּה יי הצִלִּיחָה נָא (פעמיים).

הצִלִּינוּ, הצִלִּינוּ דְּרַכֵּינוּ, תַּצִּילֵם לְמוֹדֵינוּ, וְשַׁלַּח בְּרַכָּה רַחוּם וְהַצִּלִּיחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ. מְדַכְתִּים: וְשֵׂא בְרַכָּה מֵאֵת יי. וְצַדִּיק מֵאֵלֵינוּ יִשְׁעוּ: לְיִהוּדִים הִיְתָה אֹרֶחַ וְשִׁמְחָה. וְשֵׁשׁ וְיִקְרָה: וְכִתְיָב: וְיִהי דוד לכל־דְּרַכֵּיו מִשְׁכִּיל. וְיי עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

סַבְרֵי מְרַנֵּן. (ועושים: דְּחִיִּים).

ברוך אתה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

תפילה להצליחה מרבי דוד יצחק מברדיטשוב זצ"ל, לאומרה במוצאי שבת שלוש פעמים:

אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, שִׁמּוּר וְהַצֵּל אֶת עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל אֲחֻבֵּיךָ מִכָּל רָע, לְמַעַן שֶׁם תִּתְקַן, הֵנָּה שֶׁבֶת קֹדֶשׁ הָאֲהוּבָה עֹבֶרְתָּ, וְיִהי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שִׁיבָא עֲלֵינוּ תְּשׁוּבַת הַבָּא לְאַמּוּנָה שְׁלֵמָה, לְאַמּוּנַת חֲכָמִים, לְאַהֲבַת חֲבֵרִים, לְדַבְּרוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא, לְהִאֲמִין בְּשִׁלְשֵׁת עֶשְׂרֵי עֲקָרִים שְׁלֵמָה, וּבִגְאֻלָּה קְרוֹבָה בְּמִתְנָה בְּמִינּוּ, וּבִתְחִילַת הַמִּתִּים, וּבְנִבְאוֹת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלֹמִים:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲתָה הַנּוֹתָן לַעֲמִי כֹחַ, תֵּן כֹּחַ גַּם לְיִלְדֵיךָ רְחוּמֵיךָ יִתְהוּדִים, לְהַלֵּל שִׁמּוֹ וְלַעֲבֹד אוֹתָךְ לְבָרָךְ, וְהַשְׁבִּיעַ הַבָּא, וְיִבֹּא עֲלֵינוּ לְבִרְאוֹת וְלִמְנוּלָה, וְלַהֲצִלֵּחָה וְלַבְּרָכָה וְלַחֲסִד, וְלִבְנֵי חַיִּי וּמִזִּנּוֹ, לְנוּ וְלִלְבֵּי יִשְׂרָאֵל, וְנִאֲמַר אָמֵן:

11

שיעור תורה לשבת

הרה"ג חיים פרידלנדר זצ"ל
מתוך הספר: 'שפת חיים'

שמחה מתוך דבקות

קשה עליי פרידתכם

"ביום השמיני עצרת תהיה לכם" (במדבר כט, לה).

מבאר רש"י מדרשו באגדה: "לפי שכל ימות הרגל הקריבו כנגד 70 אומות, וכשבאים ללכת אמר להם המקום: "בבקשה מכם, עשו לי סעודה קטנה כדי שאינה מכם".

וכך מבאר רש"י את פסוקי קורבנות היום: "פר אֶחָד אֶל אֶחָד" - אלו כנגד ישראל (כל שבעת ימי הסוכות הקריבו קורבנות כנגד 70 אומות). "התעכבו לי מעט עוד, ולשון חיבה הוא זה, כבנים הנפטרים מאביהם והוא אומר להם קשה עליי פרידתכם עכבו עימי עוד יום אחד. משל למלך בשר דם שאמר לעבדיו עשו לי סעודה גדולה, ליום אחרון אמר לאוהבו עשה לי סעודה קטנה כדי שאינה ממך" (סוכה נה).

שמיני עצרת ניתן לנו כיום נוסף של שמחה - סעודה קטנה, מחמת קושי הפרידה של ה' יתברך מעמו ישראל לאחר שבעת ימי חג הסוכות.

יש להבין: איך מקילים על ידי סעודה נוספת את קושי הפרידה? הרי הסעודה תגדיל את ההתקרבות אל המלך ותתגבר האהבה, ועל ידי כך תהיה הפרידה קשה יותר. יתרה מזאת, צריך להבין, אם אכן על ידי סעודה נוספת מקילים את קושי הפרידה, מדוע עושים רק סעודה קטנה? אדרבה, על ידי סעודה גדולה תגדל יותר האהבה ויקל קושי הפרידה.

סוכות - שעבוד השמחה להתקרבות אל ה' יתברך

את החילוק בין שמחת סוכות לשמחת שמיני עצרת מבאר היטב החינוך (מצווה שכד): "...לפי שימי החג הם ימי שמחה גדולה לישראל, כי הוא עת אסיפת התבואות, ופירות האילן לבית, ואז ישמחו בני אדם שמחה רבה, ומפני כן נקרא חג האסיף. וציווה האלוקים לעמו לעשות לפניו

חג באותה העת לזכותם להיות עיקר השמחה לשמו" - דהיינו לכוון את שמחת האסיף לאפיק הנכון, לשמוח בברכת ה', ולקשור את הכול למקור השפע, ומתוך כך להגיע להכרת חסדי ה' יתברך. "ובהיות השמחה מושכת החומר הרבה, ומשכחת ממנו יראת אלוקים בעת ההיא, ציוונו ה' לקחת בין ידינו [דבר מוחשי] דברים המזכירים אותנו כי כל שמחת ליבנו לשמו ולכבודו".

השמחה היא כלי להתקרבות אל ה' יתברך, אך כלי זה עדין הוא מאוד. לולי הקונת השמחה כראוי אל המקור הנכון, עלול היצר הרע לחטוף אותה לקלות הדעת, וכדברי החינוך, "להשכיח ממנו יראת אלוקים בעת ההיא". ובמקום שהשמחה תביא תועלת להתקרבות אל ה' יתברך, עלולה היא לגרום להרבה קלקולים. ועל כן ציווה התורה לקחת בידינו דברים מוחשיים - ארבעת המינים: לולב, אתרוג, הדס, ערבה - שעל ידי כך נשעבד את השמחה לכלי עצום עבורנו להתקרב אל ה' יתברך.

מוסיף החינוך: "ואם תשאל שמיני עצרת שיש בו שמחה גדולה לישראל למה לא היה [לולב] ניטל בו, התשובה כי יום שמיני עצרת כולו לה', וכמו שאמרו משל למלך שעשה סעודה וכו' כדאיאת במדרש, ולבסוף אמר להם עכבו עימי יום אחד שקשה עליי פרידתכם, ולפיכך נקרא עצרת, ואם כן אין צריך זיכרון אחר".

אומנם דבריו צריכים עדיין ביאור להבין את ההבדל בין שמחת חג האסיף, הזקוקה לשמירה מיוחדת לכוון לשמו ולכבודו, לבין שמחת שמיני עצרת, שהיא גדולה יותר, ואינה זקוקה לשמירה מפני משיכת החומר.

שמיני עצרת הדבקות בה' וסיבת השמחה

יש שמחה טבעית הנובעת מתוך הרגשת סיפוק מצורכי העולם הזה, כגון שמחה באכילה וכדומה, והעבודה המוטלת עלינו היא לשעבד את כל הצרכים הגשמיים ככלים לעבודה ה', כפי שנאמר "בכל יְדִבְכֶּךָ דַּעֲהוּ" (משלי ג, א), ועל ידי כך לקשור את כל ענייני העולם הזה למקור השפע, ולהכיר על ידם את חסדי ה' יתברך. זהו העניין של שמחת הסוכות - שמחת האסיף לשמוח בברכת ה', לשעבד את

שמחת החג לאפיק הנכון, שענייני העולם הזה הם כלים להתקרבות אל ה' יתברך. שמחה טבעית זו צריכה כלים לשמירה מפיתוי היצר הרע. ארבעת המינים הם כלים לשמירה מרוחות רעות, כדברי החינוך: "לעורר הנפש שתזכור בעת השמחה כי הכול לה' יתברך ממעלה ועד מטה וארבע רוחות".

אך יש שמחה הנובעת מתוך עבודת ה', זו היא שמחת יום שמיני עצרת. מקור השמחה היא דבקותנו וקרבנותנו אל ה' יתברך, ודבקות זו היא סיבת השמחה. שמחה זו, הנובעת מתוך דבקות בה', אינה צריכה שמירה מפיתוי היצר הרע על ידי מעשי מצווה כשמחת חג הסוכות, כי הרי כל קיומה של השמחה הוא אך ורק מתוך הדבקות בה' יתברך. עלינו לבאר את מהות השמחה הנובעת מתוך דבקות בה'.

שמיני עצרת - שמחת תורה

בזוהר (פנחס, חלק ג דף רנו ע"ב), אחר שהביא המשל למלך שאמר לעבדיו עשו לי סעודה קטנה, נאמר: "ומה פירוש 'עצרת', כמו שנאמר 'זֶה יַעֲצֹר בְּעַמִּי' ואין עצר אלא מלכות, ונהגו ישראל לעשות עימה שמחה, ונקראת שמחת תורה ומעטרים לספר תורה בכתר שלה".

בדברי זוהר מתגלה לנו מבט נוסף על מהות יום שמיני עצרת - יום שמחת תורה, וצריך לבאר את הקשר בין יום 'שמיני עצרת' לשמחת תורה.

הקשר הפנימי בין הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל מתוך אהבתו אליהם הוא על ידי התורה, שנאמר בתפילת ערבית: "אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת - תורה ומצוות חוקים ומשפטים אותנו לימדת". התורה היא תכלית חיינו, היא מקור דבקותנו בה' יתברך - היינו ברוצנו יתברך המתגלה על ידי התורה.

וכך מבאר הרמח"ל בדרך ה' (חלק ד, פרק ב): "בכלל ההשפעות הנשפעות ממנו יתברך לצורך בריותיו יש השפעה אחת עליונה מכל ההשפעות, שעניינה

זמירות לשבת

נגילת הללויה נגינה,
כא זמן הנאילה.

א-ש-די קבין נדחי ירדתי.
וגרש משנאי, נפשי בהם נעלה:
נגילה הללויה וכו'.

שלח לי בן ישי גואלי.
ובנה לי בית היכלי, באויבי עשה קלה:
נגילה הללויה וכו'.

כי אשמרה שבת א-ש ושמרני,
אות היא לעומי עד בינו וביני:

אסור מצא חפץ עשות דרכים, גם מלך ברוך דברי צרכים.
דברי סתורה או דברי מלכים, אהנה בתורה א-ש ותתקמני:
בו אמצא תמיד נוח לנפשי, הנה לדור ראשון נתן קדושי.
מופת בתת להם משנה בששי, ככה בכל ששי יכפל מונו:
רשם ברת א-ש חק אל סגנו, בו לעד להם תמיד לפניו.
על כן להתענות בו על פי נבונני, אסור לבד מיום פפור עוני:
הוא יום מקבד הוא יום תענוגים, להם וזין טוב בשר ודגים.
השמחים בו הם שמחה משיגים. כי יום שמחות הוא ותשמחני:
מחל מלאכה בו סופו להקריט, על כן אכנס בו לבי בבורית.
אתפלה לא-ש ערבות ושהירות, מוסף וגם מנחה הוא יענני:

לעילוי נשמת
ויטורין בן מיסה רבא ז"ל
אינס בת מזל רבא ז"ל
ריימונד אמסלם בת עזיהו ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה טולדו בן מנטה ז"ל
נלב"ע כ"ז חשוון ה'תשע"ט
תנצב"ה
תוקדש ע"י אברהם טולדו ז"ר

לעילוי נשמת
ר' אשר בן כמיסה ז"ל
לבית חדאד הי"ו
נלב"ע ג' אדר א' ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
רוזה בת שניורה ז"ל
נלב"ע כ"ג שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה סבג בן מסעודה ז"ל
ניסים בן עליה
מור יוסף ז"ל
תנצב"ה

פרשת השבוע

הוא היותר יקר ומעולה מכל מה שאפשר שימצא בנמצאים, והיינו שהוא תכלית מה שאפשר שימצא בנמצאות מעין המציאות האמיתית שלו יתברך, ויקר ומעלה מעין אמיתות מעלתו יתברך... ואומנם קשר הבורא יתברך שמו את השפעתו זאת בעניין נברא ממנו לתכלית זה, והיא התורה... וקשר בהם [בישראל] השפעה הזאת באופן שכשידברו הדיבורים ההם תימשך ההשפעה למדבר אותם. התורה היא השפעה תמידית ישירה מאת הקדוש ברוך הוא, והדבק בהשפעה זו דבק הוא בקדוש ברוך הוא.

לפי זה יתבאר לנו הקשר בין שמיני עצרת לשמחת תורה, כי אין דבר נשגב יותר לביטוי מהות יום שמיני עצרת, יום שכולו דבקות בקדוש ברוך הוא, אלא על ידי שמחה בתורה שנתן הקדוש ברוך הוא לעמו, שעל ידה אנו דבקים במציאותו יתברך. לכן "נוהגין ישראל עימו שמחה ביום שמיני עצרת ונקרא שמחת תורה".

סעודה קטנה - דבקות

לאור דברינו, מבוארת היטב בקשת הקדוש ברוך הוא מכנסת ישראל: "עשו לי סעודה קטנה". מטרתה של סעודה בעת שמחה היא ליצור אהבה ואחוה בין המשתתפים לבעל השמחה, וככל שירבו האמצעים על ידי סעודה גדולה וכדומה, כן תגדל ותרבה האהבה והאחוה. לא כן הדבר בין ידידים ואוהבים, הם אינם זקוקים לסממנים חיצוניים כדי להרבות אהבה ואחוה. קשר הידידות העמוקה הוא סיבה מספקת לאהבה ואחוה.

מתוך דבקותנו בקדוש ברוך הוא על ידי התורה, שהיא הקשר הפנימי בין הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל, אין אנו זקוקים לאמצעים להרבות דבקות בקדוש ברוך הוא. מספיק לבטא דבקות זו על ידי סעודה קטנה. זה המהות של יום שמיני עצרת כדברי הזוהר: "זה יעצור בעמי מלכות" - דבקות

בקדוש ברוך הוא מתוך קבלת מלכות גמורה על ידי דבקותנו בתורה.

דבקות זו שמספיקה לה סעודה קטנה, מוקומה בדווקא אחר כל עבודת חודש תשרי: ראש השנה - שעסקנו בו בגילוי מלכותו יתברך; יום כיפור - שזכינו בו לתשובה וכפרה; סוכות - שהסתופפנו בו "בצילא דמהימנותא" (- בצל האמונה). על ידי כל אלה זוכים לקרבה נשגבה ולביטול כל המחיצות, כדברי השפת אמת (סוכות עמ' צז): "והיית אך שמח לרבות ליל יום טוב אחרון" (סוכה מח). על ידי 21 ימי עבודת ה' מראש השנה עד שמיני עצרת זוכים לשלמות השמחה - דבקות בקדוש ברוך הוא על ידי תורה, ומתעלים להכרה שלמה בקדוש ברוך הוא מתוך אהבה פנימית, "אֵתָהּ הָרָאָתָ לְדַעַת פִּי יְיָ הוּא הָאֵלֹהִים אֲיֵן עוֹד מְלַבְדּוּ".

עתה מתבאר לנו גם כן איך מקילים את קושי הפרידה על ידי סעודה קטנה - סעודה קטנה איננה סעודת פרידה כלל, אלא מטרתה לבטא את גודל האהבה בין הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל, על ידי שאנו דבקים בתורה ושוב איננו נפרדים מהקדוש ברוך הוא. ועל ידי השמחה בתורה אנו מחזקים את הרכוש הגדול שצברנו בחודש האיתנים, עד שלא יהיה פירוד כלל ממנה בכל ימות השנה. על כן מתחילים שוב את התורה מבראשית עם הבנה חדשה, מכל מה שצברנו בחודש תשרי.

דבקותנו בקדוש ברוך הוא זו ישועתנו

נאמר בדברי חכמינו זיכרונם לברכה (מדרש רבה שיר השירים, פרשה א, פסוק לב): "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו - אמר רבי אבין אין אנו יודעים במה לשמוח אם בהקדוש ברוך הוא אם ביום, בא שלמה ופירש נגילה ונשמחה בו, כך בהקדוש ברוך הוא, כך בתורתך, כך בישועתך. אמר רבי יצחק כך בעשרים ושתיים אותיות שכתבת לנו בתורה" - על ידי השפעת היום דבקים בקדוש ברוך הוא, בו בתורתו. "בך בישועתך" - האפשרות הזו להידבק בו היא ישועתנו.

וכן נאמר בספר הזוהר (צו, חלק ג דף לב ע"א) על

מעלה זו, לזכות לישועת ה' בשמיני עצרת מתוך דבקותנו בו: "ובשמחה זו לא נמצאים אצל המלך אלא ישראל לבדם, ומי שיושב לבדו עם המלך, כל מה ששואל הוא נותן לו. כאשר יושבים יחדיו עם המלך אין מבקשים מהמלך דברים של מה בכך, כל השאיפות והבקשות הן להידבק במלך כמה שיותר, ועל כן הבקשה מתקבלת, כי זה רצונו של המלך - שיתדבקו בו.

מורנו ורבינו הגאון רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל היה אומר בשם הגאון רבי ישראל שלנצר זצ"ל, שגם בזמננו שננעלו שערי תפילה, בדוק ומנוסה הוא שתפילה על רוחניות לעולם מתקבלת.

בקשות רוחניות הן שאיפות להתדבקות והתקרבות אל הקדוש ברוך הוא, ואם כן הן בקשות להשגת האמת, "קרוב יי' לכל־קְרָאֵיו לכל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת" (תהילים קמה, יח). ה' יתברך קרוב לאלו שמבקשים דברים רוחניים אמיתיים. זוהי מעלת יום שמיני עצרת, שזוכים לשבת יחד עם המלך ולהתדבק בו, ולכן ישנה האפשרות לזכות ביום זה לישועת ה'.

שמיני עצרת - תשובה מאהבה

נמצאנו למדים ששמיני עצרת הוא יום של עבודה חשובה, התדבקות בקדוש ברוך הוא מתוך שמחת התורה, וממנה צריכים אנו להמשיך את ההשפעה לכל השנה. זאת ועוד, נאמר בזוהר (יוחי, חלק א דף רכ ע"ב) שגור הדין מתעכב עד יום שמיני עצרת, שבוים זה ניתנת לנו הזדמנות נוספת להשלים תשובה מתוך דבקות בתורה - שהיא תשובה מאהבה. ומבואר בזוהר (נשא, חלק ג דף קכ ע"א) שיש שתי דרגות בבעלי תשובה: האחת, השב כדי לתקן את חטאיו בלבד, אך יש דרגה יותר נעלה - "לאחר שחזר בתשובה מתאמץ בתורה בכל כחו". מטרת התשובה אינה רק לכפר על נפשו, אלא היא כלי להתקרבות אל ה' יתברך, על ידי שמקבל עליו עול תורה - "סור מִכָּרַע וְעֲשֵׂה־טוֹב". זוהי הבחינה של יום שמיני עצרת: תשובה מתוך קבלת עול תורה, להגיע למעלה הגדולה של בעלי תשובה - שהיא תשובה מאהבה.

ישיבת שלמה זלמן

זמירות לשבת

חביבי,
י-ה חביבי,
הא-ל המלך תרחמן.
ישלח משיחו הנאמן, הנאמן;
אב תרחמן שמע קולנו,
שלח בן דוד ונגאלנו.
נשוב לציון עיר קדשנו,
ונשלוש בה ביר רקתו;
חביבי וכו'.

שמה נתאסף בעיר חבירה,
ומחדש ישמע קול שירה.
ואז נרליק את המנונה,
בבית שוכן מעונה;
חביבי וכו';
ראה בעני ישראל עמך,
והשיכם נא לגבולך.
ואז נראה כל זכורך,
שליש פעמים בשנה;
חביבי וכו'.

אל"ה אקרא י-ה א-ל-י נורא א-ל-י נורא.
ופקר נפן שהעמים זרתי י-ה, א-ל-י נורא.
שועתה תקבל א-ל שוכן מרומים, ותחדש שחרותה לעד ועד עולמים.
העולמים תזנה עמך נאנח, צועק מבזר לא מנא עזרה, א-ל-י נורא, א-ל-י נורא;
אל"ה אקרא וכו';
לחם את האויב כי ידו נקרה, אכל את פריה ועוד ידו לא קארה.
שלח בו חמה זעם ונקמה, יאמרו העמים שמך נקרא, א-ל-י נורא, א-ל-י נורא;
אל"ה אקרא וכו';
מרום זכר נא ברית איש חלום חלם, תרבה את זרעו ותן לו שלום עולם.
נא רצה נזעו וזון את זרעו, עד מתי יהיה שם פזורה, א-ל-י נורא, א-ל-י נורא;
אל"ה אקרא וכו';
הידר יהיה יום בו מקדשך תבונן, ורנו כלם כי שכן עליי הענן.
ושייר ומזמור לפנינו נגמור, כי ירד על האויב נקרה, א-ל-י נורא, א-ל-י נורא;
אל"ה אקרא וכו'.

לעילוי נשמת רגינה כובני
בת יצחק וג'ולט ז"ל
נלב"ע כ' שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת אלי רפאל בן מתוקה ז"ל
שרון רפאל בת מתוקה ז"ל
נלב"ע כ"ב תשרי ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת אברהם הכהן חודל'יוב בן מיכאל דבורה ז"ל
נלב"ע כ"ד סלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת בתיאלי נשמת
בתיאלי נשמת
נלב"ע י"ט תמוז ה'תשפ"ה
תנצב"ה

הרה"ג עידן בן-אפרים שליט"א

הלכות והנהגות להושענא רבה ושמחת תורה

הזכר צניינים

שיקראו את הסדר המתוקן בספר 'קריאי מועד':
כל הפרשיות של ספר דברים, ומדרש רבה על
פרשת וזאת הברכה, ואחר חצות קוראים את כל
ספר התהילים (עם אמירת שבעה כורתי ברית).

וגם מי שמת לו מת במועד יכול להצטרף ללימוד
זה ברבים (חזון עובדיה אבולות ג קלא ד"ה ונהנה ועמ' קלו ס"ח).

נשים

טיפול הנשים בילדים ובצורכי הבית עולה על
הכול, ובמידת האפשר אם מעוניינות ללמוד
את סדר הלימוד של הושענא רבה, תבוא עליהן
ברכה, לפי שאף הן שייכות בסדר לימוד זה (ש"ת)
רב פעלים ח"א סוד ישירים ס"ט; בא"ח ש"א וישלח, ה; עוד יוסף
ח, וישלח סוף אות א).

עיקר התיקון

בדברי רבינו האר"י ז"ל מפורש שעיקר התיקון
בליל הושענא רבה נעשה בקריאת כל ספר דברים
קודם חצות לילה. לכן אם נבצר מהאדם להיות
ער במשך כל הלילה, לפחות יקפיד על הנ"ל, כיוון
שהוא עיקר התיקון. כמו כן יש נוהגים שכדי שיוכלו
להיות ערים כל הלילה, הולכים לישון בערב וקמים
לקראת חצות לילה ולומדים עד הבוקר, אך לפי מה
שנבאר אין זו הנהגה נכונה, כיוון שעיקר התיקון
נעשה החל מכניסת הלילה עד חצות הלילה. לכן
אם האדם לא הספיק לנוח במשך היום באופן
שיוכל להיות ער כל הלילה, עדיף שיסיים את
קריאת ספר דברים קודם חצות לילה, ולאחר מכן
ילך לישון וישכים בבוקר להתפלל עם הציבור.

יום השביעי של חג הסוכות נקרא יום "הושענא
רבה", ומבואר בדברי רבינו האר"י ז"ל (שער הכוונות,
ענין סוכות, דרוש ו) שביום ראש השנה נידון העולם
ונכתב גזר דינו של האדם, וביום הכיפורים נחתם
הדין בחותם הראשון הפנימי (שהוא עיקר יוטר [בן איש
חי וזאת הברכה, ב]), ובליל הושענא רבה בחצות לילה
נעשה החותם השני, החיצון, ונמסרים הפתקים
עם גזר הדין לידי השלוחים לפעול את הדין
והמשפט למי שנתחייב בדין, אך הרשות לבצע
ניתנת רק ביום שמיני עצרת.

לכן מי שיתעורר לשוב בתשובה ביום הושענא
רבה, ודאי שיקרעו גזר דינו, ויחזרו לקחת את
הפתקה שלו מיד השלוחים. ולכן צריך האדם
להיזהר לכוון דעתו במאוד מאוד בתפילה ובכל
מעשיו ביום זה, עיין שם.

ויום זה הוא סיום 51 יום שניתנו לעם ישראל
לעשות בהם תשובה (30 יום של חודש אלול, 21 יום
בחודש תשרי), ולכן נקרא "הושענא רבה", שאנו
מבקשים מה': הושע את יום נ"א (51) - שהוא רבה,
כי הכול הולך אחר החיתום (בא"ח שם, א).

סדר הלימוד

מנהג קדום בישראל להיות ערים בליל הושענא
רבה ולעסוק בתורה בשמחה ובהתלהבות, וטוב

- הושענא רבה 14
- ♦ סדר הלימוד 14
 - ♦ נשים 14
 - ♦ עיקר התיקון 14
 - ♦ צער 15
 - ♦ סדר התפילה 15
 - ♦ חבטת ערבה 15
 - ♦ סדר החבטה 15
 - ♦ נשים 15
 - ♦ הנהגה בערבה 15
 - ♦ הנהגות היום: ברכות / שינה 15
 - ♦ סעודה 15
 - ♦ שניים מקרא ואחד תרגום 15
 - ♦ הסוכה 15
 - ♦ משמוש הבגדים 16
 - ♦ חג שמיני עצרת / שמחת תורה 16
 - ♦ מדרות החג 16
 - ♦ מזמור הרצל / טעות בתפילה 16
 - ♦ שמחת תורה 16
 - ♦ ארבעת המינים 16
 - ♦ הקפות 16
 - ♦ ריקוד ומחאות כפיים 16
 - ♦ התעוררות לזרבות שמחה 16
 - ♦ שמחה כדרכה 16
 - ♦ מוצאי החג 17
 - ♦ "ברכנו" 17
 - ♦ פינוי סוכה מרשות הרבים 17
 - ♦ קדשת הסוכה לזמן לאור החג 17

זמירות לשבת

שמת בני בחלקך לא תקח גם את שלך,
השמחה תחידה, העולם לפניך;
הולך ברגליך, מנענע ירך, עינים צופים לך, הלב פועם בך;
השמחה תחידה, העולם לפניך;
מי עשיר ומי שמת, בעולם הזה אורת. לא בחיל ולא בכח, הממון יהיה לך;
השמחה תחידה, העולם לפניך;
הבט ושא עיניך, מי נתן כל-אלה לך, גם בגים לשלחך.
אם תודה רק לבוראך, בן תמיד יהיה לך;
השמחה תחידה, העולם לפניך;

יודוך רעיוני וז' רועי, חי ביום שבת קדש יום השביעי:
יום אשר כלית בו כל מלאכתך, אומר מי שרית על כל זולתך.
ומעשים עשית, אין לבולתך, אי בן אמתך חיש להרגיעי:
חי ביום וכו';
שביעי כחרת ראש לכל המנינים, ואותו קדשת בשבועות ושנים.
חיש אשר נשאת לגוע אמונים, וקדם מאסונים ארתי ורבעי:
חי ביום וכו';
רצה במנותתי יום זה יום מנותה, וביום עבודתי, המצא לי הרוחה.
ותכן לשביתתי, משאת וארוחה, וששון ושמחה יהיה שעשועי:
חי ביום וכו';
אל-עולם שכלו, שבת תכוננו, ונרך בחלו, שים אור בעדנו.
ואל משכן שיליה, תשוב תעלנו, מתרה עננו, אורי וישעי:
חי ביום וכו';

לעילוי נשמת
ד"ר רות סייטלס
בת סופי ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"א
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אסתי בן עמי ז"ל
בת רינת הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ג'ולי חסד ז"ל
בת ליזה הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ליאם תקווה ז"ל
בת לינדה הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ליין פנחס ז"ל בן מלך הי"ו
נלב"ע י"ד כסלו
ה'תשפ"ב
תנצב"ה

צער

אם מחמת שמנדד שינה מעיניו בלימוד הוא מצטער בחג, אין לו לאנוס את עצמו, ומוטב שילמד את עיקר התיקון וישן, וכן אם מצטער בתפילה, וכל שכן אם יירדם במהלכה (ראה: חמדת ימים עמ' תקענ אות ק; מועד לכל חי ח, כא; שו"ת חזון עובדיה, קנה ושבת ב, יז), בפרט אם הוא אדם חלוש או זקן (ע"י ילקוט יוסף שבועות, תרנ"ד), כל שכן אם נרדם מחוץ לסוכה, כי עיקר עבודת ה' היא לשמור העיקר ולהוסיף, לא לזלזל בעיקר ולקיים התוספת (מורה באצבע אות רמו; קמח סולת עמ' שפח אות יד; מל"ח יא, כב יג, ג).

סדר התפילה

קרוב לחצות לילה אומרים את סדר קריאת שמע שעל המיטה (ובחצות נכון לומר 'תיקון לאה') (כף החיים תרס"ד, ד), ויזהר בעלות השחר, שהוא זמן חיבור הלילה והיום, שיהיה עוסק בתורה או בשירות ותשבחות ולא יהיה יושב ושותק, ומשום כך גם יהא זריז להתפנות קודם עלות השחר (יסוד ושרש העבודה ש"א פט"ו; בא"ח ש"א וישלח, ג).

משהגיע זמן עלות השחר, מפסיקים את הלימוד, נוטלים ידיים בלא ברכה (אם היה ער כל הלילה) (שולחן ערוך ורמ"א ד, יג), ומברכים את כל ברכות השחר עם ברכות התורה, וברכת "אשר יצר" יברך רק אם הוצרך לנקביו (ולמנהג האשכנזים, אם היה ער כל הלילה, אינו מברך ברכות "אלוקי נשמה" ו"המעביר שינה" ו"ברכות התורה", וישתדל לצאת ידי חובה מאדם אחר המברך [משנה ברורה מו, כד וכו', כח]).

מתפללים שחרית ומוסף בהתלהבות ובשמחה, ולפני "ברוך שאמר" מוסיפים לומר "ה' הוא האלוקים" פעמיים, ואחרי "ישתבח" אומרים "שיר המעלות ממעמקים" (כפי שנוהגים לומר בעשרת ימי תשובה) (חזו"ע תלח). לאחר ההלל מקיפים את התיבה שבע פעמים, זכר למקדש שהיו מקיפים את המזבח שבע פעמים ביום זה. ומרבים בסליחות ובתחנונים, ומתפללים לגשמי ברכה, לפי שבחג נידונים על המים (שו"ע תרס, א; תרס"ד, א). (ואין לומר י"ג מידות [שער הכוונות שם], וכן בהקפות שמקיפים את התיבה ואומרים "רחמנא" וכו', אין עונים "בדיל ויעבור", אלא "אמן" [חזו"ע תלז]).

חבטת ערבה

ביום הושענא רבה נוטלים ערבה, ואין מברכים

על כך (שו"ע תרס"ד, ב), מפני שהוא רק מנהג נביאים שהנהיגו את העם לעשות כן (סוכה מב; מד; מה), ולא שייך לומר "וציונונו" על מנהג (משנ"ב שם, יב).

והוא זכר למקדש שהערכה הייתה ניטלת שם הלכה למשה מסיני, שבכל יום משבעת הימים היו מביאים ערבות והכוהנים זוקפים אותן על צידי המזבח, ואחר כך באים העם ונוטלים אותן משם ומנענעים אותן. וקבעו את היום השביעי לערבה יותר מיום אחר, כיוון שבמקדש הייתה קדושה יתרה ביום זה, לפי שהיו מקיפים את המזבח שבע פעמים (שם, יא).

סדר החבטה

אחר תפילת מוסף לוקח חמישה בדי ערבה, ויאגדם יחד, ויחבטם בכל על הקרקע חמש פעמים (חזו"ע תמ תמב; בא"ח וזאת הברכה, ז) (וטוב לנענען תחילה קודם החבטה, כדי לצאת ידי חובת הסוברים שהמצווה בנענען [ע"י רמ"א תרס"ד, ד; חזו"ע תמד]). לכתחילה ייקח בדי ערבה כשרים ונאים (רמ"א שם, ד), ואם אינו מוצא ערבה כשרה, אלא רק ערבה שיש בה ג' טפחים וְעֵלָה אחד בבד אחד, יכול לצאת בה ידי חובה (שו"ע שם). ויכול אף ליטול את הערבה שבלולב, לאחר שיתיר את אוגדו (חזו"ע תמב).

במקום צורך אפשר שלאחר שחבט הערבה בקרקע חמש פעמים, ימסור אותה לחבירו שיחבט בה גם הוא, בתנאי שהערבה עדיין בכשרותה (שם תמג).

החבטה תהיה על גבי עפר הארץ ולא על קרקע מרוצפת, ואין להכות בחוזקה באופן שייתלשו העלים מהערבה, כי ראוי שהערבות תהינה כשרות ושלמות בכל החבטות (בא"ח שם, חזו"ע תמב).

נשים

נשים פטורות ממצות חבטת ערבה, שכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות, ולא תחבטונה כלל (עוד יוסף ח' וישלח סוף אות א; חזו"ע תמג).

הנהגה בערבה

ערבה זו דינה כערבה שבלולב שאין לפסוע עליה ולא לזלזל בה, ונוהגים להצניעה עד פסח שרורף בה את החמץ (בא"ח ש"ב וזאת הברכה, ח).

הנהגות היום: ברכות / שינה

אחר התפילה יהדר אחר חסידים ואנשי מעשה לקבל פניהם ולהתברך מפיהם להיחתם בספר חיים טובים כמו ביום הכיפורים, ועת רצון היא להתברך ותפילתם עושה פירות. ואין ראוי להתגרות בשינה רוב היום, כי גדול היום הזה ונורא מאוד לבקש האדם על נפשו בתשובה ותורה, ותשובתו ותורתו רצויה ומקובלת וירחמו עליו מן השמיים (חמדת ימים פ"ו אות נח).

סעודה

מרבית בסעודה ביום זה להורות שהוא בטוח שזכה בדיון שמיים. ומכל מקום יעשה אותה בעוד היום גדול (מל"ח כד, כז), כי מצווה להימנע מלקבוע סעודה כמו שרגיל לקבוע בימות החול מתחילת שעה עשירית (בערך שעה 3:10), שזוהו מכלל כבוד יום טוב, כדי שיוכל לאכול את סעודת ליל יום טוב לתיאבון.

שניים מקרא ואחד תרגום

יקרא פרשת "וזאת הברכה" שניים מקרא ואחד תרגום. ואם לא הספיק לקוראה, יקראנה בליל שמיני עצרת או בבוקר לפני תפילת שחרית (משנ"ב רפה, יח). וגם מי שמת לו מת במועד יקרא כן (חזו"ע אבלות ג, קלו ס"ח).

הסוכה

אף אם סיים לאכול ביום השביעי בסוכה, לא יסתור אותה (שו"ע תרסו, א), גם אם יש לו סוכה אחרת, אבל מותר להוריד דופן רביעית שלה או לסגור את הגגון מעליה, כיוון שאינו מבטל את גוף הסוכה (אשרי האיש כו, מו). ומזמן מנחה קטנה (שעה 3:45) מותר להכניס את כלי ביתו מהסוכה לבית (שו"ע תרסו, א ומשנ"ב ב), וקודם שיצא מהסוכה ינשק את דופןותיה (כה"ח תרס"ד, ז), ויש שאומרים נוסח "יהי רצון" הנדפס במחזור (רמ"א שם, א).

בליל שמחת תורה אסור לאכול ולישון בסוכה משום 'בל תוסיף' (שו"ע תרסו, א), ואם אין לו מקום אחר לשבת בו, יסיר ארבעה טפחים (32 ס"מ) על ארבעה טפחים מהסכך, שבזה ניכר שאינו יושב בסוכה לצורך מצווה (ע"י שו"ע שם שער הציון ב וכה"ח ה). ואין תקנה לפרוס על כל הסכך סדין משום שאין זה ניכר כמו אוויר.

זמירות לשבת

עזרני א-ל חי להכניע, את יצר המפתה המריע.
מבליתי אין מושיע להושיעני:
רְלִיתִי תְשׁוּבָה חַי פֶּתַח לִי, כִּי שִׁבְתִּי מִחֲטָאִי וּמַעֲלִי.
אָנָּה צוּרִי, שְׁמַע קוֹלִי,
מִהֵר עֲנֵנִי אֲדֹרָה עָלֶי פֶשַׁעִי, אֶתֶּה תִּשָּׂא עֲוֹנִי:
סוּר וּמִינֵךְ הַפְּשׁוּטָה, לִקְבֵּל אֶת נַפְשׁ הַמִּתְחַרְטָה.
וְלֹא תוֹסִיף, תִּחְטָא, אֶלֶיךָ קוֹנִי.
הִרְחַק נָא מֵעֲלִיָּה, הִכְרַת בַּת הַצְּפוּנִי:

מוֹלֵא א-לִי וְגִדְלִי, וְרַעַד גּוֹפִי בָּלֹ.
בְּצֵר לִי אֶקְרָא לֹ, ו-ה עוֹזֵר לְקַהְלִי, וּבְסוּב לִב אֲשִׁיר לֹ.
ו-ה צוּר עוֹזֵר לְקַהְלִי:
יִצֵּר לֹא עוֹלִים וּבְצִלְמוֹ אָדָם, עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ בְּאִימָה בָּלָם.
בְּחֵר בְּנוֹעַ עֲבָדוֹ אֶבְרָהִם, לְקַדְּשׁוֹ לְעַד לְעוֹלָם.
עֲלִיָּתָם פּוֹרֵשׁ צִלּוֹ, וְהוּא עוֹזֵר לְקַהְלִי.
שִׁבְחִיו מִי מִנָּה וּמִי יִדְמֶה לֹ.
ו-ה א-לִי עוֹזֵר לְקַהְלִי: מוֹלֵא א-לִי וְגִדְלִי וכו'.
צִרִי הַשְׁמֵר וְאוֹכִי בְּלָה, וְעַם יְדִיד עֲלֵה וְעֲלָה.
א-ל נִשְׁרָץ שְׁוֹעֲתוֹ עֲנֵה, וּבְכִית מַעֲוֵנו לְשִׁמְךָ יוֹדֵה.
פֶּדֶה וְרוֹמֵם נָא, קְרִיָּה נֶאֱמַנֶה. ו-ה עוֹזֵר לְקַהְלִי,
וּבְסוּב לִב אֲשִׁיר לֹ,
ו-ה א-לִי עוֹזֵר לְקַהְלִי: מוֹלֵא א-לִי וְגִדְלִי וכו'.

משכן

<p>לעילוי נשמת משה פולישמן בן מזל פורטנה ז"ל נלב"ע ו' בשבט ה'תשפ"ד תנצב"ה</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>לעילוי נשמת שלמה עגון בן ר' יוסף וסעידה ז"ל נלב"ע י"ב תשרי ה'תשפ"ה תנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת מורן אסתר סמסון ז"ל בת סופיה ה"ו נלב"ע ד' סיון ה'תשפ"ב תנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת אלברט חניאל סמסון בן יוכבד ז"ל נלב"ע ג' תמוז ה'תשפ"ד תנצב"ה</p>
--	---	--	---	---

הדין גם בשנה שהחג חל בשבת (חזו"ע תנו). אבל אין להחזיר קשקוש בפעמונים (משנ"ב שם; כה"ח י) או בפעמוני ספר התורה (חזו"ע תנו), וכן אין לתופף על השולחן או תיבה באופן קצבי. כל שכן שיש לאסור ניגון בכלי שיר (משנ"ב שם; שו"ת יחזקאל דעת, ג, מט), אפילו על ידי גוי (משנ"ב שלח, י).

התעוררות להרבות שמחה

כתב הרב חמדת ימים: ראוי לכל עבד ה' להרבות כל מיני שמחות לפני ספרי התורה בריקוד, לפזז ולכרכר בשירים נאים, ולא יחוש על כבוד תורתו שמה ילעיגו עליו ויתבזה בעיני המוני העם. כי אף אם הוא גדול בתורה, אולם דוד מלך המשיח גדול ממנו הרבה מאוד, ואף על פי כן בשעה שהעלה את הארון הקדוש לירושלים היה מכרכר בכל עוז לפני ה'. וכמה ביזה עצמו לכבודו של הקב"ה, שמהראוי היה לפי גדולתו וממשלתו להיות מהלך לפני הארון סתם, כמלך בכבוד מלכות, והוא לא עשה כן, אלא היה לבוש לבושים נאים לכבוד הארון ומשחק לפניו, עד שכשבה לירושלים היו כל הנשים מציצות בְּדָד מן הגגות ומן החלונות וראו אותו מרקד ומשחק, ולא היה אכפת לו.

ורבינו חיים ויטאל ז"ל העיד על **רבינו האר"י ז"ל**, שהיה הולך לפני הספרים והיה מרקד ומשורר שירים ותשבחות ומסבב עימם שבע הקפות בשמחה גדולה בכל יכולתו. ואחר כך כשהיו הולכים לבית כנסת אחר שהיו מאחרים ועושים שבע הקפות עם הספרים, גם כן היה מסובב עימם ומרקד ומרנן בשמחה גדולה, וכן אם היו מתאחרים בבית כנסת אחר, היה עושה כן. ויֵאָחַז צדיק דרכו להקל ולמחול על כבודו לכבוד התורה, וכבר אמרו חז"ל (במדבר רבה ד, ט; כ, כ) "כל המרבה כבוד שמיים וממעט כבוד עצמו, כבוד שמיים מתרבה וכבודו מתרבה" (ספר חמדת ימים סוכות פ"ח, ט-י).

שמחה כהלכה

שמחת התורה צריכה להיות כדת של תורה, ונביא כמה אזהרות מדברי הפוסקים:

כוונה ראויה

ריבוי השמחה לכבוד התורה הוא מצווה גדולה, ויכוון האדם לשם שמיים ויזהר מלערב בתוך השמחה שחוק וקלות ראש חס ושלוה (בא"ח, וזאת הברכה, יח), כי שמחה לחוד והוללות לחוד (מ"ח כה, יח), ולכן לא ירקוד וישיר בצורה שאינה

חי כה, ד). ואם טעה בתפילה או בקידוש ואמר: "את יום חג הסוכות הזה", לא יצא ידי חובתו, כי כאמור הוא חג בפני עצמו (שו"ת יביע אומר ד, נא, י, מט; חזו"ע תנא).

שמחת תורה

בתורה אין זכר לכינוי שכיום אנו מכנים יום זה - 'שמחת תורה'. והטעם שאנו קוראים לו כן, הוא כי מדי שבת בשבתו קוראים בבית הכנסת את פרשת השבוע במגמה לסיים את כל חמישה חומשי תורה במשך השנה, שכך "המנהג הפשוט בכל ישראל שמשלמים את התורה בשנה אחת, מתחילים בשבת שאחר חג הסוכות וקוראים בסדר בראשית, וקוראים והולכים על הסדר הזה עד שגומרים את התורה בחג הסוכות" (רמב"ם תפילה י, א), שאת הפרשה האחרונה שבחומש דברים, פרשת 'וזאת הברכה', קוראים ביום זה. זהו מקור השם 'שמחת תורה', ששמחים אנו על שסיימנו לקרוא את כל התורה, ונעושים בו **סעודת משתה לגומרה של תורה** (טור ורמ"א תרסט, א).

הקפות

בסיום התפילה מוציאים ספר תורה, מניחים אותו על התיבה, ויהיה אצלו אדם ירא שמיים שיאחזנו בידו כל זמן ההקפות (צפורן שמיר סי' יב, מ"ח כה, לו ובא"ח וזאת הברכה, יז מהרש"ש). מנהג רבינו האר"י ז"ל היה גם להקיף בספר תורה (שער הכוונות קד; בא"ח שם), ומקיפים שבע פעמים (שעה"כ וצפורן שמיר שם). נהוג כיום להוציא את כל ספרי התורה להקפות (רמ"א סי' תרסט), ומותר להוציא גם ספר תורה פסול (ארחות רבינו ג, קיג אות ב; הליכות שלמה יב, יב).

דיקוד ומחיצת כפיים

אומנם בשבת ויום טוב אין מוחאים כפיים ולא מרקדים, גזירה שמא יתקן כלי שיר (ביצה לו; שו"ע שלט, ג, תקכד, א), דהיינו שיעשה כלי (רש"י ד"ה ואין מרקד) ויתחייב משום מלאכת 'מכה בפטיש' (רש"י שבת מז, ד"ה חייב). אבל ביום שמחת תורה מותר לרקוד בשעה שאומרים קילוסים של תורה, שנהגו בזה היתר משום כבוד התורה, היות שהאיסור הוא רק מדברי חכמים (שו"ת מהר"ק ט, ב, הובא בבית יוסף סי' שלט ומשנ"ב שם ח תרסט, ה), והוא

אבל ביום אחר שכבר קידש בבוקר ואכל חוץ לסוכה, מותר לו לאכול בתוכה בצהריים, שכבר ניכר שאינו עובר על 'בל תוסיף' מאחר שבילילה וגם ביום אכל חוץ לסוכה, ואין לחוש למראית העין (בא"ח וזאת הברכה, טז). ויש מי שאומר שאחר שאכל סעודת הלילה בבית, מותר לאכול בבוקר בסוכה (דברי שלום נז, ב).

משמוש הבגדים

קודם החג ימשמש בכיסי בגדיו, שמא יש בהם דבר מוקצה (ע"י שו"ע רב, ז ומשנ"ב נה), בפרט שלבשם בימי חול המועד והשתמש בכיסים.

מהות החג

לאחר שבעת ימי חג הסוכות, נאמר בתורה: **"ביום השמיני"** (כ"ב לחודש) **"עצרת תהיה לכם, כל מלאכת עבדה לא תעשו. והקרבנתם... פר אחד איל אֶחָד"** (במדבר כט, לה-לו וכן בויקרא כג, לו). המילה "עצרת" על פי הפשט מתפרשת בשתי משמעויות: א) משמעות של 'כינוס', מפני שהחג הוא זמן שבו מתכנס העם לתפילה ולימוד תורה. ב) ה'יו עצורים ומונעים מעשיית מלאכה' (חגיגה יח, ורש"י שם, לה), וכפי שמסיים הפסוק: "כל מלאכת עבדה לא תעשו" (רא"ם). נמצא ששמיני עצרת הינו חג בפני עצמו (ראש השנה ד; סוכה מה), ואין לו שייכות לחג הסוכות, וגם לא לשמחת תורה, כמו שנבאר.

ואין חובה לשמח את אשתו וילדיו בקניית בגדים וכדומה, ודי במה שקנה לחג הסוכות (רמב"ם יו"ט ג, יד 'שמונת ימי החג', וראה חגיגה יז. שהוא רגל בפני עצמו רק לענין פז"ר קש"ב).

מזמור הרגל / טעות בתפילה

תפילת ערבית מתחילה במזמור "לקונצח על השִׁמְיִית" (תהילים פ"ב), שהוא יום שמיני עצרת (מסכת סופרים יט, ב), ושליח הציבור מתפלל בניגון יפה בשמחה וטוב לבב (חזו"ע תנא).

בתפילת העמידה אומר: "את יום שמיני, חג עצרת הזה", ולא "חג שמיני עצרת" (מועד לכל

זמירות לשבת

יורו משפטיך, האיתנים, תנאי ואמוראי, גאונים וסבוראי, ורגנן בתראי לתיי, מרבש ואה, גזרות שוות, והלכות פסוקות, כלם מפי גבורה, זקוקין דגורא, בקולות וברקים טארקים, וקול משמים: **יפה ותמה וכו'**

שמות הקדש, כך נעלמים, אשר הם נבראו עימים, בצרופים נפלאים, ותמה בכתובים, תחומים וגם סתומים, מאירים ומזהירים, בסוד ישרים, כי חיים הם למוציאם, וחי בהם, אשר יעשה האדם וחי, מור עיניים: **יפה ותמה וכו'**

נעלם קגלי, באהבים, בסוד נקודת עם התבות, קתרים עם אותיות, פתוחות עם סתומות, נעלמות סודם ברמות, אורות עליונים, טוב מזהב ופנינים, מעין גנים שבבעים פנים, כלם חונים, הן אני עבר נרצע לך, קצין בלב שלם: **יפה ותמה וכו'**

לבו ללחם, תמיד בלחם, כ"ג סודות תדרש התורה, קל ותקר בשורה, הקש וגזרה שנה, מסורה מפי גבורה, כללים עם פרטים, תוציא לאורה, משם יוצאים ארבע נהרות, כלם אורות, פשטים עם קמזם נדרשים, וסודות נעלמים: **יפה ותמה וכו'**

מה טוב דודך, אחותי כלל, נפת צוק דבש שפתך, מן נעלי דלמך, ריח טוב בגדך, רודך יפי עיניך, תמה ולבנה, כלם עמור מאורך, כי ארך ימים בימיך, עשר בשמאך, ברוך בוראך בלשון דודך, א-ל חי העולמים: **יפה ותמה וכו'**

להצלחת
אורון ונועה כהן הי"ו
ומשפחתו **יצחק, איריס,**
עידן ומעיין הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
רחל כראדי בת מזל הי"ו
ומשפחת **כראדי הי"ו**

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחה, בריאות
נירון ואסתר אפל
ובני ביתם הי"ו

ראויה או כדי שיתפעלו ממנו, אלא כדי לתת כבוד לתורה.

כבוד ספר התורה

חייב אדם לנהוג כבוד גדול בספר תורה, והיה לפניו כבוד ראש וביראה ופחד, שהוא העד הנאמן על כל באי עולם, שנאמר: "וְהָיָה שֵׁם פָּךְ לְעֵד", ויכבדנו כפי כחו (ש"ע י"ד רפב, ב), לכן כמה רע מנהג המתלוצצים או מדברים דברים בטלים לידו.

ואף בשעה שמרקדים בשמחה, לא יהא זה בקלות ראש, ולא יקפצו יותר מדי עם ספר התורה (ש"ע אור לציון ד, רלא), או יקפצו אותו בידיהם בצורה לא אחראית, והרי הוא בכלל מה שנאמר (דברים כז, כו): "אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת", חס ושלום (ראה באגדה המובאת ברמב"ן שם, ויש שכתבו שהיא אסמכתא מדרבנן, ראה ברכי יוסף קלד, ב).

עמידה בהקפות

הרואה ספר תורה כשהוא מהלך, חייב לעמוד לפניו עד שיעמוד זה שמוליכו ויגיענו למקומו, או עד שיתכסה מעינו (ש"ע י"ד רפב, ב), חז"ל למדו זאת בקל וחומר מהמצווה לקום מפני תלמיד חכם, שאם "מפני לומדיה עומדים, מפניה לא כל שכן" (קידושין לג, א), ואפילו לסמוך עצמו על איזה דבר כגון סטנדר, אסור, כי הסמיכה היא כשיביה (משנ"ב צד, כג קמא, ב קמו, יז).

ולכן בשעת ההקפות והריקודים עם ספרי התורה, אין לציבור לשבת (ש"ע יח"ד ו, מב; חז"ע תסה), ומי שמעוניין לשבת יצא מהרשות שבה נמצא ספר התורה (כך נהג הגר"ע עטייה זצ"ל, כמובא בש"ת אורל"צ ד, רלא; פתחי חיים עמ' מז), או שישב עם ספר תורה קטן (מנהג החזון איש והגר"י קנייבסקי זצ"ל, כמובא בארחות רבינו ג, קיג, אפילו אם הוא פסול; מנהג הגר"ש"א והגר"ח"ק זצ"ל, כמובא בספר דולה ומשקה עמ' 263).

אבל זקן, חולה או מי שסובל מחולשת רגליו יכול להקל לשבת, ויעמוד רק בהקפה הראשונה, בכל אחת משבע ההקפות, שזהו עיקר המנהג, וכן בשעה שמוציאים ומחזירים את ספר התורה לארון הקודש (חז"ע שם).

סירוב לנשיאת ספר תורה

מי שנתכבד לשאת ספר תורה בהקפות, יש לו לתת כבוד לתורה ולהקיף עימו אפילו לזמן קצר ולהעבירו לאחר, אלא אם כן יש לו סיבה מוצדקת שלא לשאת את ספר התורה (עי' ש"ת תורה לשמה סי' צה), כל שכן אם מתקשה להרימו מחמת כובדו, שאז מצווה שירב מחשש שייפול, וזה

עצמו כבוד התורה (הגר"א ונבצל שליט"א, כמובא בספר גם אני אודך, בס"ס אהל יעקב על כבוד הספרים עמ' קלד).

אבל אם מסרב בלי סיבה מוצדקת, יש בזה **ביזיון לתורה**, ומכל מקום אין עליו חומרת עונש של קיצור ימים ושנים שמצינו במי שנותנים לו ספר תורה לקרוא ואינו קורא (ברכות נה), שאין לנו להוסיף עונשים שאינם כתובים בחז"ל. ועוד, שבקריאת התורה הטעם הוא לפי שסגולת הקריאה בה נותנת חיים והוא אינו חפץ בהם (מהרש"א שם), מה שאין כן הקפה בספר תורה שהוא רק עניין של כבוד לתורה, ולא על כך מגיע לו עונש של קיצור ימים חס ושלום (ש"ת משנת יוסף ז, קכו; הגר"ח קנייבסקי זצ"ל, כמובא בנ"א אודך שם עמ' קטז; ש"ת פינת ההלכה ב, קפט), אם כי יש שכתבו שאף זה בכלל ההקפדה (ש"ת האלף לך שלמה א, לו; הגר"ח מבריסק זצ"ל, כמובא בספר עובדות והנהגות ב, צז).

מסירת ספר תורה לקטנים

יש להשיג שלא לתת ספר תורה לנערים צעירים לימים, או לילדים, פן ייפול מידיהם חס ושלום, כפי שקרה כמה פעמים (הרב שדי חמד בש"ת דברי חכמים סי' קלא, הובא בחז"ע תסג), אלא אם כן גדול עומד על גביו ותופס עימו את הספר היטב מלמעלה (כי בא מועד סי' תרסט, כט).

הרמה על כתפיים

לא ירכיב אדם על כתפו לרקד, שהוא מנהג לא טוב (רוח חיים תרסט, ח, הובא חז"ע שם, וראה עוד בשו"ע שמחות ח"א יד, יז), וגם אינו ראוי בתוככי בית כנסת.

הפרדה

נשים לא תעמודנה במקום שאין מחיצה כראוי, כל שכן שלא יפתחו אותה או יסיטו את הווילון כדי להסתכל בגברים, וכן לא תיכנסנה ילדות קטנות למקום הגברים, וכפי שנוהג כל השנה. ויזהרו מתערובת אנשים ונשים מחוץ לבית כנסת, וכמו שהזכירו חז"ל להקפיד על הפרדה מלאה בשמחת בית השואבה בבית המקדש (סוכה נב), ונאמר: "עֲבָדוּ אֶת יְיָ בְּרִצָּה וְגִילוּ בְּרַעְיָה" - במקום גילה שם תהא רעדה (ברכות לו: יומא ד:).

ריקוד נשים עם ספר תורה

אין לנשים לרקוד בחדר סגור עם ספר תורה, כי עלינו להסתכל מה הנהיגו גדולי הדור הקודם ולנהוג כמוהם, ומאחר שלא נשמע מנהג כזה, אין לשנות, בפרט בנוהלי בית כנסת, ועל כך יאות להמליץ: "עושה חדשות בעל מלחמות", וחדש אסור מן התורה, שעניין זה בא מתוך מניעים להכניס רפורמה ביהדות, לפרוץ ולכרסם במנהגי

ישראל, ואין מועילה לכך הסכמת החכם או הקהל (ש"ת הראשון לציון ב, נו; ש"ת הרב הראשי ח"ב מ, ז).

גם לא יכניסו את ספר התורה לעזרת נשים על מנת שתושקנה אותו (ש"ת שבט הלוי ז, עג), ואף לא יעבירוהו דרך פתח מחיצת העזרה לשם כך (ע"פ הג"ל), אם לא במקום שכבר נהגו כן (ועי' כי בא מועד סי' תרסט, כז).

מוציאי החג

"ברכנו"

אף שהתחלנו להזכיר בתפילה "משיב הרוח ומוריד הגשם", ממשיכים לומר "ברכנו" עד ז' בחשוון בארץ ישראל, ואם טעה ואמר "ברך עלינו", אינו צריך לחזור ולהתפלל, כיוון שעל כל פנים עונת הגשמים היא, ואפילו אם נזכר באמצע התפילה, יכול להמשיך (ואם ירצה יוכל לחזור ולהתפלל בתנאי נדבה) (הליכות עולם א, קלו).

פינוי סוכה מרשות הרבים

מי שהקים סוכה ברשות הרבים או ברשות המשותפת עם שכניו, יודרו לפרקה בהקדם, כי ההיתר הוא רק לצורך מצות סוכה בימי החג ולא מעבר לכך, וגם ינקה אחריו את המקום.

קדושת הסוכה וד' המינים לאחר החג

אסור לבזות את הסכך, דפנות הסוכה וקישוטיה, כיוון שיש להם דין 'תשמישי מצווה', ולכן גם אסור לדרוך עליהם. ויש למחות באותם אנשים שזורקים את ענפי הסכך ברשות הרבים לְמִקְרָם רגלי בני אדם, אף על פי שאינו מקום אשפה (משנ"ב תרלח, כד; חז"ע צד), ויכול להניחם בצדי רשות הרבים, ואף על פי שעובדי הניקיון לוקחים אותם לאשפה, אין בזה איסור מן הדין הואיל והוא לא זרקם (חז"ע תמט סף הערה ט), ועדיף יותר לשורפם. והוא הדין בכל זה לעניין ארבעת המינים והערבה החבוטה (ש"ע תרסד, ח ומשנ"ב כח תרלח, כד; חז"ע שם), מה גם שיש בהם רמז לעניינים גדולים (סדר היום; חמדת ימים פ"ו אות נו).

תזכו לשנים רבות, נעימות ושובות, אמן.

זמירות לשבת

מנהגה ושמחה אור ליהודים, יום שבתון יום מתמרים. שומקצו וזוכריו הקה מעידים, כי לששה כל בראים ועומדים: שמי' שמים ארץ וימים, כל צבא קרום גבוהים ורמים. תנין ואדם וחתית ראמים, כי בן-ה' צור עולמים: הוא אשר דבר קצם קצלתו, שמור לקדשו מבוא ועד צאתו. שבת קדש יום חמדתו, כי בו שבת א-י מכל מלאכתו: במצות שבת א-י יחליצך, קום קרא אליו וחיש לאמנך. נשמת כל חי וגם נעריצך, אבל בשמחה כי כבר רצך: במשנה לתם וקדוש רבה, ברוב מסעמים ורוח נדיכה. וזכו לרב טוב המתענגים בה, בביאת גואל לחיי העולם הבא:

חסין בשם הוא, ונאחליו, כי אין כמותו, ואין כמותו. תמים ראווה, כי בשעלו. מרד מימינם - צדי ואו ריש. ושאון גליהם, שין בית ריש: יוצר מידו וכו': קום עשה פלא, העלה השבי, מבית הקלא, אל עיר הצבי. שם רצעה סלה, זאב עם לביא, עז ידך תראה - מס הא ריש. ובאורך נראה, אף ואו ריש: יוצר מידו וכו':

יוצר מידו עשר וריש, אשר לזכורו שין יוד ריש: צור מעוז דלים, באמת שמו, רוכב גלגלים, מי וקדמו. מלאכים קלים, רצים לנאומו, וכף וזלתו - שין קוף ריש. כי אין צור בלתו, אף חית ריש: יוצר מידו וכו':

<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>מאיר ואורלי רבא הי"ו והילדים: נדב, דנה, נטע עידן ורות לאה ובתם אריאל הי"ו</p>	<p>להצלת תהילה ואוהד משה אלגריבטי הי"ו והילדים: נעמי, יהונתן, איתמר ויוסף הי"ו</p>	<p>להצלת אילן ומיה סגב הי"ו נריה יוסף ואחיה משה הי"ו</p>	<p>לרפואת ולהצלת אביעד בן שולמית הי"ו בתוך שאר חולי ישראל</p>
---	---	---	---	--

רבה של נאליס
סעדיה גמליאל

תשיפור

שמחת תורה ה'תשפ"ד

לעמוד על רגליהן, אוחזות זו בידיים של זו. היו שם אבות שפניהם חיוורות, והם אוחזים בילדיהם הצמודים אליהם, לוחשים באוזניהם שלא יפחדו, שה' איתנו ושומר עלינו. הייתה שם ילדה בת עשר, שאמרה פתאום בקול רם, מבלי שאיש ביקש: **ריבנו של עולם, תציל אותנו כמו שהצלת את עם ישראל בכל המלחמות.** דבריה הזכרים חדרו לכל הלבבות.

לקראת מנחה קצב מטחי הרקטות קצת נרגע, והמתפללים התחילו להתאסף למניין. אחד מהם, דוד, בן 43, רצה להודות לה' ברוב עם, מתוך כאב רב. ביתו ספג פגיעה ישירה, אך החדר שהייתה בו מזוזה מחודשת שקבע בערב יום הכיפורים - נשאר שלם.

הגיע הלילה. מוצאי שמחת תורה, השמועות על מקרי הזוועות שהתרחשו באזור הדרום החלו להתפשט, המציאות הנוראה טפחה על הפנים והכתה בליבם של כולם. אזור מגוריו של הרב ניסים עדיין היה מנותק מוחשמל, ונרות ששמה האירו קלושות את רחבת בית הכנסת. המתפללים הקיפו את הרב ניסים, שהחזיק ספר תהילים בידו וקרא פסוקים בכ"י. הוא בירך את חיילי ישראל ואת כל אחינו בית ישראל בכל מקום שהם, וכולם ענו אמן בדמעה. בנו בכורו החזיק את אימו, שחשה כאבים עזים מהפגיעה, מנסה לעודד ולהרגיע כמה שהיה יכול...

איש לא ידע מתי יגיע עוד מטח רקטות מפתיע והרסני. כולם היו במתח נוראי, לא יודעים אם הלילה יעבור בשלום. אבל הם ידעו דבר אחד: **ה' לא עוזב אותם, ולעולם לא יעזוב.** בתוך יום של אש ודם, בתוך שמחת תורה שנשדדה מהם - הם הצליחו לחבק אחד את השני ולהחזיק באמונה. בבוקר, כשעלתה השמש, הם אמרו בשירה בתפילת שחרית **"מזמור לתודה הרעיו לך פל"האָרץ"**.

עוד יום של חיים קצב להם ה' יתברך ברחמי כי לא תמו.

חיילים רבים הוקצו מביתם, כדי להילחם על חיי יישובי הדרום. אחד החיילים האמיצים הוא רועי, חייל בן 36, נשוי ואב לשלושה ילדים, שמתגורר בקריית גת.

שטלטלו את הבניינים. תריסים רעדו, וצרחות החלו לעלות מן הרחוב. אנשים רצו לעבר המקלטים הציבוריים מבוהלים, מבולבלים, בחולצות שינה, בלי לדעת שזאת לא אזעקה רגילה; זאת אזעקה שמבשרת תחילתה של מלחמה, שבאותן דקות איימה על חייה של מדינה שלמה.

הרב ניסים פתח את הדלת, הביט לשמיים, ואמר בלחש פרק תהילים. באותו רגע נשמע 'בום' נוסף, קרוב יותר. מערכת ההתרעה לא הפסיקה להתריע, והרקטה פגעה סמוך לבית הכנסת. דלתות התנפצו, חלונות עפו, אך הסוכה של בית הכנסת שהוקמה בחניה האחורית למרבה הפלא **נשארה במקומה.** ספרי התורה שבתוך ההיכל נשארו שלמים. הבן הבכור רץ מביטו. הוא שמע זעקות מכיוון הבית הסמוך. רחל, שכנה צעירה, נתקעה עם שלושת ילדיה בתוך הבית. מההדף של הנפילות הדלת ננעלה מבחוץ, והיא לא הצליחה לצאת. הבן של ניסים רץ והביא מוט ברזל, ניסה לפרוץ את הדלת, תוך כדי האזעקות והפיצוצים שלא מפסיקים לרגע. רעייתו של ניסים הבינה שבנה מנסה לחלץ את השכנה ומיהרה להגיש סיוע, ואז נפילה נוספת: רקטה ישירה נפלה במדרכה ברחוב הצמוד. ההדף היה כה עז, עד שהפיל את כולם לקרקע.

כשהאבק שקע, הרב ניסים הצליח להתרומם בקושי רב. עיניו סרקו את המקום, מחפש את אשתו ובנו. קול בוכה עלה מתוך העפר, קול חלש של ילד. תוך כדי צליעה הוא רץ, ומצא את הבן שלו שרוע על הרצפה.

כשפתחו את דלת המקלט הסמוך לבסוף, מצאו בו עוד עשרה ילדים ושתיים מהאימהות. הפנים שלהם היו קפואות. לא בוכים. לא מדברים. הלם מוחלט. איש לא הבין בדיוק מה קורה. **שמחת תורה הפכה ליום דין.**

למרות הפציעות שמר הרב ניסים על קור רוח, והורה מיד לכל הנוכחים להתאסף בחדר התחתון של בית הכנסת. לא היו שירים לכבוד התורה, לא היו הקפות. אבל הייתה קדושה. הייתה אמונה. **היו דמעות.**

היו שם נשים מבוגרות מאוד שבקושי יכלו

עת לילה מאוחרת. בשכונה הדרומית של אשקלון כבר שרר שקט, והרחובות שרק לפני כמה שעות היו עמוסים בעמך בית ישראל רוקדים ושומחים, היו כמעט ריקים. רק קולות שירה עמומים בקעו מבית הכנסת. למרות השעה, הרב ניסים עמד עם ספר תורה בידו ושר בעיניים עצומות מתוך כיסופים לה', כאלו חש באוויר דבר מה שאחרים עדיין לא מרגישים.

לפני כמה שעות עמדו חמשת ילדיו הקטנים עם דגלים צבעוניים של שמחת תורה, מנופפים ומחייכים מבלי להבין שזו שמחה מיוחדת במינה, **האחרונה לפני סערה נוראה שתשנה לחלוטין את כל מה שהם מכירים.** הרב ניסים הינו תלמיד חכם וגם אדם רגיש. אשתו שמה לב שכבר כמה ימים הוא מהלך בבית כאילו משהו כבד עליו, שותק יותר מהרגיל, כמו נושא על כתפיו תחושה שאינו מצליח לבטא במילים. באותו לילה הוא ביקש מבנו הגדול, בחור ישיבה בן 18, להישאר בבית ולישון מוקדם, ושלא ילך לחברים, אף על פי שתמיד בליל שמחת תורה היה נשאר ער ולומד עם חבריו. **"תישאר קרוב אלינו"**, אמר בלי להוסיף מילה. הבן הבכור שמע והרגיש שיש בדברים משהו אחר. משהו עמוק.

בבוקר, עוד לפני עלות השחר, הרב ניסים הלך לבית הכנסת, שר לה' בערגה ועשה הקפות לבדו מסביב לתיבה.

בשעה 6:29 נשמעו לפתע אזעקות ופיצוצים מחירידים. תחילה חשב כמו כולם, אולי זה כמו תמיד - אזעקות, יירוטים וחוזרים לשגרה. אבל אז באו ה'בומים' ללא הפסקה. רעשים אימתניים

זמירות לשבת

רחוקה אלף שער הרופה, עדי קרה.
בחנה כבוד יון, מענה בעל מדי:
ידידי השבת:

היש בלתיך גואל ובלתי, אסיר תקוה? תנה ענך
לי כי, כך אתנה דודי! ידידי השבת:
ידידי השבת: (בכי)

ידידי השבת, חנותך בבין שדי.
ולמה מכרתני, צמיתות למעבדי:
ידידי השבת:

הלא אז בארץ לא ורועה, רבפתח,
ושעיר וזה פארן. וסיני וסין עדי:
ידידי השבת:

ותיו כך דודי ותי, רצונך כי,
ואיך תהלק עתה. כבודי לבלעדי:
ידידי השבת:

בזכרי ימים ימימה,
לעולם לא אשכח.
בהיותי תוך עיר-מגדל חומה.
לעולם לא אשכח.
מקדש עומד על תלו,
ועם ישראל וחיילו.
ועשש מקום מקדש חלל טמא.
לעולם לא אשכח.
משך ארבע מאות שנים,
ישבו ישראל שאננים.
תפשיים תחת יד מענים ושנאים,
לעולם לא אשכח.

לעילוי נשמת
מישל דוד בן
אנדרי מלכה ז"ל
נלב"ע ד' סיון ה'תשע"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יוסף חירילקר
בן אשר וחיים ז"ל
נלב"ע א' חשוון ה'תשפ"א
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יעקב שיטריט
בן זוהרה ז"ל
נלב"ע כ"ד שבט ה'תש"פ
תנצב"ה

משכן שילה

לשבת

דועי מספר:

ביום שבו התחילה המלחמה, לא הייתי אמור להיות קרוב לאשקלון. זה היה שמחת תורה, תכנונו ללכת להורים שלי בירושלים, אך ברגע האחרון החלטנו להישאר בקריית גת. לקראת ערב הילדים לבשו בגדים חגיגיים, וריח של שמחת תורה בישם את האוויר.

הגיע הלילה.

מוצאי שמחת תורה.

השמועות על מקרי הזוועות

שהתרחשו באזור הדרום

החלו להתפשט, המציאות

הנוראה טפחה על הפנים

והכתה בליבם של כולם...

בבוקר זה התחיל. בבת אחת. אזעקות, ושיחות טלפון מהחמ"ל של הגדוד שהעביר את המידע על חדירה בגזרה הדרומית. קיבלנו פקודה להגיע לכיוון הדרומי של העיר אשקלון, ולהגן מפני חדירות מחבלים.

תוך חמש דקות כבר עמדתי ליד הרכב, מחכה שיאשרו תנועה. הדרך לאשקלון הייתה מפחידה. הכביש ריק, והידיעות המזוועות מהדרום נשמעו בקשר. בדרך לאשקלון אספתי לוחם מהגדוד. קראו לו איתמר, בחור דתי מרמלה. הוא פחד באותם רגעים, אבל לא אמר מילה. כשהגענו לאשקלון, הרחובות היו

שקטים ומבשרי רע. לא שקט של בוקר שבת. שקט של מתח ופחד. ראינו כמה בתים עם פגיעות ישירות, עשן עולה, סירנות של מוד"א. מישוה סימן לנו עם פנס מכיוון בית הכנסת.

נכנסנו פנימה. בפנים היו עשרות אנשים. חלקם שכבו על הרצפה, חלקם ישבו בפניות, מבוגרים, ילדים, נשים. לא צרחו, לא בכו, רק שתקו. הרב שלהם, אדם מבוגר עם עיניים בוערות, ניגש אליי, לחץ את היד ואמר: אנחנו צריכים מים, חיתולים. תרופות. אבל יותר מהכול - תישארו. שלא נרגיש לבד.

אני לא יודע להסביר למה, אבל נשאיתי. התקשרתי למפקד שלי ואמרתיו לו היכן אני נמצא, והוא אישר להישאר. הוא לא שאל שאלות. כל אותו יום היינו עסוקים בהכנת עמדות הגנה, אבל בחסדי ה' כח ארנון (הי"ד) הביס ועצר את המחבלים באזור הכניסה הדרומית לעיר.

באותו לילה ישנתי שם, על מזרן דק שהביאו לי. ליד הדלת. עם הנשק. הלב שלי לא נח לרגע. בחמש לפנות בוקר התעוררתי מקול של ילד הקורא תהילים בקול חרישי. ראיתי ילד בן 11, עם עיניים עמוקות, אומר תהילים מילה במילה. ילד רך וטהור שליבו זועק לה'.

שאלתי אותו איך קוראים לו. הוא ענה 'דודו', ולא חיך. רק אמר לי: "אני מתפלל שלא ייפול עוד טיל. שלא ייפגע עוד בית. שלא יהיה עוד ילד בוכה". הסתכלתי עליו והבנתי שהילד כבר לא ילד; המלחמה ביגרה את נפשו בכמה שנים.

אחרי כמה שעות הגיעו מהעירייה עם ארגזים מלאים בכל טוב וגם ציוד הכרחי. עברתי בין בתים חרבים, ראיתי אבות מחבקים תינוקות, ילדים יושבים על מדרכות בעיניים מזוגגות. ראיתי גם דברים קשים שלא יכולתי לספר אפילו לאשתי. אבל בתוך כל זה הייתה עמידה איתנה. אנשים לא עזבו. לא ברחו. לא התפרקו. רק אחוז זה בזה.

בערב חזרתי לבית הכנסת. הרב עדיין ישב שם. הפנים שלו היו שקטות. אמר לי: "בוא תראה

משהו". הוא פתח את ארון הקודש, הראה לי ספר תורה עם כיסוי מרוט, פחוס, והוסיף: "הספר הזה עמד בתוך הארון כשפגע טיל סמוך לבית הכנסת. כל הקיר זז, אבל הספר הזה עמד במקום. לא נפל. לא נשרף. לא נשרט אפילו. זה הסימן שלי", הוא אמר. "ה' לעולם לא יעזוב את עם ישראל".

באותו רגע הרגשתי שאני לא חייל רגיל. שאני נשלחתי לכאן לא רק לשמור, אלא גם ללמוד. ללמוד אמונה. ללמוד גבורה שקטה. ללמוד מה זה עם של קודש.

כשעזבתי למחרת, ניגש אליי דודו הקטן ונתן לי פתק. שמתי אותו בכיס בחופזה. רק אחרי כמה שעות פתחתי אותו. הוא כתב שם בכתב רועד:

"תודה ששמרת עלינו, אחי. לא שכחתי את זה, ולא אשכח לעולם".

והסוף? מה יהיה בסוף?

ובכן, את הסוף עדיין איננו יודעים. יום יבוא, ונראה בחוש כי כל הצער וכל הכאב של עם ישראל יהפכו לשחוק גדול ולשמחת עולם.

"אָז יִמְלֹא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אָז יֵאָמְרוּ בְּגוֹיִם... הִגְדִּיל יי' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ..."

היינו כחלמים.

(סיפורו של רבי ניסים ג')

זמירות לשבת

חיש חיש אלופי, ישעך א-ל-י-ה, דר מרום והפלא,
חסדך א-ל-י-ה. א-ל-י-ה, א-ל-י-ה, א-ל-י-ה
חסדך א-ל-י-ה:

הרם לעד נסי, מלא רחמים, מלא רחמים.
בך שמתי מחסי, שוכן מרומים, שוכן מרומים.
הפלא שוכן מעלה, חסדך א-ל-י-ה, חיש לעם
סגולה, ישעך א-ל-י-ה: א-ל-י-ה וכו':
שוכן שמי שחק, נורא עליונות, נורא עליונות.
ממני אל תרחק, עושה גדולות, עושה גדולות.
קרב לעם נבדל, חסדך א-ל-י-ה, ולעם לא יתדל,
ישעך א-ל-י-ה: א-ל-י-ה וכו':
מלך על כל עליון, צור עושה אורה, צור עושה אורה.
עמד לעם אביון, אלה אקרא, אלה אקרא.
עיניו כרר שואל, חסדך א-ל-י-ה, מקנה יום וילל,
ישעך א-ל-י-ה: א-ל-י-ה וכו':

יהלומה יהלומה, יהלומה יהלומה.
ארצנו הנחמדת, ארצנו הקדושה:
יהלומה וכו':

א-להי דר מרומים, בנה ביתך ברומים.
מתי בו לך אקריב, קרבן ראשית תרוקה:
יהלומה וכו':

יחיד ואין לך שני, דלני ושמרני.
ברשך תרביצני, יודע תעלומה:
יהלומה וכו':

י-ה רצה לתפילתי, בשבת מנוחתה.
והקשב לשועתי, בזכות תורת תמימה:
יהלומה וכו':

שיום לכן דודי, חצה והארמון.
שיום לך מאת, רקח כמו רמון:
לקראת אחותך רוי, צא נא להושיעה.
וצלח בכן ישי, רבת בני עמון:
מה לך ופחפיה, ותעוררי אהבה.
ותצללי קולך, במעיל בקול פעמון:
העת אשר תחפין, אהבה אחישנה.
עתה ועליך, ארד כסל תרמון:

משכן שילה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שולמית סלאמה
בת אברהם ז"ל
יפת חסן בן יהודה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דבורה בת אסתר ז"ל
בן ציון בן דבורה ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

אחר... קבענו שאחרי הלימוד הוא יבדוק שוב וישלח לי אסמכתא של ההעברה. אני בטוח בשלי, והוא בשלו.

פשוט לא ייאמן, הוא באמת קיבל סכום עבורי עם השם שלי רשום בפירוט של ההעברה!

אחרי בירור, הבנו שקרוב שלי רצה לשלוח לי מתנה, וכיוון שהיה רשום אצלו שהחשבון על שמי הוא שלח... (איך יש לקרוב שלי את מספר החשבון של החברותא שלי - זה עוד סיפור בפני עצמו)...

וכבר הבנתם, הסכום שנשלח בדיוק היה מתאים... אין עוד מלבדו!

(א"ע)

גוש ברט

רציתי לשתף אתכם בסיפור השגחה מופלא שקרה לי, תודה לה'.

לפני כמה חודשים, בערב שבת, חשתי גוש מוזר באזור הלסת.

קצת נלחצתי אך השתדלתי לקבל על עצמי לא לחשוב על זה, ולשמוע על קדושת השבת היקרה לי מאוד.

ביום ראשון שוחחתי עם מורי ורבי הצדיק רבי רפאל כהן שליט"א, והוא פסק שאין שום דבר, והורה לקבוע תור לרופא שיניים, הגם שלא היה כל כך קשר לשיניים.

נוסף על כך, נשאר לי שמן מהנר שהדלקנו לכבוד סידנא בבא סאלי זצוק"ל לזי"ע"א, ומורחתי ממנו מדי יום על האזור (בדומה לסגולה שנתן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל לזי"ע"א עם נרות חנוכה כשעושה תנאי שיוכל להשתמש בשמן לאחר חצי שעה).

קיבלתי על עצמי בלי נדר לפרסם את החסד הגדול שיעשה עימי הקדוש ברוך הוא, בגיליון המופלא הזה. אגב, אני אחד מהמפצים...

אט אט נפחית הגוש דעכה, והיום הוא נעלם

לתרום סכום גדול לקופת הצדקה של עירנו כדי שנקבל תשובה מהירה וחזרת. לא האמנתי. ברגע שסיימתי לתרום, בעלי יצא מהרב! תוך שתי דקות!

כששאלתי לפשר הדבר, הסביר שהוא נכנס עם אחד מילדינו והשקשם רק ראה אותו, מיד סימן לו להיכנס ותוך שנייה היה בחוץ עם תשובה חיובית וברכה להצלחה!

חסדי ה', התברר שהסיוט היה המכשיר לקנייה, כירק זה מה שדחף אותנו לקנות דירה סוף סוף.

(אב"י)

החזר כספי משמיים

תודה לה' על כל ניסיו ונפלאותיו, תודה על הכול. ה' יתברך כל הזמן דואג לכל אחד ואחת תמיד.

תודה ל'משכן שילה' על עונג שבת. מיד כשנכנסת שבת קודש, כל הילדים עומדים בתור כדי לזכות ב'משכן'...

לאחרונה נעזרנו בהלוואות לצורך העסק שלנו. אחת מהן - מהחברותא שלי של סדר בוקר. כמו כולם אנחנו מעדיפים להחזיר כמה שיותר מהר.

בזכות המזמור 'מזמור לתודה' גיליתי את הסגולה של התנא רבי מתיא בן חרש. כמעט שאין שבוע בלי סיפור על ישועה בעקבות הסגולה. שבת אחת היה סיפור על החזר חובות ברוב רחמי וחסדיו. אמרתי לעצמי שאני חייב לנסות.

זכיתי לעשות את הסגולה בערב שבת קודש. בבוקר ישבתי ללמוד עם החברותא. אחרי כ"ו ימים מאותו ערב שבת, החברותא מגיע ואומר לי שהוא ראה את ההחזר על החשבון (לא סכום קטן בכלל). אני מתחיל לחזק ואומר לו שעדיין לא ביצעתי לצערי שום החזר, ואם כבר אז הייתי מודיע לפני כן.

הייתי כל כך בטוח בעצמי שלא עשיתי שום החזר, שהוא התחיל לחשוב שאולי הוא לא קרא נכון את השם המופיע על ההעברה. אבל הבעיה היא שהוא כבר העביר את הכסף לעזור למישהו

אין דבר רע יורד מן השמיים

רציתי לשתף את הקוראים היקרים בהשגחה פרטית מדהימה שחווינו. השגחה הממוחשת בירת שאת את האמרה: "אין דבר רע יורד מן השמיים".

ברוך ה', אנו נשואים כבר כמה שנים, ובמהלך התרוצצנו בין דירות שכורות. בכל דירה סבלנו מתופעות לא נעימות, כגון עובש וכו'. ניסינו להתעניין בדירות לרכישה, אבל כשהיה נראה שמצאנו משהו, הייתה מניעה ולא עלה בידינו. חיינו גם למחיר למשתכן באזורנו, וכשסוף סוף הייתה הגרלה - לא זכינו.

רק מי שעבר דבר דומה יכול להבין את התסכול, ובכל אופן ניסינו להתעודד שהכול בהשגחה והכול לטובה.

בחופש האחרון נסענו ליומיים לצפון, ובדרך חזר החלטנו ללכת לקברו של רבי מתיא בן חרש ולעשות שם את סגולת 18 הנרות ולהתפלל על דירה. הרגשנו שם התעלות גדולה.

כשהגענו הביתה חשכו עינינו. התברר שבימיים שלא היינו, התפשטה בביתנו תופעה מחרידה של פסוקאים, שאף אחד לא ידע מה זה! מדובר בסיט. אלו מעין יצורים זעירים שנוצרים מלחות ומרטיבות, והם התהלכו על כל הכלים, הבגדים ועוד. בתחילה הרגשנו משבר גדול. לאחר זמן ניסינו להתאושש ולהבין שהכול מושגח ולטובה, והתחלנו להשתלט על הבית: לכבס את כל הבגדים בכל הארונות, לשאוב בשואב אבק את כל החפצים, לשטוף כל מה שאפשר; פשוט סיוט.

והנה, לאחר שסיימנו הכול, החל בעלי מדבר על כך שכלו כל הקיצין וחייבים לקנות דירה! לפני כן, הוא לא היה בעניין כל כך, רק אני, ואכן, הוא החליט ללכת על פרויקט מסוים באזורנו.

לא האמנתי שזה קורה, פשוט היינו במשרד והדבר התחיל להיות אמיתי. כמוהו החלטנו שלא עושים שום דבר בלי לשאול את רבי דוד אבוחצירא שליט"א. כשהגענו לשם, החלטתי

זמירות לשבת

בתי צאי מבית כלא, זמן קרוב עם קרשך יצאה:
א-ל מפרסם חסד עזרך, שם קין וסוף לצרותיך.
רתם חסד א-ל עזרך, ותשיב לך את שבועיך.
תקני אם נאמנה את כל בנך, מרצנים מכל פנה,
שבים אליך: בתי צאי וכו'.
בואי בלא אל דבירך, ושובי לימי נעורך.
וישמע בחוצות עירך, קול צהלות חפז בחורך.
הבישי רעה עדינה את לונך, פיהם מלא שחוק רגז,
שרים שירך: בתי צאי וכו'.

יחיד א-ל דגול מרבה, וברך לגברא רבא.
אשר את נפשי אהבה, באהבה וברך חבה:
ש-די הוא וברך אותו, וישמור בואו וצאתו.
כל העם יוצאים לקראתו, ויאמרו לו ברוך הבא:
עלינו ירום מזלו, והוא יתה צענה לו.
אוצרו חסד ופתח לו, וזכה לאחרית טובה:
ו-ה יקם כל חילו, שנות חיים וסוף לו.
וישים שלום בגבולו, וזכה לאחרית טובה:

זהו א-ל וגואלי, לבי אליו יחשק,
אתה צורי ומושיעי, אתה א-ל נאמן.
אתה צורי, ו-ה א-ל קוני, בך עם הנבחר,
אתה תומך גורלי, בכל עת ובכל זמן,
איך תעזבני לגפשי, מול אויב האכזרי,
טובה עשה למעני. א-ל אבי וגואלי.
זהו א-ל וגואלי. לבי, לבי, אליו יחשק:
זהו א-ל וגואלי וכו'.
ברך נא א-ל, את ישראל, שמור והגן עליה,
ברך את כל חיליה, פסג ארמנותיה,
איך לא תרחם עליה, מול עומדים בבלותיה,
טובה עשה וכו'.
זהו א-ל וגואלי וכו'.

להצלחת
מנחם אברהם
ואבישג אזולאי
ומשפחתם הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
איתמר בן אלעזר הי"ו
אבינועם בן אלעזר הי"ו
ברוחניות ובגשמיות

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
שלמה ורחל ניאמצ'ק הי"ו
ולרבות
שרה ניאמצ'ק
בת פורטונה הי"ו

התאחדות רבנים
לדורות את המור

רבי
מכילון יאנו
רבה של שוה

רבי
מאיר זאב שטרן
רבה של שוה

רבי
יעקב בנצאל זיגל
רבה של וושינגטון

רבי
יהודה זאב שטרן
מנהל תחום התורה

רבי
חיים פרחיה כהן
הרב הראשי של שוה

רבי
דניאל פריש
בית מדרש של שוה

רבי
אברהם חי
מנהל תחום התורה

בריאיות, וברוך ה' המחלה נעלמה במהירות ובקלות!

אין עוד מלבדו!

(א"א)

ניתוח שתל

ברוך ה' בשבוע שעבר עברתי ניתוח שתל בשן.

לפני הניתוח חששתי מאוד, בפרט שמעולם לא עברתי ניתוח כזה. אמרו לי שייתכן שיהיו לי שטפי דם ונפיחות בפנים.

לפני הניתוח עליתי לציון של מו"ר אבי היקר, לבקש את ברכתו, עשיתי את סגולת התנא רבי מתיא בן חרש, וביקשתי ברכה מרבי דוד.

ברוך ה', הרופא - השליח שעשה את הניתוח - היה רציז ויעיל, הניתוח הסתיים מהר והתחלתי אנטיביוטיקה וסטרואידים.

הנפחות הייתה מועטה יחסית, ועכשיו אני בתהליך ההחלמה.

מודה לבורא עולם ולשליחיו.

שנזכה תמיד לבשר ולהתבשר בטוב, וגאולה שלמה ברחמים בקרוב!

(א)

מעוניינים לפרסם סיפור השגחה פרטית מיוחד שחזק אתכם? ניתן לשלוח למערכת ונפרסם בלוג לזיכוי הרבים.

אין המערכת מתחייבת לפרסם כל סיפור שישלח לכן עדיף לא להבטיח לפרסם במשכן שילה.

רחל - וביקשתי את עזרתה.

תכננתי לנסוע בשבוע הזה לאמא רחל לסעודת הודיה על ישועה אחרת שקיבלנו עבור אותו בן... וביקשתי ממנה שנעשה את הסעודה על שתי הישועות - גם של הנייד בעזרת ה'.

ביקשתי מהאברך שתרמתי לו ביום שישי, שיתפלל על הפלאפון שיימצא, שלם וטוב. הוא כמובן שמח להחזיר טובה והתפלל. אחרי כמה שעות אמרתי לעצמי - 'אתקשר שוב לנייד של הבן' ונדהמתי... יש קו - אך לא עונים! כבר התקדמות...

ניסיתי שוב ושוב להתקשר... פתאום עונה לי תושב ביתר עילית ומתנצל שמצא את הפלאפון בקו 226 ביום שישי, אך לא היה לו הכבל המתאים להטעין את הנייד, והיום, יום ראשון, הוא הגיע לחנות על מנת להטעין את הטלפון למקרה שיתקשרו לחפש אותו... ובדיקת התקשרות.

הודינו כולנו לקב"ה ב'מזמור לתודה' שמונה פעמים, וכמובן לשליח - האיש שזכה להחזיר את האבדה!

(א"ב)

תהליך ממשלה

היו לי קשיים אדירים בענייני פרנסה. התייעצתי והמליצו לי לעבור תהליך ממשלתי שבסופו של דבר יביא לעזרה גדולה (בלשון המעטה). במצב שלי צריך הרבה סיעתא דשמיא בתהליך זה. עשיתי את הסגולה של התנא רבי מתיא בן חרש זיע"א והבטחתי (בלי נדר) לפרסם אותה. התוצאות היו מעבר לטבע וזכיתי לראות את הישועה במהירות! היום אני במצב טוב, ויותר משמחה לפרסם זאת. "צדיקים במיתתם קרויים חיים".

אל ייאוש! נושאים עיניים לשמיים, ונושעים בכל העניינים בעזרת ה' יתברך!

גב. גם חברה שלי עשתה את הסגולה

לגמרי. ישתבח שמו לעד!

תודה רבה לאבא שבשמיים, ואשרינו שזכינו בצדיקים המגינים עלינו בחייהם ולהבדיל בפטירתם!

(מ"ו)

טרפון אבוד

סיפור הישועה הזה קרה לנו בימים האחרונים.

אח, אילו ניסים!... תרמתי לאברך ביום שישי בבוקר, הבנתי שהוא נקלע למצב שאין לו לשלם שכירות וזכיתי לגייס סכום יפה מחברות ומומני.

בצהרי היום עם ההכנות לשבת הבן שלי נכנס בסערה הביתה.

"אני מתקשר אלייך ואת לא עונה לי, אמא!" אני מסתכלת בצג הטלפון שלי ולא רואה שרשום שמו... "איבדתי את הטלפון!"

הנייד היה בלי סוללה, אך ניסינו להתקשר עד כניסת השבת... הקו לא פעיל.

ערב שבת, אני באמצע ההכנות... מה עושים? אולי ניסע לאבדות ומוציאות בביתר עילית? אולי מישהו מצא והעביר להם... אנו כמה שעות לפני שבת, מה הסיכוי שמישהו יביא את הטלפון לשם?

אמרנו 'מזמור לתודה' שמונה פעמים, הודיה מעל לטבע, וביקשנו שנמצא את המכשיר.

התפללתי שלוש פעמים את התפילה למציאת אבדה - 'אמר רבי בנימין', והמשכנו להתכונן לשבת, בתקווה כי נתבשר אחרי השבת במציאת האבידה.

ביום ראשון מוקדם בבוקר החלטנו לנסוע, אני והבן, למסלול שהוא עשה בדרכו חזרה ביום שישי, אולי נמצא אותו... חיפשנו בכל התחנות באזור ולא מצאנו. חזרתי והדלקתי נר לאמא

זמירות לשבת

כל שומר שבת פרת מחוללו, הן הכשר חבת קדש גורלו. ואם יצא חובת היום אשרי לו, אל א-ל ארון מחוללו, מנחה היא שלוהה: השומר וכו'.

חמדת חומים קראו א-ל צור, ואשרי לתמימים אם יתנה נצור. כתר הלוים על ראשם יצור, צור העולמים, רוחו גם נחה: השומר וכו'.

זכור את יום השבת לקדשו, קרנו כי נבחה נזר על ראשו. על בן יתן האדם לנפשו, ענג וגם שמחה בהם למשחה: השומר וכו'.

קדש היא לכם שבת המלכה, אל תוך בתיכם להניח ברכה. בכל מושבותיכם לא תעשו מלאכה, בניכם ובנותיכם עבד וגם שפחה: השומר וכו'.

ברוך א-ל עזינו, אשר נתן מנוחה, לנפשנו פדיון משאת ואנחה. והוא ידרש לציון, עיר הנדחה, עד אנה תוגיון נפש נאנחה: השומר שבת הבן עם הבת, לא-ל ירצו מנחה על מחבת:

רוכב בערבות מלך עולמים, את עמו לשבת, און בנעימים. במאכלי ערבות במיני מטעמים, במלבושי כבוד ובה מושפחה: השומר וכו'.

ואשרי כל חוכה לתשלומי כפר, מאת כל סוכה שוכן בערפא. נחלה לו ובה כתר ובשפה, נחלה מנוחה, בשמש לו ורחה: השומר וכו'.

משכן שילה

<p>להצלחת זיו לוי בן אסתר ומשפחתו הי"ו ולרפואת אסתר לוי בת ביה כלליה הי"ו</p>	<p>להצלחת מרים בת זיוה מחבובה הי"ו אלי אליהו בן יעקוב הי"ו חננאל בן מרים הי"ו</p>	<p>להצלחת עידו ויערה חדד הי"ו והילדים יהונתן, עלמה, נעה ואדל הי"ו</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>להצלחת נירה צדוק ומשפחתה הי"ו</p>
---	---	---	--	--

קבעתו

יבמות פרק י"א | משנה ה'

שפתותיהם רובבות

הגאון רבי יעקב בן שבת זצ"ל מחכמי מוגאדור

זההיר בצדקה - אינו חוזר בגלגול

מצאנו סגולה בצדקה, שכתב מורינו ורבינו מולכו: "מי שהוא זהיר במצות צדקה אינו חוזר בגלגול". ועל זה אני מפרש כוונת הכתוב "ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצח מטעו [מטעו] מעשה ידי להתפאר" (ישעיהו ס, כא) - רצונו לומר, אם יהיו בעלי צדקה, ולשון 'צדיקים' - מלשון צדקה, על ידי זה לעולם יירשו ארץ - שהיא הארץ העליונה.

"נתון תתן לו ולא ירע לבבך בנתת לו" (דברים טו, י)

באה התורה להזהיר את האדם שבעת תיתו הצדקה, שלא תהיה בה שום פנייה רעה, ובעת שאתה נותן, לא יהיה לבבך רע.

(רוח יעקב)

הלכה יומית

מאת הר"ח אברהם כהן שליט"א

שאלה: כיצד ינהג בין אכילת מאכלי חלב לאכילת מאכלי בשר?

תשובה: האוכל מאכלי חלב ורוצה לאכול מאכלי בשר - יקנה פיו על ידי אכילת פת, וידיח פיו על ידי שתיית משקה, ויטול את ידיו.

ואם שתה משקה חלבי, ורוצה לאכול בשר - די שישתה מעט מים או מיץ, ואינו צריך נטילה ולא קינוח.

מנהג הספרדים להקל לאכול בשר לאחר חלב אפילו באותה סעודה, ובלבד שירחץ את פיו וידיו (אף על פי שהשולחן ערוך החמיר רק בלילה, טוב להחמיר).

ואם רוצה לאכול מאכל עוף לאחר גבינה - אין צריך לרחוץ ידיו ולהדיח את פיו (שולחן ערוך יורה דעה פט, ב).

פרק י"א משנה ה'

כהנת שהתערב ולדה בוולד שפחתה - דין הוולדות לעניין איסורי כהונה ומתנות כהונה.

כהנת - אשת כהן שנתערב ולדה בולד שפחתה - הרי אלו -

שניהם אובלים בתרומה, וחולקים חלק כאחד בלחם שרק אם באו שניהם כאחד לגורן נותנים להם תרומה, אבל זה בלא זה אין נותנים להם לפי שאין חולקים לעבד אלא אם כן רבו עימו, שמא יבואו להשיא בנותיו לכהונה, ואין מוטמאין למתים שכל אחד ספק כהן הוא, ואין נושאין נשים, בין היו הנשים בשרות בין היו פסולות שהרי כשרות אסורות לעבד, ופסולות אסורות לכהן, והרי כל אחד ספק כהן ספק עבד, וספק איסורא לחומרא. הגדילו התערבות, ושחררו זה את זה, שניהם נושאין נשים הראויות לכהנה שהרי

שמעתי מאדוני אבי היקר רבינו

יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל שסוכה

בגימטריה 91, וזה גימטריה הוי"ה אידנ". וזהו שייסד הפייטן באומרו, כמספר סוכה מספרו עלה, ששם ה' ברוך הוא הוי"ה אידנ", עולה כמספר סוכה. וזה גם גימטריה "אילן", כמו גימטריה "סוכה", ולכן מסכים בענפי אילן.

ועוד שמעתי מאדוני אבי רבינו יורם אברג'ל, ששאל בשם הבני יששכר ומרן החיד"א הקדוש, הרי הסוכה היא זכר לענני הכבוד, ולכן

זכר לענני הכבוד

קשה, מפני מה עושים זכר גדול כל כך דווקא לנס ענני הכבוד בזה שבונים סוכה, ולא עושים זכר גדול גם לנס ירידת המן במדבר? וכן למה לא עושים זכר גדול כל כך לנס בארה של מרים?

והתשובה לכן, שאמרו בגמרא הקדושה: שלושה פרנסים טובים עמדו לישראל, ואלו הן: משה ואהרן ומרים. ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן: באר וענן ומן. באר - בזכות מרים, עמוד ענן - בזכות אהרן, מן - בזכות משה. עד כאן. וביאר גאון עוזנו מרן הרב הגדול חיד"א, שהמן והבאר הם הלוא לחם ומים שהם הכרחיים לחיי האדם, וזה היה טובה הכרחית, ולא תוספת טובה של תענוגות, אבל ענני כבוד הם תוספת טובה, לכן ציוונו ה' לעשות זכר רק למתנה הזאת.

זמירות לשבת

הרשו לא-ל קו לך, כל בית ישראל כל, התפללו שאלו, שלום ורושלים: אל תתירש א-ל אל תרים, לעולם שפרו חכם. גם תזכר לבני אדם, את יום ורושלים: בין יריש בית העלמה, ובשר ציון עירי, ואמר לה: התגעגעי, שבי ורושלים:

הדרו שיר ומזמור, בתוך ובמזמורים. יסודתו על הר מור, צבי ורושלים: דירת קדש נבחרת, מונה תצא אורח. זו תורה מפארתה, הבת ורושלים: ובה יחד נמצאות, כל מידות טובות נאות. כי א-ל תרים צב-אות, בתר בירושלים:

למולדת שובי רני, צהלי בת ופחית. בתוכך אתן משכני, בני על הר המורה: אורי נאות כי בא אורח, ושכחי ימי שפלותך. עורי ופה שירי שירך, כי תמו ימי גלותך. ובה אלמך ודברך, שמה על ארץ צבית: למולדת: שובי אל משכנותיך, שובי את ואני אשובה. ואנא את שכיותיך, ויהיו לאלפי רבבות. ארבע על ארמותיך, ותהי לנפש פריה: למולדת וכו': רעה חביבה עדינה, גילי שמחי שיר דברי. פרחי כציון בשושנה, ודגי ורבי עשי פרי. כי הנאלץ נבונת, ואשלת ינון ואלה: למולדת וכו':

אל גילי אל גילי אל גילי, אשרך ארץ הגליל, כמחה נפשי לך הגליל. אל גיליך צדיקים, אל קרושך תמימים, מן צנה הם על אחים. תמים הם בתוכנו, מרים את צמאוננו: ערך שלחן לעמי, יוסף הוא נזר תפארתו, תרש תכין הצפת. בזכותו עמד עולם, מרומם הוא מכלם. נסים עשה לי בזכות אהוב: אל גילי וכו': שמח לעם בשיריך, לכה דודי ליראיו, תקן שלמה בעמיו: בזכותו וכו': אל גילי וכו': עלה ארץ וגוריו, משה הרים ועניו, אשרי הדור תחן פניו: בזכותו וכו': אל גילי וכו':

משכן שילה

לעילוי נשמת **מזל אלימלך** בת עישה ז"ל נלב"ע ט"ו אלול ה'תשע"ו תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת **החיייל אליהו מזרחי ז"ל** בן יצחק וג'ני הי"ו נלב"ע א' סיון ה'תשפ"ד תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת **הכוהן יששכר אהרוני** בן זיוה זולניכה ז"ל נלב"ע י"ג ניסן ה'תשפ"ה תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

קביעות

פרק י"א משנה ו'

דין ייבום וחליצה כבן שספק אם הוא מבעלה הראשון של אימו או מבעלה השני.

מי שלא שָׁהָה אַחֵר בְּעֵלָה שנתאלמנה או נתגרשה ממנו **שְׁלִישֵׁה הַדָּשִׁים וְנִשְׁאֵת לֵאמֹר וְיִלְדָה בן, וְאֵין יָדוּעַ אִם הוּא בֶן תְּשֻׁעָה חודשים להריונה לְרֵאשׁוֹן, או אִם בֶּן שְׁבַע חודשים להריונה לְאַחֲרוֹן** וגדל אותו בן ונשא אישה ומת בלא בנים, **הָיוּ לָהּ בָּנִים מִן בַּעֲלָה הָרֵאשׁוֹן וּבָנִים מִן בַּעֲלָה הַשֵּׁנִי - הוֹלְצִין -** בן אחד מן הראשון ובן אחד מן השני

בימות פרק י"א | משנה ו'

חולצים לאשת הספק הזה, שמה הוא אחיהם מן האב, **וְלֹא מִיָּבָמִין** שמה הוא אחיהם מן האם, ואשתו אסורה משום ערווה. **וְכֵן הוּא לָהֶם** אם מתו בניה מן הראשון או מן השני, ונפלו נשיהן לפני הספק לייבום - **הוֹלְצִין וְלֹא מִיָּבָם** שמה הוא אחיו מן האם ולא מן האב.

הָיוּ לוֹ - לספק הזה **אֲחִים מִן הַבַּעַל הָרֵאשׁוֹן וְאֲחִים מִן הַבַּעַל הַשֵּׁנִי שְׁלֹא מֵאִוָּתָהּ הָאֵם** ומתו בלא בנים, **הוּא הוֹלְצִין או ויָבָמִם** לנשותיהם, שאם היה בעלה אחיו מן האב - הריהו יבם ומקיים מצות ייבום, ואם לאו - הרי היא כאשת אדם זר ומותר לישא אותה, **וְהָם -** אם מת הוא בלא בנים, הם - בן הראשון או בן השני - **אֶחָד הוֹלְצִין תַּחֲלִילָה וְאֶחָד מִיָּבָם** - אם ירצה יכול לייבמה, שאם אשת אחיו היא הרי מקיים בה מצות ייבום, ואם לאו - הרי היא יבמה שנחלצה המותרת לכל אדם.

אשרינו שזכינו

ושמענו לפני שנים רבות מצדיק נסתר, שהיה מל"ו צדיקי הדור, ואמר לנו שיש לו קבלה מרבותיו עד הגאון מוילנא צוק"ל, שאדם שמשלים לימוד הש"ס בימי חייו, זוכה לתקן את הנפש שלו ואת הפגם שפגם בצלם אלוקים ברא אותו. **ויש זכות וכוח עצום ללמוד ולהשלים את הש"ס בימי חייו.**

כל ירא השם יקבע זמן בכל יום, ללמוד גמרא תמידים כסידרם. ומור זקני בבא מאיר צוק"ל היה אומר, מי שלומד גמרא בכל יום, ידע שיש לו הגנה מגבריאל המלאך, ממכאיל המלאך, מרפאל המלאך ואוריאיל המלאך. וזה "פי מלאךיו יצנה לך לשמךך בכל דרךך" (תהילים צא, יא). וכל מעשה שעושה יחשוב וידע שהוא בעל משמעות גדולה ועל הכל יביא אלוקים במשפט.

(שפכי כמים לבך)

אשרי מי שעמלו בתורה, התורה מחייה את האדם ומרימה את האדם למקומות אחרים ולדברים אחרים.

וכמה שאדם מפלפל בתורה, הוא מנקה את הדעת שלו ומזכך את המחשבה שפגם בה, במחשבות לא טהורות.

וכן מספר רבנו המהר"ח צוק"ל, על רבו, רבנו הארי"י צוק"ל, שכאשר היה מתפלפל בתורה, היה בשמחה עצומה והיה מזיע מרוב עמל בלימוד ובפילפול, כי כל סוג של לימוד מתקן סוג אחר של קלקול שקילקל האדם. והאדם נברא בצלם עליון, וכל עוון פוגם ומקלקל את הצלם העליון.

הגאון רבי אליעזר פאפו זצ"ל
'פלא יועץ'

בריבוי הצדקה ירבה שלום ואהבה
"מתן אָדָם יִרְחִיב לוֹ וּלְפָנָיו גְּדִלִים יִנְחֶנּוּ"
(משלי יח, טז)

כי ירחיב ה' את גבולו, מה טוב שירבה מתנותיו, ולא זו לעניים ותלמידי חכמים, שלצדקה תיחשב לו, אלא לכל אדם יפתח ידו, כפעם בפעם, במנחתה הראויה, לפי מה שהוא אדם, וכברכת ה' אשר נתן לו. ובוזה יהיה מרבה שלום, אהבה ואחוה, וקונה שם טוב לעצמו, וגופו מכובד על הבריות, ולמצווה רבה תיחשב לו. ולא זו לישראל, אלא אף לאומות העולם יפתח את ידו, כזאמר שלמה המלך "שֶׁלַח לַחֲקֹךְ עַל פְּנֵי הַקָּיִים כִּי בָרַב הַיָּמִים תִּמְצָצֶנּוּ" (קהלת יא). ולכן טוב לגבר אשר חננו ה' ממונו, שיהיה ותרן בממונו, ובבלד שלא יפזר יותר מדי, אלא יכלכל דבריו במשפט, באופן שתהיה תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם.

(פלא יועץ)

הלכה יומית

מאת הרח"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: כיצד ינהג בין אכילת דגים לבשר?

תשובה: אין לאכול בשר ודגים יחד, שיש בדבר זה 'סכנת צדעת'. ומכל מקום לא אסרו לאכול על שולחן אחד דגים ובשר, כיוון שרשאי לאכול את הבשר מיד לאחר הדגים (והדוקא בבשר וחלב החמיוו בזה. יביע אומר ו, ט).

האוכל דגים על ידי מזלג, וידיו נקיות, ואוכל אחר כך בשר - יש אומרים שאין צריך ליטול את ידיו, מאחר שלא נגע בידיו בדגים, ויש חולקים. ולהלכה אפשר להקל.

ואם אוכל דג שיש בו עצמות דקות, והוצרך להוציאן מפיו, וממילא נוגע בדגים בידיו - צריך שייטול ידיו, ויאלץ מעט פת, וישתה משקה בין הדגים לבשר (ילקוט יוסף ג' עמ' תשו). בשעת הדחק, כשאין לו מים, יכול ליטול נטילה זו גם בשאר משקים (ילקוט יוסף עמ' קסה).

הפציר אסורים, וגם לחשב חשבונות. הרחורים מתרים, ולשך חבנות. ותנוק ללמדו ספר, למנצח בנגינות. ולתנוק באמרי שפר, ככל פנות ומחנות: להתענג וכו'.

הלוקך תהא כנחת, עונג קרא ל'שבת. והשנה משבתה, כרת נפש משיבת. כבן נפשי לך ערגה, ולתנוק בחבת. כשושנים סוגה, בו ינחו בן ובת: להתענג וכו'. מעין עולם הקא, יום שבת מנוחה. כ' המתענגים בת, וכו' לרוב שמחת. מחבלי משיח, יצילו לרעותה. פדותנו תצמיח, וגם יגון ואנחה: להתענג וכו'.

מה ירדות מנוחתך, את שבת המלכה. כבן גרין לקראתך, בואי בל' נסוכה. לבוש בגדי חמדות, להדליק נר בכרכה. ותכל' כל העבודות, לא תעשו מלאכה: להתענג בחנוגים כרבורים ושליו ודגים: מערב מומנים, כל מיני מטעמים. מבעוד יום מוכנים תרנגולים מפטמים. ולערוך כמה מינים, שתות יונת מ'שמים. ותפנקי מעדנים, ככל שלש פעמים: להתענג וכו'. נחלת יעקב יירש, בלי מצרים נחלה. וכברוהו עשיר ורש, ותוכו לנאלה. יום שבת אם תשמרו, ותיתם ל' סגלה. שש' ימים תעבדו, ובשביעי נחלה: להתענג וכו'.

זמירות לשבת

רפא צירי א-ל נאמן, כי אתה רופא אמן. את ראשי, שור תלשי, ותן בת לנפשי: פתח שער תרחמים, רם שוכן במרומים. על עבדך, שים חסדך, אין מרחם בלעדי: א-ל חי רצה לתפלתך, וחושך לעצרתך. במתרתך, דרור קרא, לעם בן תגברת:

<p>לעילוי נשמת אבישלום ישראל רוזיליו ז"ל בן יצחק ורחל הי"ו נלב"ע כ"ו אייר ה'תש"פ תנצב"ה</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>לעילוי נשמת גלית תהילה דנין ז"ל בת יונה הי"ו נלב"ע כ"ב חשוון ה'תשפ"ה תנצב"ה</p>	<p>להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999</p>	<p>לעילוי נשמת ליליאן סיבויני בת רבקה ז"ל נלב"ע י' תשרי ה'תשפ"ה תנצב"ה</p>
---	--	--	--	--

יבמות פרק י"א | משנה ז'

קבעתו

פרק י"א משנה ז'

דין המשנה הקודמת
כמה עניינים -
כשהיה בעל אחד כהן
ואחד ישראל, או שניהם
כונהים.

היה אחד ישראל - אחד מן הבעלים של אותה אישה שנישאה לפני שהמתינה שלושה חודשים היה ישראל, **ואחד** - ובעל אחד היה כהן ונמצא בנה שהוא ספק בן תשעה לראשון ספק בן שבעה לאחרון - ספק כהן ספק ישראל, **נושא** אותו בן **אישה ראיה לכהן** שמא הוא כהן, **ואינו מטמא למתים, ואם** אותו בן **נשמה למת - אינו סופג את הארבעים, ואינו אוכל בתרומה** שמא ישראל הוא, **ואם אכל תרומה - אינו משלם קרן וחמש** שמא כהן הוא, ואין מוציאים ממון מספק, **ואינו חולק על חזן לקבל תרומה, ומוכר את התרומה** שהפריש מתבואתו **והדמים שלו, ואינו חולק בקדשי המקדש, ואין נותנים לו את הקדשים -** קורבנות להקריב, שמא ישראל

הוא, **ואין מוציאין את שלו מידו** כגון אם נולד לו בכור, אין מוציאין אותו מידו, **ופטור מן הורע והלחיים והקבה, וכבדו והא רועה עד שיסתאב** ויפול בו מום, ויאכלנו במזמון, **ונותנין עליו חמרי כהנים וחמרי ישראלים** לעניין מנחתו (כמבואר במשנה ז').

היו שניהם כהנים - שני הבעלים של אותה אישה שלא שהתה שלושה חודשים, **הוא - הבן אוני עליהם** - ביום מיתת כל אחד מהם דינו כאונן שאסור בעבודת הקורבנות ובאכילתם, שמא אביו הוא, **והם - שני הבעלים אונינם עליו** שמא כל אחד הוא אביו של אותו בן.

הוא אינו מטמא להם, והם אינן מטמאין לו שספק איסור לחומרא.

הוא אינו יורש אותן כשיש יורשין אחרים ודאין, שבני כל אחד אומרים לו: הבא ראיה שאתה אחינו, **אכל הם - שני הבעלים יורשין אותו** אם לא הניח זרע. **ופטור על מכתו ועל קללתו של זה ושל זה -** שאם כהן או קלל אחד מהם, אינו חייב מיתה, **ועולה לעבודה ככהן במשקרו של זה ושל זה, ואינו חולק עימהם בקודשים מספק.** אבל **אם היו שניהם - שני הבעלים במשקרו אחד - נוטל חלק אחד.**

לקיים את שמחת החג בשלימות

פעם בשנה **ולפתוח דף חדש**. ולאחר שפתחנו את הדף החדש הזה, אני דורש ממך, **והיית אף שמיח**. אמר **הגאון מוילנא**, זכר צדיק לברכה, שהמצווה **הקשה ביותר** היא מצוות **"ושמחת בחגך... והיית אף שמיח"**, כי במשך שבעה ימים אתה אמור **לא להסיח את דעתך לרגע** משמחת החג.

ואם לא זכית לשמוח באמת בכל שבועת ימי החג, לא זכית לקיים את המצווה האדירה והנדידה הזאת! זה מה שרוצה מאיתנו הקדוש ברוך הוא. למרות כל מה שעברנו, ודווקא בגלל זה, הקדוש ברוך הוא אומר: **"שבו איתי שבועה ימים, ותהיו שמחים ומאושרים"**, ויחד נפתח את השנה החדשה מתוך שמחה ויחסים מושלמים ואוהבים בין הבנים - אנחנו, עם ישראל, לבין אבינו - הקדוש ברוך הוא. **ברוכים תהיו!**

שלוש וברכה! מועדים לשמחה,
חגים וזמנים לששון!

כעת אנחנו זוכים לחג הסוכות! מה קורה בתהליך הזה? מהי מצוות **"והיית אף שמיח"** (דברים טז)? האם הקדוש ברוך הוא אוהב אותנו **עצובים**, כמו בתשעה באב? **יראים** כמו בראש השנה? **מכים על חטא** כמו ביום כיפור? או שבעצם הוא רוצה אותנו **"והיית אף שמיח"**? אומר לך הקדוש ברוך הוא: "קירי! אנחנו אמורים לעבור את כל התהליך הזה **ביחד, לנקות שולחן**

שפתותיהם רובבות

הגאון רבי יוסף גטנו זצ"ל

עושר ואושר בזכות התורה

אמר הקדוש ברוך הוא: בת אחת הייתה לי, ומכרתי אותה לכם. נהגו בה כבוד. היינו שעל ידי שמכבד אדם את התורה הרי זה כמכבד את אשתו. ואם יש סגולה שהמכבד את אשתו מתעשר, אותה סגולה חלה גם על התורה שנמשלה לאישה. לכן צריך לעשות לה מלבושים ותכשיטים. ומלבוש - זה הפשט שדימוהו לשמלה, ותכשיטים - זה הרמז והדרש, אגדות וגימטריות, שהם פפראות לחוכמה ותכשיט לה. **ובזה יזכה לעושר**, כמו שאמור שלמה: **"בשמאלה עושר וקבד"**. אומנם יש בכבוד התורה דבר נוסף על כבוד האישה, והוא שהמכבדה והמקיימה זוכה לאריכות ימים, שכתוב בראש המקרא: **"ארך ימים בימינה"**.

יהי רצון שנזכה לקבל את התורה, בתו של הקב"ה, על מנת לכבדה בפשטים, רמזים ודרשות שהם מלבושים ותכשיטים שלה. ובשכר זה הקב"ה יברך אותנו באורך ימים ועושר וכבוד.

(יד יוסף)

הלכה יומית

מאת הרב"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם רשאי לצלות בתנור אחד בשר ודגים יחד? **תשובה:** אסור לצלות בשר ודגים יחד, בתנור אחד. ובדיעבד אם צלו בשר ודגים בתנור אחד - יש להתיר לאוכלם אף אם אין שישים לבטל הטעם.

ואם אחד מהם היה מכוסה, לא שייך בזה 'ריחא מילתא' (ריח של דבר שאסור באכילה שפעמים שאוסר כמו האיסור עצמו), ומותר אף לכתחילה (ללקוט יוסף סימן קטן, כב).

ואם אפה לחם או פיתה בתנור יחד עם בשר, והם לא נגעו בבשר - מותר לאוכלם עם דגים (ט"ז סק"א).

שאלה: האם רשאי לאכול דגים עם חלב? **תשובה:** מנהג הספרדים שלא לאכול דגים יחד עם חלב, ודווקא לכתחילה, אבל אם בישל דגים בחלב, מותר לאוכלם (יחזקא דעת ו, מו).

זמירות לשבת

יום זה סבך מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים:

ששת ימים תעשה מלאכתך, ויום השביעי לא - להיך. שבת לא תעשה בו מלאכה, כי כל עשה ששת ימים: יום זה וכו'.

ראשון הוא למקראי קדש, יום שבתון יום שבת קדש. על כן כל איש ביינו יקדש, על שתי ימים יקדשו תמימים: יום זה וכו'. **אכל משמנים** ששה ממתקים, כי א-ל יתן לכל בו דבקים. כגד ללבוש ימים יקדים, בשר ודגים יכל משמנים: יום זה וכו'.

לא תחסר כל בו ואכלית ושבעת, וברכת את יי א-להיך. אשר אהבת, כי ברכך מכל העמים: יום זה וכו'. **השמים** מספרים כבודו, וגם הארץ מלאה תסדו. ראו כי כל אלה עשתה ידו, כי הוא הצור פועל תמים: יום זה וכו'.

יום שבתון אין לשבת, וקרו בריית הניחת. יונה מנחה בו מנות, ושם יגדלו ויגיעו כח:

היום נכבד לבני אמונים, וזורים לשמרו אבות וקנים. תקוק בשני לחות אבנים, מרב אונים ואמיין כח: יונה וכו'.

ובאו כלם בברית יחד, נעשה ונשמע אמרו כאחד. ופתחו וענו יי אחד, ברוך תנותן לנעמי כח: יונה וכו'. דבר בקדש א-ל בחר חמר, יום השביעי זכור ושמור. וכל פקודיו יחד לגמר, חוק מתנים ואמין כח: יונה וכו'.

העם אשר נע כצאן תעה, וזכר לפקדו בברית ושבועה. לכל ועבר כם מקרה רעה, כאשר נשבע על מי נח: יונה וכו'.

לעילוי נשמת
שירה רינה
בת מייסה ז"ל
נלב"ע ל' חשוון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אסתר דרמי
בת שלום ז"ל
נלב"ע ל"ב אב ה'תשע"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
סעדיה גריידי
בן שלום ז"ל
נלב"ע א' ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

קבעתי

פרק שנים עשר

פרק זה מביא את דיני מצות חליצה.

משניות א-ב עוסקות בפרטי דין מצות החליצה.

פרק י"ב משנה א'

בפני מי חולצים, ובאיזה מנעל, וחליצה ממנעל לפרך אינה חליצה.

מצות מעשה החליצה נעשית בשלישה דינים, ואפילו שלשתן הדין שאלא הוסימו לדיינים.

חליצה כמנעל - חליצתה כשרה. באנפילין - מנעל של בד או לבד - חליצתה פסולה שאין נקרא נעל אלא של עור. חליצה בסנדל שיש לו עקב - העור הזקוף העומד מאחורי הרגל - כשר. ושאין לו עקב - פסול.

חליצה מן הארבעה - הברך ולמטה - שאם נחתכה רגל היבם למטה מן הברך וחליצה משם את הנעל - חליצתה כשרה. אבל אם חליצה מן

יבמות פרק י"ב | משנה א'-ב'

הארבעה וחליצה - שנחתכה רגלו למעלה מן הברך וחליצה - חליצתה פסולה.

פרק י"ב משנה ב'

המשך דיני נעל החליצה, ודין חליצה בליצה, וחליצה מרגל שמאל.

חליצה בסנדל שאינו של - של היבם, כגון ששאל אותו מחבירו, או חליצה בסנדל של עין, או חליצה בשל שמאל בימין נעל שמאל שהייתה נתונה ברגל ימין - חליצתה כשרה.

חליצה ברגל - בסנדל גדול ממידת רגלו שהוא יכול לחלוץ בו ואינו נשמוט מרגלו, או בקטן שהוא חופה - מכסה את רגל - חליצתה כשרה.

חליצה בליצה - חליצתה כשרה שהחליצה היא כגמר דין, ושנינו בסנהדרין (א: ה:) דיני ממונות דנין ביום וגומרים בלילה, ורבי אליעזר פוסק שלדעתו החליצה היא כתחילת דין.

בשמאל - חליצה מרגלו השמאלית של היבם - חליצתה פסולה שלומדים בגזרה שווה "רגלו" "רגלו" ממצורע, שנאמר במצורע (ויקרא יד, יז): "ועל" בָּהֶן רָגְלוֹ הִקְמִינִי". ורבי אליעזר מכשיר חליצה ברגל שמאל, שאינו לומד ממצורע.

ראשית חובמה יראת ה'

התמימות. ולא שחם ושלוש שהתורה רוצה אנשים טיפשים, שהרי כתוב בספר דברים: "כי הוא חֲכָמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם חָכָם וְנָבוֹן הָגוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה", כלומר ה' גאה בחוכמה של עם ישראל מול אומות העולם. אלא שצריך לדעת שה' יתברך נתן את כל השכל והחוכמה רק כדי להכיר את מציאות ה', ולא נתן ה' שכל וחוכמה לאדם כדי שיעלימו את מציאות ה' יתברך. כל המטרה היא שנראה את מלכותו ונכיר את ממשלתו, ולכן "ראשית חכמה יראת ה'", וכשאדם הולך אחר שקלו הוא יכול להגיע לצרות גדולות, ולפול למקומות נוראים ורעות גדולות. וזהו שכתוב "אדם ובהמה תושיע ה'", שאדם שעושה עצמו כבהמה, והולך בתמימות ובפשיטות, בלי הרבה חשבונות ואף נגד השכל, אז ה' מושיע אותו מכל הצרות והבעיות בחיים!!

(חסדי שמואל)

רבי נחמן מברסלב אומר בליקוטי מוהר"ן:

"כשאדם הולך אחר שקלו וחוכמתו, ויכול ליפול לטעויות ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות חס ושלוש, ויש שקלקלו הרבה, כגון הרשעים הגדולים מאוד המפורסמים, שהטעו את העולם, והכול היה על ידי חוכמתם ושכלם. ועיקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות, בלי שום חוכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם ה' יתברך, ולבלי להשוות כלל על כבוד עצמו. רק אם יש בזה כבוד ה' יתברך יעשה ואם לאו - לאו, ואזי בוודאי לא ייכשל לעולם".

כמה סכנה יש שאדם הולך אחרי השכל שלו ולא אחר

שפתותיהם רובבות

הגאון רבי שלום עמאר זצ"ל

זהירות בכבוד החבר

תנו רבנן: כשחלה רבי אליעזר, נכנסו תלמידיו לבקרו. אמרו לו, רבינו, למדנו אורחות חיים, ונזכה בהם לחיי העולם הבא. אמר להם, היהירו בכבוד חברכם וכו'.

כנגד הנהגת בני המדינה ותלמידי החכמים, אמר: "היהירו בכבוד חברכם" - שזהו יתד, שהכול תלוי בו, להשיג תמיד על זולתו, ולהיות חס על כבודו, וכל מה שיוכל להזיק לחבירו ירחיקו ממנו, אם להצילו מחרפת אדם ובזוי עם אשר יחפרהו, ואם להדריכו במעגלי צדק להציל נפשו מיני שחת, ואם יוכיח לחבירו, יהיה חס על כבודו ולא ילבין פניו, וכאלו רבות הנכנסים בכלל כבוד חבירו.

(דברי שלום ואמת)

הלכה יומית

מאת הרב אברהם כהן שליט"א

שאלה: כיצד יקיים דין 'מים אחרונים'?

תשובה: בסיום אכילתו, קודם שמברך ברכת המזון, צריך ליטול ידיו ל'מים אחרונים', ואף נשים חייבות בזה (הליכות עולם ב).

נטילה זו אינה צריכה כלי (קיצור ילקו"י עמ' שפא). הנוהגים להטביל ידיהם בכלי למים אחרונים, יש להם על מה שיסמוכו (ילקוט יוסף עמ' רמח). ולכתחילה יש ליטול ידיו במים אחרונים עד סוף קשרי האצבעות, ובמקום צורך אפשר ליטול עד הפרק השני של האצבעות (קיצור ילקו"י עמ' שפב).

מי שאין באפשרותו ליטול ידיו במים אחרונים, יוכל לנגב את אצבעותיו במגבון, ויוצא בזה ידי חובה (יורה דעה סימן ב).

שאלה: כיצד ינהג אם שכח ליטול ידיו קודם הברכה?

תשובה: אם שכח ליטול ידיו במים אחרונים קודם ברכת המזון - ייטול לאחר הברכה (מחשש סכנה של מלח סדומית, קיצור ילקו"י עמ' שפא).

רבי יהודה בן שמעון

רבי יהושע בן לוי

רבי יוסי בן קיסמי

רבי אליעזר בן אזריה

רבי שמעון בן גמלי

רבי יהונתן בן גמלי

רבי יהושע בן גמלי

רבי יהונתן בן גמלי

רבי יהושע בן גמלי

זמירות לשבת

אנדרלף א-ל-הי כל נשמה, ואנדרלף כרב פחד ואימה: בעמודי תוך קהלך צור לרומם, לך אכרע ואכרע ראש וקומה: רקיעי רום הלא נטה במבטא, והארץ יסדה על בלימה: הויכח איש חקור את סוד ויצרו, ומי הוא זה בכל קדמה וקמה: מרומם הוא עלי כל פה ולשון, אשר הפליא ועשה כל בחכמה: ויהפך בני קדוש ועליון, ויתקדש שמה רבא בעלמא:

צור משלו אכלנו, ברכו אמוני, שבענו והותרנו כדבר ה': הן את עולמו, רוענו אבינו, אכלנו מלחמו, ומינו שתינו. על כן נודה לשמו, ונהללו בפנינו, אמרנו וענינו, אין קדוש כיו: צור משלו וכו': בשיר וקול תודה, נברך לא-להינו, על ארץ הקדש טובה שהנחיל לאבותינו. מוזן וצידה השביע לנפשנו, חסדו נבר עלינו, ואמת יי: צור משלו וכו': רחם בחסדך על עמך צורנו, על ציון משכן כבודך, וכו' בית תפארתנו. וכן דוד עבדך יבא ויגאלנו, רוח אפינו משיח יי: צור משלו וכו': ויבנה המקדש, עיר ציון תמלא, ושם נשיר שיר חדש, וברננה נעלה, תרחמן הנקדש ותתקדש, על כוס יין מלא, כבודך יי: צור משלו וכו':

תשבי צורי לרבי זכרו כבוד וכן, צורי סלח לחובי אל יאריך זמן: ליד אשר בתוך ים גלות יהודך, הוציא שפר מקום חתום בידך, שריר מאד וקם לפדות וחיידך, יאמר ראה כתבי חזק ונאמן: צור סלח וכו' ערים מאד כשרים חגי וירמיה, תקמו רפא שבורים הנקראים בן-ה, חלים רפא נביאי רפא לעמך: צור סלח וכו' חבן אשר מגרש מחטא יהודך, שוכה לאב כי בא משיחך, עיר תיקר ומגרש ותיירש בתי מנוחך, וליושבים בשבי אתה רחם רחמן: צור סלח וכו'

משכן שילה

לעילוי נשמת
אופיר יאמאצ'ק ז"ל
בן שרה תחי
נלב"ע ה' שנת ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שושנה בן-סימון
בת רחל ז"ל
נלב"ע כ"ט חשוון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ישראל גיבלי
בן יצחק ז"ל
שאול ירון בן פסח ז"ל
תנצב"ה

קבעתי

פרק י"ב משנה ג'

אבל הרקיקה שאינה נעשית בגופו של האיש אינה מעכבת.

דיני חליצה בחירוש וחירשת, קטן וקטנה.
החירוש שנתחילין - שחלצה לו יבמתו, ונתחירשת **שחלצה, ונתחלצה לקטן** - ליבם שהוא פחות מגיל שלוש עשרה שנה ויום, או שלא הביא שתי שערות - **חליצתה פסולה.**
קטנה שחלצה לגדול - תחילין שוב **משנתחילין** כדי להתירה להינשא לכל אדם, ואם לא חלצה משהגדילה - **חליצתה פסולה.**

פרק י"ב משנה ה'

כשרות חליצה שנעשתה בפני שניים בלבד.
חלצה בשנים - בפני בית דין של שניים, או **בשלושה** - בפני שלושה, אבל **ונמצא אחד מהן קרוב** משפחה של היבם או היבמה או **פסול** לעדות או לדין, ונשתתירו רק שניים כשרים - **חליצתה פסולה** שאין חליצה אלא בפני שלושה.
רבי שמעון ורבי יוחנן הסנדלר מכשירים אף בשניים.

ומעשה באחד שחלץ בינו לבנינה בבית האסורים וכגון שראו שני עדים מבחוץ, ו**בא מעשה לפני רבי עקיבא והכשיר** את החליצה.

מעלת התורה הקדושה

ובדרך רמז יש לומר שהטעם שהביא רבי יהודה הנשיא את המימרה הזאת בסדר זרעים, כדי ללמד אותנו **שמי שרוצה שיהיו לו שורשים טובים ועמוקים באמת, עליו לדאוג שהוא לא יתלש מהתורה!**
תמיד כדאי לזכור את הכלל הזה, שתלמוד תורה כנגד כולם, כי כשאדם לומד תורה, מלבד הידיעה עצמה שהוא רוכש לעצמו, עיקר הרווח שלו שהוא יודע לקיים. מי שלומד תורה - יודע לקיים, מי שלא לומד תורה - לא יודע לקיים...
לכן על האדם להרחיב את ידיעותו בתורה הקדושה, הן בבקיות והן בעיון, וכך בסופו של דבר הוא ישיג את הכול, כי כל מי שהולך לבית המדרש - יזכה להיות אדם גדול, כיוון שרק על ידי התורה אפשר להגיע לשלימות...

(מסילות אל הנפש)

פרק י"ב משנה ג'

דין חליצה שלא נעשתה כראוי.

חלצה נעלו של היבם ורקקה כדי, אבל לא קראה את הפסוקים שעליה לקרוא (כדלהלן במשנה ו') - **חליצתה כשרה** שנאמר (דברים כה, ט): **"ככה יעשה לאיש"** - רק דבר שהוא מעשה מעכב, ש"ככה" הוא לשון עיכוב, ודיבור אינו מעשה.

קראה ורקקה, אבל לא חלצה נעלו מעל רגלו - **חליצתה פסולה.**

חלצה נעלו וקראה, אבל לא רקקה - **רבי אליעזר אומר:** חליצתה פסולה, **רבי עקיבא אומר:** חליצתה כשרה שחסרון הרקיקה אינו מעכב.

אמר רבי אליעזר: נאמר בחליצה (דברים כה, ט): **"ככה יעשה"** ודורשים: **כל דבר שהוא מעשה - מעכב.**

אמר לו רבי עקיבא: משם ראה? "ככה יעשה לאיש" - כל דבר שהוא מעשה באיש שנעשה בגופו של האיש, כגון החליצה - מעכב,

אין שום אפשרות לשרוד את כל מאורעות העולם הזה, בלי שהאדם יהיה מחובר לתורה. רק על ידי שיעור תורה קבוע, מקבלת הנפש כח ותוקף לשרוד את העולם הזה... ובפרט כאשר זוכים ולומדים תורה ברבים, בשיעור מסודר.

וכך אמר אבא מארי עטרת ראשי רבינו יורם מיכאל אברג'ל ז"ע"א: מסכת פאה (פ"א מ"א) פותחת במעלת לימוד התורה, וכך היא אומרת: **"ותלמוד תורה כנגד כולם"** - ופירש בירושלמי: **"אפילו כל מצוותיה של תורה אינן שוות לדבר אחד מן התורה!"...**

שפתותיהם רובבות

הגאון רבי אליהו דוויק הכהן זצ"ל מחכמי חלב

גדול השלום

"וְיִבְרַךְ יי מציון וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם" (תהילים קכה, ה)

זה יובן במה שאמרו: דורו של אחאב, שהיה שלום ביניהם, עולים למלחמה ונוצחים, ובדורו של דוד, היו עולים למלחמה ונופלים, שהיה בהם מלשינות.

עוד נקדים מה שאמר במדרש: **"זה ספר תולדות אדם"** - כמניין "זה" שבטים היה ראוי לצאת מאדם הראשון, ובשביל שהיה מחולקת ביניהם, לא יצאו מאדם הראשון אלא רק שניים.

זהו שנאמר: וראה בטוב ירושלים - שישבו בשלווה, ואם תבוא מלחמה יהיו מנצחים. וראה בנים - שתזכה לבנים. כל זה על ידי השלום.

(ברכת אלהיו)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: מי שיצא מבית הכיסא ורוצה לברך ברכת המזון, כיצד ינהג?

תשובה: היוצא מבית הכיסא או שידיו מלוכלכות, ישתוף ידיו ויכוון שלא לשם מים אחרונים, ואחר כך יטול 'מים אחרונים' (הלכות עולם פ' שלח).

ואף מי שלא אכל פת, אם ידיו מלוכלכות, או שנגע במקומות המכוסים - ירחץ ידיו קודם ברכה אחרונה (מ"א קפא, ט, ומשנ"ב כג).

שאלה: כיצד ינהג אדם שדבר בין מים אחרונים לברכת המזון?

תשובה: "תכף לנטילה ברכה", ולכן אין לדבר בין נטילת מים אחרונים לברכת המזון, ומי שדבר צריך לחזור ולטול את ידיו (קילקוי עמ' שפ). ונכון שלא ישהה בין מים אחרונים לברכה אפילו בשתיקה או מעשה.

מעיקר הדין מותר לברך ברכת המזון אף על פי שהכלי עם המים לפניו, וממית חסידות לסלקם (קילקוי עמ' שפג).

זמירות לשבת

ישמח משה, במתנת חלקו.
ומה קראת לו, עבר נאמן קראת לו:
ישמח משה, במתנת חלקו,
ומה נתת לו, תפארת בראשו נתת לו:
ישמח משה, במתנת חלקו.
ומה הוריד בידו, שני לוחות אבנים
הוריד בידו:

עיני צופיה לך חונן, בקול נעים שיר ארנן.
עיר קדשך מחר בונן, י-ה צורי שוכן עליה.
לעושה שמם - עיני צופיה, לרוקע הארץ - עיני צופיה:
עיני צופיה לך אהוב, הבטתהני כי שוב תשוב.
על יד נביאך בן כתוב, קים נבואות ישעיה:
לעושה שמם וכו':
עיני צופיה לך אבי, אורך צורי בכל רבי.
ש-די אתה צור משגבי, בנה קריה יפהפיה:
לעושה שמם וכו':

גואל יבוא רב עליה, גואל יבוא עם אליה,
יבוא גואל יבוא:
דמעה בשמחה היום נוזלת, ונפשי לך מיהלת.
בראות גלי מרים, לכן ותכלית.
יבוא יגון עם הגואל:
גואל יבוא וכו':
י-ה א-ל רם שלח גואלנו, כימי קדם בניסן נגאלו.
כי שערי דמעה לא ננעלו, במהרה שלח גואל יבוא:
גואל יבוא וכו':
והשב לנו עיר תפארתך, תנחם ותאיר עלינו שמשך.
ואז נגיל ונשיר, בבית קדשך. יבוא יגון עם הגואל:
גואל יבוא וכו':

משכן שילח

להצלחה, לפרנסה טובה ולרפואות
משפחת יוסף הי"ו ומשפחת שושן הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואות
שושנה בת יוסף, וייחאל בן יוסף הי"ו ולזיווג הגון ולהצלחת מיכל בת ייחאל הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואות ולהצלחת
שגית בת אלגרה הי"ו בתוך שאר חולי ישראל

קבעתי

פרק י"ב משנה ו'

סדר מעשה החליצה.

מצות חליצה כן היא: **בא הוא ויבמתו לבית דין, והן משיאין לו עצה ההוגנת לו כגון שאם הוא צעיר והיא זקנה, או שהוא זקן והיא צעירה, מיעצים לו לחלוץ ולא לייבם, שנאמר 'וקראו לו זקני עירו ודברו אליו' (דברים כה, ח); 'וקראו לו זקני עירו ודברו אליו' דהיינו דברים הראויים לו.**

והיא אומרת: 'מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל, לא אבא יבמי' (שם פסוק ז).

והוא אומר: 'לא תפצתי לקחתה' (שם פסוק ח). ובלישון הקדש היו אומרים פסוקים אלה.

בימות פרק י"ב | משנה ו'

ואחר כך: **"ונגשה ויבמתו אליו לעיני הזקנים ותלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו" (שם פסוק ט), וצריך שיהיה זה רק הנראה לדינים. 'וענתה ואמרה: ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו', עד כאן היו הדיינים מקריין להם מה שהיו צריכים לומר.**

וכשהקרא רבי הרקנוס תחת האלה בכפר עיטם וגמר את כל הפרשה - שהמשיך להקריא גם את הפסוק 'ונקרא שמו בישראל' וכו', החזיקו להיות גומרים כל הפרשה, דהיינו שהיבמה קוראת גם את הפסוק 'ונקרא שמו בישראל בית חזון הנעל'.

מצות בדינין לענות אחריה "חלוץ הנעל", ולא מצות בתלמידים היושבים לפני בית הדין בשעת החליצה. **רבי יהודה אומר: מצות על כל העומדים שם לומר שלוש פעמים: חזון הנעל, חזון הנעל, חזון הנעל.**

אחדות כחות כלל ישראל לקירוב הגאולה

עדיין גאולת ישראל רחוקה. אולם הכתוב אומר "דברו על לב ירושלים", "דברו לשון רבים, היינו ריכוז כל הכחות!

כאשר היה יעקב בסוף ימיו רצה לומר לבניו: 'את אשר יקרא אתכם באחרית הימים' (בראשית מט). הקדים לומר להם: 'האקפו ואגידה לכם' - 'היו כולכם באספה אחת, ואז התקנתם עצמכם לגאולה. ומה רצה למסור להם?

רבי סימון אמר: **מפלת גוג הראה להם, כמו שכתוב: 'באחרית הימים תהיה', רבי יהודה אמר: בניין בית המקדש הראה להם, כמו שכתוב 'והיה באחרית הימים יהיה הר בית ה' נכון' (בראשית רבה צח), כדי להתגבר על מלחמת גוג ומגוג, על זה אומר רבי יהודה ש"מפלת גוג" לבדה אין היא הפתרון המושלם, אלא מה שיבוא בעקבות אותה מפלה - בניין בית המקדש, בשכון שם שמיים בחיי עם ישראל. חזון זה של אחרית הימים ראה יעקב אבינו, וזה רצה למסור להם, אבל כל זה בתנאי שכחות שבטי ייה יהיו בגדר חטיבה אחת - 'האקפו'.**

(גדול השלום)

נאמר בישעיהו: 'דברו על

לב ירושלים וקראו אליה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיני פפלים בכל חטאתיה" (מ, ב). כבר הגיע זמנה, אבל עליה לעשות "קול קורא במדבר". גם אם מדברים על לב ירושלים, כאשר נשמע פיוס קול, מייסדים יישובים באותם המקומות שהיו שוממים. "בנין מרחוק יבאו", אבל - "פנו דרך יי ישרו בערבה מסלה לאלהינו" (שם א), עוד הדרך אבלה ושוממה מבלי בניה! "עלי-אלה אני בוכה עיני עיני ירדה מים, פירחק ממוני מנחם משיב נפשי היו בני שוממים כי גבר אויב" (איכה א), ואמרו חכמינו זיכרונם לברכה: מה שמו של משיח? מנחם בן חזקיה שמו, שנאמר "פירחק ממוני מנחם" (סנהדרין צח). כל זמן שבנינו "שוממים", הלכו לחיות בין זרים,

שפתותיהם רובבות

הגאון רבי יהודה מועלם זצ"ל

הסיבות המונעות התעוררות

מצאנו כמה סיבות הטורדות את האדם מלחשוב על עתידו הנצחי, ומעכבות ממנו את ההתעוררות הרצויה. הסיבה הראשונה: **הנכסים**, שעליהם אומר התנא באבות "מרבח נכסים מרבה דאגה". כלומר אדם מטבעו אוהב לאסוף כסף ונכסים, וכל כולו שקוע בהם עד שאינו מוצא זמן לעצמו להתבונן על מצבו וחובתו בעולמו. הסיבה השנייה: לאחר שצבר לעצמו ממון לרוב, דואג הוא על איבוד ממונו ולכן רוכש בו בתים וקרקעות, וככל שמשקיע יותר כך יגדל עושרו ותרגב גדולתו.

הסיבה השלישית: לאחר שזכה האדם לעושר ונכסים, רוצה הוא ליהנות מנכסיו, ועל כן מבקש לעצמו כל מיני הנאות החיים, בילויים, וכל מיני דברים המעבירים אותו על דעתו ועל דעת קונו.

(דורשי תורה)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: מהו האופן שמקיימים נטילת ידיים לסעודה? **תשובה:** נטילת ידיים לסעודה חייבת להתבצע מתוך 'כלי', ולכן מי שחפץ מים בידיו ושפך על ידי חבירו, או מי שנטל ידיו על ידי שקית מים לא יצא ידי חובה. ונחלקו האחרונים אם כוס חד-פעמית דינה ככלי, שהרי היא עומדת לזריקה, ולמעשה יש לסמוך על המקילים (ציץ אליעזר יב, כג). **מעיקר הדין מותר ליטול ידיו מבקבוק, ומכל מקום אם יש לו כלי אחר עדיף, כיוון שהבקבוק הוא כלי חד-פעמי, וכן לא נשפכת על ידי רביעית בבת אחת.**

כתוב בתורה: "ונתן עליו מים חיים אל כלי", ולמדו מזה רבותינו שהנטילה צריכה להיות דווקא על ידי אדם. לכן אדם שנרטבו ידיו בגשם, לא עלתה לו לנטילה, כיוון שאין זה מכוחו של אדם.

תורת אמת נתן לנו, פרק אשר בחר בנו: יקרה היא מפגעים, נטעיה נעמים. ירדה משמי מעונים, היא זאת מצאנו ורשנו. ומה נעמו אפרית, סודותיה סתריה. אין מבין תעלומיה, לבר אשר יצרנו. סוערת היא אוהביה, גם עודרת נביאיה. אשר רודף אחריה, גם סב וגם רשע בנו. פנים שבעים לתורה א-ל, למכתר רועים נתנה אל.

סגלת י-ה עם ישראל, אבותינו גם אנחנו. בקולות וגם בקרין, ירדה משמי שחקים. ספת דוד הא-ל יקים, מרתה ואנחנו קמנו. חזקי אמונו אמתנו, שישו עלצנו קהלתנו, קרבה שנת נאלתנו, כי מוצרים נאלנו: תורת אמת וכו'.

כן אדם למה תדאג על הדמים, ולא תדאג על הימים. כי הדמים אינם עוזרים, ותימים אינם חוזרים. רך אחר התורה ותמצות, אשר הם לער קימים:

כן אדם אל תדאג לשעבר כי הוא אין, ולעתיד כי הוא עדין. קוה אל יי, כי הוא הממציא לך יש מאין, והשועת יי בחרך עין:

אשורר שירה לכבוד התורה, מפן יקרה זכה וברה: נתנה לנו על יד רוענו, משה רבנו, בחר כל נבא: אשורר שירה וכו'. נאמן שמו בחר בעמו, להיות לו לשמו, אמה נבחרה: אשורר שירה וכו'. אשרי הנבחר על יצרו גובר, מירשים דובר, עוסק בתורה: אשורר שירה וכו'. רבה נעימה תורה תמימה, פתי מחביבת עין מאירה: אשורר שירה וכו'.

הגאון רבי יהודה מועלם זצ"ל

רבי אהרן רוקח האדמו"ר סאטמאר

רבי אפרים פרידס רבב סל ירושלים

רבי ברוך שטעין סלומון רבב סל פתח תקוה

רבי דוד צוק הלוי רבב סל קרית גת

רבי דוד מרדכי הכהן מחבסי תל אביב

רבי חיים מאיר הגר האדמו"ר מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

רבי משה עבדלחק סקוב מחבסי מוהיטין

משכן שילח

להצלחת פנחס ואוראל כהן הי"ו והילדים: איליא, אליה, ואורי הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרבותא והצלחת סופיה מסטון הי"ו בת יהודית ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת יהודה ושגית נעים ומשמחתם הי"ו

קביעות

יבמות פרק י"ג | משנה א'

בית שמאי אומרים: קטנה המזמנת יכולה למאן רק **בבעל** - בבעלה, **ולא ביקם** - קטנה שמת בעלה, אינה יכולה לצאת מן היבם במיאון, אלא תמתין עד שתגדל ותחלוץ. **ובית הלל אומרים: בבעל וביקם.**

בית שמאי אומרים: מזמנת **בפניו** של הבעל, שאפשר שתתבייש ממנו ולא תמאן בו, **ובית הלל אומרים: בפניו ושללא בפניו.**

בית שמאי אומרים: בכית דין מומחים, **ובית הלל אומרים: בכית דין ושללא בכית דין** אלא אפילו לפני שלושה הדייטות.

אמרו להן בית הלל לבית שמאי: ממאנת והיא קטנה - כל זמן שהיא קטנה **אפילו ארבעה וחמשה פעמים.**

אמרו להן בית שמאי: אין בנות ישראל הפקר שתהיינה נמסרות לכמה בעלים בזה אחר זה ותצאנה בלא גט, **אלא ממאנת** פעם אחת **וקמחנת** מלהתארס **עד שתתגרל** שאז לא תוכל למאן עוד, או **ותמאן ותנשא** מיד, שלאחר הנישואין לדעת בית שמאי אינה יכולה למאן.

פרק שלוש עשר

פרקנו עוסק בדיני מיאון לנשואה וליבמה, כביאה או חליצה ליבמה אחת - מתי פוטרת חברתה ומתי פוסלתה, ומתי כופים לחלוץ ומתי רק מבקשים.

משניות א-ה עוסקות בנישואי יתומה וביאונה.

פרק י"ג משנה א'

מי הן היכולות למאן, ובפני מי ממאנים. **בית שמאי אומרים: אין ממאנת אלא ארוסות** - קטנה שמת אביה והשיאואה אימה או אחיה, אינה יכולה למאן אלא בזמן שהיא ארוסה, אבל משנישאה אינה יכולה למאן. **ובית הלל אומרים: ארוסות ונשואות** יכולות למאן.

שפתותיהם דובבות

הגאון קס וובשט אייטבג זצ"ל מחכמי אתיופיה

להרבות בתורה בשבתות ומועדים "ושננתם לבניך ודברתם עם עמך בצידי ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך"

כדי שהאדם יוכל לקיים את מצוות "ושננתם לבניך" - לימוד הבנים, עליו לקיים בעצמו את "ודברתם עם" - עליו ללמוד תורה, וראוי לאדם להקדיש את שבתותיו והימים הטובים ללימוד התורה, עקב ריבוי הדאגות והפרנסה בחיי היומיום. לפיכך עלינו להקדיש את השבתות והחגים ללימוד והתעסקות בקודש.

(בשמו על ידי משפחתו ותלמידיו)

הלכה יומית

מאת הר"חג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם מועיל לנטילה להניח את ידיו בזרם מים היוצא מהברז?

תשובה: יש להקפיד שלא להניח ידיו תחת הברז לצורך נטילה, כיוון שרק המים הראשונים שיוצאים מיד לאחר פתיחת הברז נחשבים ככח של האדם, כיוון שהמים היוצאים מהברז לא באים מכלי.

אף על פי שאין ליטול ידיו מברז, מכל מקום **אם יש דוד או חבית** שממנו מגיעים המים לברז, יש להקל בתנאי שיפתח ויסגור את הברז בכל פעם, כדי שיהיה מכחו של האדם (שולחן ערוך קנט, ט).

שאלה: האם מועיל לטבול את ידיו לדין נטילת ידיים?

תשובה: יש אפשרות להכשיר את ידיו גם בלי לח גברא ובלי כלי אם **טובל את ידיו במקווה כשר**, ים או נהר (שולחן ערוך קנט, יד). ומותר ליטול ידיו על ידי קטן, וכן על ידי משרת גוי (ליקוט יוסף עמ' מח).

עצת העצות לאמונה - שבירת התאוה

שאדם הולך יותר בדרך התמימות - הולך בדרך אבותינו הקדושים, ולא מעקם את דרכו, וכאשר הוא עושה טעות, הוא מודה בכך ולא משריש בעצמו איזו שהיא דרך שלילית הסוטה מדרך אבותינו. **וכאשר הוא לא מתחבר לחומריניות של העולם** - בנקל לו שלא להצדיק את הטעות ההשקפתית שעלולה להתעוות אצלו מחמת החומריניות שנפל בה, קל לו מאוד להתחבר לאמונה, קל לו מאוד לחוש את הקדוש ברוך הוא, מכיוון שלא התעורר משוחד התאוה. כך היה אברהם אבינו, שחיפש באמת את האמת. הוא היה מוכן להקריב עבור האמת את כל אשר לו, כמו שבאמת הוכיח את עצמו בעשרה הניסיונות שנתנסה בהם, ובניסיון העקדה שעלה על כולם. כאשר חיפש את האמת, מיד הציץ עליו בעל הבירה ואמר לו: "אני הוא בעל הבירה" (בראשית רבה). כאשר אנחנו נסכים להטות את אוזנינו לקול האמת, נרצה לקבל את האמת באמת, הרי שהדרך של האמונה תהיה סלולה בעבורנו כל ימי חיינו!

(אמונה יומית)

מהי עצת העצות לאמונה?

שבירת התאוה! ככל שהאדם פחות חומרי, ככל שהוא יותר רוחני, **ככל שהוא יותר מסתפק במוטע**, ואינו סוחט את העולם הזה ליהנות ממנו, כך אין לו קושי להודות על האמת. גם אנו כאנשי אמונה, אנשים ששומרים תורה ומצוות, מתחברים פעמים רבות לאיזו חומריות, לאיזה עוון שנעשה לנו כהיתר כדי להצדיק את דרכנו. אנחנו מתחברים לאיזה סעיף אפיקורסי. זו לא תיקנת להיות אפיקורסות גסה, אלא יכולה להיות אפיקורסות בהשקפה, שנועדה פשוט להצדיק את הדרך המוטעית.

על האדם להתחזק באמונה מצד אחד, ולהתרחק מן החומר מצד שני, ואז ילך לבטח בדרכו, שכן ככל

זמירות לשבת

יחיד רם וערות חושף, לבש עו תרה, בקרש נאדר, שכי ישראל יאסף, לעיר התדר: מרומם שכן שחקים, שכינתא מעפרא יקים, מצריו נקם ינקם, אדום וקדר, מהם טוב נעדר, יהיה פורר לחלקים, ויהיו יכדר: יחיד וכו' א-5 גדול מושיע חוסים, קין וצבא לחשך תשים, עד אנה בנים לחוצים, כשרם נקדר, ומאורם קדר, מלך עלינו שום תשים, מלכא לן שדר: יחיד וכו' יסר ארין על בלימה, גרש-נא את בן האמה, דגל ישראל הריקת, דן איהו תדר, ופה מתהר, ותגדל שמך בעלמא, ותעלה ותתדר: יחיד וכו' רעה ישראל הביטת, בעני בן דרו מטה, ואף על פי אשר חשא, ובקרבנו חור דר, כל קין ודדרה, כמה גדולה תרסת, חור בו תדר: יחיד וכו' רחום מוחל וסולח, לצרת בבת משנית, שרשיה ציין תפריה, נפן סבורה, באריל דר, מתרה יתן תרית, כפרי עין תדר: יחיד וכו' חי יך קים בחמלתו, ויבר לעולם בריה, ויתיר את שבועתו, ואשר צר, ובפרק תדר, בבית בהבנותו, סתרת ודר: יחיד וכו'

טמם יום נסיעתו. צוה קהל ערתי. בךמנהור קבורתו. לא ישנו אמריה: רצה גבר חברו. להוליכו לעיר. שמם התקדרו. ודרו גשמי אורה: תדר י-ה מושיע. כי רב גשם הופיע. לא יכלו להסיע. ארון ברית התורה: ועם ה' את אויביו. כבואם אל סביבו. לא הברו רב טוביו. לא נהנו בו חמרא: קרן הודם בכסף. דר בי חל הקנף. איש רגלו לא יאסף. לבר מההוא אתרא: אמין יושב אהלים. פרו קרש חלילים. כנסיעם קנדים. שכבר קרן הורה: הן הן גבורותיו. ורבי נפלאותיו. שמוענו מבריותיו. אין די לכתב על אמרה:

אשרך מהלל ניב. לא-5 גדול ונרא. לכובר הקדוש רבי. יעקב אביהוציא: נקי טהור כפים. כבעל כנפים. קדשוהו שמם. רבנן בכל אתרא: ישר הלך בתמו. במעשי במקומו. כנרת בן יוסף. זו היא דרך ישרה: יעקב תם אהלים. יושב וכל פה בולם. מים עמוקים ידלם. כי אם ליבנה תקרא: בתכמת תקבלה. גבר לשם ותהלה. הרהיב העמיק שאלה. אביר יעקב נורא: נפת ודמש כפיה. זה א-לי ואננה. איש א-לתיס קדוש הורה. וננה לו כאורה: ענתו ותמנו. קדשתו וראתו. אף כי אהר מותו. הודיע ע ובורת:

לעילוי נשמת
יהודה לאון קקון בן מרים ז"ל
מרסל קקון בת אסתר ז"ל
תנצב"ה
הקדש עלי משל חביב ודוד ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מאיר דודן
בן מסעודה ומלכו ז"ל
נלב"ע י' טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דליה בת דוד ותמרה ז"ל
רבקה (חיה) בת שבתאי ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שבתאי בן ראובן ובת ציון ז"ל
נלב"ע י"ב תמוז
ה'תשפ"ב
תנצב"ה

משפחה שנייה לילדים

דבר התורה שלי לשילח השבת

בטוח משלם

"ולבולן אמר שמה זבולן בצאתך ויששכר באהלך" (דברים לג, יח)

הגאון רבי יהודה גזפאן זצ"ל (מחמקי צנעא שבתימן) בספרו 'מנחת יהודה' מבאר: דרכו של מסקר שהוא כרוך בסכונים גדולים, וכשיצא הסוחר למסקרו, לבו מלא חששות אם תמכר סחורתו או שתשאר על המדף עד שיאלץ למכרה במחיר הפסד!

בא משה רבנו ומודיע לזבולון המחזיק בתורה: אינה צריכה לדאג כשאר הסוחרים, אלא "שמה זבולן בצאתך" - כול אתה לצאת למסקרה בשמחה בלי דאגות, כי בלי ספק ה' יצליח דרכך ובכל אשר תפנה תצליח! מדוע? כי "יששכר באהלך" - בתי המדרש של יששכר הישקדן נחשבים כאהלים שלה, שכן אתה דואג לכל מחסורו ובזכותך הוא עוסק בתורה. ואם כן, שליח מצוה אתה ומבטח לך שתצליח.

מעשה ברבי אברהם אנטקי זצ"ל מארם צובה, שלכלכלת ביתו היה עוסק במכירת בדים לבגדים שיבא מהדו וממנציסטר שבאנגליה.

באחד הימים נכנס לחנותו הפקיד היהודי של חברה הבטוח המפרסמת 'לוידיס', והחל משכנעו לבטח את סחורתיו בחברה שלהם.

נענה רבי אברהם: "כל סחורתי מבטוח כבר! את דמי הבטוח לכל סחורה שאני קונה, אני מעביר לשיבות ותלמידי חכמים!"

באחד הימים טבעה ספינה סמוך לנמל טרטוס. באגיה היו סחורות רבות של סוחר חאלב ודמשק, יהודים וערבים. בין הסחורות היתה גם סחורתו של רבי אברהם. עובדי הנמל עבדו בקדחתנות והצליחו להציל מעט מן הסחורות. למרבה הפלא, כל סחורתו של רבי אברהם לא נזקה כלל, והצליחו לחלצה בשלמותה, ולא זו בלבד, עקב טביעתם של בדי הסוחרים האחרים, נתן היה להשיג את האריג הלבן שהזמן מהדו רק אצל רבי אברהם, שבדיו נותרו שלמים וצחרים ללא רבב. נהרו כל אנשי העיר לקנות אצלו, והוא התעשר עשר רב.

(אוצריתנו)

שבת שלום ומברק!

דברים

ואתחנן

עקב

ראה

שופטים

כי תצא

כי תבוא

ניצבים

וילך

האזינו

וזאת
הברכה

דיון משפחתי

32

זהו 10 הבדלים

35

השר מקוצי

36

משניות מבארות
מסכת ביצה

39

רבי
אברהם דב לוי
אביר ביושנים

רבי
אליעזר דגור
הדומרי מוידניץ

רבי
יעקב גרסון
סרבי סחיף

רבי
נתן סאלס
סביב ישיבת 'שורת יוסף'

רבי
עזרא הררי רפול
סביב ארם צנעא - ירושלים

רבי
צבי הירש אשכנזי
בני ברק

רבי
יהושע חיים יהודה שירא
ירושלים - חידוש - חזון

אשריה נא, לכבוד מרנא, הוא התנא, רבי יעקב:

ר' ל' גליה, לשם ולתחלה,
מאר נעלה, רבי יעקב.
אליו רב מורה, הרב הארי,
תנא וקרי, רבי יעקב:
אשריה נא...

חבורים הוציא, על תורת
משה, שם לו למחקה,
רבי יעקב.

זכות תורתו, צוה לערתו,
ולבני ביתו, רבי יעקב.

קדוש בקדשה, אכן הראשה,
וכל טוב עשה, רבי יעקב:
אשריה נא...

נפשו בצדקה, דבקה וחשקה,
שם לו לחקה, רבי יעקב:
אשריה נא...

אבי ותומים, וגם אביונים,
חונן עניים, רבי יעקב.

חכם ומצין, הוא רב ודון,
בקיא בכל ענין, רבי יעקב:
אשריה נא...

צדיק וענו, כל ימי שניו,
שכינה לפניו, רבי יעקב.

יוקם ויללה, עושה פעלה,
בסוד התפלה, רבי יעקב:
אשריה נא...

נקרא שמו תם, תפארת לו
חורם, ובאמת נחתם, רבי יעקב.

ישר נאמן, נטע נעמן, צנצנת
המן, רבי יעקב: אשריה נא...

אורת זו תורה, אור המנוחה,
זכה וברה, רבי יעקב.

הוא ראש הגולה,
לשם ולתחלה, מאר נעלה,

רבי יעקב: אשריה נא...

רשום בנסים, בעל מעשים,
ובן קדושים, רבי יעקב.

אשר שירת וזמרה, לכבוד ראש ועשרת. רבי דוד אביה צירא:

נאת לו לשבת. בשיר ולמנצח. אשת רית נחתו:

ורד לעומקי דתא. הוא ואחיו בתלמא. גלו כל מסתרתא:

דרש כל הנסתרות. ראשונות אחרונות. נחלה לו מאבות:

והוציא את מפעלם. לישראל הנחלים. ישמחו בגורלם:

דבריו הנעימים. מזהב ומופנינים. גם תפא לא יערכם:

חי עולם נטע בו. חמקוהו בתוך קרבו. אשרי מי שאהבו:

זכותו תגן עלינו. בביאת משיחנו. קרב קין פדותנו:

קבץ ישראל עמך. ויאכלו בלחמו. כל בני רחומך:

משפחה
שנייה

31

לעילוי נשמת

ראובן חג'א

בן מחבובה ע"ה

נלב"ע י"א ניסן ה'תש"פ

תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת

יעקב לוי (טויק)

בן חזנה ז"ל

נלב"ע י"ד שבט ה'תשע"ד

תנצב"ה

לעילוי נשמת

דן נוי בן פרידה ז"ל

נלב"ע ל' תשרי

ה'תשפ"ה

תנצב"ה

לעילוי נשמת

אריה צדוק

בן שרה ויעיש ז"ל

נלב"ע כ"ח תמוז ה'תשע"ה

תנצב"ה

ד.י.ן משפט

עם מפקי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

האות האחרונה בספר התורה

טעויות בַּסַּפֵּר כָּלֵל, הָיָה עָלָיו לְהַתְּנוֹת אֶת קְנִיָּתוֹ
בִּכְךָ בַּפְּרוּשׁ.

וְנִרְאָה עוֹד, שִׁינוֹן אֲכֵן זָכָה בַּסִּגְלָת כְּתִיבַת הָאוֹת
הָאַחֲרוֹנָה, כִּי בְשַׁעַת כְּתִיבַתּוֹ אֲכֵן הִיָּה הַסֵּפֶר מְחֻזָּק
לְסֵפֶר שְׁחִסְרָה בּוֹ רַק הָאוֹת הָאֵלּוּ בְּלִבָּד.

יֹאמְרוּ לָנוּ בְּזֶה דְּבָרִי הַנִּמְנוּקֵי יוֹסֵף" (מִנְחוֹת, ה' ס"ה, י"ב אב ב"י י"ד ע"ר) בְּבֹאוֹ לִבְאֵר מְדוּעַ הַמַּגִּיבֵה אֹת אַחַת בְּסִפֵּר תּוֹרָה כָּאֵלּוּ כָּתַב אֶת כָּל: "מִשּׁוֹם שֶׁיֵּשׁ לַמַּדְת הַרְחֵמִים לִלְמַד עָלֵיו וְזֹאת וְלֹאמַר: כְּמוֹ שֶׁתִּקְנֶה זֶה, כֵּן אִם הִיא מוֹצֵא בּוֹ עוֹד טְעוּיּוֹת רַבּוֹת הִיא מִתְקֵנָה אוֹתָן". כְּלֹמַר: אִם טָרַח אָדָם לְהַשְׁתַּדֵּל לִתְקֵן אֹת אַחַת כְּדֵי שֶׁיְהִיֶּה הַסִּפֵּר מִתְקֵן וְכִשְׂר, מַדַּת הַרְחֵמִים מִלְמַדַּת עָלֵיו וְזֹאת שֶׁאִם הִיא מוֹצֵא טְעוּיּוֹת נֹסְפוֹת, בּוֹדֵאִי הִיא טוֹרֵחַ לִתְקֵנָה.

וּלְעִינֵינוּ נֹאמֶר: מִסֵּתֶר שָׁגַם עַל הָאֱלֹהִים דָּנֵן בְּכַתִּיבַת הָאוֹת הָאֲחֵרוֹנָה מִלְמַדַּת מִדַּת הָרַחֲמִים זָכוֹת, כִּי הָרָאָה בְּעֶצְמוֹ שְׁמֻצוֹת כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה כֹּה חֲבִיבָה בְּעֵינָיו, עַד שֶׁהָיָה מוֹכֵן לְהוֹזִיל מִכִּסּוֹ סֵפֶר כֹּה רַב לְצִדְקָה כְּדִי לְזַכּוֹת לַהַשְׁלִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, וְהָיָה שֶׁגַּם אִם הָיוּ מוֹצֵאִים אוֹת הַסֵּפֶר נֹסֶפֶת הָיָה מַשְׁלִים אוֹתָהּ, וְלָכֵן מִדַּת הָרַחֲמִים מִלְמַדַּת עָלֵיו זָכוֹת וּגְמֻשִּׁיבָה אוֹתוֹ כְּכּוֹתֵב סֵפֶר הַתּוֹרָה כְּלוּ!

לְסִכּוּם: יִזְוֹן חֵיב לְשִׁלֵּם לְבֵית הַכְּנֶסֶת אֶת הַסִּכּוּם שֶׁעָלָיו הַתְּחִיב עֲבוֹד כְּתִיבַת הָאוֹת הָאֲחֵרוֹנָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה, וְיֵשׁ לוֹ שֹׁכֵר כָּאֵלוֹ כָּתַב אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה כֻּלּוֹ

"לַעֲיִי כָל יִשְׂרָאֵל" (דְּבָרִים ל"ד, יב)

בבית כְּנֶסֶת מִסִּים עָרְכוּ בִּרְבִּי פֶּאֶר וְהָדָר הַכֶּנֶסֶת
סֵפֶר תּוֹרָה. לִפְנֵי שֶׁהָחֵלוּ בַּתְּהִלּוּכָה, הִחֲלַט לִמְכֹּר
אֶת כְּתִיבַת הָאוֹת הָאַחֲרוֹנָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה לטוֹבַת
קֶפֶת בֵּית הַכֶּנֶסֶת. בָּבֹאִי בֵּית הַכֶּנֶסֶת עָמַד וְדָרַשׁ
לִפְנֵי הַקֹּהֵל הָרַב בַּעֲנֵן חֲשִׁיבוֹתָהּ שֶׁל כְּתִיבַת
הָאוֹת הָאַחֲרוֹנָה: "דַּעוּ לָכֶם רַבּוּתִי, שֶׁמִּדָּבָר בְּמִצְוָה
עֲצוּמָה, כִּי הָאוֹת הָאַחֲרוֹנָה הִיא הַמְכְּשִׁירָה אֶת סֵפֶר
הַתּוֹרָה; וְעַל יָדָהּ הוּא הוֹפֵךְ לִסְפֵּר תּוֹרָה מִשְׁלֵם
יָכָשְׁלָי; וְאוֹמֵר בִּשְׁשֶׁת (בְּמִסְכַּת מִנְחוֹת ל:). הִגִּיהָ אָדָם
בְּסֵפֶר תּוֹרָה אֶפְּלוֹ אוֹת אַחַת - מַעֲלָה עָלָיו הַקְּתוּב
כְּאוֹל כְּתָב אֶת כְּלוֹ! הִרִי לָנוּ שֶׁהֵאֵקָר בְּכַתִּיבָהּ הָאוֹת
הָאַחֲרוֹנָה יִחֲשַׁב כְּכּוֹתֵב סֵפֶר הַתּוֹרָה כְּלוֹ!"

לְאַחַר מִכְרָהּ מִמֶּשְׁכַּת זָכָה מִחֶפְלָל בְּשֵׁם יְנוֹן בְּקִנְיַת הַמַּצּוֹה, בִּסְכּוּם שֶׁל 10,000 שְׁקָלִים. יְנוֹן נָגַשׁ אֶל הַסֹּפֵר, כְּלוּ זֶרֶחַ מֵאֲשֶׁר, וְכָתַב בְּהִתְרַגְּשׁוֹת רַבָּה אֶת הָאוֹת הָאֲחֵרוֹנָה בַּסֵּפֶר הַתּוֹרָה.

והנה, ביום שבת קדש קראו לראשונה בספר התורה החדש, ולתדהמת כל המתפללים, כבר בתחלת הקריאה גלה הקורא ש... הספר פסול! הוא מצא שבמקום נגזר סופית כתב הסופר את האות יו"ד... מיד בצאת השבת האריה הסופר את ה- והפכה ל-י, ובכך תקן והכשיר ספר התורה.

כַּעַת בָּא יוֹנָן (שַׁעֲדוֹן לֹא הִסְפִּיק לְשַׁלֵּם אֶת 10,000 הַשִּׁקְלִים) וְשָׂאֵל: "הֲרֵי הַתְּבַרֵּר שֶׁסֹּפֶר הַתּוֹרָה לֹא הִיָּה כְּשֶׁר בִּשְׁעַת הַכְּנָסָתוֹ לְבֵית הַכְּנֹסֶת, כִּךָּ שֶׁהָאוֹת שֶׁכָּתַבְתִּי לֹא הִיָּתָה הָאוֹת הַמְשַׁלִּימָה אֶת סֹפֶר הַתּוֹרָה כָּלָל, וְאִם כֵּן, שָׂמָא אֵינִי חֵיב לְשַׁלֵּם אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲבִּיתִי?"

תשובה: ברור לכלם שבספר תורה יתכנו טעויות, וגם לאחר שעבר הגהה ובדיקת מחשב קים סכוי למצא בו טעויות. וכונת הכרזת הנביא היתה שפעת ישנה "חזקת פשוט" על ספר התורה, ובספר כזה נמכרת כתיבת האות האחרונה. אם כן, לא חלה טעות בקנינו של ינון, כי המכירה היתה על פתיבת האות האחרונה בספר המחזק בכשרות. ואלו היה ינון רוצה לשלם רק על דעת שלא תמצאנה

מחממת קישוטים

חיים אבגי נ"י
מעלות

משל על לימוד התורה

משל לאדם שהלך במדבר - צמא, רעב ועייף. פתאום מצא עץ שצילו נעים, פירותיו מתוקים, ומסביבו מעיין מים חיים.

אכל מן הפירות, שתה מן המים, נח בצל - והתחדש בכח ובשמחה.

כך היא התורה

העולם כמו מדבר - מלא בלבול, עייפות וקשיים.

והתורה? נותנת מזון לנשמה
(כמו הפירות), מים חיים לרוח
(כמו המעיין), ומנוחה לנפש
(כמו הצל).

מי שלומד בה - מוצא חיים.
וכמו שלא מספיק לראות עץ
מבחוץ, צריך לטעום, לשתות
ולנוח -

כך התורה: צריך ללמוד, להבין ולחיות אותה כדי ליהנות באמת.

כמו שאמרו חז"ל: "לא המדרש עיקר - אלא המעשה", אבל בלי מדרש - גם המעשה לא יבוא. מוסר השכל: התורה היא מקור חיים - מי שדבק בה ולומד בה מתמלא כח, אור ודרך נכונה בחיים.

ובפרט לימוד בשבת יותר
מזמון ומשפיע שפע לכל
השבוע, ועוד שלימוד בשבת
שווה לאלף שעות של יום חול,
כמו שכתב הבן איש חי.

שבת קודש!

להצטרפות למדור זה פנו למייל:
v0732224999@gmail.com

זמירות לשבת

צָבָאוֹת בָּהֶם נִצְמָדִים. שְׁנֵיהֶם יָחַד דּוֹרִים.
הֵם וְיֵי הַעֲמֻדִים. יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נֶצִים:
יִסּוֹד כְּרִבִּי תֵּיִא. כָּאֵן נִמְצָא וְכָאֵן תֵּיִא.
מִשֶּׁם יִצְאָה תוֹשִׁיָּה. מִמֶּרְחֹבִי כֵן נִעֲמֵה
רַבִּי יוֹסֵי לֵי וְכוּת. הוּא וְכוֹל אֵי הַמִּלְכוּת.
כֹּל-תִּשְׁעֵי הֵם מְלָכוֹת. שֵׁם כְּבוֹד מִמְּקוֹמוֹ:
אֶשְׁרֵיהֶן לְרִבִּי יוֹחָנָן. שְׂהוּא עַד עַתָּה בּוֹא מִשְׁרֵי
קֵדִם הוּא נִשָּׁא כֹל-חַי. הֵמָּה אֵיכָלֹי בְּלִחְמָה
חֲקוּקֵי עֲדָה כְּלִילֹת. חֲרָבוֹ שְׂמֻחַת וְגִילָה.
בִּינֵם זֶה וְזֶה הִלְחָל. דּוֹרִים לְכוֹ לְחֵמָה:

קו חסד קנה. רבי יהודה תת.
והעולם בו בנה. עושה שלום במרומו:
בה הוא ראש קדשה. רק לא בא אל שלשה.
אך נכבד מן הששה. היתה משרה על שמו:
איש גבור בידו. רבי יוחנן האמר.
מדתו הוא גבור. צדיקות כרבים שמו:
בפיהו אמת נפתם. רבי יוסי בר יעקב תם.
עין תתיים בו נתתם. היא תפארת עמו:
רשר ירר חזקה. מנצח נפשו חיה.
גם הוד בו כלל נהיה. המשל ופחד עמו:
תבור רבי יוסא. הוד ותר בו נכח.
מדה טובה בו יסא. לראש סבת שלומו:

אֲשֶׁר לְכַבֹּד חֲכָרִים. וּבְרָאשֵׁם מִלִּפְנֵי אֲרִיס:
כִּי יוֹחֵאֵי עֹקֵר הָרִים. וְדוֹרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ:
נִתְחַם בְּחָרָה תוֹרָה. בְּלוּלִים בּו עֲשֶׂהָ.
רְאוּ נָא בְּעֶסְרָה. עֲשֶׂמְרָה אִלּוּ אִמּוֹ:
כְּבִיר כְּנֹא אֲחֵרָיו. רַבִּי אֶלְעָזָר אֲשֶׁרִיו.
נִגְנַם עִם בְּחָדָרָיו. הִשֵּׁי מִתְּחֵלָה שְׁלֵמָה:
יָקֹר עִם כְּבוֹת אִמּוֹת. הַשֵּׁי מַעֲלוֹת רַבּוֹת.
נִגְלוּ לֹא לִ"ב נְתִיבוֹת. בָּהֶם רַבִּים יִתְקַמּוּ:
יָרִיד בְּעֵז הַתְּאֵזִר. רַב רַבִּי אַבָּא חֲזוֹר.
הוּא אֶלְעָזָר. אֲהוּדִים בִּלְ"ה שְׁמוֹ:
עֲלֵה לְרִבִּי גִזְבוּרִים. כֹּה תִמְשָׁלֵם שְׁמוֹ:
מִשֵּׁם וְיִצְחָאִים נִתְחַמָּה. גַּרְמֵהּ חֲזוֹרָה לְרִמּוֹ:

לעילוי נשמת
ענוג נצח קדושים ז"ל
בן רחלי ואריק הי"ו
נלב"ע כ"ו ניסן ה'תש"ף
תנצב"ה

**להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999**

לעילוי נשמת
חנה גוזי בת ניסים ז"ל
נלב"ע ט"ו אדר ה'תשע"ה
חוצר"ה

**להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999**

**להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999**

משכן
עליו

בין השבילים

ילדים מתקנים! התוכלו לדעת מי מהילדים מחזיק ספר ומי דגל? חג שמח!

גם אני רוצה להיות:

פוסק הדור

אליאל לוי נ"י

ת"ת מורשה, אשדוד

מדוע נוהגים ללמוד כל הלילה בהושענא רבה?

תשובה: מנהג ישראל להיות נייעורים בליל הושענא רבה, ועוסקים בתורה, וטוב שיקראו הסדר המתקן בספר קריאי מועד, כל הפרשיות של משנה תורה, ומדרש רבה פרשת וזאת הברכה, ואחר חצות יקראו בספר תהילים. ויש נוהגים לומר עימו סליחות עם שבעה כורתי ברית.

מנהג זה נזכר בשיבולי הלפט (סי' שעא). וכך כתב רבינו האר"י בשער הכוונות (דף קג ע"ד), שצריך להיות נייעור בכל ליל הושענא רבה, יען גידונים בו כל הנבראים. ובחצי הלילה הראשון יש לקרוא משנה תורה עד סוף וזאת הברכה, ויש נוהגים לומר סליחות קרוב לאשמורת וכו'. אומנם אסור לומר ויעבור וי"ג מידות. וכך כתב בנגיד ומצוה (דף לב), והוסיף, ויזהר האדם במאוד בתפילותיו ובכל מעשיו ביום הושענא רבה, כי הדבר תלוי הרבה בתשובה ביום ההוא. והתפארת שמואל (ספ"ק דברכות כתב שהמהר"ם מרוטנבורג היה נוהג בהושענא רבה לומר בתפילתו המלך הקדוש והמלך המשפט. עיין שם. ואין המנהג כן.

בית מוסד

להצטרפות למדור זה פנו למייל: v0732224999@gmail.com

הדור החדש

רבי חיים אברהם נוי

רבי חיים נוי

רבי דוד בן זבי

רבי זבי הרש

רבי אברהם יהושע

רבי יהושע

רבי משה אבו

זמירות לשבת

אלהא אימלא, אשר מהללי, צדיק ברא סאלי
הרא נפלאותיו, בגליו, ומופתיו,
הן הן גבורותיו, אצל עליו א-לי: אלהא אימלא...
צוף רבש בפיחה, זה א-לי ואנוהו,
ולחכם, קדוש הוא, צדיק ברא סאלי: אלהא אימלא...
צדיק הוא בדינו, א-לי שדי, לימינו,
לרוות יום יום צאנו, מרעיות צור גואלי: אלהא אימלא...
בח"ן ובגללה, זרועו לו מושלה,
לישע סגולה, קנה חלק, חבלי: אלהא אימלא...
בגם של קדושים, אראים תרשישים,
הם, קדש קדשים, עד ובלוי: אלהא אימלא...
כל יומי וילי, אשר מהללי,
לנשים, עשה לי, צדיק ברא סאלי: אלהא אימלא...

יודו לך רעיוני א-לי מבטן יוצרי,
על קרבך בסיני, להאיר את צרי,
על כן בתחנוני, אפאר בשירי,
בכל ימי ושני, עד לעד לעולם:
אשמך בך, אשמך בך, א-לי שלם.
אשמך בך גואל נפש, את נאלי עולם:
ששון לבי חמה, בקרי חסדיו,
כי בחר מכל אמה, ישראל עבדיו,
נצר נסיעה תמה, האבות ודידיו,
אכן צדק שלמת, משרש גדלם:
אשמך בך וכו'.

רצונך אשאלה, חי בעל תרצון,
כאשר בתחלה, נהגת את הצאן,
מרעה טוב וגפלא, ורחק כל עלצון,
רועה ישראל סלה, האזן את קולם:
אשמך בך וכו'.
אתה הוא הא-להים, חשד ותרין,
קום נא לקראת גבחים, צאי נא מן,
לנכם נקמתך מהם, להשלים כל ענין,
שקד וכסאך שהם, מעין כל חי נעלם:
אשמך בך וכו'.
לעשה נפלאות לברו, את יריבי יריב,
אקנה תמיד חסדו, השכם והערב.
ולא יסך בעדו, את מירתו יחריב.
ואז נשיר לכובודו, השירים במשלים:
אשמך בך וכו'.

חזה ציון מועדנו, אשר מבונת,
מול זבול מקדשנו, שהיא הנוהגת,
בת עליון לגנו, ערן המבונת,
אשר גם כל חפצנו, הם מקדש ואולם:
אשמך בך וכו'.
זאת היתה לי בעניי, גדולה הבטחה,
לאב המון נסי, בין בתרים ורחת.
לאמר כתי ואיה, ומצאנה מנוחת.
בך כל מאווי א-לי תאות עולם:
אשמך בך וכו'.
קץ ימים גלה לעם אלה עמוסי תלאות.
גדל צעיר ועמלי, בפלאי-פלאות.
מנפים אבות ועולי, עשה לטובה אות.
קלידו גדלי, בנדך על תלם:
אשמך בך וכו'.

משיב

לעילוי נשמת
אבלין בן-שמחון
בת פורטונה ז"ל
יחזקאל חבה
בן שמחון ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לבנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מיכאל עסיס בן משה
וחיה עיישה ז"ל
נלב"ע ד' אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לבנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שמעון ודהוקר
בן אליזבט ז"ל
משה יוחנן וקולקר
בת מזל טוב ז"ל
תנצב"ה

ילדים יקרים התוכלו למצא את הפריטים המאירים הבאים?

רוצים להיות צדיקי השבוע?
צבעו את הציור ושלחו אלינו!

לרפואת והצלחת
מזל ועודד ניסים הי"ו
ולחזרה בתשובה
משפחת הלל הי"ו

(פקס או מייל שוגיע ללא פרטים מלאים וברורים לא ייכנסו)

35

השחר מהקדשי

קהלות רבות נחרבו במהלך אותן מסע דמים ומצשי גבורה רבים נחרתו בספר דברי עט
בצת שיהודים רבים מסרו את נפשם להריגה ובלבד שלא יגדלו בדתם ובאמונת אבותיהם.

שם המיתני להם המוני חילים מסלמים

לאחר שכלו את דצמם ביהודי
אירופה שמו עסקי הצלב את
פצטיהם לעבר ארץ הקדש -

לעסעי הצלב ששמעו ממנהיגיהם שהלחימה תהיה קלה
וקצרה נבונה אכזבה קרה. הפסלמים נערכו היטב לקראת
הנצתם של הצלבנים ובעט צמדות מבצרות בנקדות השולטות

שהיו סאחדים תחת דגלו של המצביא המקשר והאמץ סאלח א-דין

הם היו רוכבים מצלים וסוסייהם האצילים והמהירים תמרע בקרבות היטב לצמת סוסייהם הכבדים
והמסרבלים של הצלבנים אשר התקשו להתמודד מולם בשל המשקל העצום שהיה עליהם לשאת

- דודי עזריאל
דודות אר מודי
- רבי
אברהם חרדי רפ"ק
מחבר 'חידושי אורח חיים'
- רבי
אליהו אשכנזי ביהמ"ד
האמרי"ל מלפנים
- רבי
ג'וני ג'אן
מחבר 'אורח חיים'
- רבי
ג'רשון לייבמן
חידושי 'שו"ת אורח חיים'
- רבי
יעקב חזוט
מחבר 'מנחת יצחק'
- רבי
משה יעקב רבינוב
מחבר 'הקדוש'
- רבי
שלום דוח
מחבר 'חידושי'

זמירות לשבת

אדוננו בר יוחאי:
ראה פניו מאירים, בשבת
עם חברים, עת גלה סוד
נסתרים, אדוננו בר יוחאי:
שלוש רב על משקבו, מה
טוב חלקו וטובו, דובר אמת
בלבבו, אדוננו בר יוחאי:
תורתו מן לנו, היא מאירת
עינינו, הוא ימליץ טוב עלינו,
אדוננו בר יוחאי:

עשה שבועים תקונים, יקרים
מפנינים, כס תקן העליונים,
אדוננו בר יוחאי:
פתח פיהו בחכמה, הוציא
אור תעלומה, תקן וזרי
חמה, אדוננו בר יוחאי:
צדיק יסוד עולם, גלה
מדרש הנעלם, יכיל לפסוק
העולם, אדוננו בר יוחאי:
קולו זמר עריצים, והכרית
את תקוצים, וחציל הלחוצים,
אדוננו בר יוחאי:

עולם היה, אדוננו בר יוחאי:
לכל ישראל האיר, בסוד
תורה הכתיר, כאור החמה
מזהיר, אדוננו בר יוחאי:
מקום כחר בשמיא, עם
הנביא אחיה, זה מבני עליה,
אדוננו בר יוחאי:
נחמד מאד למעלה, זכה
ליקר וגדלה, כתר עליון לו
נגלה, אדוננו בר יוחאי:
סיני סיני לו נקרא, ארי
שבחבורה, מפני תנא
תורה, אדוננו בר יוחאי:

ושם נברא מעין לו, וחרוב
למאכלו, מה טוב חלקו וחבלו,
אדוננו בר יוחאי:
זכר צדיק לברכה, דין ריבא
ובר ריבא, זכה ורבים זכה,
אדוננו בר יוחאי:
חדש כמה תלכות, תן במשנה
ערוכות, זה המרגיז ממלכות,
אדוננו בר יוחאי:
טהר את עיר מקריה, עשה
אותה נקיה, הודו לו מן שמיא,
אדוננו בר יוחאי:
ידע כל הנסתרות, דבריו
עושים פרות, כפול כמה גזרות,
אדוננו בר יוחאי:
כל ימיו אשר היה, אות
הקשת לא נתיח, כי הוא אות
אדוננו בר יוחאי:

ואמרתם מה לחי
רבי שמעון בר יוחאי:
איש א-להים קדוש הוא,
אשרי עין ראתהו, לב חכם
ישביל פיהו, אדוננו בר יוחאי:
כרוך הוא מפי עליון, קדוש
הוא מתריון, מאור גליל
העליון, אדוננו בר יוחאי:
גבור ואיש מלחמה, ברת
תורה תמימה, מלא מדע
ותחכמה, אדוננו בר יוחאי:
דרש כל תעלומות, בעו
ותעצומות, עלה מעלות רמות,
אדוננו בר יוחאי:
החכא בתוך מערה, מפני
הגזרה, שם למד סתרי תורה,
אדוננו בר יוחאי:

לעילוי נשמת
אליעזר אוסקר
בן רחל ז"ל
נלב"ע י"ז אייר ה'תשע"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יצחק וויסבורד
בן מרדכי דוד ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשנ"ג
תנצב"ה

משכן
עילוי

תקציר: בשוק העבדים, האמיר המסלמי, ממשיך במשא ומתן עם ראש השודדים עבור קניית רבי שמשון לו לעבד. לכש"זכה" בו, רבי שמשון מהרהר בגורלו אך לא תוהה על טובת השגחת הבורא עליו. במסעותיו, הוא מבחין בחושיו החדים, כי עומדת להתרחש מלחמה גדולה בין עמי הנצרות והאסלאם.

קנאי האקלים היו גם הם בעוריהם של הצלבנים אשר היו רגילים לאקלים הקריר השורר באירופה ולא הספיקו למגד האויר החם והלח השורר במזרח התיכון.

לא זו בלבד שנשא שריון כבד - משקלו של האביר והשריון שעליו הוסיפו גם הם משקל רב אשר האט את תנועתו של הסוס והקשה מאד על הצלבנים להתמודד עם הלוהטים המסלמים בשדה הקרב.

הם הטילו מצור על מבצרי המסלמים וקומו להכניע אותם בדרך זו.

לאחר מספר קרבות קטנים החליטו הצלבנים כי בשדה הקרב יקשה עליהם להתמודד עם המסלמים ועל כן החליטו לנקט בטקטיקה שונה.

ואז, בצל המהומה שעוצרה, שולחו לוחמים לטפס על החומות ולחדר אל תוך המבצר.

לאחר שבועות ארוכים של מצור החלו להמטיר על האויב אבני בליסטראות וחצים בוצרים.

הצלבנים צברו עוד ועוד נצחונות והמסערה החלה נוטה לטובתם באופן מהותי.

המלך יואב בע"ה

- רבי אברהם בנימין חסדון מחבר "ישיבת נחל שני" מחבר "ישיבת נחל שני"
- רבי אבנר מאזוז מחבר "נחל שני"
- רבי אריה שבתאי מחבר "נחל שני"
- רבי דוד מנחם ורמיהו מחבר "נחל שני"
- רבי יוסף טולידאנו מחבר "נחל שני"
- רבי יצחק חיים רבין מחבר "נחל שני"
- רבי טקובא דברמי מחבר "נחל שני"

זמירות לשבת

בר יוחאי, נאצרת בגבורה, ובמלחמת אש דת השערה, ותרם הוצאת מתערה, שלפת נגד צוררד:
בר יוחאי, למקום אבני שיש, הגעת לפני אריה ליש, גם גלת בותרת על עיש, תשורי ומי ישורד:
בר יוחאי, בקדש הקדשים, קו ירוק מחדש חדשים, שבע שבתות סוד המשים, קשרת קשרי ש"ן קשרד:
בר יוחאי, יו"ד חקמה קדומה, השקפת לבבונה פנימה, ל"ב נתיבות ראשית תרומה, את כרוב ממשה זר, אורד:
בר יוחאי, אור מפלא רום מעלה, וראת מלחבת כי רב לה, תעלומה ואין קורא לה, נאמת עין לא תשורד:
בר יוחאי, אשרי יולדתך, אשרי העם הם לומדך, ואשרי העומדים על סודך, לבושי חשן תמיד ואורד:

בר יוחאי, נמשחת אשרדך, שמן ששון מחברדך:
בר יוחאי, שמן משחת קדש, נמשחת ממדת הקדש, נשאת ציין נור הקדש, חבוש על ראשך פארד:
בר יוחאי, מושב מוב ישבת, יום נסת, יום אשר ברתה, במערת צורים שעמרת, שם קנית הודך ותורד:
בר יוחאי, עצי שמים עומדים, למורי ה הם לומדים, אור מפלא אור תיקוד הם יוקרים, תלא תמה יורד מורד:
בר יוחאי, ולשרה תפוחים, עלית ללוקט בו מרקחים, סוד תורה כצצים ופרחים, נעשה אדם נאמר בעבורד:

משכן שילה

לעילוי נשמת
רחל חזיה
בת עישה ז"ל
נלב"ע כ"ג אייר ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לבנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שרה סימון
בת רחמה ז"ל
נלב"ע כ" טבת ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לבנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לבנות למערכת
073-222-4-999

ת"ת 'בעקבי הצאן'
ראש העין

דוד בוני נ"י

גם אני רוצה להיות: גדול הדור

לאכל ללמוד תורה, רק בדברים של צער, ואין כאן ערבוב שמחת סיום התורה בשמחת היום, כי השמחה אחת היא - דבקות בה' יתברך על ידי התורה. וסיום התורה אינו הסיבה לשמחת התורה אלא תוצאה של שמחת התורה, לסיים את התורה מתוך דבקות!

(שפתי חיים מועדים א')

מאת **מנחם**

וכן כתוב במדרש (שיר השירים א'): "זה היום עשה יי נגילה ונשמחה בו". אמר רבי אבין: אין אנו יודעים במה לשמוח, אם בקב"ה אם ביום, בא שלמה ופירש: נגילה ונשמחה בך, בך בקב"ה, בך בתורתך, בך בישועתך, אמר רבי יצחק: בך בכ"ב אותיות שכתבת לנו בתורה, וכן כתוב "פקודי יי וישראלים משמחילב".

התורה היא המשמחת את האדם (ולכן אסור

שמיני עצרת - סיבת השמחה היא דבקות בה' יתברך

יש שמחה שבאה לאדם מתוך סיפוק מהעולם הזה, כגון אכילה, שתייה וכדומה. ויש שמחה שנובעת מתוך עבודת ה' יתברך. הדבקות בה' היא סיבת השמחה, והקשר בין עם ישראל לה' הוא על ידי התורה, כמו שכתוב: "אורייתא וקודשא בריך הוא וישראל חד הם".

ילדים מתוקים! התוכלו למצא מהם זוג האיורים הזהים זה לזה? (שימו לב, קיים רק זוג אחד כזה)

תאומים

רבי אברהם שפירא

רבי אהרן שלום ניימן

רבי אהרן זוהר

רבי אשר פריינד

רבי בן ציון ברוך

רבי יהונתן ברוך

רבי שמואל רוזנסקי

זמירות לשבת

נפשי צִלְעָה אוֹתָהּ, מִי וְתָן אֲמָצָהּ,
פָּתַח בֵּיתִי אֲרָאָהּ, וְשָׁקַף כְּעַד אֲשַׁנְפִּי: לְכָבוֹד וְכו'
חֲסִין קְדוֹשׁ נִקְרָאָהּ, אִישׁ אֲשֶׁר פָּנָיו רָאָהּ,
הֵן כְּבִיר יְדוּ מַצָּהּ, תְּשׁוּרָתָהּ לֹא לְהִבְיֹא: לְכָבוֹד וְכו'
הֵן הֵן לֹא אִישׁ לֹא נִגְלָה בְּחַלּוֹם, חֲזוֹן לְצִלְעָהּ,
וּבְכָרִית דָּם הַמִּיֶּלֶה, בֹּא יְבֹא רֵיחַ כְּכָבִי: לְכָבוֹד וְכו'
זָכוֹר לְטוֹב יֵאִיר נְרִי, וְבֶשֶׁר צִיּוֹן עֲזָרִי,
וְיֵאֱמַר הַתְּנַעֲנִי, מַעֲשֵׂה קוֹמִי שְׂבִי: לְכָבוֹד וְכו'
קוֹל זְמִירָת מַהֲלָלִי, וְקִשְׁיֵי צוּרֵי גּוֹאֲלִי,
וְלֹא הוֹמִיָּה לִי, בְּכֵל עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי: לְכָבוֹד וְכו'

נסים עשר ושנים בדבריהם שנויים,
עשה לו דר שמים, צורי גואלי אבי: לְכָבוֹד וְכו'
אֶמֶת בְּפִיתוֹ תִּתֵּן, לֹא לְמַנְתָּ עֲנִיָּה,
עַתָּה אֵת בְּנֵה הַחַיָּה, וְלִנְפִשׁוֹ אֲמַר שׁוּבִי: לְכָבוֹד וְכו'
הַשְׁמַן נָס בּוֹ שְׂרָתָהּ, הִתְקַבְּלָה בּוֹ הַחַיָּה,
כִּי הִקְמַת לֹא כְלָתָהּ, וְתִגְדְּלִי וְתִרְבִּי: לְכָבוֹד וְכו'
רוֹדְפִים אַחֲרֵי תַּהוֹ, חֲבָה בְּשִׁבְטִי פִּיחָהּ,
וְיֵאֱמָרוּ ה' הוּא, אֶמֶת וְאֶתָּה נְבִיא: לְכָבוֹד וְכו'
וְזָכַר אֲמַר עֲשֵׂה, מַסְפֵּר שָׁנִים שְׁלִישֶׁהּ,
מִטָּר לֹא נִתְּן אֲרָבָהּ, הוּא הַמּוֹצִיא הַמְבִיא: לְכָבוֹד וְכו'
נִתֵּן לֹא הָא-ל מַהֲלָכִים, בְּעוֹלָם הַמַּלְאָכִים,
וְלַעֲשׂוֹת הַמְּרִיכִים, הוּא נִגְלָה כְּעָרְבִי: לְכָבוֹד וְכו'
בְּקִרְשָׁהּ וּבִטְהֵרָהּ, עֲלֵה עֲלֵה בְּסַעֲרָהּ,
אֲשִׁישֶׁה אֲלֵיו קָרָא, וְיֵאֱמַר אֲבִי אֲבִי: לְכָבוֹד וְכו'

אֲעֲרָךְ מַהֲלָלִי נִיבִי, לְפָנַי א-לְהִי אֲבִי,
לְכָבוֹד חֲמִידָה לְכָבִי, אֲלֵיָּהּ הַנְּבִיא:
נִשְׁמָה הָא-ל בִּישְׁרֵי, הַבְּעִלְתָּ הַשְׁרוֹן,
אִישׁ מְנוּעַ אַחֲרָי, מִשְׁרַת צוּר מְשֻׁבָּי: לְכָבוֹד וְכו'
כֵּתֵן לֹא-ל עֲלִיּוֹן הוּא, פִּינְחָם הוּא אֲלֵיָּהּ,
הַנְּבִיא וְקִרְאָהּ, הַגִּלְעָדִי הַתְּשֻׁבִי: לְכָבוֹד וְכו'
יוֹם קָמָה קִנְיָתָהּ הָא-ל תִּרְגַּם כִּכְחַ וְא-ל,
נִשְׂאֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, וְכַת צוּר שְׁמָה קִזְבִּי: לְכָבוֹד וְכו'
דִּין שָׁמַע מִפִּי רַבּוֹ אִישׁ אֲרָמִית מְשֻׁכָּב,
קִנְיָתָהּ הֵם פּוֹנְעִים בּוֹ, וְיֵאֱמַר אֲרִיִּק חֲרָבִי: לְכָבוֹד וְכו'
וְיִקַּם מִתּוֹךְ עֲדָה, רִמָּה בִּידוֹ תִּתֵּן,
וְיִתְרָד תִּתְּרָהּ, נִתְּנָפֶר כְּמוֹ לְבִיא: לְכָבוֹד וְכו'
דָּקֵר כְּתִרְבּוֹ אוֹתָם, כְּדָרְךְ שְׂכִיבָתָם,
עַל הָאֲרִיִּן חֲבִטָם, וְלִמְשָׁה אוֹתָם הִבְיֹא: לְכָבוֹד וְכו'
בְּשִׁכְרָה וְאֵת א-ל חֵי נַעֲלָם, נִתֵּן לֹא שִׁכְרָה מְשֻׁלָּם,
בְּרִית הַנֶּתֶן עוֹלָם, וְיִכְפֹּר עַלֵּי חוֹבֵי: לְכָבוֹד וְכו'

משכן שילח

לעילוי נשמת
יצחק יוסף
בן ציפורה ז"ל
נלב"ע כ"ח כסלו ה'תשע"ו
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יפה בת ריחנה כרמי ז"ל
שלמה בן יחיאל כרמי ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
נעמי עליזה כהן ז"ל
בת ר' יהודה וזהבה הי"ו
נלב"ע ט"ז אלול ה'תשמ"ג
תנצב"ה

משניות מבארות

מתוך משניות
בהוצאת מכון 'אבוקה'

מסכת ביצה

איורי המשניות מאת אבישי חן הירן

פרק ד'
משנה ד'

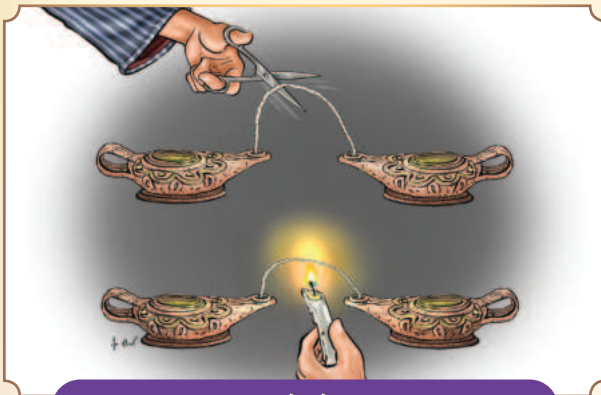
אֵין פּוֹחֲתִין אֶת הַנֵּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כָּלִי. וְאֵין עוֹשִׂין פְּחָמִין בְּיוֹם טוֹב, וְאֵין חוֹתְכִין אֶת הַפְּתִילָה לְשָׁנִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, חוֹתְכָה בְּאוֹר לְשֵׁתֵי גֵרוֹת:

הקדמה: משנתנו עוסקת בדין הכנת נרות חרס ביום טוב, עשיית פחמים וחיתוך הפתילה.

אֵין פּוֹחֲתִין אֶת הַנֵּר – אין לייצר נר ביום טוב באופן הנהוג בזמננו, שהיו נוטלים גוש אדמת חרס רכה, ותוחבים בה אגרופם ונעשית בצורת נר עם בית קיבול לשמן, **מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כָּלִי**. **וְאֵין עוֹשִׂין פְּחָמִין** מעצים (שמבעירים עצים במקום סגור, ולאחר שהאש בוערת סוגרים את פתחי האוויר, וחונקים את האש, וכך העצים שבפנים מתחממים והופכים לפחמים), **וְאֵין חוֹתְכִין אֶת הַפְּתִילָה לְשָׁנִים** – שבכך נהפכת לשתי פתילות, ונוצרת פתילה נוספת, וזהו בכלל עשיית כלי. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, חוֹתְכָה בְּאוֹר לְשֵׁתֵי גֵרוֹת** – שנותן שני ראשי הפתילה כל אחד בנר אחד, ומבעיר את האש באמצע הפתילה ונחלקת מעצמה לשתי פתילות, והדבר מותר לדעת רבי יהודה כיון שאין ניכר שכוונתו לחתוך את הפתילה, אלא נראה שמתכוון להדלקת הנרות.

אין פוחתין את הנר, מפני שהוא עושה כלי. ואין עושין פחמין ביום טוב.

ואין חותכין את הפתילה לשנים. רבי יהודה אומר, חותכה באור לשתי גרות.

זמירות לשבת

א-ל מאד נעלה אקדם פניו,
בשירה ותהלה אבא למעניו,
כימי משה ואהרן,
ויבילני למשכנותיו:
לו שועתי תעל וישמע קולי,
ונסלח לי מעל ויגזור לי,
יאהב לאמרי פי, ואל יפן למעלי:
ו-ה תרם לחתן וכלתו,
בזכות אב האיתן וצדקתו,
ותמלך המלכה רחל,
בשלימה במלכותו:

נעלה נעלה בואי לנגני,
הנני רמון פרתה נפני:
ובוא דודי וחיש צערי,
אם ירדתי ארבו נדודי, ויאכל את פרי מגדיו.
שוכי אלי, את בת אהובה, שוכי את, ואני אשובה.
הנה עמי זאת את בתוכה, כי בתוכך אתן משכני: יעלה יעלה וכו'
רעי, דודי, נפשי פדית, ולבת מאז אותי קנית.
עתה לי בין עמים זריתי, ואיך תאמר כי אהבתני: יעלה יעלה וכו'
אמתי, לשוב וריתך, ולתהלה ולשוב שריתך.
כי אהבת עולם אהבתך, על כן אושיבך על דוכני: יעלה יעלה וכו'
לו ויהי כדברך, וירדתי, עתה מחר תאסף נדודי.
ולתוך ציון עתה נדודי, נשם אקריב לך את קרבני: יעלה יעלה וכו'
חוקי רעיה חקך כיון טוב, כי ציון ישעי רענן ורמב.
ולסירוך אכרות ואחטב, וחיש אשלה לך את סגני: יעלה יעלה וכו'

שמו נצא בכל עבר.
אשר יגדל ויהי נבר.
ולקראי א-ל ויהי חבר.
ויהי בדודו כשמואל:
עדי וקנה וגם שבת.
ויהי דשן בכל מוכה.
ושלום לו ורב אהבה.
אמן כן יאמר הא-ל:
הנפול בתוך עמו.
ויהי לאביו ולאמו.
ויהיה א-ל ויהי עמו.
וגם כל בית ישראל:

ויהי שלום בחילינו.
ושלום בישראל.
בסימן טוב כן בא לנו.
כימיו ויבוא הנפול:
תלך ויהי רענן.
בצל ש-די ותלונן.
ובתורה אז ותלונן.
יאמץ דת לכל שואל:
ומקורו ויהי ברוך.
זמן תהיו ויהי ארך.
ושלחנו ויהי עריך.
ובחיו לא יתנאל:

לעילוי נשמת
מרים אוסקר
בת ציפורה ז"ל
נלב"ע כ"ד אלול ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן למנוח למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אריה סלארי ז"ל
בן טרנן ה"ו
נלב"ע ד' תמוז ה'תשע"ח
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הנרי בן לאה ז"ל
פורטונה בת הלן ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
בת שבע עופרה חזה
בת יפת ושושנה ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א' ה'תש"ס
תנצב"ה

- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים
- רבי
אהרן דודי
מקוב, מלמד ודרכים

אהרן הכהן

ספורם של האשפיוז

אהרן מנהיג את ישראל במצרים

אהרן הכהן נולד במצרים בתקופה של העבדות הקשה, אביו עמרם היה גדול הדור, ולאחר שנפטר המשיך אהרן את דרכו, מנהיג את בני ישראל, ודאג לכל צרכיהם בכל אותן השנים הקשות, ובני ישראל אהבו אותו מאוד. באותן שנים משה אחיו לא היה במצרים, כי הוא ברח לאחר שפרעה צוה להרג אותו. על אהרן נאמר במסכת אבות (א, יב): הלל אומר, הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

אוהב את הבריות ומקרבן לתורה

ענוה מיוחדת הייתה לאהרן הכהן, והוא היה רגיל להקדים שלום לכל אדם, וכך היה אהוב על כלם, וגרם להרבה אנשים שיחזרו בתשובה שלמה לפני ה'. אהרן היה יורד לעם ומסתובב בין בתי בני ישראל ומלמדם קריאת שמע ותפלה, והיה מלמד תורה בכל מקום. למרות מעמדו הגרם הוא לא חש לכבודו כלל אלא רק לכבוד שמים, וכל שאיפתו הייתה לקרב את ישראל בנעם לאבינו שבשמים.

אהרן משכין שלום בין אדם לחברו

אהבת ישראל טהורה הייתה לאהרן, וכשהיה שומע על שני אנשים שרבו, היה הולך להשקין שלום ביניהם. היה הולך אל הראשון ואומר לו: "דע לה שחברך מצטער על מה שעשית לה, והוא מתבייש ממך, וכואב על כך שצער אותך. אלו הייתה לו הזדמנות בודאי לא היה נוהג כך שוב. הוא רוצה מאד לבקש את סליחתך ולהשלים עמך". כך היה אהרן יושב אצלו עד שהיה מוציא ממנו כל קנאה ונקמנות שיש בלבו על רעהו. מיד היה אותו האיש מהרהר בידעו, כזה צדיק בא עד אלי כדי לפייסני, והיה אומר לאהרן: רבי, אני הוא שצערתי את חברי, ואני צריך לבקש את סליחתו.

אחר כך היה אהרן הולך אל החבר השני ואומר לו את אותם דברים. וכשהיו שני האנשים נפגשים היו שמחים, ומוחלים זה לזה בלב שלם.

אהרן משכין שלום בין איש לאשתו

כשהיה אהרן שומע על איש שרבו עם אשתו, היה הולך לבצע ומשפח את אשתו, ומראה לו את כל הטובות שהיא עשתה עמו, עד שהיו משלמים ביניהם וחוזרים לחיות בשלום, וכשנולד להם בן היו קוראים לו 'אהרן'. עד כדי כך שבשעת פטירתו של אהרן הלכו אחר מטתו שמונים אלף בחורים שנקראו בשם 'אהרן', בעקבות השלום שעשה בין הוריהם. כך

זכו בני ישראל שכל ימיו של אהרן היו ביניהם אהבה ואהבה, שלום ורעות.

משה חוזר למצרים

אחרי שנים רבות שהנהיג אהרן את בני ישראל במצרים, היה מתבקש לכאורה שהוא זה שיצא גם להוציאם ולגאל אותם ממצרים; אך אהרן התבשר שהקב"ה בחר במשה, אחיו הקטן. אהרן הכהן לא רק שלא קנא במשה, אלא שמח שמחה אמיתית על כך. ובזכות זאת זכו אהרן ובניו להיות כהנים, ולהנהיג על לבם הטהור את החשן ואת האורים והתמים, כמו שכתוב: "והיו על לב אהרן".

מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד

אהרן התלנה אל משה בכל פעם שמשה היה צריך לדבר עם פרעה. משה היה אומר לאהרן מה צוה ה' לומר, ואהרן היה מעביר את הדברים לפרעה. גם כשמשה קבל את התורה, הוא למד קדם כל את אהרן, אחר כך את בניו, ולאחר מכן את הנקנים ולבסוף את כל ישראל.

משה ואהרן כבדו ואהבו מאד זה את זה. כשמשה רבנו משח את אהרן להיות הכהן הגדול, היה השמן זולג ומנצנץ על זקן אהרן כמו יהלומים, ומשה רבנו שמח כאלו הוא עצמו נמשח לכהן.

אמונה חזקה וכח של שתיקה

יום א' ניסן שנת ב'תמט (שנה שניה לצאת בני ישראל ממצרים), היה יום גדול ושמח מאוד לאהרן הכהן, באותו יום הקים משה רבנו את המשכן ואהרן החל לשמש בתפקיד הכהן הגדול, וארבעת בניו הצדיקים: נדב, אביהוא, אלעזר ואיתמר, שמשו כהנים תחתיו. אך מצד שני אותו היום היה גם יום עצוב מאוד לאהרן, שני בניו - נדב ואביהוא מתו כשנכנסו להקריב קטרת בקדש הקדשים.

וכאן אנו חוזרים על מעלתו העצומה של אהרן הכהן, למרות שעברו עליו ביום אחד דברים כל כך גדולים, הוא נשאר מישב בדעתו ואיתן באמונתו, והמשיך בעבודת הקדש, ושתק ולא התרעם כלל על מה שנעשה לבניו.

אהרן נלחם במלאך המות ועוצר את המגפה

בפרשת קרח מספר שלאחר שהאדמה פתחה את פיה ובלעה את קרח וצדו, התלוננו בני ישראל על משה ואהרן על כך שכביכול הם גרמו למיתת 250 האנשים מקריבי הקטרת.

בעקבות תלונה זו, פרצה מגפה קשה והרגה רבים מעם ישראל, רץ אהרן בשליחות משה רבנו עם מחתת קטרת

כידו ונלחם במלאך המות. אהרן תפס את מלאך המות בידו והכריח אותו לעצר ולהפסיק להכות בבני ישראל. אמר לו המלאך: "הנח לי לעשות שליחותי". אמר לו אהרן: "משה צוני לעבד על ידך!" ענה לו המלאך: "אתה שלוחו של משה ואני שלוחו של הקב"ה". אמר לו אהרן: "אין משה אומר כלום מלבד אלא מפי הגבורה, אם אין אתה מאמין, הרי הקב"ה ומשה נמצאים בפתח אהל מועד - בוא עמי ושאל". וכך פסקה המגפה.

מיתת אהרן

כשהגיע זמנו של אהרן להפטר מן העולם, בקש הקב"ה ממשה שילך ויאמר לאהרן שהנה הגיעה שעתו, ואלעזר בנו ימלא את מקומו להיות הכהן הגדול. אף על פי שהיה הדבר קשה מאד למשה, הוא לא התעכב ועשה כמו שה' צוה.

השכים משה בבקר הלך אל אהרן ודבר אתו על יום המיתה, בנתתלה ברמז וכשראה שאהרן לא הבין את רמזיו אמר לו משה: אם יאמר לך ה' שהיום הוא יומך האחרון? אמר לו אהרן: אקבל את זה באהבה. אמר לו משה: אהרן אחי, עכשו כשקבלת בחפץ לב ובאהבה את גזרת ה', בוא עמי ונעלה אני ואתה ואלעזר בנו אל הר ההר. כך עלו שלשתם אל הר ההר.

אלו היו יודעים בני ישראל מדוע אהרן ואלעזר בנו עם משה עולים אל ההר, לא היו נותנים להם לעלות מרב אהבתם העצומה לאהרן הכהן. כשעלו אל ההר, נכנסו למערה וראו בה מטה מצעת וגר דולק.

משה העביר את בגדי הכהן הגדול מאהרן לאלעזר, וכך ראה אהרן את אלעזר בנו מתמנה תחתיו וממשיך את דרכו. אמר משה לאהרן: "הכנס למערה", ואהרן נכנס; "עלה למטה", ואהרן עלה; "עצם עיניך", ועצם. אמר לו משה לאהרן: "מה אתה רואה? מהו השכר שמחכה לצדיקים?" ענה לו אהרן: "איני רשאי לומר לך, אבל אלו הייתי יודע - הייתי מבקש להגיע לכאן עוד קודם". ירד הקב"ה ונטל את נשמת אהרן בנשיקה - כאלו הוא הולך לישן ולא קם עוד.

לבני ישראל היה קשה מאד לקבל את הבשורה, שהרי אהבו את אהרן בכל לבם, וכל בני ישראל הגברים והנשים התאבלו עליו במשך שלושים יום.

לאחר מיתתו של אהרן, הסתלקו מישראל ענני הכבוד שלוו אותו בלילות שנות נדידתם במדבר, העננים ששמרו עליהם בזכותו של אהרן הכהן.

על המדה: הוד

מדתו של אהרן הכהן היא מדת ה'הוד'. אהרן היה מסתכל תמיד על כלם בעין טובה, ומחפש את ההוד וההדר שבהם. וכשעשה שלום בין שני אדם היה מהדיר ומפאר את האחד בפני חברו, ועל ידי כך גרם לכלם להסתכל בעין טובה אחד על השני.

הדבר שהכי מצער את האדם זה שמדברים עליו לשון הרע, וכנגדו הדבר שהכי משמח את האדם, זה שהוא שומע שמדברים עליו דברים טובים. ולכן דוקא כשמהדרים את השני מרבים שלום בעולם.

'הוד' גם מלשון הודאה, להודות ולהלל ל-ה'. יתברך על כל הטובות והחסדים שהוא עושה אתנו בכל רגע ורגע. וכשאדם מודה על משהו, חייב להיות שהוא יראה את הדבר בעין טובה, אחרת הוא לא יוכל להודות עליו. וזהו ההוד והיפי וההדר של ישראל, שהם מודים ומשבחים תמיד את הקב"ה.

ביוגרפיה

נולד בשנת: ב'שס"ה (2365 לבריאת העולם) ב'גשן' - מצרים.

אביו: עמרם בן קהת.

אמו: יוכבד (שפחה) בת לוי.

אחיו: מרים (פועה), משה.

אשתו: אלישבע בת עמינדב.

בניו: נדב, אביהוא, אלעזר, איתמר. ועוד שתי בנות (על פי 'העמק דבר' ו'קרא י, יד').

נפטר: א' אב ב'תפ"ז (2487 לבריאת העולם) בגיל 123 בהר-ההר בגבול ארץ אדום.

נקבר: הר-ההר - ג'בל הארון - ירדן.

כהן גדול: במשך כ-38 שנה.

הידעת?

ענני כבוד וחר ההר.

ענני הכבוד שהקיפו את בני ישראל במדבר היו בזכותו של אהרן הכהן. העננים ישרו את המדבר כדי שההליכה בו תהיה נוחה, וכל הר הפך לפני בני ישראל למישור, חוץ משלושה הרים, הר סיני שעליו נתנה התורה, וחר נבו לקבורת משה, וחר ההר לקבורת אהרן.

(על פי מדרש תנחומא חקת יד).

מי אני?

- לא זכיתי להיות בארץ ישראל.

- היו לי בנדים מיוחדים מאוד.

- מעולם לא הייתי רועה צאן.

חידון א' ב'

א - אשתו של אהרן הכהן:

ה - מקום קבורתו של אהרן הכהן:

ר - אהרן הכהן היה: אוהב שלום
ו _____ שלום:

ג - מתו כי הקריבו אש זרה לפני ה':

ה - התנא שאמר: "הוי מתלמידיו של אהרן..."

כ - תפקיד מיוחד לזרעו של אהרן:

ה - מדתו של אהרן הכהן היא מדת:

ג - כשעלו משה ואהרן ואלעזר להר ההר ראו במערה מטה מצעת ו _____ דולק:

ל - ז - ללל, - ו - וו, - ז - זז

ז - זז - ו - וו, - ז - זז

ז - זז - ו - וו, - ז - זז

ז - זז - ו - וו, - ז - זז

יוסף הצדיק

ספורם של האשפיוזן

יוסף לא התחנף לפרעה, ודוקא ברגעים הכי משמעותיים מבחינתו, אחרי שנים רבות בבית האסורים, אומר יוסף הצדיק לפרעה: "בלעדי אלקים יצגה את שלום פרעה" - החכמה לפתור חלומות היא לא שלי, אלא הקב"ה נותן את החכמה והוא גם יתן את הפתרון לחלומותיך.

יוסף פתר לפרעה את חלומותיו וגילה לו שהקב"ה צתיד להביא על הארץ שבע שנות שבע שלאחריהן תהיינה שבע שנות רעב. פרעה התפעל מאד מחכמתו של יוסף וברגע אחד מנה אותו להיות המשנה למלך מצרים, פרעה ישב על כסא המלוכה, אבל מי שמלך בפועל היה יוסף.

יוסף התכונן לשנות הרעב, ואגר מחסני מזון גדולים בכל מצרים. כשהגיעו שנות הרעב, רק בארץ מצרים היה אכל, לצמת שאר העולם. בעקבות כך, הגיעו למצרים אנשים מכל העולם בעולם הגיע ליד יוסף, שהעשיר את הממלכה מאד.

אחי יוסף יורדים למצרים

למרות שליעקב אבינו ולמשפחתו היה אכל, והרעב העולמי לא השפיע עליהם, בקש יעקב מבניו שילכו לקנות אכל במצרים. ואכן עשרה מבניו (חוץ מבנימין) ירדו למצרים. כשראה אותם יוסף, הוא רצה לבדק האם הם כבר חזרו בתשובה על מכירתו, וכן רצה שיתפכר להם צוון המכירה. ולכן העמיד פנים שאינו מכיר אותם, והאשים אותם ברגול. ואמר להם שאם ברצונם להוכיח את חפותם, עליהם להביא אליו את אחיהם הקטן - בנימין.

בהמשך התגלה יוסף אל אחיו ואמר להם: "אני יוסף אחיכם, אשר מכרתם אתי מצרימה". אחי יוסף חזרו אל יעקב וספרו לו שיוסף חי, וכי הוא מלך במצרים ועדין עומד בצדקותו. ומשפחת יעקב ירדה למצרים בכבוד גדול.

פטירת יוסף והצלת בני ישראל בזכותו
לאחר פטירתו הטביעו המצרים את ארונו בנהר הנילוס, כי האמינו שהצלחתם באה בזכותו. אבל כשבני ישראל יצאו ממצרים, העלה משה רבנו את ארונו של יוסף מהמים ולקחו לארץ ישראל.

כשעמדו בני ישראל על שפת ים סוף והמצרים רדפו אחריהם, צוה משה רבנו על הים להבקע אך הים סרב. אולם כשראה הים את ארונו של יוסף הצדיק, נודעו ונבקע, ובני ישראל עברו ביבשה בתוך הים. כשנכנסו ישראל לארץ, הביא אותו יהושע בן נון (שהיה מורה) לקבורה בעיר שכם.

ברכה בנדי וכל דבר שעשה הצליח. למרות הצלחתו לא שכח יוסף מהיכן הוא, ושמר על קדשתו וצדקותו והתפלל אל ה' שישמר עליו וישיב אותו אל בית אביו.

יוסף הצדיק שומר על קדשתו

אשת פוטיפר התפעלה מאד מיפיו של יוסף שהיה "יפה תאר ויפה מראה", ובכל יום היתה באה אליו ומנסה לפתות אותו להתחנן איתה. אבל יוסף הצדיק סרב בכל תקף. עד שיום אחד הלכו המצרים לחגג, ואף אחד לא נשאר בבית. אשת פוטיפר נצלה את ההזדמנות ונשארה בבית, היא חשבה לעצמה שאולי כשאף אחד לא יהיה בבית היא תצליח לשכנע את יוסף. היא באה אליו, תפסה ברגליו ונסתה להכריחו לשמע בקולה. יוסף הצדיק הודיע, ומכיון שהיא החזיקה ברגליו, הוא פשט אותם, וברח החוצה במהירות.

כשראתה אשת פוטיפר שלא הצליחה במזמנתה, החליטה להפוך את הצלילה על יוסף. היא החלה לצעק בקול גדול ולספר לכלם שיוסף רצה לחטא איתה. פוטיפר ידע שיוסף צדיק ולא יכול להיות שהוא יעשה מעשה חמור כל כך, אך אשתו המשיכה לשקר ולהוציא לעז על יוסף, ולכן שם פוטיפר את יוסף בבית האסורים.

יוסף הצדיק - המאמין השלם

שימו לב! אחרי שעמד יוסף בנסיון קשה כל כך עם אשת פוטיפר, היינו חושבים שהוא יקבל מיד 'פרס' מהקב"ה, ואולי גם יצא מעבדות לחרות, אבל במקום זאת הוא מוצא את עצמו משלך לבית האסורים ללא אשמתו. יוסף לא כעס ולא התיאש אלא נשאר באמונתו ובבטחונו המלא בקב"ה, וידע ש-ה' מנהיג אותו ושומר עליו גם בחשך הזה.

ואכן גם בבית האסורים המשיך יוסף להאמין ב-ה', לבטח בו ולשמח ולרקוד למרות כל מה שעובר עליו. עד ששר בית הסהר שראה את ההצלחה של יוסף, מנה אותו לאתראי על כל האסירים.

יוסף מלך מצרים

אחרי שנים עשרה שנה שבהן היה יוסף בבית הסהר, חלם פרעה שני חלומות. פרעה נסער מהחלומות וחפש פתרון, אך אף אחד מאנשיו לא הצליח לפתור אותם. עד ששר המשקים נזכר ביוסף שפתר לו פעם את חלומו, וספר למלך על "נער, עבד עברי" שיוצע לפתור חלומות.

פרעה צוה שיביאו אליו את יוסף, ואכן תוך זמן קצר הריצו את יוסף מן הבור, ספרו את שערותיו, נתנו לו בגדים מכבדים, והוא הניצב לפני פרעה.

יוסף הצדיק נולד לרחל לאחר שנים רבות של צפיה. מאותו יום שיוסף נולד רצה יעקב לשוב לבית אביו - יצחק, אך הוא הוצרך להתעצב עוד 6 שנים ורק אז יצא אל עבר ארץ כנען.

חבת יעקב ליוסף

חבה מיוחדת היתה ליעקב אבינו ליוסף, ואת כל התורה שלמד בבית המדרש של שם ועבר הוא מסר ליוסף. יעקב אהב את יוסף במיוחד גם מפני שיוסף התייתם מאמו כשהיה בגיל שמונה. יעקב גם עשה לו כתנת פסים מיוחדת, אך הדבר גרם לאחי יוסף לקנאות בו.

חלומות יוסף

יוסף אהב את אחיו וידע שיש בכוחו להנהיגם, ולכן לא נמנע מלספר לאחיו את החלומות שחלם, על אף שעולה מהם העובדה שהוא ימלך עליהם. יוסף חלם שני חלומות: החלום הראשון היה: "והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי". והחלום השני: "והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי". אחי יוסף לא קבלו זאת ואמרו לו: "המלך תמלך עלינו אם משול תמשל בנו?!"

כששמע יעקב את החלומות, גער ביוסף, אך בתוך תוכו ידע יעקב ברוח קדשו שהדבר צתיד להתקיים, וחפה לראות מתי יתגשמו חלומותיו של יוסף.

יוסף נמכר לעבד

באחד הימים הלכו אחי יוסף לרעות את צאן אביהם בשכם, ויוסף נשאר עם יעקב כדי ללמד עמו תורה ולעזר לו. לאחר זמן בקש יעקב מיוסף שילך ויראה את שלום אחיו. למרות שיוסף ידע שהוא מכניס את עצמו לסכנה, כי אחיו שונאים אותו, בכל זאת הוא לא נמנע, והלך לקדם את רצון אביו. ואכן, כשראו אותו אחיו מרחוק, רצו להרגו. אך ראובן הציע להשליך אותו אל אחד הבורות, ומיד כשהגיע יוסף הסיירו מעליו את כתנת הפסים והשליכו אותו אל הבור. אחר כך עברה שירתו לשמעאלים והונה הציע למכור להם את יוסף, יוסף העלה מן הבור ונמכר לישמעאלים שהורידו אותו למצרים.

יוסף יורד למצרים

יוסף הצדיק, שהיה רגיל ללמד תורה אצל יעקב אביו, הובל אל שוק העבדים של מצרים בבגיון גוראי, והצע לכל המרבה במחיר.

פוטיפר - אחד משרי פרעה קנה את יוסף לעבד. כשהיה יוסף בביתו נתן הקב"ה

על המדה: יסוד

מדתו של יוסף הצדיק היא מדת היסוד, שהיא מדת הקדושה, להיות קדוש ולהשמר מלחטא. יוסף זכה להיות הסמל של מדת הקדושה בעולם בזכות עמידתו האיתנה מול פתויי הניצור הרע. ולכן הוא נקרא "יוסף הצדיק" - "צדיק יסוד עולם". יוסף שמר על הברית ועל העינים בכל הכח, ולא נכנע לכל הלחצים שהפעילה עליו אשת אדונו, ואפילו לא הסתכל לעברה.

בגיל שבע עשרה ירד יוסף למצרים וסבל במשך שנים. אך גם בחשך הכי גדול שמר על שמחתו, וחפש לראות בכל דבר היכן ה' מאיר לו, וכשנראה היה שאין תקווה, לא התאושש כלל, ואפילו השפיע משמחתו על אחרים.

גם בדורנו, שני הדברים שהניצור הרע מתאמץ הכי הרבה כדי להחטיא את האדם, הם האמונה בה' והקדושה. וזאת מפני שדברים אלו הם הבסיס החזק שעליו משתת עם ישראל.

ביוגרפיה

נולד בשנת: ב'קצ"ט (2199 לפריאת העולם) ב'תרן'.

אביו: יעקב אבינו.

אמו: רחל אמנו.

אחיו: ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, דין (בת), דן, נפתלי, גד, אשר, בנימין. בנוסף, עם כל אחד מהבנים נולדה תאומה ועם בנימין נולדו שתי תאומות.

אשתו: אסנת שגדלה אצל פוטיפרע (והיתה בתה של דינה בת יעקב).

בניו: מנשה, אפרים, ועוד שני בנים (ע"פ אבן עזרא רד"ק ורמב"ן נקרא י. ד).

נפטר: א' תמוז ב'ש"ט (2309 לפריאת העולם) בגיל 110 במצרים.

נקבר: בשכם - ארץ ישראל.

מלך: 80 שנה במצרים.

הידעת?

בלי עין הרע.

על זרעו של יוסף הצדיק לא שולטת עין הרע, ובגמרא (ברכות נה:) מובא שמי שנכנס לעיר וחושש מעין הרע, שיאחז את אגודל יד ימין ביד שמאל ואת אגודל יד שמאל ביד ימין, ויאמר: אני פלוני בן פלוני (שמו ושם אמו) מזרעו של יוסף הצדיק באתי, שלא שלטה בו עין רעה.

כתנת פסים

התבוננו היטב בכתנת הפסים וחשבו: איזו כתנת תופיע במקום סימן השאלה?

חידון א' ב'

י - יוסף הצדיק היה "____ תאר ויפה מראה":

ו - יוסף ספר לאחיו שראה בחלומו: "והנה השמש ____ ואחד עשר כוכבים משתחווים לי":

ס - גלתה ליעקב אבינו שיוסף חי והוא מלך במצרים:

פ - מנה את יוסף להיות משנה למלך:

ה - השלם: "והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך ____ והנה קמה אלמתי":

צ - יוסף נקרא כך כיון שהוא שמר על קדשתו:

ד - אסנת אשתו של יוסף היתה בתה של:

י - קנו את יוסף מאת אחיו:

ק - יוסף שמר בכל הכח על:

א. זלמן - ד. אהרן

ב. אהרן - ל. אהרן

ג. אהרן - ו. אהרן

ד. אהרן - ז. אהרן

ה. אהרן - ח. אהרן

יהוד המלך

ספורם של האשפיון

ילדותו ומשפחתו

דוד נולד לאביו ישי לעת זקנתו. מאז שנולד התנכרו לו אחיו ובני משפחתו, מפני שחשבו שהוא פסול. כדי להרחיקו מהמשפחה החלט לשלח את דוד לרעות את הצאן במקום רחוק.

כשהוא לבדו במדבר, הרחק מעיני בני האדם, מצא דוד מרגוע לנפשו, ובזמן שהיה רועה את צאן אביו, הרבה להתבודד ולדבר עם בוראו, להתפלל אליו מקירות לבו, לשיר לו ולשבחו.

המלוכה עוברת משאול לדוד

באותו הזמן מלך על עם ישראל שאול המלך. הקב"ה בחר בשאול כדי שהוא יכריע את עמלק, אך שאול לא קיים את המצוה בשלמותו, ולכן הודיע שמואל לשאול שהוא הפסיד את מלכותו. במקומו שלח הקב"ה את שמואל למשח מלך חדש לעם ישראל מבני ישי.

שמואל מושח את דוד למלך

כשהגיע שמואל אל בית ישי נעמדו לפניו ישי ובניו, למעט דוד שלא הזמן, מפניו שלא העלו על דעתם שבו יבחר ה'. שמואל אחז בידו קרן עם שמן ונסה למשוח למלוכה את שבעת בני ישי בזה אחר זה, אך השמן לא יצא מהקרן. והקב"ה הודיע לו שהוא לא בחר באף אחד מהם. פנה שמואל לשיי ושאל אותו: אין לך עוד בנים? ענה לו ישי: יש לי עוד אחד, הקטן, והוא רועה את הצאן. צוה שמואל את ישי שכיבא לפניו את בנו הקטן.

כאשר הגיע דוד אל שמואל, ראה שמואל שהוא "אדמוני, עם יפה עינים וטוב ראי". וכשבא לצק שמן על ראשו, נשפך השמן מעצמו. טפות השמן נקדשו על ראשו ונצצו כאבנים טובות ומרגליות, וכך נמשח דוד למלך ישראל.

למרות שדוד נמשח למלך, הדבר נשמר בסוד ודוד חזר לרעות את הצאן ברחמנות רבה. הקב"ה ראה את מעשיו של דוד ואמר: מי שיודע לרעות את הצאן, ולדאג לכל אחד כפי כוחו, יבוא וירעה את צאני - עם ישראל.

דוד וגלית

באותו הזמן הצרו הפלשתים מאד לעם ישראל והתגרו בהם בכל הודמנות. יום אחד שלחו הפלשתים אדם צנוק ביותר שהיה רשע מרשע, שמו היה גלית. במשך ארבעים יום רצופים נעמד גלית לפני עם ישראל וחרף ובזה את הקב"ה. ובכל יום היה מכריז: "תבחרו לכם גבור שילחם בי. אם הוא ינצח אותי, נהיה פלגו עבדים

שלכם. ואם אני אנצח אותו, תהיו אתם העבדים שלנו". גלית היה איש גבוה מאד, בראשו הוא חבש קסדת ברזל ולגופו היה שריון קשקשים. מלבד זאת, הוא גם החזיק בידו חרב גדולה מאד. כלם פחדו ממנו ואיש לא העז להתניצב מולו. עד שהבטיח שאול המלך, שמי שינצח את גלית יזכה לשאת את בתו לאשה, והמלך יעשירו מאד.

בני ישראל רק נערכו למלחמה אולם אף אחד לא העז להלחם עם גלית. בין שאר חילי ישראל בשדה הקרב, היו גם אחי דוד הגדולים. כעבר ארבעים הימים שלח ישי את דוד שינצח מה שלום אחיו אשר במחנה ויתן להם צידה ומזון. דוד הגיע למחנה ולפתע שמע את גלית מחרף ומבזה את הקב"ה וישראל.

דוד הודיע מאד ורוח קנאה בערה בו. ומיד היה מוכן להלחם עמו. הלך דוד אל שאול ואמר לו שברצונו להלחם עם גלית, וכדי לשכנע את שאול, ספר לו דוד את שארע לו עם אריה ודב וגוריהם שלקחו לו שם מהעדר. דוד רדף אחריהם ושסע אותם והציל את השה.

שאול הסכים, ודוד יצא להלחם עם גלית דוד הלך אל גלית בבגדיו הרגילים, לקח את מקלו בידו, אסף חמשה אבני נחל חלקות והניחם בתרמילו. כשראה אותו גלית, נעלב ואמר לו: "הכלב אנכי כי אתה בא אלי במקלות?" אך דוד באמונתו התמימה ענה לו: "אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון, ואנכי בא אליך בשם ה' צבאות אלקי מערכות ישראל אשר חרפת! היום הזה יסגרה ה' בידי, והכתיף, והסרתי את ראשי מעליך, ונתתי פגור מחנה פלשתים היום הזה לעוף השמים ולחית הארץ, וידעו כל הארץ כי יש אלקים לישראל!"

דוד לקח את האבנים, שנהפכו על ידי גס לאבן אחת, והשליך אותה עם מקלע לעבר ראשו של גלית. האבן פגעה בראשו של גלית והוא נפל על פניו ארצה, דוד רץ אליו ושלף ממנו את חרבו, ערף את ראשו והביאו לפני שאול.

שאול ודוד

בני ישראל שבחו מאד את דוד, ומאז דוד התמנה לשר הצבא ויצא להלחם בפלשתים. גם מהמלחמה הזאת חזר דוד בנצחון גדול. שאול המלך, שלא ידע שדוד כבר נמשח למלך, חשב שדוד רוצה לקחת ממנו את המלוכה, ולכן דן אותו כימורד במלכות ואף חפש דרכים להרגו, עד שדוד נאלץ לברח ממנו מספר פעמים.

מלכותו של דוד

בהמשך מלך דוד על שבט יהודה בחברון, ולאחר שבע שנים עלה לירושלים ומלך על כל ישראל עוד 33 שנים. גם אז לא היו לו חיים רגועים אבל תמיד קבל דוד את הכל באהבה, ושר והודה לה' על הכל.

אפילו כשאבשלום בנו רדף אחריו כדי להמיתו, הוא קבל על עצמו את הדין באהבה ובשמחה וגם חבר על כך מזמור - "מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו". כשברח דוד מאבשלום פגש את שמעי בן גרא שהיה ראש הסנהדרין, שמעי קלל את דוד והשליך עליו אבנים. ולמרות זאת הצדיק עליו דוד את הדין ואמר: "ה' אמר לו קלל". אמרו חז"ל שבאותה שעה שאמר דוד כן, נעשה רגל רביעית לכסא הכבוד.

באפן כללי דוד כמעט ולא היה ישן. חכמינו (במקרא סוכה כו) מספרים שדוד לא היה ישן יותר מששים נשימות בריציפות.

דוד מכין את מקום בית המקדש

ה' אמר לדוד: "לא אתה תבנה לי הבית לשבת", אבל בנך ישימלך אחריו יזכה להקים בית לשמי. אמר דוד בצדקותו: וכי מפני שלא אני אבנה את הבית אשב בטל ולא אעסק בצרכי הבית? אלא אעשה את מה שבאפשרותי. דוד קנה את השטח עליו יבנה בית המקדש, הכין תכניות בניה, ואגר חומרי בניה לצורך בנית בית המקדש. כשחנך שלמה המלך את בית המקדש ורצה להכניס את הארון לקדש הקדשים, דבקו השערים זה לזה. פמה שהתפלל שלמה השערים לא נפתחו, עד שאמר: "ה' אלהים, אל תשב פני משיחך, וזכרה לחסדי דוד עבדך" (דברי הימים ב' ו, מב), ומיד נענה. ובאותה שעה התבקשו מאוד כל שונאי דוד המלך, שראו שאין לו שום עון וזכותו היא שעמדה.

פטירת דוד

דוד המלך בקש מהקב"ה שיודיע לו מתי הוא יום פטירתו, והקב"ה גלה לו שיהיה זה ביום השבת. מאותו היום בכל שבת היה יושב דוד ועוסק בתורה ללא הפסקה, כיון שידע שבה מלאך המות לא יוכל לשלוט עליו. שבת אחת שהיתה גם חג השבועות, הגיע זמנו של דוד להפטר. אך מלאך המות לא הצליח לקחת את נשמתו מאחר שהיה עוסק כל הזמן בתורה.

מה עשה? הקים רעש גדול באילנות ליד ביתו ודוד יצא לראות את סבת הרעש, לפתע נשברה מדרגה אחת תחתיו, וכך נוצרו מספר רגעים שדוד פסק מלמודו, ובזמן הזה נטל את נשמתו.

עַל הַמִּדָּה: מַלְכוּת

מִדָּתוֹ שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ הִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת.
דָּוִד הַמֶּלֶךְ בִּטֵּל אֶת כָּל חוּשָׁיו וְרָצוֹנוֹתָיו
אֶל ה' יִתְבָּרֵךְ. בְּמִשְׁךָ כָּל תִּיּוֹ, מֵאֲז
יְלֻדוֹתָי תָּמִיד הוּא הָיָה נִרְדָּף, טָפְלוּ עָלָיו
עֲלִילוֹת, חָשְׁדוּ בּוֹ לַחֲנָם, גָּסוּ לְהַדְיָחוֹ
מִמַּלְכוּתוֹ וְעוֹד צָרוֹת רַבּוֹת בְּלִי סוּף,
וְעַם כָּל זֹאת תָּמִיד הוּא שָׁר וְשָׁבַח וְהוֹדָה
לֵה', כִּי הוּא יָדַע שֶׁהַכֹּל מִכּוֹן מַלְמַעְלָה
וְתַפְקִידוֹ הוּא רַק לְהַתְּבַטֵּל לְהִנְהִיגַת ה'
וּמַלְכוּתוֹ.

גַּם אֲנַחְנוּ בַּמֶּלֶךְ עָלֵינוּ אֵת ה' יִתְבָּרֵךְ
בְּכָל דָּבָר, וְנִתְבַטַּל לְהַנְהִיגָתוֹ וְיִדַּע שְׂכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ הַכֹּל מִכּוֹן בְּדִקְדוּקָה
גָּמוּר מִלְמַעְלָה.

◆ בְּיוֹגֵר פִּיָּה ◆

נוֹלַד בְּשָׁנָה: ב'תתנ"ד (2854 לבריאת העולם) ב'בית לחם'.

אָבִיו: יֵשׁוּ בֶן עֹזֶבֶד מִבֵּית לֶחֶם.

אָמױ: נַצַּבֶּת בַּת עֲדָאֵל.

אָחיוֹ: אֱלִיאָב, אַבְיִנָּדב, שְׁמַעְיָא, נְתַנְאֵל, רְדִי, אַצִּם, אֱלִיהוּ, צְרוּיָה (בַּת), אַבִּיגַיִל (בַּת).

נָשִׁיוֹ: מִיכַל, אֲחִינֹעַם, אֲבִיגַיִל, מַעֲכָה, חַגִּית, אֲבִיטָל, עֲגֵלָה (יֵשׁ דְּעָה שָׁזוֹ מִיכַל), בֵּת-שֹׁבַע, מָרָב, רָצְפָה בֵּת אִיהָ, וְעוֹד נָשִׁים וּפְלִגְשִׁים.

בְּנֵי: אֲמֵנוּ, כְּלָאֵב (דְּגִיאל), אֲבִשְׁלוּם, אֲדֹנִיָּה, שְׁפִטָּיָה, יִתְרָעָם, שְׁמוּעָ, שׁוּבָב, נָתָן, שְׁלֵמָה, יִבְחָר, אֱלִישִׁשׁוּעַ, נִפְגַּי, יִפְיַע, אֱלִישִׁשְׁמַע, אֱלִידָע, אֱלִיפֶלֶט, וְעוֹד בְּנִים וּבָנוֹת.

נפטרים: ר' סיון - חג השבועות ב'תתקכ"ד (2924 לבריאת העולם) בגיל 70 בירושלים.
נקבר: בעיר דוד - הר ציון בירושלים.

מִלֵּךְ: 40 שָׁנָה: 7 שָׁנִים בְּחֶבְרוֹן עַל יְהוּדָה, ו-33 שָׁנִים בִּירוּשָׁלַיִם עַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

חידון א' ב'

ד - בַּעַל חַיִּים טוֹרֵף שְׂדוּד הָרֶג
בַּשְּׁהִיָּה רוֹעָה צֹאן:

ו - תאריך פטירתו של דוד המלך:

ד - האשפּיזין האַחרון:

ה - מְקוֹם קְבוּרָתוֹ שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם:

מ - אִשְׁתּוֹ הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל דָּוִד, הָיְתָה בַתוֹ שֶׁל שְׂאוּל הַמֶּלֶךְ:

ו - דָּוִד אָמַר לְגָלִית: "וְנָתַתִּי פָּגָר
מִחֲנֵה פְּלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה
הַשָּׂמִים וּלְחֵית הָאָרֶץ:

כ - אֶחָד מִבְּנֵי שָׁל דָּוִד:

היך עת?

דָּוִד הָיָה צָרִיךְ לְהַקְבֵּר בַּמַּעֲרָת הַמְּכֻפָּלָה.

כִּיּוֹן שְׂדוֹד הַמֶּלֶךְ הוּא הַרְגֵּל הָרַבִּיעִית
בַּמֶּרְכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה, בְּנוֹסֶף לַשְּׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת,
לָכֵן הוּא הִיָּה אָמור לְהִקְבֵּר עִמָּהֶם, וּמִפְּנֵי
מָה הוּא נִקְבֵּר בְּהַר צִיּוֹן - בִּירוּשָׁלַיִם? כִּיּוֹן
שֶׁמִּשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד יָבֹא לְגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
תַּחֲתֵית הַמֶּתִים, וְאִין רְאוּי שְׂדוֹד יָקוּם לִפְנֵי
הָאֲבוֹת. (זהר הקדוש פרשת ויחי דף רמח:).

מזמור שיר

על קלידי האורגן מופיעות אותיות. אספו את האותיות לפי הסמון על הקלידים (מימין לשמאל, לפי הסדר). וגלו את המשפט שמסתתר?

፱ - ሲፒረኝ ራ - ረገጤ ር - ርገጸፍ
 ራ - ረገገ ሆጸገፍ ሆ - ሆገ ጸገፍ
 ሆጸገፍ: ራ - ራፍ ራ - ራ ሲገፍ

אבות ובנים

שמחת תורה

כאשר התפשט בכל קהלות ישראל המנהג לסיים את קריאת התורה בכל שנה בשמיני עצרת, נוסף לחג שמיני עצרת גם השם 'שמחת תורה'.

שמחת תורה הוא המועד האחרון, וכל המטען הרוחני שצברנו במשך כל המועדים מגיע לשואו בשמחה הגדולה ובשפע הרוחני האדיר היורד אלינו משמים. אין בחג זה מצוה מיחדת ולא ציון של ארוע מיוחד - פשוט לשמח בה ובתורתו.

המלה 'עצרת' מזכירה לנו את המלה 'עצירה' (עצרת היא גם לשון אספה וכנס). דוקא עכשו, לאחר שעברנו את הימים הנוראים שבהם טהרנו את עצמנו, ולבנו התמלא ביראת ה', אחרי שחגגנו חג הסוכות מותר שמחה עצומה, רגע לפני שאנחנו נכנסים אל תוך החורף הארוך, הקב"ה מבקש שנעצור לרגע, ונתאסף כלנו להתעלות רוחנית כדי למלא את לבנו בעוד שמחה וקדושה.

סיום התורה והתחלתה מבראשית

בשמחת תורה אנחנו מסיימים את חמש דברים במלים "לעיני כל ישראל" (האות האחרונה ל'), ומיד לאחר מכן מתחילים להתחלה את חמש בראשית במלים "בראשית ברא אלקים" (האות הראשונה ב'). אנו מחברים את ה-לב שלנו לתורה ומתחברים לבוור עולם.

משל לאהובו של מלך, שהיה בן בית בהיכלו של המלך, והיה עושה הרבה פעולות לקרו וכבודו. יום אחד קראו המלך ואמר לו: כל כך הרבה אתה פועל למען כבודי, שאל ממנו מה אתה לך?

הרהר האהוב בלבו: אם אשאל מהמלך כסף וזהב, מיד הוא יתן לי. ואם אבקש אבנים טובות ומרגליות, גם יתן לי, אבל מה יצא לי מזה, הרבה עשירים יש בעולם. אולי אבקש ממנו שימנה אותי לשר, הוא ודאי ימנה אותי, אך גם זה אינו כדאי, הרבה שרים יש בעולם.

נמלך בדעתו והשיב: אדוני המלך, שאלה אחת אבקש! יש לאדוני המלך בת יחידה, מיחדת ובעלת מדות טובות, תן לי אותה לאשה, ואזכה להיות חתן המלך. נתנה לו המלך, וגם נדוניה גדולה הביא לו, אוצר של זהב ומרגליות, ובנוסף מנהו לשר. האהוב שאל אמנם בקשה אחת, אולם בקשתו כללה את הכל.

כך היה עם שלמה המלך, אמר לו הקב"ה: "שאל מה אתה לך?" אמר שלמה לעצמו:

אם אשאל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות, הוא נותן לי, אך למה לי כל הכסף והזהב? אלא הריני מבקש מאת ה' חכמה, והרי הכל כלול בה, שנאמר: "ארר ימים בימינה, בשמאלה עשר וכבוד".

בשמחת תורה אנחנו חתנים של המלך, החוגגים את השמחה המשפחתית והפרטית שלנו.

כל אחד מאתנו יכול לעלות ולקרא בתורה הקדושה שזהו יום חגה, ושמחים אנו בשמחתה. לכן העולה לעליה שבה מסיימים את התורה, נקרא 'חתן תורה'.

חג שמח לכל ילדי ישראל!

שמיני עצרת

מהו חג שמיני עצרת?

כדי לענות על שאלה זו נפתח במשל. מלך גדול עשה מסבה מפארת לכל שריו ועבדיו. במשך שבועה ימים הוציא לפניו מטעמים משפחים ויינות יקרים, הביא תזמורת שנגנה שירים וכלי נגינה נדירים שמחו את האורחים.

ביום האחרון של המסבה נגש המלך לאהובו ובקש ממנו: יקרי, הריני יודע שאתה אוהבי ונאמן לי והמבחר שבכל נתיני. לאחר שקלם יחזרו לביתם, הנני מבקש ממך, השאר נא עמי עוד יום אחד, ונחגג רק שנינו בשמחה ובטוב לבב.

כיצד ירגיש אותו אהוב?

כמה מעלה גדולה היא להיות האהוב של המלך והמבחר שבכל נתיניו! הנמשל הוא עלינו - עם ישראל, אחרי שהיינו עסוקים במשך שבועה ימי חג הסוכות בשיבה בספה, בארבעת המינים, בערבה, בנסוק המים ובשמחת בית השואבה, הגיע הזמן לשמחה פרטית שלנו עם בורא עולם.

בזמן שבית המקדש היה קים היו ישראל מקריבים שבועים פרים כנגד שבועים אמות העולם, ועל ידי כך משכו שפע רב לכל העולם. ועל כך אמר התנא רבי יהושע בן לוי: "אלו היו אמות העולם יודעים מה היה המקדש יפה להם, קסטריות (שומרים שיגנו עלי) היו מקיפים אותו כדי לשמרו" (במדבר רבה א, ג).

מה אנחנו חוגגים בשמיני עצרת?

בפסח אנחנו חוגגים זכר ליציאת מצרים, ומצוות החג הן אכילת המצות והמנועות מחמץ.

בשבועות אנחנו מציינים את זמן מתן תורתנו ועוסקים בתורה כל הלילה.

בסוכות אנחנו יושבים בספה זכר לסוכות שישבו אבותינו כשיצאו ממצרים, וזכר לעניי הכבוד שהקיפו אותנו, ומקיימים מצוות רבות.

בשמיני עצרת אנחנו לא מציינים שום מארע מיוחד. אנו אף מניחים מידינו את ארבעת המינים, יוצאים מן הסכה, ובבית המקדש במקום שבועים פרים שהקרבנו בימי חג הסוכות כנגד השבועים אמות, אנחנו מקריבים פר אחד, מעין 'סעודה קטנה' רק בשביל המלך ובשביל אהובו.

אם כן, מה אנחנו חוגגים ומהי מצות היום?

התשובה היא: השמחה בה' יתברך ובאהבתו אותנו, על כך שבחר בנו מכל העמים להיות לו העם הנבחר!

שמחת תורה

של ה'בן איש חי', המלאות אהבה לתורה הקדושה. מלים אלו נכתבו בארמית אף אפשר וכדאי מאוד להבין אותן ולתת לדברים לחדור ולקדש את הלב והנפשמה:

אורייתא אורייתא, כמה חביבין אנן מלין דילך, מה אילנא אית ביה שרשין, ואית ביה קליפין, ואית ביה מוחא, ואית ביה ענפין, ואית ביה טרפין, ואית ביה פרחין, ואית ביה איבא. אוף הכי אינון מלין דילך, אית בהו פשטי דקראי, דרשה, רמז, דקא רמזי חכמתא. גימטריאות. רזין טמירין. רזין סתימין, אלין על אלין. כשר ופסול, טמא וטהור, אסור ומת, חיב וזכאי, ומכאן ולהלאה, מתפשטין ענפין לכל סטר, רחבה את מני ים, לית בר קץ ותכלית.

אורייתא אורייתא. הא אהבה ורשפין דשלהובא דלכא אבתרה, יהא רעוא, דתהי אנת חקוקה בלבן, הדרן עלך אורייתא קדישתא. והדרן עלן אורייתא קדישתא. דעתך עלן אורייתא קדישתא, ודעתך עלך אורייתא קדישתא, לא נתנשי מנך ולא תתנשי מנך, לא בעלמא דין ולא בעלמא דאתי.

ובתרגום מארמית: תורה תורה, כמה חביבים הן המלים שלך. כמו שבאילן יש שרשים, קלפות, מוח, ענפים, עלים, פרחים ופרות כך המלים שלך (דברי התורה) יש בהן פשט הפסוקים, דרש, רמז שרומז חכמה, גימטריאות, סודות טמירים, סודות נסתרים, אלו על אלו, כשר ופסול, טמא וטהור, אסור ומת, חיב וזכאי ומכאן ולהלאה מתפשטים הענפים לכל צד, רחבה את מני ים, אין בר קץ ותכלית.

תורה תורה, זו האהבה ורשפי שלהבת של לבנו אחרך, יהי רצון שתהי את חקוקה בלבנו. חזונו עליך, תורה קדושה. וחזרת את עלינו תורה קדושה. דעתך עלינו תורה קדושה, ודעתנו עליך תורה קדושה, לא נשכח ממך ולא תשכחי מאתנו, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

יפה ותמה תורה תמימה

התורה הקדושה היא חיינו, ומצוה על כל יהודי בכל מקום שהוא ובכל מצב שהוא, לקבוע בכל יום זמן ללמוד התורה.

וכן נפסק להלכה: "כל איש מישראל חיב בתלמוד תורה, בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורין, בין בחרו בין שהיה זקן גדול שתשש כחו, אפלו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזר על הפתחים, ואפלו בעל אשה ובנים, חיב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר: והגית בו יומם ולילה" (רמב"ם, תלמוד תורה א, ח).

אשרינו מה טוב חלקנו שאנחנו זוכים לעסוק בתורה בכל יום, וברוך ה' שמתוך מליארדי בני אדם שיש בעולם נולדנו יהודים, וברוך ה' שזכינו להפיר את התורה הקדושה וללמוד בה, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו.

יהי רצון שכל חיינו נשמח בשמחת התורה, ונמשיך עלינו שפע רב ברוחניות ובגשמיות, ונזכה בקרוב לגאולה השלמה ברחמים עם כל ישראל, אמן.

חג שמח במיוחד!

לא רק לומדי התורה חוגגים ביום זה, אלא כל אחד ואחד מעם ישראל, קטנים וגדולים, חוגגים את הזכות והאפשרות ללמוד תורה, כל אחד לפי כשוריו, כוחותיו ויכולתו, מה שלא נתן לאף אמה בעולם.

ההבדל בין חג השבועות לשמחת תורה

משל לכפרי שלקחו המלך להיות חתן לבתו, הפכרי לא הפיר את בת המלך ולא ידע כיצד יראו חתני אחד אתה, שהרי הוא כפרי פשוט ואינו רגיל בגנוגי מלכות, ואולי לא יסתדר עם בת המלך הרגילה לתפנוקים ומעדנים?

ועוד חשב לעצמו, מדוע בחר המלך לתת את בתו לאיש כפרי? אולי חלילה יש פגם כלשהו בבת המלך, ולכן בחרו בו לחתן למרות שאין בו מעלות מיוחדות מצד עצמו?

המחשבות טרדו את מוחו ועל כן בזמן החתונה שמחתו לא היתה שלמה, ולבו היה מלא חששות.

אולם לאחר זמן, אחרי שלמד להפיר את אשתו החדשה וראה את מעלותיה, ואחרי שראה שבזכותה גם הוא נעשה אדם טוב יותר ועלה לגדלה, בקש החתן מהמלך לקיים משתה נוסף לציון החתונה, והפעם לשמחתו לא היה גבול, השמחה היתה שלמה.

זהו ההבדל בין חג השבועות לחג שמחת תורה, בחג השבועות קבלנו את התורה הקדושה מאת ה' יתברך, ובשמחת תורה, לאחר שלמדנו להפיר את התורה המרוממת והנפלאה, שמחתנו שלמה ומשלמת. הפעם אנחנו יוזמים את השמחה!

שירה ורקודים לכבודה של התורה

גדולי ישראל בכל הדורות היו רוקדים, שרים ושמחים באפן מיוחד בשמחת תורה, ופיניהם היו מאירות מרב שמחה של קדושה, עד שכל הרואה אותם היה נסחף, ולבו ונשמתו היו מזדככים ונקשרים באהבה לבוורא עולם.

אפלו דוד המלך לא חס על כבודו כשרקד וכרפר בכל עז לפני ארון ה'. ואמרו חכמים, שכל מי שרוקד ושמח בכל כחו לכבוד התורה, מבטח לו שלא תפסק התורה מזרעו.

חכמינו למדונו גם שכל התפלות והתחנונות שלא עלו במשך כל השנה ואף בימים הנוראים, מפני הפגמים שבהן, עולות לרצון לפני ה' על ידי הרקודים של שמחת תורה. ועל ידי הרקודים והשירים בשמחת תורה זוכים אף לגלות את סודות התורה.

מי ששמח בתורה - התורה משמחת אותו. במקרה בדור שלנו שיש כל כך הרבה קשיים ונסיונות על למוד התורה, ראוי ונכון לכל איש ישראל לרקד ולשיר ולשמח בשמחת תורה, ו"אחרי המעשים ימשכו הלבבות", והתורה תחדר ללבנו ותחזיר לנו אהבה.

נסים במלים מתוך הקדמתו

אבות ובנים יקרים ונכבדים!
אם יש לכם הערות או הארות, או הוספות חשובות שתוכלנה להביא תועלת לרבים, אנא הודיעו לנו עליהם, ואם ירצה ה' נתקן הדבר בפעם הבאה, וזכות הרבים תעמוד לכם. חשוב! אבות ובנים מקבס ברבו על פרוש רש"י הקדוש, אלא אם כן צין אחרת. הבהרה: הציונים נועדו להמחשת הדברים בלבד! ואין להסיק מהם שכן נראו אבותינו, או שכן ממש היה הענין.

במדרש (פסיקתא דרשב"א, תחלת פרשת דברים) מובא ששמש משה רבנו דבר אל בני ישראל, היה קולו חזק מאוד והולך ונשמע בכל המחנה, וכלם שמעו אותו.

משה משיב את הקב"ה

תחלה פתח משה רבנו בשבח לקב"ה והזכיר את זכותם של ישראל, ואחר כך ברך אותם. "ויאמר ה' מסיני בא, וזרח משעיר למו, הופיע מהר פארן" - ה' יצא לקראת עם ישראל במעמד הר סיני לתת להם את התורה, אחרי שהוא פנה אל בני עשו ובני ישמעאל שיקבלו עליהם את התורה והם לא רצו.

"ואתה מרובבת קדש" - בא ה' לעם ישראל יחד עם רבבות מלאכי קדש, "מימינו אש דת למו" - וביד ימינו נתן לישראל את התורה, כתובה באש שחרה על גבי אש לבנה. הגויים לא רצו לקבל את התורה, ואלו לנו, לעם ישראל, יש לנו זכות מיוחדת, שקיבלנו את התורה מיד ובשמחה ואמרנו "נעשה ונשמע".

גם הבה יתרה יש לקב"ה לשבטי ישראל, שכל נפשות הצדיקים גנוזות אצלו כיון שהם חברו עצמם אליו, וקבלו על עצמם על תורה. "תורה צוה לנו משה, מורשה קהלת יעקב" - התורה שנתן לנו משה, היא ירשה לנו, נאחז בה ולא נעזב אותה לעולם.

"ויהי בישרון מלה בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל". על מלכותו של הקב"ה תמיד על ישראל, ובכל התאספות שלהם להיות יחד, באגדה אחת באחדות ושלוש ביניהם, ה' הוא מלכם. אך אם חס וחלילה יש מחלוקת בישראל, הדבר גורם לסלוק מלכותו של הקב"ה.

ברכות השבטים

לאחר דברי הפתיחה של משה רבנו על גדלת מלכותו של הקב"ה, ועל חבתו לישראל, החל משה לברך את שבטי ישראל בברכה מיוחדת.

משה רבנו לא ברך את שבטי ישראל בסדר לידתם או בסדר חנייתם בדגלים, אלא בסדר מיוחד שקבל משה ברוח הקדש, לפי הנחלות שעתידיים בני ישראל לנחל בארץ. וכך מסביר הרמב"ם תחלה ברך משה את ראובן כיון שנטל ראשון נחלה בעבר הירדן, וגם הוא הבכור אחריו ברך משה את יהודה כיון שהוא נחל ראשון בארץ ישראל, וגם משום שמשבטו יוצאים מלכים והוא עולה למלחמה תחלה. אחר כך ברך את לוי החונן עם יהודה בירושלים. (שבט לוי לא קבלו נחלה בארץ, אלא היו מספורים ב-48 ערים שהפרישו להם שאר השבטים, אך עקר חנייתם נחשבת בירושלים כיון שהם משרתים בבית המקדש). אחריו לוי ברך משה את בנימין שנחל בארץ סמוך ליהודה. אחר כך ברך את יוסף (הכולל את השבטים אפרים ומנשה) שנחלתו גבולה בנחלת בנימין.

אחריהם המשיך משה לברך את בני לאה - יששכר וזבולון. והקדים את זבולון ליששכר כיון שגם יעקב אבינו הקדימו בברכתו (בפרשת ויחי, בראשית מט, ג), וגם משום שבגורל הארץ עלה זבולון קודם ליששכר (יהושע ט, י). אחר כך ברך משה את בני השפחות (בלה וזלפה) גד ראשון כיון שנחל לפניהם - בעבר הירדן, וגם משום שהוא שיר לדגל מחנה ראובן. אחריו דן, נפתלי ואשר כסדר שנולדו.

שבת שלום וחס שמה לכל הילדים!

הקדמה: את פרשת "וזאת הברכה" אנחנו קוראים בחג שמחת תורה, וחוגגים בשמחה שהקב"ה זכה אותנו ללמוד את כל התורה פעם נוספת.

פרשתנו היא הפרשה האחרונה בחמשת חמשי התורה, ובה מברך משה רבנו ביום מותו ז' באדר, את שבטי ישראל בפרטות ואת בני ישראל בכללות. רב הברכות הן על ישיבת בני ישראל בארץ, ועל השפע והטובה שהקב"ה ישפיע עליהם (פרק לג).

לאחר מכן קרא ה' למשה שיעלה להר נבו, משם הראה לו את כל חלקי ארץ ישראל, אחר כך נפטר משה רבנו ונקבר בהר ההוא, ובמקומו התמנה למנהיג תלמידו יהושע בן נון.

את סיום הפרשה - סיום התורה כלה, חותמת התורה בשבחיו של משה רבנו איש האלקים (פרק לד).

פרק לג

משה מתווכח עם מלאך המות

בסוף הפרשה הקדומת למדנו ש-ה' אמר למשה רבנו שיעלה להר נבו, ומשם הוא יראה את ארץ כנען, ולאחר מכן: "ומת בהר אשר אשר אתה עלה שמה, והאסף אל עמך".

המדרש (תנחומא ג) מספר את שארע באותה שעה: משה רבנו עלה להר נבו, ולאחר שראה את הארץ הוא התפונן לברך את בני ישראל, אבל אז הופיע לפתע מלאך המות ונעמד מעל משה, הוא שמע ש-ה' אמר למשה: "ומת בהר אשר אתה עלה", והיה סבור שנתנה לו רשות לטל את נפשו של משה.

אמר לו משה: מה אתה עושה כאן? כבר הבטיחתי הקב"ה שלא ימסרני בידך.

אמר לו המלאך: הקב"ה שלחני אליה, שאתה מסתלק ביום הזה.

אמר לו משה: רך מפקח! שאני מבקש לברך ולשבח את הקב"ה.

אמר לו: מפני מה אתה מתגאה? יש לו מי שישבח אותך, "השמים מספרים כבוד א-ל" (תהלים יט, ב).

אמר לו משה: אני משתק אותם ומשבחם, שנאמר: "האזינו השמים ואדברה"... (דברים לב, א). הלא לו מלאך המות.

אבל הוא לא נרגע וחזר שוב. פשראף אותו משה חזר, הזכיר שם המפרש ומלאך המות ברח.

מלאך המות לא נרגע ובא פעם שלישית. אמר משה, הואיל ונזון השמים הוא בא, צריך אני לצדק עלי את הדין. מיד פתח ואמר:

"הצוור תמים פעלו"... (דברים לב, ד). ועמד לברך את בני ישראל.

בעזרת ה' יתברך נבאר את פסוקי ברכותיו של משה רבנו לשבטים.

ברכת ראובן

"יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מספר."

מהי הברכה בפסוק זה?

משה ברח את ראובן שיהיו לו חיים ארוכים בעולם הזה, שהרי שבט ראובן שגרים בעבר הירדן המזרחי התחייבו לצאת חלוצים (ראשונים) לפני העם למלחמה בכבוש הארץ, ולכן ברכם משה שלא יפלו מוהם איש בכבוש הארץ. ועוד, שהם השאירו את הנשים והילדים בביתם לבד מעבר הירדן והלכו להלחם ולקבש את הארץ, ושבנו רק לאחר 14 שנה, והיה חשש שבני מואב ינסו לנקם בנשים ובילדים של בני ראובן כדי להשיב את ארצם מידם, לכן נזקקו לברכה זו.

ועוד ברח משה את שבט ראובן שלא יזכר לו לעולם הבא מעשה בלחה, והוא לא יענש על כך.

הרחבה: מהו מעשה בלחה? לאחר מות רחל, העביר יעקב את מנתו לאהל בלחה שהיתה שפחת רחל. ראובן תבע את עלבון אמו (לאה) ואמר: "אם רחל אחות אמי היתה צרה לאמי", כלומר אני מקבל את זה שמוטת יעקב אבי היתה מנחת תדיר באהל של רחל עד פטירתה, אבל "אני מן הראוי שתהא בלחה, שפחת אחות אמי, צרה לאמי", כלומר אינני מוכן לקבל שעשקו אחרי פטירת רחל יעביר יעקב את מנתו לאהל של בלחה שפחתה, במקום לאהל לאה אמי. לכן עקר ראובן את מנתו של יעקב ממקומה ושם אותה באהל לאה, ועל זה אמר לו יעקב "כי עליך מושב אביך אז חללת יצועי" (בראשית מט, ד).

כיון שמושה ידע שראובן לא יענש על מעשה בלחה, שהרי אבני החשן שהיו על לב אהרן הבריקו במדה שנה, לכן ברח משה את ראובן שימנו אותו עם שאר אחיו.

ברכת יהודה (ושמעון)

"וואת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה."

משה ברח את שבט יהודה שה-י' ישמע את תפלותיהם, וכך הם יחזרו בשלום מהמלחמות ויצליחו להכניע את האויבים, ושה יעזר להם להנציל מהשונאים.

מי הם המלכים מזרעו של יהודה שהתפללו?

משה התפלל שה' ישמע את תפלת דוד - שהתפלל על הרעב הגדול שהיה בקושר שלושה שנים (שמואל ב' כא), וכן שהתפלל דוד שתעצר המופה בישראל (שמואל ב' כד). ותפלת שלמה שהתפלל בעת חנוכת בית המקדש (מלכים א' ח). וכן את תפלת אסא, כשצרח הכושי בא להלחם ביהודה ועמו עם רב, אסא הפולחן (החמשי ממלכי יהודה) התפלל אל ה' והתקבלה תפלתו (דברי הימים ב' יד).

וכן תפלת יהושפט כשבאו בני עמון ומואב להלחם עמו, התפלל המלך יהושפט (החמשי ממלכי יהודה) והכריז על תענית ביהודה, ה' שמע לתפלתם והסב את עמון ומואב להלחם עם בני הר שער (וכשצא יהושפט עם חילו למלחמה גילו את כולם פגרים מתים, ובמשך שלושה ימים בזזו מהם רכוש רב) (דברי הימים ב' כ).

וכן את תפלת חזקיהו המלך כששנחריב מלך אשור צר על ירושלים עם צבא עצום, התפלל חזקיהו ומלאך ה' נגף את כל מנהג סנחריב (מלכים ב' יט).

הרחבה: יהודה נצרך לברכה בהצלחה במלחמות גם בכבוש הארץ, כיון שהם היו החלוצים הראשונים והעקריים לאחר שנים נחצי השבטים, (ראובן, גד וחצי ממנשה, שקבלו את חלקם בעבר הירדן, והתחייבו לצאת חלוצים בכבוש הארץ).

אם נשים לב נראה שמשה רבנו לא ברח בפרוש את שמעון. מדוע? רש"י מסביר שמשה רבנו כעס עליהם על החטא שחטאו בשטים בבעל פעור, שהרי עקר החוטאים היו מבני שבט שמעון. לכן ברכם ברח ברח: יהודה שאמר: "שמע ה' קול יהודה". המלים "שמע ה'" הם מלשון שמעון (כשמעון נולד אמרה לאה: "כי שמע ה' ... ותקרא שמו שמעון"). נהיות שבזמן שחלקו את ארץ ישראל נטל שבט שמעון את חלקו מתוך הנחלה שנפלה בגורלו של יהודה, לכן גם ברכתו של שמעון נרמזה בתוך ברכתו של יהודה.

ברכת לוי

"וללוי אמר תמיר ואוריר לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה" - את שבט לוי ברח משה שבגדי הקהנה עם האורים והתמים יהיו לעולם בידי "איש" (משפט) "חסידך", שנמצא חסיד לפני ה'.

מה הכוונה במלים "אשר נסיתו במסה"?

שבט לוי עמדו בנסיון במקום ששמו 'מסה', כאשר בני ישראל התלוננו ובקשו מים, בני לוי לא הצטרפו לתלונתם ונשארו נאמנים לה'.

"האמר לאביו ולאמו לא ראתיו, ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע, כי שמרו אמת ובריתך ינצרו" - משה רבנו המשיך לשבח את הלויים, שכאשר בני ישראל חטאו בעגל, והלויים הצטוו להרג כל מי שעבד לעגל - הם לא התחשבו אפילו בקרובי משפחתם, ובכל זאת הרגו אותם, כי הם שמרו על צווי ה': "לא יהיה לך אלהים אחרים", ולא חטאו בחטא העגל. ועוד הוסיף לשבחם על שקימו את מצוות ברית מילה אפילו במדבר ובטחו ב-ה' שלא ינזקו מן המצוה.

הרחבה: איר, יתכן שנמצאו קרובי לויים שעבדו לעגל, הרי שבט לוי לא חטאו בחטא העגל? מסביר רש"י, היות והשבטים מתייחסים לפי האב (ולא לפי האם), לכן מדבר שהחוטא היה בן לאב לוי ולאם ישראלית. ומה שכתוב בפסוק: "אביו", הכוונה היא לאבא של אמו (לסבא שלו מצד האמא) שהוא ישראל. וכן: "אחיו", מדבר על אחים חורגים שלו - בנים לאמו מבעל אחר - ישראל שהיתה נשואה לו. ואף: "בניו", מדבר על נכדיו מבתו שנשואה לישראל.

"יורו משפטיך לעיניך ותורתך לישראל, ושימו קטורה באפך וכליל על מזבחתך" - לכן הכהנים משבט לוי יזכו ללמוד את משפטי ה' לעם ישראל.

הם יזכו גם להקטיר קטורת לפני ה' בבית המקדש ולהקריב קרבנות עולה שהם קרבנות צבור על מזבח ה' לכפר על בני ישראל.

"ברך ה' חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומנו" - ה' ברח את מעשיהם ונכסיהם של שבט לוי ויקבל את עבודת הקרנות שלהם בבית המקדש ברצון. ה' גם יצה וישמיד את הקמים לערער עליהם מכה מוחצת, ויכה את השונאים שלהם שלא תהיה להם תקומה לעולם (שלא יקומו ממפלתם).

הברכות יבואו על ראשו של יוסף שהיה פרוש קנזיר מאחיו (אחרי שמכרו אותו למצרים).

הרחבה: הספרנו והאור החיים הקדוש פרשו שהסנה מסמל את השגחת ה' על ישראל גם כשהם בצרה - "עמו אנכי בצרה". ועל פי דבריהם משה ברך את יוסף שגם בזמן שיש צרה והקב"ה מסתיר את פניו, גם אז יתרחצה ה' להטיבו. **"בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם עמים יגמח יחדו אפסי ארץ והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה".**

איזה מלך יצא משבט יוסף? יהושע היה משבט יוסף (שבגילו חקוק שור) והוא מלך והנהיג את ישראל. לָדִים יָקָרִים, אִם תִּשְׁימוּ לֵב תִּרְאוּ שֶׁבַחֲתִלָּה מֹשֶׁה רַבְּנוּ מִדְּמָה אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְשׁוֹר - "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ", וּבְהִמְשֹׁךְ לְרֹאם - "וְקִרְנֵי רֹאם קִרְנָיו".

מדוע לא דמה גם את קרניו לקרני השור? רש"י מסביר שהשור כוחו רב אך קרניו אינן נאות, ואולם, הראם קרניו נאות אף אין כוחו רב.

לכן אמר משה שיְהוֹשֻׁעַ יִהְיֶה מֶלֶךְ מִהֲדָר בְּקִרְנֵי הוֹד שֶׁנֶּתַן לוֹ מֹשֶׁה (מרו עור פניו), וגם כוחו יִהְיֶה חֲזָק כְּשׁוֹר שְׁכֹחוֹ בְּקִרְנָיו.

את שלושים ואחד מלכי כנען ששלוטו בארץ על עמים רבים, ינצח יהושע בכוחו הגדול כאלו הם איש אחד, והם הרבבות שהרג יהושע שבא משבט אפרים בן יוסף. בזכות ברכה זו גם יהרגו האלפים ממדין שהרג גדעון שבא משבט מנשה בן יוסף.

ברכת זבולון ויששכר

"זבולון אמר שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך" -

מדוע זבולון ויששכר ברכו יחד?

זבולון ויששכר עשו שתפות ולכן משה רבנו ברך את שניהם יחדו.

"זבולון לחוף ימים יושבן" - זבולון שנחלתו היתה סמוכה לחוף הים יצא לפרקמטיא (לסחורה) בספינות וישתכר ויפרנס את שבט יששכר שיושבים ועוסקים בתורה, וכן יהיה ליששכר פנאי לעסוק בתורה בנחת.

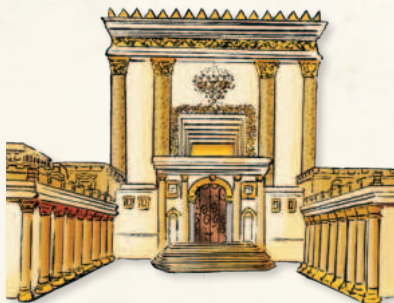

ברכת בנימין

"לבנימין אמר ידיד ה' ישכן לבטח עליו, חפץ עליו כל היום ובין כתפיו שכן".

איזה בית חשוב נמצא בנחלתו של בנימין?

על בנימין אמר משה שהוא אהוב וחביב וחשוב ל-ה', ונקרא: **"ידיד ה'".** לכן השכינה נמצאת בחלקו של בנימין, שבחלקו נבנה בית המקדש ושם שורה השכינה שמגנה עליו לעולם, כי השוכן ליד מקדש ה' הרי הוא סמוך ובטוח שלא יאנה לו כל רע.

הרחבה: דוד ושמואל חפשו מקום לבנות את בית המקדש

במקום הרי גבוה בירושלים, כי כתוב על בית המקדש: "וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה'", כלומר שבית ה' צריך להיות מקום שעולים אליו, ולכן הוא חייב להיות במקום במקום הכי גבוה. ומצד שני כיון שכתוב על בנימין: **"ובין כתפיו שכן"**, למדו דוד ושמואל שבית המקדש יבנה במקום נמוך מעט, כמו ה'פתח' שמקומות במקום קצת נמוך מראשו של האדם.

בית המקדש הוקם במקום נאה ביותר שדומה לכתפי השור, שאין מקום נאה בשור יותר מכתפיו (למרות שראשו גבוה מהכתפיים).

מדוע נסמכה ברכת בנימין לברכת לוי? כיון שלוי התברך בעבודת הקרבנות ובנימין זכה שבית המקדש יבנה בחלקו. וכן נסמכה התורה את ברכת יוסף לאחר ברכתם כיון שזכה ש"משכון שילה" יבנה בחלקו של יוסף, אך הקדים את בנימין ליוסף כיון שחביב בית העולמים - בית המקדש - ממשכון שילה.

ברכת יוסף

"וליוסף אמר מברכת ה' ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת" - ליוסף אמר משה שנחלתו תהיה מלאה בברכת ה'. הפרות המתוקים שבחלקו יגדלו גם מהטל היורד משמים וגם מהמים העולים מהתהום ומשקים את הצמחים מלמטה.

הרחבה: פרוש הפולה 'מגד' הוא 'מתקן', כלומר, פרי מתוק ומבשר שגדולו עלה יפה.

"וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים" - ארצו של יוסף תתברך בפרות מתוקים על ידי אור השמש שאורחת תמיד בארצו ואינה מסתרת על ידי הרים. אור השמש מבטל וממתיק את הפרות.

בחלקו של יוסף אפלו הירח יגדל ויוציא פרות, שכן יש פרות המתבשלים על ידי הירח וגדלים בלילה כמו הקשואים והדלעת.

"ומראש הרי קדם וממגד גבעות עולם" - גם הפרות הגדלים בראשי ההרים הממהרים להבטיל יהיו מברכים, וכן הפרות הגדלים על הגבעות שעושות פרות ללא הפסק גם בזמן עצירת הגשמים.

"וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה, תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו" - גם אדמת המישור תהיה עשירה ותניב זבול טוב, וכן תהיה מלאה בשאר קנני הארץ, כגון: כסף, זהב ומוצבים.

ברכות אלו יבואו על ראשו של יוסף מאת הקב"ה שהתגלה אליו (אל משה) תחלה בסנה, **"ולקדקד נזיר אחיו"** -

ברכת דן

"ולדן אשר דן גור אריה יזנק מן הבשן" - משה רבנו ברח גם את שבת דן שיהיו גבורים כפאריזות (כמו שגד נמשל ללביא) מפנין שגם דן גר סמוך לגבול עם אויבי ישראל.

הרחבה: נחלתו של שבת דן התחלקה לשנים. חלק אחד במרכז הארץ (במינו מקנה 'אש דן'), וחלק שני בגבול הצפון באזור החרמון.

איזו עיר, שהיא חלק מארץ הבשן, כבשו שבת דן?

בני דן הלכו וכבשו את העיר 'לשם' שהיא חלק מארץ הבשן ונהיתה חלקו של דן. מי נהר הירדן יצאו ממערת פמיאס שהיתה בעיר לשם, וכך קלוחו (=מקורו) של הירדן היה יצא מארץ הבשן ("יזנק מן הבשן").

ברכת נפתלי

"ולנפתלי אשר נפתלי שבע רצון ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה" - ארצו של נפתלי תהיה מברכת, מגדלת פרות מתוקים וממהרת לבשלם, ולכן נפתלי היה שבע רצון מארצו, וכל מי שיבוא לארץ נפתלי ויראה את הפרות המיוחדים הממהרים להבשיל יברך לה' "שהחנינו" כדון הרואה פרי חדש.

"ומלא ברכת ה'" כי "ים ודרום ירשה" - ים כנרת תופס חלק גדול מארצו של נפתלי לצד דרום, כשעור (פגדל) ארך חבל הרשת שבו צידים דגים, ובכל זאת היה מלא ברכת ה', והכל בזכות זה שהיה שמח בחלקו, שמדת ההסתפקות מדה גדולה היא.

ברכת אשר

"ולאשר אשר ברוח מבנים אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו" - אשר יהיה מברך בבנים יותר מכל השבטים, וכל אחיו יאהבו אותו, וארצו תהיה מוציאה הרבה שמן כמעין. רש"י מביא פרוש נוסף, שבנותיו יהיו נאות וינשאו לכהנים גדולים הנמשחים בשמן זית.

"ברזל ונחשת מנעלה וימיה דבאך" - כאן משה דבר על כל ישראל, שהיו גבוריהם יושבים בערי הספר ונועלים אותם שלא יוכלו האויבים להפנס בהן, כאלו הן סגורות במנעולים ובריחים של ברזל ונחשת. ארצו של אשר היתה מנעולה של ארץ ישראל, ולכן משה הזכיר זאת בברכת אשר.

לפיקה הקדים משה את זבולון ליששכר, מפני שתורתו של יששכר בזכות זבולון היתה, ומשה ברח את שניהם שיצליחו - זה בסחורה וזה באהלי תורה, להורות תורה לישראל, וכן לעבר שנים ולקבע חדשים.

"עמים הר יקראו שם יזבחו זבחי צדק כי שפע ימים יינקו וישפני טמוני חול" - משה המשיך בברכתו שבכל השנה שבטי ישראל יתאספו להר המוריה לבית המקדש (הזמן של תאריך העליה לרגל קבע בזכות יששכר שקובע את החדשים ועבור השנים). בזמן העליה לרגל יזבחו שם יששכר וזבולון זבחי צדק, כלומר קרבות הודיה על עשרם והצלחתם.

"כי שפע ימים יינקו" - כלומה הם יקחו ויתעשרו מהאוצרות הטמונים בים ומן האוצרות הטמונים בחול: טרית (מין דג חשוב), חלזון (שמידתו מפיקים את צבע התכלת לציצית) וזכוכית לבנה היוצאים מן הים ומן החול. כל אלה היו בחלקם של יששכר וזבולון, ומכך היו מתפרנסים.

הרחבה: רש"י מביא באור נוסף לפסוק "עמים הר יקראו...": על ידי המסחר שזבולון יקנה וימכר יגיעו סוחר אמנות העולם אל ארצו, ואז הם יאמרו: הואיל וטרחנו להגיע עד לכאן, נלך עד ירושלים ונראה מה טיבם של אלקיהם של אמה זו. וכך הם יראו שכל ישראל עובדים לא-ל אחד ואוכלים מאכל אחד, ויאמרו: איך אמה כשרה כזו, וכך הם יתגירו.

וכך היא משמעות הפסוק: בגלל זבולון, "עמים" - סוחרים האמות ל"הר יקראו" - יתאספו אל הר ה' בירושלים, ו"שם" הם מתגירים ו"יזבחו זבחי צדק" כדון הגר שצריך להביא קרבן (שעד עתה זבחו לשמש ולצרכ אכל בבואם להר הבית וזבחו לה').

וביצידי יהיה ביכלתם של ישראל לקבל את הגרים הרבים בארצם ולכלכל אותם?

"כי" -לפי שיששכר וזבולון "שפע ימים יינקו וישפני טמוני חול" ויתנו כמון לגרים וכך הם יוכלו להתפרנס.

ברכת גד

"ולגד אשר ברוח מרחיב גד כלביא שכן וטרף ורוע אף קדקד" - את שבת גד ברח משה שה' ירחיב את תחומו כלפי מזרח. בגלל ששבת גד סמוך לגבול של האויבים, לכן הם צריכים להיות גבורים כפאריזות לשמור על הגבולות, ובמלחמותיהם הם היו נפרים שחתכו לאויבים את הראש במקנה אחת עם הזרוע.

"וירא ראשית לו כי שם חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" - שבת גד בחרו את נחלתם בארצות של סיחון ועוג שמעבר לירדן, והיו ראשית הכבוש של ארץ ישראל.

מדוע בחרו את נחלתם דוקא שם? מפני שהם ידעו ששם תהיה חלקת הקבורה של משה רבנו, שהוא המחוקק את חקי התורה לישראל, ואותה חלקה טמונה מכל בריה כפי שנאמר: "ולא ידע איש את קברתו".

שבת גד יצאו חלוצים לפני כלם לכבוש את ארץ ישראל, מפני שהיו גבורים במיוחד. **"צדקת ה' עשה"** - שבת גד קימו את מה שהבטיחו לה' ואת התנאים שהתנה משה אתם שיצאו למלחמה ביחד עם עם ישראל לכבוש את הארץ, למרות שכבר קבלו את נחלתם בעבר הירדן. ובכך הצדיקו עצמם לפני ה'.

משה ראה את ארץ ישראל כפי שתהיה לארץ כל הדורות. הוא ראה אותה כשהיא בגויה וכשהיא חרבה, את כל המלכים שיהיו לכל ארץ הדורות, את כל האויבים שיבואו להציק לנו לארץ השנים ואפילו את מה שקורה אתנו עכשו עד ביאת המשיח.

נפרט בהרחבה את הנאמר בפסוקים לגבי מה שמשה ראה:

"ויראהו ה' את כל הארץ" - לא את כל הארץ הגלויה לעינים בלבד הראה הקב"ה למשה, אלא הראה לו את "ראית העתיד" של "כל הארץ" לדורותיה, בכל מצביה וזמניה. ה' הראה למשה את כל ארץ ישראל כשהיא מושבת בשלמותה, וגם את כל המצויים העתידיים שעתידים להציק לישראל.

כעת התורה מפרטת את העתיד לבוא על השבטים בימי גדלותם ובימי שפלותם:

"את הגלעד עד דן" - ה' הראה למשה את בני דן כשהם עובדים עבודה זרה, ואף את שמשון הגבור שעתיד לצאת מדן, להושיע את ישראל בעת ההיא.

"ואת כל נפתלי" - ה' הראה למשה את ארצו של נפתלי בשלמותה, ואף בעת חרבנה עד שיצאו לגלות, ואף את דבורה הנביאה וברק בן אבינעם מקדש נפתלי כשהם נלחמים בסיסרא וחיליו ומנצחים אותם.

"ואת ארץ אפרים ומנשה" - הראה לו את ארצות אפרים ומנשה בעת שלותם ובעת חרבנם, ואף את יהושע בן נון מושב אפרים כשהוא נלחם עם מלכי כנען וכובש את הארץ מיידם, ואת גדעון שבא ממנשה כשהוא נלחם עם מדון ועמלק ומנצח אותם וכך מציל את ישראל מיידם.

"ויקמיה דבאף" - כמו ימי נעוריה שהם טובים לה, כך יהיו ימי זקנותה, כלומה תזכור לשביח טובה.

הרחבה: עוד באור מביא רש"י: **"ויקמיה"** - בימים שישאל יעשו את רצון ה', יהיו כל הארצות מושכות וקב ונסף לארץ ישראל, שתהא מברכת בכמויות של פרות.

"אין כאל-ישרון רכב שמים בעזר ובגאותו שחקים" - לאחר שסיים משה רבנו לברך את השבטים הוא חזר לברך את כלל ישראל. וכן אמר: דע לך **"ישרון"** (הוא כנני לעם ישראל), שאין ה' ככל אלוהי העמים: **"רכב שמים בעזר"** אותו אלהים שעוזר לה - **"ובגאותו שחקים"**, שאף על פי שהוא רוכב שמים הוא בא לעזר לה, כמו שאמרו חז"ל: כל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו. ולא כמדת בשר ודם מדת הקב"ה, שמדת בשר ודם, אם הוא עוסק בדברים גדולים - אינו נותן דעתו לדברים קטנים, אף לא כן מדת הקב"ה, שאף על פי שהוא רוכב שמים - הוא יעזר לה.

ברכה כללית לכל ישראל

"מענה א-להי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניו אויב ויאמר השמיד" - מעונו (מקומו) של הקב"ה הוא השחקים, שהוא קדם מתחתל בריאת העולם לפני כל הברואים, ומתחת מעונתו, למטה בארץ, שוכנים זרועות עולם - והם סיחון ועוג ומלכי כנען שהיו הכי גבורים בעולם. וה' גרש מפניו את האויבים הללו ואמר לה שתשמיד אותם.

"וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל" - כאשר בני ישראל יקמו את מצוות התורה אז יחנו כל עם ישראל בבטחון ובשלום לבדם, כמו שברך אותם **יעקב אבינו**: **"והיה א-להים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם"** (בראשית מו, כא). ארץ ישראל עשירה בדגן ובבית, וגם מהשמים ירד טל ברכה בשפע כפי ברכתו של **יצחק אבינו**: **"ויתן לה א-להים מטל השמים..."** (בראשית כז, כח).

"אשריה ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזר ואשר חרב גאותה ויכחשו איביו לה ואתה על במותימו תדר" - לאחר שמשה פרט להם את הברכות, אמר להם: מה לי לפרט לכם ברכות, הרי הכל שלכם ואתם מאשרים. מי כעם ישראל ש-ה' הוא מושיעו. ה' הוא המגן של עם ישראל והעזרה מה-ה' היא כמו חרב לטובת עם ישראל, ועם ישראל מתגאה בכה. והגויים האויבים ישקרו מרב פחד כדי להנצל מידי ישראל.

מיהו העם ששקר לעם ישראל כדי להנצל?

הגבעונים, שנפל עליהם פחד מות מאימת עם ישראל שהולך לכבוש את הארץ, והם ידעו ש-ה' צוה: **"לא תחיה כל נשמה. כי החרם תהרימים"** (דברים כ, טז-יז), וגם: **"השומר לה פן תכרת ברית ליושב הארץ"** (שמות לז, יב), לכן הם באו אל יהושע בערומה ואמרו: **"מאריך רחוקה מאד באו עבדיך"** (יהושע ט, ט), וכרתו עמו ברית שלום.

פרק לד

משה רבנו צופה על ארץ ישראל

משה רבנו עלה מערבות מואב, ששם חנו ישראל, אל הר נבו. למרות שיש כמה הרים ובקעות בין ערבות מואב להר נבו, הקב"ה עשה נס ומשה עבר את הכל בפסיעה אחת. מראש הר נבו צפה משה רבנו על ארץ ישראל.

איך ראה משה רבנו את כל הארץ מראש הר נבו?

כמובן שאי אפשר לראות מהר אחד את כל הארץ. אלא שמשה רבנו ראה את הארץ בדרך נס. הוא ראה את ההרים, הגבעות והעמקים.

"וְאֵת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה" - ה' הִרְאָה לוֹ אֶת אֶרֶץ יְהוּדָה בְּשִׁלּוֹתָהּ וּבְחֻרְבָּנָהּ כְּשִׁינְצָאוֹ לְגָלוּת, וְאָף אֶת מַלְכוּת בֵּית דָּוִד לְדוֹרוֹתֵיהֶם וְאֵת נִצְחוֹנָם בַּמְלָחְמוֹתֵיהֶם כְּגֹדֶל כָּל אוֹיְבֵיהֶם.

"עַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן" - יִשְׁנֶם שְׁנֵי בָּאוֹרִים מִהוּ הַיָּם הָאֲחֵרוֹן:

בָּאוֹר אֶחָד: עַד הַיָּם הַתִּיכוֹן שֶׁהוּא בְּמַעְרָב. כְּלוּמָה, הִרְאָה לוֹ אֶת הַחֶלֶק הַמַּעֲרָבִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַגּוֹבֵל עִם הַיָּם שֶׁבְּצֶד מַעְרָב, וְאוֹתוֹ הִרְאָה לוֹ בְּשִׁלּוֹתוֹ וּבְחֻרְבָּנוֹ.

בָּאוֹר נוסף: אֵל תִּקְרִי "הַיָּם הָאֲחֵרוֹן", אֲלָא - הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. כְּלוּמָה, הִקְבֵּה הִרְאָה לְמֹשֶׁה אֶת כָּל הַמַּאֲרָעוֹת שֶׁתִּיָּדִים לִקְרוֹת לְיִשְׂרָאֵל עַד תַּחֲתֵי הַמָּוֶת.

"וְאֵת הַנֶּגֶב" - וְכֵן ה' הִרְאָה לְמֹשֶׁה אֶת הַנֶּגֶב.

מִהוּ הַנֶּגֶב?

בָּאוֹר אֶחָד: אֶת אֶרֶץ הַדְּרוֹם, הַחֶלֶק הַדְּרוֹמִי שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבָאוֹר נוסף: הַכְּנוּהַ לְמַעֲרַת הַמִּכְפֶּלָה.

הַרְחֵבָה: רָאִינוּ שֶׁהֵיכָל 'חֲבֵרוֹן' שָׁבָה נִמְצְאָה מִעֲרַת הַמִּכְפֶּלָה. כְּמוֹכָה לִנְגֵב, שֶׁנֶּאֱמַר בְּפִרְשֵׁת הַמִּגְדָּלוֹת: "וַיַּעֲלֵה בְּנֵגֶב וַיָּבֵא עַד חֲבֵרוֹן", וְאֵינוּ יוֹדְעִים שֶׁשָּׁם כָּלֵב הִתְפַּלֵּל עַל קִבְרֵי אֲבוֹת בְּמִעֲרַת הַמִּכְפֶּלָה.

"וְאֵת הַכֶּכֶר בִּקְעַת יִרְחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד צֹעַר" - ה' הִרְאָה לוֹ אֶת הַכֶּכֶר.

מִהוּ הַכֶּכֶר?

הִקְבֵּה ה' הִרְאָה לְמֹשֶׁה אֶת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כְּשֶׁהוּא יוֹצֵר אֶת כְּלֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

הַרְחֵבָה: הַמִּדְרָשׁ מְסַפֵּר שֶׁשְׁלֹמֹה חָפַר בְּעֵבִי אֲדָמַת הַמִּישׁוֹר תְּבִינֹת כְּצוֹרֶת הַכִּלִּים וְשִׁפְף נִחֲשֶׁת מִתַּחַת לַתּוֹכָן, שֶׁנֶּאֱמַר: "בְּכֶכֶר הִרְדּוֹ יִצְחָק הַמֶּלֶךְ בְּמַעֲבַה הָאֲדָמָה" (מְלָכִים א', ז', מ"ו).

הִקְבֵּה ה' אֲמַר לְמֹשֶׁה: זוֹ הָאֶרֶץ שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב. הִרְאִיתִי לָךְ אוֹתָהּ מִלִּמֹּת עֵינַי כְּדֵי שֶׁאַחֲרֵי שֶׁתִּמְוֹת תֵּלַךְ וְתִאֲמַר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב שֶׁהִשְׁבֹּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע לָכֶם הִקְבֵּה ה' (לְדַעַר אֲתֵנָּה) - מִתְּקִימָת, וְאַצְאֲצִיֵּיהֶם עֲתִידִים לִקְבֹּל אֶת הָאֶרֶץ.

אֲמָנוֹם: "וַיִּשְׁמָה לֹא תַעֲבֹר" - הִקְבֵּה ה' אוֹמֵר לְמֹשֶׁה שֶׁלֹּכֵן הוּא הִרְאָה לוֹ אֶת הָאֶרֶץ דֹּקָא עֲכָשׁוּ, כְּדֵי שִׁיכֹל לְבַשֵּׁר לְאַבּוֹת שֶׁרָאָה אֶת תַּחֲלַת קִיּוֹם הַשְּׁבוּעָה בְּלִבָּהּ, אֲבָל גִּזְרָה הִיא מִלִּפְנֵי ה' שֶׁמֹּשֶׁה לֹא יִכְנֹס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁאִלּוּלֹא כֹה הָיָה ה' מְקַנֵּם אֶת מֹשֶׁה וּמוֹעֲדֵיכָם לוֹ עוֹד חַיִּים, עַד שִׁירָאָה אֶת יִשְׂרָאֵל טְטוּעִים וְקַבּוּעִים בְּאֶרֶץ, וְאִזְ הָיָה יָכוֹל לִזְמֹר לְאַבּוֹת שֶׁהוּא רָאָה בְּעֵינָיו אֵיךְ הִשְׁבֹּעָה הִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָהּ.

פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ

הַתּוֹרָה מְסַפֵּרֵת לָנוּ: "וַיָּמָת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד ה' בְּאֶרֶץ מִזְרָאֵל עַל פִּי ה'".

וְלָמָּה כָּתוּב "שֵׁם"?

מִכּוֹיִן שֶׁשָּׁם, בְּעוֹלָם הַזֶּה, הוּא מָת, אֲבָל הוּא הַמְּשִׁיךְ לַחַיּוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא. צְדִיקִים בְּמִיתָתָם קְרוִיִּים חַיִּים.

שִׁימוּ לֵב! מִי כָתַב אֶת הַתּוֹרָה?

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עַל פִּי ה'.

הָאֵם הוּא כָתַב גַּם אֶת הַפְּסוּקִים "וַיָּמָת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד ה' בְּאֶרֶץ מִזְרָאֵל עַל פִּי ה' " וְכו' ? כִּי־צֶדֶק זֶה יִתְכַּן, הֲרִי מְסַפֵּר לָנוּ כָּאֵן עַל מִיתָתוֹ?

רִשִּׁי מִבֵּיא שְׁנֵי תִשְׁבוּבוֹת: א. עַד פְּסוּק זֶה כָּתַב מֹשֶׁה, מִכָּאֵן וְאִילָךְ (שְׁמוֹנֶה פְּסוּקִים) כָּתַב יְהוֹשֻׁעַ. ב. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אֶפְשָׁר סֵפֶר הַתּוֹרָה חֲסֵר כְּלוּם, וְהָרִי בְּפִרְשֵׁת וַיֵּלֶךְ לְמִדְּנוֹ שֶׁכְּשֶׁמֹּשֶׁה סִיֵּם לְכַתֵּב אֶת הַתּוֹרָה הוּא מְסַר אוֹתָהּ לְלוֹיִם וְאָמַר לָהֶם: "לִקַּח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְשִׁמְתֶּם אוֹתוֹ מִצֵּד אֲרוֹן בְּרִית ה' " (לֹא, כו), אֲלָא הִקְבֵּה ה' אוֹמֵר, וּמֹשֶׁה כּוֹתֵב בְּדָמָע.

הַתּוֹרָה כּוֹתֵבֶת "מֹשֶׁה עֶבֶד ה' " - כְּלוּמָה, שֶׁהָיָה עֶבֶד ה' עַד יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן. מֹשֶׁה מָת בְּמִיתָת נִשְׁיָקָה מֵה', כְּמוֹ שְׁמוֹת אֲהֵרֹן אָחִיו וְאִז מֹשֶׁה חָמַד לְאוֹתָהּ מִיָּתָהּ כְּמוֹ אֲהֵרֹן.

מִי קִבֵּר אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ?

הִקְבֵּה ה' בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ קִבֵּר אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְעַד הַיּוֹם אֵף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ הֵיכָן מְקוֹם קְבוּרָתוֹ הַמְּדֻקָּה. אֵינוּ יוֹדְעִים רַק שֶׁקִּבְּרוּ נִמְצָא בְּהַר נֶבֶז, וּמוֹל מְקוֹם שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה שֶׁנִּקְרָא "בֵּית פְּעוֹר", וְכֵן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מָגֵן עַל יִשְׂרָאֵל וּמְכַפֵּר עַל חֲטָאִים בְּעֲבוּדָה זָרָה.

הַרְחֵבָה: רִשִּׁי מִבֵּיא בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׁמְעָאל שֶׁאֲמַר שֶׁמֹּשֶׁה קִבֵּר אֶת עֲצָמוֹ. וְקִבְּרוֹ הָיָה מוֹכֵן מִשְׁשֵׁת יָמִי בְּרִאשִׁית לְכַפֵּר עַל מַעֲשֵׂה פְעוּרָה וְזֶהוּ אֶחָד מִן הַדְּבָרִים שֶׁנִּבְרָאוּ בְּעֶרֶב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת (מִשְׁנֵה אֲבוֹת ה. ו).

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה בְּמוֹתוֹ בֵּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּדִיּוּק. בִּז' אֶדָּר נוֹלַד וּבִז' אֶדָּר נִפְטָה, וְגַם בְּפִטְרָתוֹ "לֹא כִהְתָּה עֵינִי וְלֹא נָס לַחֹה", לֹא נִחְלָשָׁה רְאִיתוֹ, וְגוֹפּוֹ נִשְׁאָר בְּרִיא וְטוֹב, וְאֵף לְאַחֵר מוֹתוֹ נִשְׁאָר גּוֹפּוֹ כְּגוֹף אָדָם חַי, וְלֹא הִשְׁתַּנָּה מִרְאֵה פָּנָיו.

לְאַחֵר פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ נִשְׁאָרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹזָאב, וּבְכֵן עָלְיוּ בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשִׁים יוֹם.

לְאַחֵר מִכּוֹן הַתְּמָלָא יְהוֹשֻׁעַ בֵּן נוֹן בְּרוּחַ חֲכָמָה וּנְבוּאָה מֵה', אַחֲרֵי שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ סָמַךְ עָלָיו אֶת שְׁתֵּי יָדָיו (כְּמוֹ שֶׁלְּמִדְּנוּ בְּפִרְשֵׁת פִּנְחָס, בְּמִדְּבָר כו, כט), וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ אֵלָיו וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְמַנְהִיג, כְּמוֹ שֶׁצִּוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה.

הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְמַשִּׁיכָה בְּשִׁבְחֵי שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאוֹמֵרֶת: "וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, אֲשֶׁר יָדָעוּ ה' פָּנִים אֶל פָּנִים". שׁוּם נְבִיא לֹא הִגִּיעַ לְדֶרֶגָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּנְבוּאָה, כִּי עִם מֹשֶׁה דִּבֶּר ה' בְּגִלּוֹי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בו", וּבְכָל זְמַן שֶׁמֹּשֶׁה רָצָה לְדַבֵּר עִם ה' הוּא הָיָה יָכוֹל לְדַבֵּר.

"וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה, וְלְכָל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל". הַתּוֹרָה מְסַיֶּמֶת בְּתִאֲוַר גְּדֻלָּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כִּי־צֶד עָשָׂה אֶת כָּל הַמוֹפְתִים בְּמִצְרַיִם לְפָרַעַה וְלַעֲבָדָיו וְלְכָל אֶרְצוֹ שֶׁהָיוּ שֶׁתִּפְּסִים לְשַׁעֲבֹד שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאִיךְ קִבֵּל מֹשֶׁה אֶת לוֹחוֹת הַבְּרִית בְּיָדָיו, וּפָעַל וְעָשָׂה נִסִּים וּגְבוּרוֹת בְּכָל אֲרָבָעִים הַשָּׁנִים שֶׁהָיוּ בְּמִדְבָּר, וְגַם כְּשֶׁהִחְלִיט לְשַׁבֵּר אֶת הַלוֹחוֹת מוֹל עֵינֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר שֶׁעָשׂוּ אֶת הַעֲגֹל, הַסִּפִּים אוֹתוֹ הִקְבֵּה ה' וְאָמַר לוֹ "יִישֵׁר כַּחַף שֶׁשִּׁבַּרְתָּ".

אֲשֶׁרִינוּ וְמָה טוֹב חֵלְקֵנוּ! זְכִינוּ לְלַמֵּד וְלִסֵּים אֶת סֵפֶר דְּבָרִים - הַחֲמִשִּׁי הַחֲמִישִׁי מִחֲמִשֵּׁת חֲמִשֵּׁי הַתּוֹרָה, זְכִינוּ לִסֵּים אֶת הַתּוֹרָה כְּלָה. תּוֹדָה רַבָּה לִּה' יִתְבָּרַךְ שֶׁמִּקְבֵּל הָאֲמוּנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם הוּא בָּחַר רַק בְּנוֹ וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְכָל שְׁבוּעָה אֲנוּ זֹכִים לְלַמֵּד פֶּרֶשָׁה מִהַתּוֹרָה, וּבְכָל שָׁנָה לִסֵּים אֶת הַתּוֹרָה בַּחֵג שְׁמִיחַת תּוֹרָה.

לְמַעֲשֵׂה אֵינָנו מְסִימִים אֶת הַתּוֹרָה לְעוֹלָם, כִּי מִיָּד שֶׁסִּימָנוּ אֶת פֶּרֶשֶׁת "וְזֹאת הַבְּרִיָּה", אֲנִיחָנו מִתְחִילִים בְּשִׁמְחָה אֶת פֶּרֶשֶׁת "בְּרִאשִׁית".

יְהִי רְצוֹן שְׁכָל חַיִּינוּ נִשְׁאָר מַחֲבִירִים לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִשְׁוֹם מִצֵּב לֹא נַעֲזֹב אוֹתָהּ. וְנוֹכַח תְּמִיד לְעֵסֶק בָּהּ, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַנֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵיהָ בְּאַהֲבָה.

שַׁבַּת שְׁלוֹם וּמִבְרָךְ וְחַג שְׁמִיחָ!

הַזֶּה הַזֶּה הַזֶּה וְגִתְהִיבָה!

לְמַדְתִּי - הִבֵּגְתִּי - יָדַעְתִּי!

שְׁאֵלוֹת בְּקִיאוֹת עַל הַפֶּרֶשׁה.

פֶּרֶק לֵג

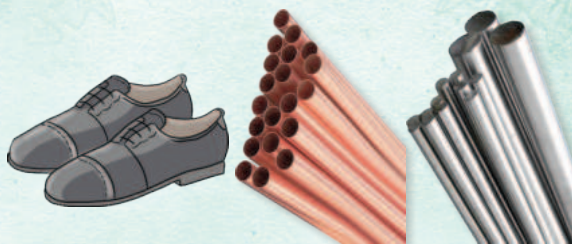
16. מֶה הִיְתָה גְבוּרָתָם שֶׁל
הַלֹּחֲמִים מִשְׁבֵּט גָּד?
17. בְּנַחֲלָתוֹ שֶׁל אִיזָה שִׁבְט
נִמְצְאָתָה הָעִיר 'לְשֵׁם'?
18. אִיזָה יָם יֵצֵא בַּחֲלָקוֹ
שֶׁל שִׁבְט נַפְתָּלִי?
19. מִיְהוּ הַשִּׁבְט שְׁבוּדָה
בְּבָנִים יוֹתֵר מִשְׁאֵר
הַשִּׁבְטִים?
20. מֶה הַפְּרוּשׁ "בְּרִזָּל"
וְנִחַשְׁתָּ מִנִּעֻלָּהּ?

פֶּרֶק לָד

21. מַה שֵׁם הָהָר מִמֶּנּוּ צִפָּה
מִשָּׁה רִבְּנוּ עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?
22. מִהוּ "הַיָּם הָאֲחֵרֹן"
אוֹתוֹ רָאָה מִשָּׁה?
23. מִי כָּתַב אֶת הַפְּסוּקִים
הָאֲחֵרֹנִים בְּפָרְשֵׁתֵנוּ?
24. מִי קָבַר אֶת מִשָּׁה רִבְּנוּ?
25. בְּמַשָּׁךְ כַּמָּה יָמִים בָּנוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מִשָּׁה?
26. בֶּן כַּמָּה הָיָה מִשָּׁה
בְּפִטְרֹתוֹ?
27. מִהוּ תַּאֲרִיךְ הַפִּטְרָה
שֶׁל מִשָּׁה רִבְּנוּ?
28. מַה הֵם הַמַּעֲלוֹת
שֶׁמִּזֶּנֶה הַתּוֹרָה כְּנֹכַחָתוֹ
שֶׁל מִשָּׁה רִבְּנוּ יוֹתֵר מִשְׁאָר
הַנְּבִיאִים?
29. מִהִי הַמִּילָה הָאֲחֵרֹנָה
בַּתּוֹרָה?
30. מַה הַפְּרוּשׁ "פֶּה אֶל פֶּה
אֲדַבֵּר בּוֹ"?

צִיּוֹר וְצִיּוֹרָה בַּפֶּרֶשׁ

לפניכם ציורים שונים המרמזים על פסוקים או נושאים מהפרשה, כל שורה מרמזת על ענף שונה. שימו לב! בכל שורה תתכן דרך פתרון שונה.

፡ ሆኖታዊ፡ ፡ “ይሰራ ይመስልና ይሰረዝ”፡ ፡ “ይሰረዝ ይመስልና ይሰራ”፡

עַל מִי זָאָמֵר?

1. "וְאַתָּה מְדַבֵּר קֹדֶשׁ."
2. "יְדִידִי רַב לוֹ וְעֶזְרָא מִצְדִּיקוֹ תְּהִיָּה."
3. "יְדִידָהּ" יִשְׁכֵּן לְבִטָּח עָלָיו."
4. "פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ."

፩: ፎካል: ፯: ሲሞላ ሆኖ፡
፪: ማረፊያ: ፫: ሲሞላ ሆኖ፡

חידה מתפרשה

פָּעֲנָחוּ אֶת הַחִידָה שֶׁלפִּנֵּיכֶם וּגְלוּ מֶה מִסֵּתֶר בְּתוֹכָהּ

בְּאִישׁ אֶחָד לֹא הִפְרְדָּה
מִתְכַנְנִים כָּל־מִן בְּאַגְדָּה
יִשְׂרָאֵל בְּרֹאשֵׁי תְבוּת
בְּשָׁלוֹם לֹא מְרִיבֹת.

[illegible]

החידה מתוך: פיצוחים - פ. חריף

56

הקפה חמישית

חסין קדוש ברב טובך. נהל עדתך:

יהי רצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו. שתהא חשוכה ומקבלת ורצויה לפניך הקפה החמישית הרומזת להוד. כאלו כונו בכל הפגנות הראויות לכו. ואתה בטובך תרחם עלינו. ותזכנו לכבוד התורה ולמדינה. ולהחזיק ולאמץ ברבים מושלות הני ברפי דרבנן דשלהי. ותזכנו שלא נלך בעצת רשעים ולא נהיה מחולכי רכיל. ולמען זכות אהרן קדוש יי החתום במדת הוד לטובה. תזכנו לך דף שלום ולבקש שלום ולשים שלום ולהרחות שלום בעולם.

הקפה שישיית

יחיד גאה. לעמך פנה. זוכרי קדשתך:

יהי רצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו. שתהא חשוכה ומקבלת ורצויה לפניך הקפה השישית הרומזת לסוד. כאלו כונו בכל הפגנות הראויות לכו. ותרחם עלינו. ותצילנו מכל חטא ועון והרהורים רעים. ואתה בטובך הגדול תלקט אשר פרינו. ותיחד אשר הפרדנו. ותתקן אשר עתנו. ותוציא לאור כל הניצוצות של קדשה אשר נטמנו בין הקלפות. ח'ל ב'לע ו'קיאנו מבטנו יורישנו א-ל. ותזכנו לשמור עצמנו ודרכינו מכל חטא. ולא ימצא בנו ולא בורענו שום פגם. ויהיה כל זרע קדש. ובזכות יוסף צדיקך החתום במדת היסוד. תרחם עלינו. א-ל ש-די. יסד יסוד ציון.

הקפה שביעית

שועתנו קבל. ושמע צעקתנו. יודע תעלומות:

יהי רצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו. א-ל מלא רחמים. שתעשה למען רחמיך ותהא חשוכה ומקבלת ורצויה לפניך הקפה שביעית הרומזת למלכות. כאלו כונו בכל הפגנות הראויות לכו. ותרחם עלינו ותגלה ותראה מלכותך עלינו מהרה. מלך על כל העולם כלו בכבודך ויהיה לוי המלוכה: ויהי יי מלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: ועשה למען דוד המלך עליו השלום החתום במדת מלכות. ותשרה שכינתך עלינו. יהי יי א-להינו עמנו כאשר היה עם אבותינו. אל יעזבנו ולא ישינו:

לאחר ההקפות יאמר:

רוצים לעשות רצונך כרצונך. ויהי רצון מלפניך יי א-להינו וא-להי אבותינו. א-ל רחום ותנון הטוב והמטיב. שתקבל מנותנו. כי אתה בוחן לבות וידעת שרצוננו לעשות רצונך ולעסוק בתורתך הקדושה קדמת מה לעשות. ואתה הבטחתנו על ידי עבדיך חכמי ישראל. הבא לטהר מסייעי אותו. ובכן יהמו נא רחמיך וראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב. ואויר ארץ העמים ובטול הטהרה ותקף גלות גוף ונפש. הן הנה היו בעורכינו כי גבר אויב יצרנו הרע. ועשה אשר זמם להדיחנו מתורתך ומעבודתך: והרי אנחנו מקבלים עלינו מצות עשה של התשובה. כפיתוב בתורה. ושבת עד יי א-להיך ושמעת בקולו. והרי אנחנו מתחייבים על אשר נתרשלנו מלעסק בתורתך הקדושה. ואתה א-ל חנון ורחום. הטוב והמטיב בוחן לבות וכליות. גלי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ולעסוק בתורתך הקדושה קדמת מה לעשות. אלא שיצרנו הרע הוא מעכב:

ובכן אין לנו גואל ומושיע בלתך. הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך. ובכח שבע הקפות שהקפנו לתיבה שבה ספר התורה. ושמחתנו לכבוד תורתך. תתמלא רחמים עלינו. השיבונו

מקיפים ואומרים "מזמור לדוד" ו"הללויה":

אחר ההקפה אוחז את ספר התורה ביד ימינו ואומר:

ימין יי רוממה. ימין יי עושה חיל:

שמע ישראל. יי א-להינו. יי אחד:

יי מלך, יי מלך, יי מלך, לעולם ועד: (פעמיים)

אנא יי הושיעה נא. אנא יי הושיעה נא:

אנא יי הצליחה נא. אנא יי הצליחה נא:

יי אדונינו. מה אדיר שמך בכל הארץ. אשר תנה הודך על השמים:

גדול כבודו בישועתך. הוד והדר תשנה עליו:

מקיפים ואומרים "מזמור לדוד" ו"הללויה":

אחר ההקפה אוחז את ספר התורה ביד ימינו ואומר:

ימין יי רוממה. ימין יי עושה חיל:

שמע ישראל. יי א-להינו. יי אחד:

יי מלך, יי מלך, יי מלך, לעולם ועד: (פעמיים)

אנא יי הושיעה נא. אנא יי הושיעה נא:

אנא יי הצליחה נא. אנא יי הצליחה נא:

צדיק יי בכל דרכיו. וחסיד בכל מעשיו: יצאת לישע עמך.

לישע את משיחך. מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד עד

צנור סלה:

מקיפים ואומרים "מזמור לדוד" ו"הללויה":

אחר ההקפה אוחז את ספר התורה ביד ימינו ואומר:

ימין יי רוממה. ימין יי עושה חיל:

שמע ישראל. יי א-להינו. יי אחד:

יי מלך, יי מלך, יי מלך, לעולם ועד: (פעמיים)

אנא יי הושיעה נא. אנא יי הושיעה נא:

אנא יי הצליחה נא. אנא יי הצליחה נא:

כי אתה א-דני טוב וסלח. ורב חסד לכל קראיך. מלכותך

מלכות כל עולמים. וממשלתך בכל דור ודור: לך יי הגדלה

והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ. לך יי

הממלכה והמתנשא לכל לראש:

רבונו של עולם. הנה אנחנו באים בירך:

ואהבה ושמחה רבה. ומודים אנחנו לך על אשר קדשתנו במצותיך ובחרת בנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ותתן לנו את תורתך הקדושה תורה שכתב ותורה שבעל פה. וקרבנתו לעבודתך. מה אנחנו. מה חיינו. אשר עשית עמנו חסדים גדולים רבים ועצומים כאלה. לפיכך אנחנו חייבים להודות לך תמיד ולומר לפניך שירה בכל יום תמיד:

אמנם גדל צערנו בהצללתנו על לבבנו כל אשר נתרשלנו מלעסק בתורתך הקדושה. וכל אשר פגמנו בלמודנו. הן מצד למוד להתגדל. הן מצד שלא למדנו בקדשה ויראה קדמת מה לעשות. והן

שלא טרחנו להבין דבר על בוריו מיצוי הדיו ועמק ההלכה. והן אשר קטפנו מלוח עלי שית. והן אשר לא תמכנו ברפי דרבנן דשלהי. ולא אמצנו ברבים

מושלות. וכזאת וכזאת פגמנו בכל אלויות תורתך. וטעינו בלמוד ובהוראה. ולא נהגנו בטקסים תלמידי חכמים. ועוד אחרת אשר נפלו ניצוצי תורתנו

ומצותינו לבורות נשברים וישוב מננו שבי:

על הכל בושנו ונכלמנו ובמסחרים תבכה נפשנו. ראה ורעד יבא בנו ותכסנו פלצות. והן עתה

בבשת פנים אנחנו שבים ומתחרטים. ואנחנו

ולמעבד עובדא דאהרן. ותשים שלום בינינו. ותברכנו לחיים טובים ולשלום. ובא לציון גואל. גדול כבודו בישועתך הוד והדר תשנה

עליו. במהרה בימינו:

ר"ת הוד:

השם נפשונו בחיים. ולא נתן למוט רגלנו:

ויהי יי לי למשגב. וא-להי לצור מחסי:

דרך מצותיך ארץ. כי תרחיב לבי:

יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך. יי צורי וגואלי:

תרוממנה קרנות צדיק. ובזכות יוסף. יוסיף יי שנית ידו ויגאלנו

גאלת עולם. במהרה בימינו:

ר"ת יסוד:

ישא ברכה מאת יי. וצדקה מא-להי ישעו:

סור מרע ועשה טוב. בקש שלום ורדפהו:

והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרוי יתן בעתו

ועליו לא יבול. וכל אשר יעשה יצליח:

דרכי ספרתי ותענני. למדני חקיק:

יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך. יי צורי וגואלי:

ר"ת מלכות:

מהלל אקרא יי. ומן אויבי אנשע:

לעולם יי. דברך נצב בשמים:

כי חסדך גדול עלי. והצללת נפשי משאל תחתיה:

ואני כזית רענן בבית א-להים.

בטחתי בחסד א-להים עולם ועד:

תאות עונים שמעת יי תכין לבם תקשיב אזנה:

יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך. יי צורי וגואלי:

אתה יצרתו. ויאמר כל אשר (בראש) נשמה באפו. יי א-להי (אצילות) ישראל מלך. ומלכותו בכל מושלה:

קדשנו במצותיך. שים חלקנו בתורתך. שבענו מטובך. שמח נפשנו בישועתך. וטהר לבנו לעבדך

באמת. ואל תדיחנו מפני שום נברא שבעולם. ותאריך ימינו בטוב ושנותינו בנעימים. ומלא

שנותינו בטוב. ארך ימים ושנות חיים תוסיף לנו ולכל בני ביתנו לעבודתך. ובצל כנפיך תסתירנו.

ותצילנו מכל גזרות קשות ורעות. ותחדש עלינו שנה טובה. ונהיה שקטים ושאנים דשנים ורענים

לעבודתך וליראתך.

כי עמך מקור חיים. באורך נראה אור:

יהי חסדך יי עלינו. כאשר יחלנו לך:

הראנו יי חסדך. וישך תתן לנו:

ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך. אשיה לך כי גמול עלי:

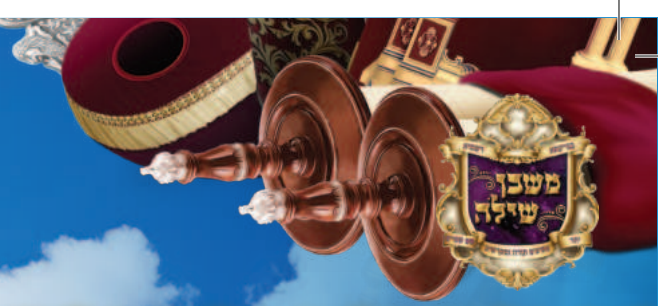
הנה א-ל יי שועתי אבטח ולא אפחד. כי עז וזמרת

י-ה יי ויהי לי לישועה:

קול מבשר מבשר ואומר: (שבע פעמים)

ואומרים רבי נחנין בן עקיבא וכו' קדיש על

ישראל

שירים חסידיים

א

1. **אבינו** מלכנו, פתח שערי שמים לתפלתנו.
2. **אהללה** אלקי ואשמחה בו, ואשימה תקותי בו. אהודנו בסוד עם קרובו, אלקי צורי אהסה בו.
3. **אור** זרע לצדיק ולישרי לב שמחה.
4. **אחת** שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי, לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו.
5. **איזה** טוב ה'.
6. **אין** כאלקינו אין כאדוננו, אין כמלכנו, אין כמושיענו.
7. **אין** שום יאוש.
8. **איש** את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק, חזק חזק ונתחזק.
9. **אל** תירא ישראל.
10. **אלה** המדה לבי, חוסה נא ואל תתעלם.
11. **א-לי** אתה ואודך אלקי ארוממך.
12. **אם** אין אני לי, מי לי. וכשאני לעצמי, מה אני. ואם לא עקשיו, אימתי.
13. **אמר** רבי עקיבא, אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, ואומר "מקוה ישראל ה'", מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל.
14. **אנא** עבדא דקדשא בריך הוא.
15. **ארץ** אשר תמיד עיני ה' - א-להיך בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה.
16. **אשר** ברא ששון ושמחה חתן וכלה, גילה רנה דיצה וחדוה אהבה ואהוה ושלום ורעות.
17. **אשרי** העם שככה לו, אשרי העם שה' אלקיו.
18. **אשרי** מי שגדל בתורה ועמלו בתורה, ועושה נחת רוח ליוצרו.
19. **אשריכם** תלמידי חכמים שדברי תורה חביבים עליכם ביותר, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי.
20. **אתה** בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצוותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול ותקדוש עלינו קראת.
21. **אתה** תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד.

ב

22. **ביום** ההוא יושר השיר בארץ יהודה, עיר עז לנו וישועה וישיית חומות וחל.
23. **בן** בג בג אומר, הפך בה והפך בה, דכלא בה. ובה תחיו, וסיב וכלה בה, ומנה לא תנוע, שאין לך מדה טובה הימנה.
24. **ברוך** (הוא) אלקינו שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים, ונתן לנו תורת אמת, וחי' עולם נטע בתוכנו. הוא יפתח לבנו

בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם.

25. **ברוך** הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו.

ג

26. **גם** זו לטובה.
27. **גם** כי אלה בגיא צלמונת לא אירא רע כי אתה עמדי שבטך ומשענתך המה ונחמני.

ד

28. **דוד** מלך ישראל חי וקיים.
29. **דע** לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים. אחד יחיד וימחד היה הוזה ויהיה.
30. **דעת** קניית לא חסרת, דעת לא קניית מה קניית, זה מה שנאמר במערכא. דדא ביה כולא ביה דלא דה ביה מה ביה זה מה שנאמר במערכא.

ה

31. **ה'** מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד.
32. **הגיע** זמן הגאולה.
33. **הדו** לה' כי טוב, כי לעולם חסדו.
34. **הוא** יגאל אותנו בקרוב ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ חברים כל ישראל ונאמר אמן.
35. **הוא** יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו.
36. **הושיעה** את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם.
37. **הכל** יודוך והכל ישבחוך והכל יאמרו אין קדוש כה'.
38. **הנה** אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא. והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.
39. **הנה** מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.
40. **הקדוש** ברוך הוא אנהנו אהבים אותה.
41. **הרחמן** הוא יקים לנו את סכת דוד הנופלת.
42. **הרחמן** הוא ישלח לנו את אליהו הנביא ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות.
43. **השיבנו** ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם.

ו

44. **ואטרה** ואתקדש בקדשה של מעלה, ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתתן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סוג ופגם. ולטהרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה, אמן סלה.
45. **ואמר** ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו ונגילה ונשמחה בישועתו.
46. **ואנחנו** עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך.
47. **ואני** ברב חסדך אבוא ביתך אשתחווה אל

היכל קדשך ביראתך, מה טוב אהליך יעקב משכנותיך ישראל.

48. **ואני** נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי.

49. **ואתה** קדוש יושב תהלות ישראל.

50. **ובא** לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'.

51. **ובאו** האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים, והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים.

52. **ובכן** צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלו וחסידים ברנה יגילו.

53. **ובכן** תן כבוד לעמך תהלה ליראיך ותקנה טובה לדורשיך ופתחון פה למיחלים לך, שמחה לארצך ששון לעירך וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה בימינו.

54. **והאר** עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך, ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך, ולא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד.

55. **והביאותים** אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי עולתיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

56. **והיה** ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים.

57. **והיה** כעץ שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו ועלהו לא יבול, וכל אשר יעשה יצליח.

58. **והיו** למשסה שאסור ורחקו כל מבלעיו ישיש עליך אלקיך כמשוש חתן על כלה.

59. **והריקתי** לכם ברכה עד בלי די.

60. **וטרה** לבנו לעבדך באמת.

61. **וידע** כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך. מלך מלך - ה' אלקי ישראל מלך. מלך מלך מלך - ומלכותו בכל משלה.

62. **וידעו** כי אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ.

63. **ויחן** לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ויתירש.

64. **ולירושלים** עירך ברחמים תשוב. ותשכן בתוכה כאשר דברת. ובנה אותה בקרוב בימינו בגן עולם. וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין.

65. **ונשגב** ה' לבדו ביום ההוא. וינתר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר.

66. **ופדוי** ה' ישבון ובאו ציון ברנה.

67. **וקווי** ה' יחלפו כח יעלו אבר כנשרים, ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו.

68. **וקרב** פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירקתי ארץ.

69. **ושמחת** בחגך ... והיית אף שמח.

70. **ושנתתם** לבניך ודברת בם ברכתך בביתך

ובלכתך בדרך ובשכרך ובקומך.

71. **ותן** בנו יצר טוב, לעבדך באמת וביראה ובאהבה.

ז

72. **זכרני** נא וחזקני נא אף הפעם הזה הא-להים, ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתיים.

ח

73. **חזק** ימלא משאלותינו. אמני יעשה בקשתנו. והוא ישלח במעשה ידינו. ברכה והצלחה.

74. **חמל** על מעשיה, ותשמח במעשיה, ויאמרו לך חוסיה, בצדקך עמוסיה, תקדש אדון על כל מעשיה. כי מקדישיך בקדשתך קדשת, נאה לקדוש פאר מקדושים.

75. **חק** וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם, פועל אמת שפעלתו אמת, וללכנה אמר שתתחדש.

ט

76. **טוב** לי תורת פיך מאלפי זהב וקסך.

י

77. **יבנה** המקדש, עיר ציון תמלא, ושם נשיר שיר חדש, וברננה נעלה.

78. **יברכה** ה' מציון, וראה בטוב ירושלים כל ימי חיו. וראה בנים לבניה, שלום על ישראל.

79. **יהא** רעוא קדמך דפתחת לבאי באורייתך ותיבה לי בגין דזכרין דעבדיו רעותך. ותשלים משאליו דלבאי, ולבא דכל עמך ישראל לטב ולחיו ולשלם אמן.

80. **יהא** שלמא רבא מן שמיא, וחיים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

81. **יהי** החדש הזה, כנבואת אבי חוזה. וישמע בבית זה, קול ששון וקול שמחה.

82. **יודו** לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם. כי השביע נפש שקקה, ונפש רעבה מלא טוב.

83. **יחד** יחד, מולם קדושה לך ישלשו.

84. **ימים** על ימי מלך תוסיף שנותיו כמו דר ודר.

85. **יצרב** נא שיחי עליך, כי נפשי תערג אליך.

86. **ירושלים** אורו של עולם ... ומי הוא אורה של ירושלים? הקדוש ברוך הוא.

87. **ישיש** עליך א-להיך, כמשוש חתן על כלה.

88. **ישמחו** השמים ותגל הארץ, ירעם הים ומלאו.

89. **ישראל** בטח בה', עזרם ומגנם הוא. אנהנו מאמינים בני מאמינים, ואין לנו על מי להשען, אלא על אבינו שבשמים.

שירים חסידיים

כ

90. **כאהל** הנמתח בדרי מעלה, מראה כהן.
כברקים היוצאים מזיו החיות, מראה כהן. כגדל
גדילים בארבע קצוות, מראה כהן. כדמות
הקשת בתוך הענן, מראה כהן. אמת מה נהדר
היה כהן גדול, בצאתו מבית קדשי הקדשים
בשלוש בלי פגע.

91. **כי** את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתננה
ולזרעך עד עולם, לך אתן את הארץ הזאת.
וברך כל מיני תבואתה לטובה ותן ברכה על
פני האדמה.

92. **כי** אתה הוא מלך מלכי המלכים, מלכותו
נצח, נוראותיו שיחו, ספרו עזו, פארוהו צבאיו,
קדשוהו, רוממוהו, רון שיר ושבח, תוקף תהלות
תפארתו.

93. **כי** הרבית טובות אלי, כי הגדלת חסדך
עלי, ומה אשיב לך והכל שלך, לך שמים ארץ
ואנחנו עמך וצאנך, וחפצים לעשות
רצונך.

94. **כי** לא יטש ה' עמו ונחלתו לא יעזב.

95. **כי** מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים.

96. **כי** מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו
הן עם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב.

97. **כי** נחם ה' ציון, נחם כל חרבתיה, וישם
מזבחה כעדן, וערבתה כגן ה'. ששון ושמחה
ימצא בה, תודה וקול זמרה.

98. **כל** העולם כלו גשר צר מאד, והעקר שלא
יפחד כלל.

99. **כל** מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה.
הקדוש ברוך הוא ישלם שכרם.

100. **כל** ישראל יש להם חלק לעולם הבא.

101. **כלם** אהובים, כלם ברוכים, כלם גבורים,
כלם קדושים.

102. **כשם** שאני רוקד כנגדך ואני יכול
לנגוע בך, כך לא יוכלו כל אויבי לנגוע בי לרעה.

ל

103. **לא** תבושי ולא תכלמי, מה תשתוחחי
ומה תהמי, כך יחסו עניי עמי, ונבנתה עיר
על תלה.

104. **לב** טהור ברא לי אלקים ורוח נכון
חדש בקרבי.

105. **לבנימין** אמר ידיד ה' ישכן לבטח עליו.

מ

106. **מה** אהבתי תורתך, כל היום היא שיחתי.
107. **מהרה** ה' אלקינו ישמע בהרי יהודה
ובחוצות ירושלים קול ששון קול שמחה קול
חתן קול כלה קול מצהלות חתנים מחפתם
ונזערים ממשחת נגינתם.

108. **מי** יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכנח.

109. **מי** יתן מציון ישועת ישראל בשוב ה'
שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל.

110. **ממקומך** מלכנו תופיע.

111. **מצוה** גדולה להיות בשמחה תמיד.

112. **מקימי** מעפר דל מאשפת ידים אביון.

113. **משנה** אמת ותורתו אמת.

נ

114. **נעלה** נעלה, נעלה נעלה, נעלה לבית
המקדש ברנה, נעלה, ברנה, נשתחווה, ברננה,
נעלה, ברננה, נשתחווה.

115. **נגיל** ונשיש בזאת התורה.

ס

116. **סימן** טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל
ישראל.

ע

117. **עבדו** את ה' בשמחה באו לפניו ברננה.

118. **עוד** אבינו חי.

119. **עוד** ישמע בערי יהודה ובחצות
ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן
וקול כלה. קול מצהלות חתנים מחפתם וזערים
ממשחת נגינתם.

120. **עורה** כבודי עורה הנבל וכנור אעירה

שחר.

121. **עז** והדר לבושה ותשחק ליום אחרון.

122. **על** ידי נגונים ומחיצות כף מתמתקין
כל הדינים.

123. **עם** ישראל חי.

124. **עצו** עצה ותפר, דברו דבר ולא יקום,
כי עמנו א-ל.

125. **עשה** שלום במרומיו הוא ברחמי
יעשה שלום עלינו, ועל כל עמו ישראל,
ואמר אמן.

פ

126. **פתח** שערי שמים לתפלתנו.

127. **פתחו** שערים ויבא גוי צדיק שמר
אמנים.

צ

128. **צוה** ישועות יעקב.

129. **צמאה** נפשי לאלקים לא-ל חי מתי
אבוא ואראה פני אלקים.

ק

130. **קול** צחלה ורנה, שפתינו אז תרננה. אנא
ה' הושיעה נא. אנא ה' הצליחה נא.

131. **קדש** את שמך על מקדישי שמך, וקדש
את שמך בעולמך, ובישועתך תרום ותגביה
קרננו למעלה, והושיענו בקרוב למען שמך.

132. **קדשנו** במצותיך ותן חלקנו בתורתך,
שבענו מטובך ושמחנו נפשנו בישועתך וטרה
לבנו לעבדך באמת.

ר

133. **רחמנא** דעני לעני ענינו.

134. **רבי** שמעון בן יוחאי אומר: חס ושלום
שתשתכח תורה מישראל, כי לא תשכח מפי
זרעו.

ש

135. **שאו** שערים ראשכם והנשא פתחי
עולם, ויבוא מלך הכבוד.

136. **שבחי** ירושלים את ה' הללי אלקיך
ציון. כי חזק בריחי שעריך בדרך בניך בקרבך.

137. **שהחינו** וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

138. **שומרי** ישראל שמור שארית ישראל.

139. **שומרים** הפקד לעירך כל היום וכל
הלילה.

140. **שיר** למעלות אשא עיני אל ההרים
מאין יבא עזרי.

141. **שישו** ושמחו בשמחת תורה, ותנו
כבוד לתורה כי טוב סתרה מכל סחורה מפז
ומפנינים יקרה נגיל ונשיש בזאת התורה כי
היא לנו עז ואורה.

142. **שמח** תשמח רעים האהובים כשמחך
יצירך בגן עדן מקדם.

143. **שמחו** את ירושלים וגילו בה כל
אהביה שישו אתה משוב כל המתאבלים
עליה.

144. **שמחם** בבנין שלם באור פניך
תבהיקם, ירונו מדשן ביתך ונחל עדניך
תשקם.

145. **שמחנו** ה' א-להינו באליהו הנביא
עבדך, ובמלכות בית דוד מלךך, במהרה
יבוא ויגל לבנו.

146. **שמעתי** שהיו אומרים אשרי מי שבא
לכאן ותלמודו בידו.

ת

147. **תורת** אמת נתן לנו, ברוך אשר בחר
בנו.

148. **תורת** ה' תמימה משיבת נפש, עדות
ה' נאמנה מחכימת פתי.

149. **תחשב** טוב יהיה טוב.

פיוטים

1. **מפי** א-ל מפי א-ל יברך כל ישראל...

2. **הללויה** הללויה, הללויה עבדי ה'...

3. **ארוממך** לכבוד שמך, יתברך ויתעלה, לעיר ציון הר
קדשך שם נשמת ונעלה...

4. **שמחו** נא, שמחו נא, בשמחת התורה...

5. **יום** שמחה, יום שמחה, יום שמחה לישראל...

6. **א-ל** יבנה הר גליל, וברוך יבנה הגליל...

7. **ברוך** כבודו חק נתן, בשמים הודו חק נתן, נתנני במדבר
היה לבי חמור וקרא זה אל זה ואמר: שמחת תורה - יש
יש, שמחת חתנים - יש, יש, רנה גילה - יש, יש.

8. **י-ה** בנה י-ה בנה, בית המקדש יבנה...

9. **שמחו** אהובים שמחת תורה, שמחו אמונים שמחת

תורה, שמחו ברוכים שמחת תורה...

10. **שמחו** בשמחת תורה, שמחו נא, ותנו כבוד לתורה,
היקרה...

11. **אשורר** שירה לכבוד התורה...

12. **חביבי** י-ה חביבי הא-ל המלך הרחמן... ישלח משיחו...

הנאמן... הנאמן...

13. **ישמח** חתני...

14. **ישמח** משה במתנת חלקו...

15. **כי** בשמחה תצאו ובשלום תובלון...

16. **כירי** רם...

17. **לכבוד** חמדת לבבי...

18. **מזמור** לדוד הבו לה' בני אלים...

19. **נגילה** הללויה נגילה בא זמן הגאולה...

20. **שלום** לבן דודי, הצח והאדמוץ. שלום לך מאת, רקה

כמו רמון...

21. **האדרת** והאמונה...

22. **אדון** עולם אשר מלך...

ברכת המזון

משכן עילה

ועל הפל על כל המצות והללו יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם אנהנו מודים לך ומברכים את שמך, באמור: "ואכלת ושבעת, וברכת את יי אלהיך אלהינו ובעל המצות כולם על הארץ הטובה אשר נתן לך": ברוך אתה יי אלהינו ובעל המצות כולם על הארץ ועל המזון:

- רתם** תשפיע עלינו יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם:
- (א) **עלינו**
- (ב) **ועל ישראל עמך**, בכך שברכנו ותגאלנו,
- (ג) **ועל ירושלים עירך**, תחברת - שתבנה כמנהג ביטוי (מבא) מפרט את המצוות והמיוחדים שירושלים קדושה מכלה מקדשות) ועכשיו הוא שם,
- (ד) **ועל הר ציון משכן** מקום שכנת כבודך,
- (ה) **ועל היכלך**, החלק הרוחני שבבית המקדש,
- (ו) **ועל מעונך**, האולם שבבית המקדש,
- (ז) **ועל דבירך**, קודש הקודשים,
- (ח) **ועל הבית הגדול והקדוש** כל ביה"מ, שנקרא שמך עלי.

אבינו! אמר:

רענו בדברים והברורים לקוננו, זוננו בדברים שאננו הברורים, כנון: פירות ושאר דברים,

פרנסנו לבוש, כלכלנו פרנסה סדירה, הרניחנו פרנסה בריחה,

הריו לנו חלצנו מהרה מכל-צרותינו,

ונא, אל תצריכנו יי אלהינו ובעל המצות כולם ליד מתנות פשוט ודם, ולא ליד הלאותם, אלא רק ליד המלאכה בכל טוב והרחבה, העשירה, שלא חסרה לעולם והפתוחה לתימור מוכנה לתת.

יהי רצון שלא גבוש בעולם הזה כשנדרש למתנות והלוואות של בני אדם, ולא נכלם לעולם הבא אם לא נפרע חובותינו,

ומלכות בית דוד משיחך תחזירנה למקומה במהרה בימינו - שנכתב לראות ברחמיך:

רצה והחליצנו יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם:

במצותך בקיום מצותך (ככלל), ובמצות יום השביעי, השבת הגדולה והקדושה הזו בפרט, כי יום גדול וקדוש הוא מלפניך.

נשבת בו כמלאכה וננוח בו מנוחה מרובה ונתענג בו כמאכלים ערים וכלימור חתונה במצות חקי רצונך, ואל תהי צרה דבר רע ויגון צער פגיש ביום מנוחתנו.

והראנו חובנו לראות בנחמת ציון במהרה בימינו, כי אתה הוא בעל הנחמות והגם לטוה שאלכלנו ושתינו, חרפנו ביתך הגדול והקדוש לא שכתנו. אל תשכחנו לנצח לזמן רב, ואל תזנחנו אל תעלם ממעננו לעד, כי א-ל מלך גדול וקדוש אתה ובידך להשיענו:

אמר "רצה והחליצנו" בשבת בברכת המזון של סעודה ראשונה ושנייה, אם נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה' כדו לחתום בונה ירושלים", אמר "למדני חוקיך", ויחזור לומר "רצה והחליצנו", ובסעודה שלישית אינו חוזר.

בראש חודש, ביום טוב ובחול המועד אומרים כאן "עלה ויבוא":

אם שבת אינו חודש, ויכול לאומרו בהרחקו, חזן מלי א' של פסח ולי א' של סוכות שאם שבת וחולות ברכת המזון והמזבין, חוזר לראש ברכת המזון.

אלהינו ובעל המצות כולם:

ויגיע ויראה לפניך וירצה ויחבק בראיו וישמע בקיע ויפקד ויזכר ויכוננו ויזכרנו מעש אבותינו וזכרון ירושלים עירך תחברת והמנוחה, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון כל-עמך בית ישראל יעלי (ובחזרת אלו) לפניה, לפליטה לחילה, למוכה, לחן, לחסד ולרחמים, לחיים טובים ולשלום, ביום:

בראש חודש: ראש [ה]חדש הזה,

בפסח: חג המצות הזה, ביום (ביום טוב: טוב) מקרא קדש הזה,

בסוכות: חג הסוכות הזה, ביום (ביום טוב: טוב) מקרא קדש הזה,

בשמיני עצרת: שמיני חג עצרת הזה, ביום טוב מקרא קדש הזה,

בראש השנה: הזכרון הזה, ביום טוב מקרא קדש הזה,

בשבעות: חג השבועות הזה, ביום טוב מקרא קדש הזה,

לרחם בו עלינו ולהושיענו. וזכרנו יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם בו ביום הזה למוכה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים, בדבר בשורה של ישיעה ורחמים. חוס וחננו וחמל ורחם עלינו והושיענו, כי אליך משאות עניינו, כי א-ל מלך חנון ורחום אתה:

יכול מים אחרונים וינבא, ויאמר:

למנצח בננינו מזמור שיר: א-להים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרךך בכל גוים וישועתך: יודוך עמים א-להים יודוך עמים כלם: וישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים א-להים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה וכולה וברכנו א-להים אלהינו: וברכנו א-להים ויראו אחו כל אפסי ארץ:

אברהם את יי בכל עת, תמיד תהלתו בפני: סוף דבר הכל נשמע, את הא-להים ורא זאת מצותיו שמור, כי זה כל האדם: תהלת יי ודבר פני, ויברך כל פשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך יי-ה מעתה ועד-עולם הללו-ה:

וידבר אלי, זה השלחן אשר לפני יי:

אם מברכים בדין המזון אומר: הב לן ונברך למלכא עלא קדישא:

עונים: שמנים:

המזון אומר: ברשות מלכא עלא קדישא (בשבת: וברשות שבת מלכא), (ביום טוב: וברשות יומא טובא אשפין קדישא) (בסוכות: וברשות שבעת אשפין עלא קדישא) וברשות מורי ורבותי וברשותכם נברך (בעשרה: א-להינו) שאכלנו משלו:

עונים: ברוך (בעשרה: א-להינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו:

המזון חוזר: ברוך (בעשרה: א-להינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו:

בסעודת חתן המזון: נברך (בעשרה: א-להינו) שהשקמה במעוננו, שאכלנו משלו:

ועונים: ברוך (בעשרה: א-להינו) שהשקמה במעוננו, שאכלנו משלו ובטובו חיינו: (הספן חתן)

הדיני מכוון לשם מצות עשה של ברכת המזון

ברוך אתה יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם, מלך העולם, הא-ל הן אותנו ואת העולם כלו בטובו, ברחמים רבים, בחסד, ברוח וברחמים רבים, וכלל בנפשו, כי לעולם חסדו: ובטובו כבודת חסדו הגדול תמיד לא חסר לנו מן ואל יחסר לנו מזון תמיד לעולם ועד, כי הוא א-ל זן ומפרנס לכל, ושלחנו ערוך מין מין לכל, והתקין זמן מבעד יום מחיה ומזון לכל בריאתו אשר ברא, ברחמיו וברב חסדיו, באמור: "ומשביע לכל-חי רצון" כפי רצונו ועוד:

ברוך אתה יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם, הן את הכל בחסדו:

נודה לך יי ארונם רבם אלהינו ובעל המצות כולם:

(א) **על שהנחת לאבותינו ארץ חמדה טובה** ורחבה, ברית ותורה, חיים ומזון,

(ב) **על שהוצאתנו מארץ מצרים, ופדתנו מבית עבדים,**

(ג) **ועל בריתך ברת המילה שחתמת שחקת** בכשרנו,

(ד) **ועל תורתך שלמדנתנו,**

(ה) **ועל חקי רצונך המצות שהודעתנו,**

(ו) **ועל חיים שחוננו ומזון שאתה בעצמך זן ומפרנס אותנו:**

בחנוכה ובפורים אומרים כאן "על הנסים":

אם לא אמר וזכר לפני שאמר תיבת "ח" של ברכת על הארץ - חזר לאומר.

ואם נזכר אחר שאמר תיבת "ח", ואמר אותו בהרחקו, ויאמר: הרחמן הוא יעשה לנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו, בימים ההם בזמן הזה, בימי וכו' ועל הנסים ועל הפקדון ועל הנבואות ועל התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:

בחנוכה אומר:

בימי מתתיה בן יוחנן בלן גדול השמונאי ובניו בשעמיה מלכות זון הרשעה על עמך ישראל לשפחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואמרת ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם. רבת את ריבם, דת את דינם, נקמת את נקמתם. מסרת נגוריהם ביד חלשים. ורבים ביד מעטים. וישעים ביד צדיקים. וטמאים ביד טוהרים. וזרים ביד עוסקי תורתך. קד עשית שם גדול וקדוש בעולמך. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כחיים תוה. ואחר קד באו בידך בידך ופנו את היכלך. וטהרו את מקדשך. והרליקו נרות בנצרות קדשך. וקבעו שמונת ימי חגכה אלו בהלל ובהודאה. ועשית עמכם נסים ונפלאות ונודה לשמך הגדול סלה:

בחורים אומר:

בימי קרדכי ואסתר בשושן הבירה. כשעמד עליהם הקן הששע. בקש להשמיד להרוג ולאבר את כל היהודים מעמד ועד זמן סוף ונשים ביום אחד בשלישה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבו. ואמרת ברחמיך הרבים ספרת את עצתו. וקלקלת את מלכותו. והשבות לו גמולו בראשו. וחלו אותו ונדה אליו על העין. ועשית עמכם נם ונפלא ונדה לשמך הגדול סלה:

עוברת

שבת קודש י"ט תשרי

ר' אליהו בן ר' שלמה זלמן מוולנה, רבינו הגר"א.
ר' יעקב יצחק רבינובין, הירודי הקדוש מפשיסא.
ר' יוסף משה עדס, מוהכמי ורביני ישיבת פורת יוסף.
ר' יעקב בן שבת, מוה"ס 'רוח יעקב'.
ר' אלטש מוזה, מוהכמי גרבה בארץ ישראל והרב של מושב איתן, מוה"ס 'אם הבנים שמחה'.
ר' אהרן פרידמן, האדמו"ר מסדיגורא, מוה"ס 'עבודת אהרן'.

יום ראשון כ' תשרי

ר' אליעזר פאפ, מוה"ס 'פלא יועץ'.
ר' יעקב יוסף מאוסטרדא, מוה"ס 'רב ייבי'.

יום שני כ"א תשרי

ר' יחיא, אביו של הרא"ש.
ר' יהודה בורלה, מוהכמי ודייני ירושלים.
ר' ישועה חויה סופר, מוהכמי גרבה, מוה"ס 'ישועה ורחמים'.
ר' שמעון מונטיליה, מוהכמי טבריה.
ר' רפאל בירדוגו.
ר' אברהם שמואל בנימין סופר, מוה"ס 'דעת סופר'.
ר' יוסף גטנו.

יום שלישי כ"ב תשרי

ר' חנוך בן רבינו משה מקורדובה.
ר' שלום עמאר, המיו של ר' רפאל ברוך טולידאנו.
ר' אהרן הלוי הורבין, מוה"ס 'עבודת הלוי'.
ר' דוד דיון, רבה של צפת.
ר' משה יעקב בן ר' יוסף הכהן רביקוב, 'הסנדלר'.

יום רביעי כ"ג תשרי

ר' בנימין חדאד, מוהכמי גרבה, מוה"ס 'אמרות טהורות'.
ר' דוד הלוי יונגריי, מוה"ס 'אור דוד', ראב"ד ירושלים.
ר' נחום ערליך.
ר' ראובן בן ר' משה לייב מלמד.
ר' חיים מנחם דוד הורבין מדוקוב.
ר' אליהו דוויק מוהכמי חלב.

יום חמישי כ"ד תשרי

ר' יהודה מועלס, מראשי ישיבת פורת יוסף.
ר' יוסף חסון, מוה"ס 'בית המלך'.
ר' יוסף סירסו, מוהכמי פאס.
ר' יעקב משה טולידאנו, מוה"ס 'חיים גדולים'.
ר' אברהם בן טימול.
ר' אליהו גוטמאכר מנגידיץ.
ר' אלחנן סורוצקין, מוה"ס 'למען אתי ורעי'.
ר' חיים זאנוויל אברמוביץ, האדמו"ר מריבניץ.

יום שישי כ"ה תשרי

ר' משה סופר שרייבר, החת"ס סופר.
ר' לוי יצחק מברדיטשוב, סגנונו של ישראל.
ר' יעקב בן נאום, מוהכמי פאס.
ר' פנחס בן דוד כהן טנוג'.
ר' שמואל ישראל, ראב"ד סיטואן.
ר' צבי היר, מוה"ס 'טוב גיטין'.
ר' שמואל לנא מפראג, מוה"ס 'ישיבת ציון'.
ר' אברהם גניחובסקי, ראש ישיבת טשעבין בני ברק.
ר' קס ובושט אייטב, מוהכמי אטוויפה.

"טוב שם משמך טוב"

המרחם על כל בריותיו, הוא יחוס ויחמול וירחם על

<p>יום שני - כא תשרי</p> <p>שושנה</p> <p>בת יחיא ונדרה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י אסף נהרי הי"ו</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>יוסף</p> <p>בן חיים הי"ד</p> <p>הוקדש ע"י נח יעקב הי"ו</p>	<p>שבת קודש - יט תשרי</p> <p>דבורה רבקה</p> <p>בת מיז'אנה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י משפחתה הי"ו</p>
<p>יום שני - כא תשרי</p> <p>פנחס וורונובין</p> <p>בן גיזלה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י גל בר הי"ו</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>חיים סבן</p> <p>בן תמר ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י סבן יעקב הי"ו</p>	<p>שבת קודש - יט תשרי</p> <p>ניסים קדוש</p> <p>בן תמר ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י מימון עופרה הי"ו</p>
<p>יום שני - כא תשרי</p> <p>רפאל פראג'י</p> <p>בן מרים ז"ל</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>דוד חורי</p> <p>בן רבי חויטו ואמימה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י שירם אסנת ואלי הי"ו</p>	<p>שבת קודש - יט תשרי</p> <p>ניסים אוהיון</p> <p>בן סולטנה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י אנט אוהיון הי"ו</p>
<p>יום שני - כא תשרי</p> <p>ל'הקדשות:</p> <p>073-222-4-999</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>אסתר גמיל</p> <p>בת מרים ודוד ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י נירה צדוק הי"ו</p>	<p>שבת קודש - יט תשרי</p> <p>ל'הקדשות:</p> <p>073-222-4-999</p>
<p>יום שלישי - כב תשרי</p> <p>שרון רפאל</p> <p>בת מתוקה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י מתוקה הי"ו</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>סולטנת רבקה</p> <p>בת בונג'ן ואגא ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י משפחת למנצח הי"ו</p>	<p>שבת קודש - יט תשרי</p> <p>ל'הקדשות:</p> <p>073-222-4-999</p>
<p>יום שלישי - כב תשרי</p> <p>אלי רפאל</p> <p>בן מתוקה ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י מתוקה הי"ו</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>ל'הקדשות:</p> <p>073-222-4-999</p>	<p>יום ראשון - כ תשרי</p> <p>מורדכי</p> <p>בן משה וחנה ברוך ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י הנכדה הי"ו</p>
<p>יום שלישי - כב תשרי</p> <p>יונתן חי</p> <p>אזולאי הי"ד ז"ל</p> <p>בן לינדה הי"ו</p> <p>הוקדש ע"י המשפחה והחברים הי"ו</p>	<p>יום שני - כא תשרי</p> <p>שמחה</p> <p>בת סרח ז"ל</p>	
<p>יום שלישי - כב תשרי</p> <p>שמעון שמעוני</p> <p>בן מנחם ז"ל</p> <p>הוקדש ע"י אדריאל שמעוני הי"ו</p>		

היה ה' תגיהם בנן עדה, הם וכל בני ישראל השוכבים עמיהם, בכלל הרהמים

ק"ש על המיטה

לשם יחוד קדשא ברוך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ורחילו, ליתדא שם אות יי נאות ה' בשם אות ו' ואות ה' ביוחאד שלים בשם כל ישראל. הריני מקבל עלי אלהותי ויחבדתי ואהבתי ויראתי, ותרני ירא ממנו בגין דאיהו רב ושליוט על כלא, וכלא קמיה כלא, ותרני ממליכו על כל אבר ואבר וגיד וגיד מרפמי אברים וישי' גידים של גופי ונפשי, רוחי ונשמותי מלכות גמורה ושלמה, ותרני עבד לשם יתקבר, והוא ברחמי ויני לעבדו כלבב שלם ונפש חפצה, אמן כן יהי רצון.

רבונו של עולם הריני מוחל וסולח כל מי שהקשים והקניט אותי או

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה אתי אלהים ובעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם ונתתי מטר ארצכם בשנה יורה ומלקוש ואספת זגגך ותירשך ויצמחך ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת, השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ונעדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם ותרד אף כי ככם ועצור את השמים ולא יתיה מטר ותאדמה לא תמן את יבולה ואבדתם מתורה מעל הארץ הטבה אשר י נתן לכם ושמרתם את דברי אלה ע"ל לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות ע"ל ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם ולמדתם אתם את בדרך ובשכבך ובקומך וקשרתם לאות ע"ל ידך והיו לטוטפת בין עיניך וכתבתם על מזוזות ביתך ובשערך ורבו

שמע ישראל, יי אלהינו, יי אחד:

(בחדש) ברוך, שם קבד מלכותו, לעולם ועד:

ואהבה את יי אלהינו בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום ע"ל לבבך ונשתתם לבין ודברתם בשבתך בביתך ובכל דרךך ובשכבך ובקומך וקשרתם לאות ע"ל ידך והיו לטוטפת בין עיניך וכתבתם על מזוזות ביתך ובשערך:

אזכרה

יום המוות מיום הולדתו

נפש רוח ונשמה של הנפטר בשם טוב מן העולם:

יום שלישי - כב תשרי הרב שלמה קוהלת בן יחיא ז"ל הוקדש ע"י אליאור רצאבי הי"ו	יום חמישי - כד תשרי נורית בן לוֹלֹ ז"ל בת ג'זל'ס שמחה הי"ו	יום שישי - כה תשרי אליהו אלבז בן אסתר ז"ל הוקדש ע"י שילה אלבז הי"ו
יום שלישי - כב תשרי סר דקל סווסה הי"ו בן גילה ומשה הי"ו שנבל בקרב במלחמת 'רבות ברזל'	יום חמישי - כד תשרי זוהרית צרויה בת חנה ז"ל הוקדש ע"י אלי דנין הי"ו	יום שישי - כה תשרי יחיא בן יחיא ז"ל הוקדש ע"י רועי שי פרחי הי"ו
יום שלישי - כב תשרי הרב יצחק ידגר בן אסתר מלכה לאה ז"ל	יום חמישי - כד תשרי אברהם מינו סבן בן אינס ז"ל הוקדש ע"י משה סבן הי"ו	יום שישי - כה תשרי שלום בן ורדה ז"ל הוקדש ע"י עמוס מימון הי"ו
יום שלישי - כב תשרי דוד ומשה בוכבי בן אסתר ז"ל הוקדש ע"י משפחת טובי הי"ו	לחקדשות: 073-222-4-999	יום שישי - כה תשרי אורה שאנר בת ניסים ושמחה מלמד ז"ל הוקדש ע"י משפחת שאנר הי"ו
לחקדשות: 073-222-4-999	יום שישי - כה תשרי שרה הרשקוביץ בת יעקב ז"ל	לחקדשות: 073-222-4-999
יום רביעי - כג תשרי עופרה בת שרה ז"ל	יום שישי - כה תשרי תמר טובי בת סאלם הוקדש ע"י טובי שמואל הי"ו	לחקדשות: 073-222-4-999
יום רביעי - כג תשרי נריה בן דוד בן מיכל ז"ל	יום שישי - כה תשרי תומר חדד ז"ל בן אליהו וציפורה הי"ו הוקדש ע"י עידו חדד הי"ו	לחקדשות: 073-222-4-999

ההסלחות וכן יחי רצון ונאמיר אמן | תהיה נשמתם צדורה בצדוד החיים

ימכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יי אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ונשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדורתם ונתנו על ציצת הכסף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם וזנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לא-להיכם: אני יי א-להיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא-להים אני יי א-להיכם:

(חזק ואמץ) יי א-להיכם אמת.

יעלזו חסידים בקבד, ירגנו על משכבותם: רוממות א-ב בגרונם, וחרב פיות בידם:

הנה מטתו של שלמה ששים גברים סביב לה, מגברי ישראל: כלם אחיו חרב מלמדי מלחמה, איש חרבו על ירכו מפחד בלילות: (חזור מססוק 'הנה מטתו' שלוש פעמים)

יברך יי וישמר: יאר יי פניו אליך ויחנה: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

ישב בסתר עליון, בצל ש-י יתלון: אמר לו מחסי ומצודתי, א-להי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות, באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה, צנה וחסה אמתו: לא תירא מפחד לילה, מחץ ועור וימם:

מדבר באפל יתלך, מקטב ושוז צהרים: יפל מצדך אלף ורבבה מימינך, אלף לא יגש: רק בעיניך תביט, ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכה" כולו מידי לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב! יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) אנא בכה, גדלת מינך, תתיר צרורת, (אב"ג י"ו)

יום שני (לקרוא בראשון בלילה) קבל רנת, עמך, שגבנו, טהרנו נוצא, (ק"פ ש"ו)

יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) נא גבור, דורשי יחודך, כבבת שמרם, (ג"ד י"ש)

יום השנה לפטירת הוריהם או יקיריהם מתקרב?

זוהי חובתכם להחזיר להם טובה ונחת, פעם בשנה!

הקדישו את הגיליון לעילוי נשמתם

והיו שותפים בזיכור הרבים והפעת התורה של יותר מ-100,000 משפחות בכל רחבי הארץ וכך תזכו שבשבת האזכרה לפטירת יקיריהם ילמדו רבבות מעמך ישראל לעילוי נשמתם בגיליון 'משכן שילה'

וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו.

בנוסף

ניתן להקדיש את הגיליון להצלחה, רפואה, זיווג הגון, זרע קודש של קיימא ועוד. הקדשות אלו יפורסמו בשולי הגיליון.

יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) ברכם טהרם, רחמי צדקתך, תמיד גמלם, (כ"ט צ"ג)

יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) חסין קדוש, ברב טובך, נהל צדקתך, (ח"פ ט"ז)

יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) יחיד גאה, לעמך פנה, זוכרי קדשתך, (יג"פ פ"ק)

יום שבת (לקרוא בשישי בלילה) שונעתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלמויות, (שק"ו צ"ח)

(בפחש) ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד.

אתה תקום ורחם ציון, כי עת תלחנה כי בא מושד:

בידך אפקיד רוחי, פדיתני אותי יי א-ב אמת:

80 עמודי כרומו
בכ-125,000
עותקים מידי שבוע!
ע"י כ-8,000 מפיצים
לכבוד ה' יתברך!

האם יש לך חלק בזיכוי הרבים העצום הזה?
בוא והיה שותף!!!

דעה
את
הי

בי
מלאכה
הארץ

פריסת גיליון
'משכן שילה'
בארץ

להצטרפות להפצה
לזיכוי הרבים:

073-222-4-999
שלוחה 1

הפצה גם במספר
נקודות בעולם!